

Bu kitaba sığmayan
daha neler var!

eba
www.eba.gov.tr

Karekodu okut, bu kitapla
ilgili EBA içeriklerine ulaş!

Teknoloji Yolculuğumuz

**BU DERS KİTABI MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞINCA
ÜCRETSİZ OLARAK VERİLMİŞTİR.
PARA İLE SATILAMAZ.**

ISBN: 978-975-11-6401-8

Bandrol Uygulamasına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmeliğin Beşinci Maddesinin
İkinci Fıkrası Çerçevesinde Bandrol Taşınması Zorunlu Değildir.

EL SANATLARI TEKNOLOJİSİ ALANI

ÖRGÜ ATÖLYESİ

11

Ders Materyali

11

EL SANATLARI
TEKNOLOJİSİ ALANI

MESLEKİ VE TEKNİK ANADOLU LİSESİ

ÖRGÜ ATÖLYESİ

Ders Materyali

MESLEKİ VE TEKNİK ANADOLU LİSESİ

EL SANATLARI TEKNOLOJİSİ

ÖRGÜ ATÖLYESİ

11

DERS MATERYALİ

YAZARLAR

Gülcan AKGÜN AKIN

Melike DÖNMEZ

Sevim Nurcan DEMİRBAŞ

Vildan ÇINAR

MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI YAYINLARI..... 8322

YARDIMCI VE KAYNAK KİTAPLAR DİZİSİ..... 2214

Her hakkı saklıdır ve Millî Eğitim Bakanlığına aittir. Ders materyalinin metin, soru ve şekilleri kısmen de olsa hiçbir surette alınıp yayımlanamaz.

HAZIRLAYANLAR

DİL UZMANI

Yeşim BİLGE

GÖRSEL TASARIM UZMANI

Sevinç BÖLÜKBAŞ

ISBN: 978-975-11-6401-8

Millî Eğitim Bakanlığının 24.12.2020 gün ve 18433886 sayılı oluru ile Meslekî ve Teknik Eğitim Genel Müdürlüğünce ders materyali olarak hazırlanmıştır.

İSTİKLÂL MARŞI

Korkma, sönmez bu şafaklarda yüzen al sancak;
Sönmeden yurdumun üstünde tüten en son ocak.
O benim milletimin yıldızıdır, parlayacak;
O benimdir, o benim milletimindir ancak.

Çatma, kurban olayım, çehreni ey nazlı hilâl!
Kahraman ırkıma bir gül! Ne bu şiddet, bu celâl!
Sana olmaz dökülen kanlarımız sonra helâl.
Hakkıdır Hakk'a tapan milletimin istiklâl.

Ben ezelden beridir hür yaşadım, hür yaşarım.
Hangi çılgın bana zincir vuracakmış? Şaşarım!
Kükremiş sel gibiyim, bendimi çiğner, aşarım.
Yırtarım dağları, enginlere sığmam, taşarım.

Garbın âfâkını sarmışsa çelik zırhlı duvar,
Benim iman dolu göğsüm gibi serhaddim var.
Ulusun, korkma! Nasıl böyle bir imanı boğar,
Medeniyet dediğin tek dişi kalmış canavar?

Arkadaş, yurduma alçakları uğratma sakın;
Siper et gövdeni, dursun bu hayâsızca akın.
Doğacaktır sana va'dettiği günler Hakk'ın;
Kim bilir, belki yarın, belki yarından da yakın.

Bastığın yerleri toprak diyerek geçme, tanı:
Düşün altındaki binlerce kefensiz yatanı.
Sen şehit oğlusun, incitme, yazıktır, atanı:
Verme, dünyaları alsan da bu cennet vatanı.

Kim bu cennet vatanın uğruna olmaz ki feda?
Şüheda fışkıracak toprağı sıksan, şüheda!
Cânı, cânânı, bütün varımı alsın da Huda,
Etmesin tek vatanımdan beni dünyada cüda.

Ruhumun senden İlahî, şudur ancak emeli:
Değmesin mabedimin göğsüne nâmahrem eli.
Bu ezanlar -ki şehadetleri dinin temeli-
Ebedî yurdumun üstünde benim inlemeli.

O zaman vecd ile bin secde eder -varsa- taşım,
Her cerâhamdan İlahî, boşanıp kanlı yaşım,
Fışkırır ruh-ı mücerret gibi yerden na'sım;
O zaman yükselerek arşa değer belki başım.

Dalgalan sen de şafaklar gibi ey şanlı hilâl!
Olsun artık dökülen kanlarımın hepsi helâl.
Ebediyyen sana yok, ırkıma yok izmihlâl;
Hakkıdır hür yaşamış bayrağımın hürriyyet;
Hakkıdır Hakk'a tapan milletimin istiklâl!

Mehmet Âkif Ersoy

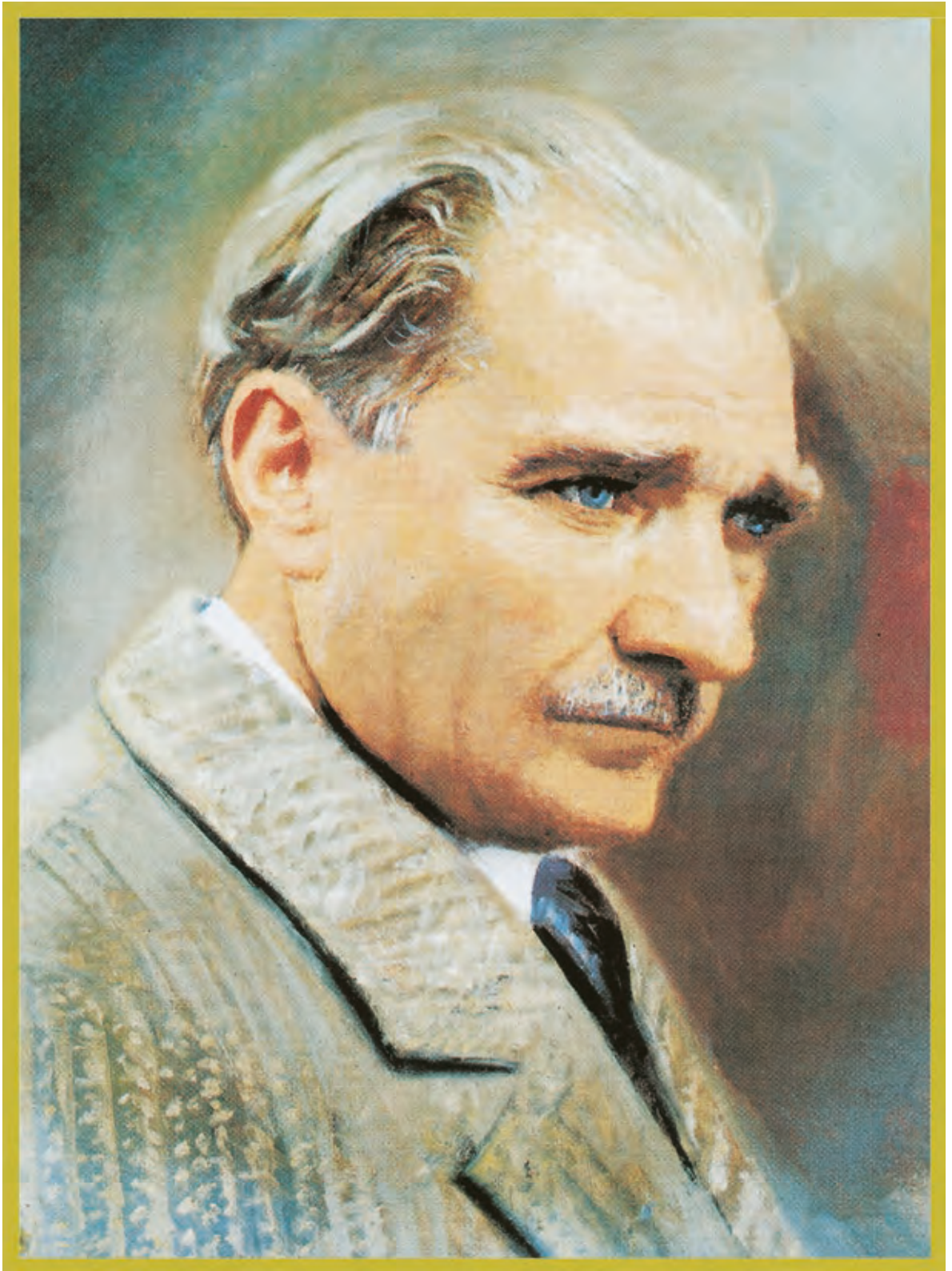
GENÇLİĞE HİTABE

Ey Türk gençliği! Birinci vazifen, Türk istiklâlini, Türk Cumhuriyetini, ilelebet muhafaza ve müdafaa etmektir.

Mevcudiyetinin ve istikbalinin yegâne temeli budur. Bu temel, senin en kıymetli hazinendir. İstikbalde dahi, seni bu hazineden mahrum etmek isteyecek dâhilî ve hâricî bedhahların olacaktır. Bir gün, istiklâl ve cumhuriyeti müdafaa mecburiyetine düşersen, vazifeye atılmak için, içinde bulunacağın vaziyetin imkân ve şeraitini düşünmeyeceksin! Bu imkân ve şerait, çok namüsaît bir mahiyette tezahür edebilir. İstiklâl ve cumhuriyetine kastedecek düşmanlar, bütün dünyada emsali görülmemiş bir galibiyetin mümessili olabilirler. Cebren ve hile ile aziz vatanın bütün kaleleri zapt edilmiş, bütün tersanelerine girilmiş, bütün orduları dağıtılmış ve memleketin her köşesi bilfiil işgal edilmiş olabilir. Bütün bu şeraitten daha elîm ve daha vahim olmak üzere, memleketin dâhilinde iktidara sahip olanlar gaflet ve dalâlet ve hattâ hıyanet içinde bulunabilirler. Hattâ bu iktidar sahipleri şahsî menfaatlerini, müstevlîlerin siyasî emelleriyle tevhit edebilirler. Millet, fakr u zaruret içinde harap ve bîtap düşmüş olabilir.

Ey Türk istikbalinin evlâdı! İşte, bu ahval ve şerait içinde dahi vazifen, Türk istiklâl ve cumhuriyetini kurtarmaktır. Muhtaç olduğun kudret, damarlarındaki asil kanda mevcuttur.

Mustafa Kemal Atatürk

MUSTAFA KEMAL ATATÜRK

Ders Materyalinin Tanıtımı	13
İş Sağlığı ve Güvenliği	18

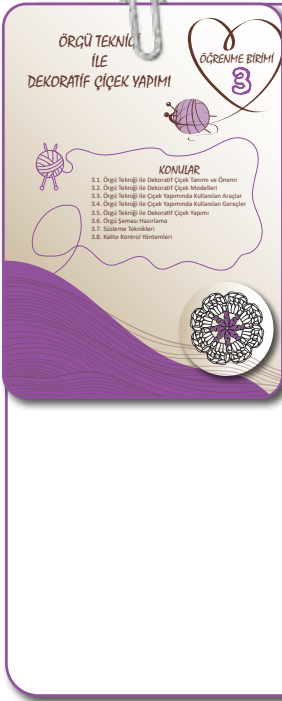
1. ÖRGÜ TEMEL TEKNİKLERİ	19
1.1. ÖRGÜNÜN TANIMI VE ÖNEMİ	20
1.2. ÖRGÜDE KULLANILAN ARAÇ GEREÇ	20
1.2.1. Şiş Örücülüğünde Kullanılan Araç Gereç	22
1.2.2. Tığ Örücülüğünde Kullanılan Araç Gereç	24
1.3. ŞİŞ ÖRGÜYE HAZIRLIK	24
1.3.1. Şiş Tutuş Şekilleri	25
1.4. ŞİŞ ÖRGÜDE TEMEL TEKNİKLER	25
1.4.1. Şişe İlmek Atma	25
1.4.2. Düz Örgü	25
1.4.3. Ters Örgü	26
1.4.4. Lastik Örgü	26
1.4.5. Haraşo	26
1.4.6. Artırma	26
1.4.7. Eksiltme	26
1.4.8. Kesme İşlemi	27
1.5. TIĞ ÖRGÜYE HAZIRLIK	27
1.5.1. Tığ Tutuş Şekilleri	27
1.6. TIĞ ÖRGÜDE TEMEL TEKNİKLER	28
1.6.1. Zincir İlmek Yapma	28
1.6.2. Sık İğne	28
1.6.3. Ters Sık İğne	29
1.6.4. Sihirli Halka	29
1.6.5. Tekli, İkili, Üçlü, Dörtlü Tırabzan	30
1.6.5. Artırma	32
1.6.6. Eksiltme	32
1.6.7. İlmek Kaydırma	32
1.6.8. Kare Motif	32
1.6.9. Yuvarlak Motif	34
1.7. ÖRGÜ ŞEMASI HAZIRLAMA	34
1.7.1. Şiş Örgü Sembolleri	34
1.7.2. Tığ Örgü Sembolleri	34
1.8. ÖRGÜ ŞEMASI KODLAMA	36
1.9. İLMEK HESAPLAMA	37
1.1. Uygulama-Şiş Örgü Banyo Lifi Yapımı	40
1.2. Uygulama-Şiş Örgü Bardak Aksesuarı	45
1.3. Uygulama-Tığ Örgü Maske Yapımı	52
1.4. Uygulama-Tığ Örgü Sepet Yapımı	54
1.1. Sıra Sizde	63

İÇİNDEKİLER

2. ÖRGÜ TEMEL TEKNİKLERİ İLE TAKI YAPIMI	67
2.1. ÖRGÜ TEKNİKLERİ İLE TAKI YAPIMI	68
2.2. ÖRGÜ TEKNİKLERİ İLE TAKI YAPIMINDA KULLANILAN ARAÇ GEREÇ	68
2.3. ÖRGÜ TEKNİKLERİNDE TAKI MODELLERİ	68
2.4. ÖRGÜ TEKNİKLERİNE UYGUN TAKI TASARIMI	69
2.5. TASARIMA UYGUN MALZEMELER	69
2.6. TASARIMA UYGUN ÜRÜN YAPIMI	69
2.7. KALİTE KONTROL YÖNTEMLERİ	70
2.1. Uygulama-Şiş Örgü Kolye Yapımı	72
2.2. Uygulama-Tığ Örgü Kolye Yapımı	77
2.3. Uygulama-Tığ Örgü Halhal Yapımı	82
2.4. Uygulama-Tığ Örgü Küpe Yapımı	89
2.1. Sıra Sizde	93

3. ÖRGÜ TEKNİĞİ İLE DEKORATİF ÇİÇEK YAPIMI	95
3.1. ÖRGÜ TEKNİĞİ İLE DEKORATİF ÇİÇEK TANIMI VE ÖNEMİ	96
3.2. ÖRGÜ TEKNİĞİ İLE YAPILAN DEKORATİF ÇİÇEK MODELLERİ	96
3.2.1. Dekoratif Aksesuarları Süslemede Kullanılan Modeller	96
3.2.2. Tamamlayıcı Aksesuarları Süslemede Kullanılan Modeller	97
3.2.3. Ev Tekstili Ürünlerini Süslemede Kullanılan Dekoratif Çiçek Modelleri	97
3.2.4. Paket Süslemede Kullanılan Dekoratif Çiçek Modelleri	97
3.3. ÖRGÜ TEKNİĞİ İLE ÇİÇEK YAPIMINDA KULLANILAN ARAÇLAR	98
3.4. ÖRGÜ TEKNİĞİ İLE ÇİÇEK YAPIMINDA KULLANILAN GEREÇLER	98
3.5. ÖRGÜ TEKNİĞİ İLE DEKORATİF ÇİÇEK YAPIMI	98
3.6. ÖRGÜ ŞEMASI HAZIRLAMA	99
3.7. SÜSLEME TEKNİKLERİ	100
3.8. KALİTE KONTROL YÖNTEMLERİ	100
3.1. Uygulama-Örgü Tekniği ile Dekoratif Çiçek Yapımı	102
3.2. Uygulama-Tığ Örgü Çiçek Sepet Süsü	104
3.3. Uygulama-Tığ Örgü Kapı Süsü	115
3.4. Uygulama-Tığ Örgü Günebakan El Buketi	126
3.1. Sıra Sizde	131

4. ÖRGÜ TEKNİĞİ İLE ORGANİK OYUNCAK YAPIMI	133
4.1. ÖRGÜ TEKNİĞİ İLE ORGANİK OYUNCAK ARAŞTIRMASI VE MODEL SEÇİMİ	134
4.1.1. Tığ Örücülüğü ile Örülen Organik Oyuncaklar	134
4.1.2. Şiş Örücülüğü ile Örülen Organik Oyuncaklar	135
4.2. ÖRGÜ TEKNİĞİ İLE ORGANİK OYUNCAK YAPIMINDA KULLANILAN ARAÇ GEREÇ	135
4.2.1. Örgü Tekniği ile Organik Oyuncak Yapımında Kullanılan Yardımcı Malzemeler	135
4.3. ÖRGÜ TEKNİĞİ İLE ORGANİK OYUNCAK YAPIMI	137
4.4. ÖRGÜ ŞEMASI HAZIRLAMA	137

4.5. ÖRGÜ OYUNCAK PARÇALARINI ÖRME YÖNTEMLERİ _____	138
4.6. ÖRGÜ OYUNCAK PARÇALARINI TEKNİĞE GÖRE DOLDURMA VE BİRLEŞTİRME İŞLEMLERİ _____	138
4.6.1. Örgü Oyuncak Parçalarını Doldurma İşlemi _____	138
4.6.2. Örgü Oyuncak Parçalarını Birleştirme İşlemi _____	138
4.6.3. Birleştirme Yönteminde Kullanılan Dikiş Teknikleri _____	139
4.7. ÖRGÜ OYUNCAĞIN KARAKTER ÖZELLİĞİ İLE İLGİLİ İŞLEMLER _____	140
4.7.1. Eklemlerli Oyuncaklar _____	140
4.7.2. Modele Uygun Yüz Şekillendirme _____	141
4.7.3. Modele Uygun Aksesuar ve Giysi Hazırlama _____	143
4.8. KALİTE KONTROL YÖNTEMLERİ _____	143
4.1. Uygulama-El Kuklası Dinozor _____	145
4.2. Uygulama-Şiş Örgü Oyuncak _____	153
4.3. Uygulama-Tığ Örgü Tavşan Oyuncak _____	160
4.4. Uygulama-Tığ Örgü Oyuncak Kız Bebek _____	170
4.1. Sıra Sizde _____	185

ÖRGÜ TEKNİĞİ İLE ŞAPKA YAPIMI

KONULAR

- 5.1. Örgü Teknikleri ile Şapka Tanımı ve Önemi
- 5.2. Kullanım Alanına Göre Şapka Model Seçimi
- 5.3. Örgü Şapka Modelleri
- 5.4. Örgü Tekniği ile Şapka Yapımında Kullanılan Gereçler
- 5.5. Örgü Tekniği ile Şapka Yapımı
- 5.6. Örgü Şapka Hazırlama
- 5.7. Örgü Şapka Yapımında Kullanılan Aksesuarlar
- 5.8. Örgü Şapka Form Verme İçin Kullanılan Yöntemler
- 5.9. Şapka Form Verme İçin Kullanılan Yöntemler
- 5.10. Kalite Kontrol Yöntemleri

5. ÖRGÜ TEKNİĞİ İLE ŞAPKA YAPIMI _____	187
5.1. ÖRGÜ TEKNİKLERİ İLE ŞAPKA TANIMI VE ÖNEMİ _____	188
5.2. KULLANIM ALANINA GÖRE ŞAPKA MODEL SEÇİMİ _____	188
5.3. ÖRGÜ ŞAPKA MODELLERİ _____	189
5.3.1. Viziyerli (Kasket) Şapkalar _____	190
5.3.2. Kenarlı (Siperli) Şapkalar _____	190
5.3.3. Bereler _____	190
5.4. ÖRGÜ TEKNİĞİ İLE ŞAPKA YAPIMINDA KULLANILAN ARAÇLAR _____	190
5.5. ÖRGÜ TEKNİĞİ İLE ŞAPKA YAPIMINDA KULLANILAN GEREÇLER _____	191
5.6. ÖRGÜ TEKNİĞİ İLE ŞAPKA YAPIMI _____	191
5.6.1. Baş Ölçüsü Alma _____	192
5.6.2. Standart Baş Ölçüleri _____	193
5.6.3. Örgü Şapka İlmek Hesaplama _____	193
5.7. ÖRGÜ ŞEMASI HAZIRLAMA _____	193
5.8. ÖRGÜ ŞAPKA YAPIMINDA KULLANILAN AKSESUARLAR _____	194
5.8.1. Ponpon ile Süsleme _____	195
5.8.2. Püskül ile Süsleme _____	195
5.8.3. Örgü Motifler ile Süsleme _____	195
5.8.4. Basit Nakış İğne Teknikleri ile Süsleme _____	195
5.8.5. Kordon ve Saç Örgüsü ile Süsleme _____	195
5.8.6. Düğme ve Hazır Gereçlerle Süsleme _____	196
5.9. ŞAPKAYA FORM VERMEK İÇİN KULLANILAN YÖNTEMLER _____	196
5.9.1. Buhar Verme _____	196
5.9.2. Sertleştirme _____	196
5.10. KALİTE KONTROL YÖNTEMLERİ _____	197
5.1. Uygulama-Şiş Örgü Şapka _____	199
5.2. Uygulama-Kulaklı Çocuk Şapkası _____	206
5.3. Uygulama-Çiçekli Çocuk Şapkası Yapımı _____	213
5.4. Uygulama- Hasır Şapka Yapımı _____	220
5.1. Sıra Sizde _____	225

6. ÖRGÜ TEKNİĞİ İLE ÇANTA YAPIMI	227
6.1. ÖRGÜ TEKNİĞİ İLE ÇANTA TANIMI VE ÖNEMİ	228
6.2. ÖRGÜ ÇANTA MODELLERİ	228
6.3. KULLANIM ALANINA GÖRE ÖRGÜ ÇANTA MODEL SEÇİMİ	229
6.4. ÖRGÜ TEKNİĞİ İLE ÇANTA YAPIMINDA KULLANILAN ARAÇ GEREÇ	229
6.4.1. Örgü Çanta Yapımında Kullanılan İplikler	230
6.4.2. Örgü Çanta Yapımında Kullanılan Yardımcı Malzemeler	230
6.5. ÖRGÜ TEKNİĞİ İLE ÇANTA YAPIMI	230
6.5.1. Çantanın Bölümleri	231
6.5.2. Örgü Şeması Hazırlama	232
6.5.3. Çanta Örmek Teknikleri	234
6.6. ÇANTA SAPI HAZIRLAMA TEKNİKLERİ	235
6.6.1. Şerit Düğüm Örmek	235
6.6.2. Örgü Anglez Sap	236
6.6.3. Örgü Spiral Kordon Sap	236
6.6.4. Yatay Kordon Sap	236
6.6.5. Hazır Gereçler ile Örmek Sap	237
6.7. ÖRGÜ ÇANTA SAPI BİRLEŞTİRME TEKNİKLERİ	237
6.8. ÇANTA AĞIZ KAPAMA İŞLEMLERİ	237
6.8.2. Fermuar ile Kapama	237
6.8.3. Fermejüp Takarak Kapama	237
6.8.4. Çıtçıt Dikerek Kapama	237
6.9. ÖRGÜ ÇANTAYI SÜSLEME YÖNTEMLERİ	238
6.10. KALİTE KONTROL YÖNTEMLERİ	238
6.10.1. Duruş Formu Kontrolü	238
6.10.2. Ölçü Kontrolü	238
6.1. Uygulama-Kirazlı Çanta Yapımı	240
6.2. Uygulama-Kitap Kılıfı Yapımı	248
6.3. Uygulama-Altıgen Motifli Çanta Yapımı	257
6.4. Uygulama-Motifli Çanta Yapımı	265
6.1. Sıra Sizde	271

Proje Sayfası	273
Kaynakça	276

Öğrenme biriminin adını gösterir.

Öğrenme biriminin numarasını gösterir.

Öğrenme birimine ait konu başlıklarını gösterir.

Öğrenme birimine ait kapak görselini gösterir.

Öğrenme biriminin adını ve numarasını gösterir.

Öğrenme birimi öncesinde cevaplanması istenen hazırlık sorularını gösterir.

Kazanımları içeren bilgi metinlerini gösterir.

Konu içeriğini destekleyen görseli gösterir. (Görsele ait ilk sayı öğrenme birimini, ikinci sayı görselin numarasını, yazı ise görsele ait açıklamayı ifade eder.)

Konu içeriğindeki kazanımların uyarı niteliğindeki ek bilgilerini gösterir.

Kitabın sayfa numarasını gösterir.

Uygulama numarasını ve süresini gösterir.

Örme işleminde uygulanacak işlem basamaklarını gösteren işaretlerdir.

Örgü örme işlem basamaklarının kolaylık zorluk aşamasını gösteren simgedir.

Uygulamanın adını gösterir.

Uygulamada kullanılacak araç gerecin olduğu bölümü gösterir.

DERS MATERYALİNİN TANTIMI

Uygulamanın adının ve açıklayıcı yönergelerin bulunduğu bölümü gösterir.

Uygulama ile elde edilecek ürüne ait görseli gösterir.

Örülecek ürünün her bir parçasının işlemlerini ve işlemlerde kullanılacak iplerin rengini gösterir.

Uygulamanın işlem basamaklarının bulunduğu bölümü gösterir.

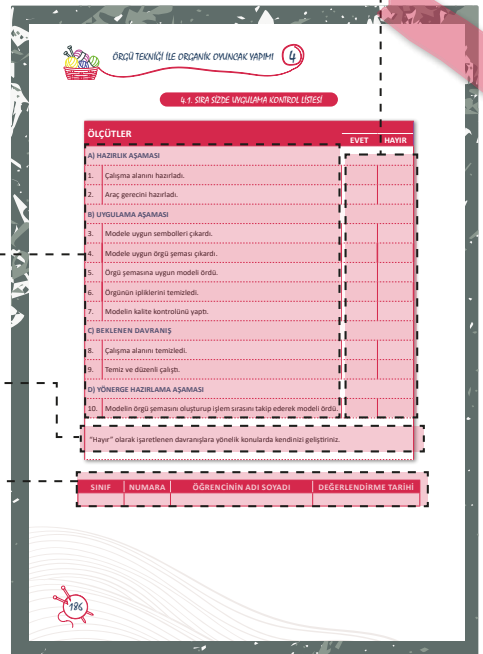
İşlem basamakları için yönergeleri ve uygulama basamaklarına ait görselleri gösterir.

Uygulamada istenen ölçütleri karşılama derecesinin işaretlendiği bölümü gösterir.

Uygulamaya ait karşılanması beklenen ölçütleri gösterir.

Puanlama sistemi ile ilgili bilgilerin yer aldığı bölümü gösterir.

Öğrenciye ait bilgilerin ve uygulama sonunda alınan değerlendirme puanının yazıldığı bölümü gösterir.

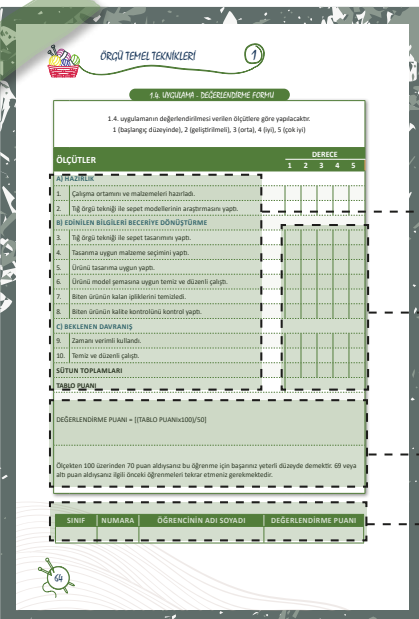

Uygulamaya ait karşılanması beklenen ölçütleri gösterir.

Uygulamada istenen ölçütleri karşılama derecesini gösterir.

Puanlama sistemi ile ilgili bilgilerin yer aldığı bölümü gösterir.

Öğrenciye ait bilgilerin ve uygulama sonunda alınan değerlendirme puanının yazıldığı bölümü gösterir.

Okulda, sınıfta ya da atölye ortamında çeşitli nedenlerden kaynaklanabilecek, insan sağlığını ve güvenliğini tehdit eden unsurlara karşı önlem almak eğitim ve öğretim esnasında oluşabilecek pek çok sıkıntının önüne geçer.

Çalışma ortamındaki tehlike ve riskler, güvenlik sorunu oluşturur. Bu nedenle önceden tedbir alınması, çalışma ortamının güvenliği için önemlidir. Alınacak önlemlerin okul yönetimi ve öğretmenleri tarafından uygulanması, oluşabilecek sorunların önüne geçecektir.

Eğitim öğretimin sağlıklı yürütülebilmesi için güvensiz davranış ve durumların neler olabileceği önceden tespit edilmelidir.

GÜVENSİZ DAVRANIŞ ÖRNEKLERİ

1. Tehlike oluşturacak şekilde alet ve makine kullanımı
2. Alet ve makinenin yanlış kullanımı
3. Güvenlik donanımının kullanılmaz hâle gelmesi
4. Hareketli ve kontrolsüz çalışma
5. Delici ve kesici aletlerin kullanımında dikkatsiz davranılması
6. Bireyin kendisinin ve çevresindekilerin sağlığı için gerekli tedbirleri almaması
7. Kurallarla ilgili uyarıların dikkate alınmaması
8. Çalışma esnasında yorgun, dalgın ve dikkatsiz olunması

GÜVENSİZ DURUM ÖRNEKLERİ

1. Koruyucu ve iyileştirici ekipmanın bulunmaması
2. Koruyucu ekipmanın kötü durumda olması veya kontrollerinin yapılmamış olması
3. Düzen ve temizlik kurallarına uyulmaması
4. Ortamın yetersiz ya da aşırı havalandırılması
5. Güvenlik denetiminin olmaması

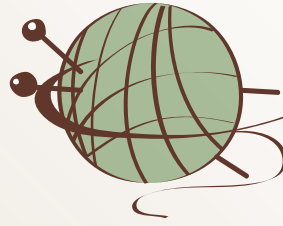

Derslerin daha güvenli bir ortamda işlenmesini sağlamak için alınan bütün tedbirlerin ders başlamadan önce öğrencilere hatırlatılması gerekmektedir.

1.

ÖĞRENME BİRİMİ

ÖRGÜ TEMEL TEKNİKLERİ

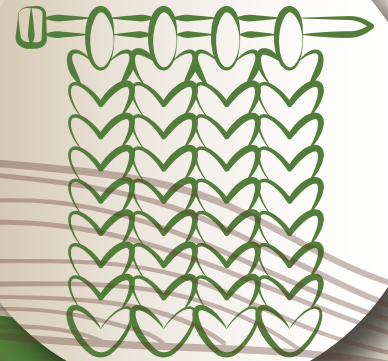

KONULAR

- 1.1. ÖRGÜNÜN TANIMI VE ÖNEMİ
- 1.2. ÖRGÜDE KULLANILAN ARAÇ GEREÇ
- 1.3. ŞİŞ ÖRGÜYE HAZIRLIK
- 1.4. ŞİŞ ÖRGÜDE TEMEL TEKNİKLER
- 1.5. TIĞ ÖRGÜYE HAZIRLIK
- 1.6. TIĞ ÖRGÜDE TEMEL TEKNİKLER
- 1.7. ÖRGÜ ŞEMASI HAZIRLAMA
- 1.8. ÖRGÜ ŞEMASI KODLAMA
- 1.9. İLMEK HESAPLAMA

NELER ÖĞRENECEKSİNİZ ?

- Örgüde kullanılan araç gerecin hazırlanması
- Şiş örgüde ilmek atma
- Şiş örgüde temel teknikleri uygulama
- Tiğ tutuş şekillerini uygulama
- Tiğ örgüde temel teknikleri uygulama

HAZIRLIK ÇALIŞMALARI

1. Örgü örme tekniğiyle yapılmış ürünlerden hangilerini biliyorsunuz?
2. Evinizdeki örgü örneklerini hatırladığınızda örgü ile ilgili neler söyleyebilirsiniz?
3. Örgü modasındaki yeni eğilimler hakkında neler söyleyebilirsiniz?

1.1. ÖRGÜNÜN TANIMI VE ÖNEMİ

İpliklerin ilmekler hâline getirilerek birbirinin içinden geçirilmesiyle oluşturulan bütüne **örgü** denir. Örgü coğrafi koşullardan korunma, örtünme ve giyinme ihtiyacını karşılamak için yapılmış; zamanla dekoratif ürün ve aksesuarlarda da uygulanmaya başlanmıştır. Örgü örmek, bireye pek çok fayda sağlamaktadır.

- Ruhsal gerilimi gidererek kişiyi rahatlatır.
- Bireylerin duygularını ve tarzını gösterir.
- Tasarım duygusunu geliştirir.
- Beyin fonksiyonlarını harekete geçirir.

Geçmişten günümüze varlığını sürdürmeye devam eden örgü, çeşitli formlarda ve tekniklerde uygulanmıştır (Görsel 1.1). Uygulanan ürünlerin bir araya getirilmesi ile yeni tasarımlar ve stiller ortaya çıkmıştır. Ürünlerin yapımında ise birbirinden farklı araç gereç kullanılmaktadır.

Görsel 1.1: Örgü çeşitleri

1.2. ÖRGÜDE KULLANILAN ARAÇ GEREÇ

Araç gereç, örme işleminin yapılmasında ve sonuçlanmasında gücünden yararlanan her türlü malzemedir. Yapılması planlanan modellere uygun iplik ve şiş kullanılması, örgünün istenen özelliklere sahip olmasını sağlamaktadır. Örneğin paspas, yastık gibi sert olması istenen örgü modellerinde kullanılan malzemeler ile yumuşak dokuda olması istenen battaniye, kazak gibi ürünlerin malzemeleri birbiriyle farklılık gösterir. Bu durum, örgüde kullanılan iplik ve araç gereçte çeşitliliğe sebep olmuştur.

İplik ve araç gereç seçiminin doğru olması için etiket okumayı bilmek gerekmektedir. Yumakların etrafını saran etiketlerde ipin yapısı, gramı, uzunluğu, kaç numara tığ ya da şiş ile örüleceği, renk, parti numarası gibi bilgiler yer almaktadır (Tablo 1.1).

Ana malzemesi iplik olan örgü ürünleri sentetik, hayvansal ve bitkisel iplikler kullanılarak oluşturulmaktadır. Örgü işlemleri genellikle tığ, şiş, iğne gibi araçlarla yapılır (Görsel 1.2, 1.3). Bazı modeller parmak ya da el kullanılarak araçsız da örülebilmektedir.

Örgü sepeti, örgüde kullanılan araç gerecin bir arada muhafaza edildiği kaptır (Görsel 1.4). Örgü işlerinde kullanılacak malzemelerin saklanması için bulundurulması gerekir. Şiş, tığ gibi ağızlığı bulunmayan, ucu sivri araçların herhangi bir kazaya yol açmasını engellemek ve örme işlemi devam eden ürünlerin temiz kalmasını sağlamak için kullanılır.

Görsel 1.2: Örgü araç gereci

Görsel 1.3: Örgü araç gereci

Görsel 1.4: Örgü sepeti

Tablo 1.1: Örgü İplerinin Etiketlerinde Bulunan Semboller ve Anlamları

Tığ Örgü Sembolleri	Anlamları
Color Number/33	İplik renk numarası
50g/100g	İplik yumak ağırlığı
75m/100m	İplik uzunluğu
100%100 Yün 100%100 Mikrofiber 55% Coton 45%Pac	İplik içeriği (ham maddesi)
	Maksimum yıkama sıcaklığı (30 derecede yıkama)
	Maksimum yıkama sıcaklığı (40 derecede yıkama)
	Ağartıcı (çamaşır suyu, beyazlatıcı) kullanılamaz.
	Tamburlu (kurutmalı çamaşır makinesi) kurutma yapılamaz.
	Ürünü düz bir yere yayarak kurutunuz.
	İplik ilmek sayıları (10 cm örgü, 18 ilmek ve 26 sıradan oluşur.)
	İplik için uygun tığ numarası (2,5 numara tığ ile örünüz.)
	İplik için uygun şiş numarası (4 ile 5 numara şişler uygundur.)
	Trikloretilen (çok güçlü bir sıvı kimyasal) hariç kuru temizleme kimyasalları kullanılabilir.
	Hassas kuru temizleme (trikloretilen hariç)
	Türk standartları enstitüsü (ürün kalite denetleme kurumu) onaylı üründür.
	Ütüleme yapılamaz.
	Maksimum sıcaklık 110 derece (hafif ısı)
	Maksimum sıcaklık 150 derece (orta ısı)
	Hassas (elde) yıkama
	Elde, düşük ısıda yıkama (maksimum 30 derece)
	Elde orta ısıda yıkama (maksimum 40 derece)

BİLGİ NOTU

- Örgü iplerini satın almadan önce üzerinde bulunan etiketleri inceleyip okumanız doğru ip tercihi yapmanıza yardımcı olacaktır.
- Tığ örgü sembollerini arkadaşlarınızla okuyarak öğrenmeyi kolaylaştırınız.

1.2.1. Şiş Örücülüğünde Kullanılan Araç Gereç

Şiş örücülüğünde kullanılacak birbirinden farklı yapıda, renkte ve kalınlıkta ipler mevcuttur (Görsel 1.5). Örme işleminde kullanılacak ipin yapısına uygun özelliklere sahip şişler bulunur (Görsel 1.6). Ürün bitiminde iğne, tığ, makas, mezura gibi yardımcı araç gereçten yararlanır (Görsel 1.7). Süsleme aşamasında ise isteğe bağlı olarak birbirinden farklı materyaller kullanılabilir (Görsel 1.8).

Görsel 1.5: Örgü ipleri

Görsel 1.6: Örgü şişleri

Görsel 1.7: Yardımcı araç gereç

Görsel 1.8: Süslemede kullanılan araç gereç

Şiş ve Çeşitleri: Şiş ile örgü örme işleminde kullanılan araçlar kendi içinde çeşitliliğe sahiptir. Tercihe göre ham maddesi plastik, demir, şimsir, kemik vb. olanları kullanılabilir. Yapılacak işe göre klasik örgü şişi, bükümlü şiş, misinalı şiş, çorap şişi gibi çeşitleri bulunmaktadır (Görsel 1.9, 1.10, 1.11). Bütün şiş çeşitlerinde, kullanılacak ipin yapısına göre numaralar vardır (Görsel 1.12).

Görsel 1.9: Klasik örgü şişi

Görsel 1.10: Misinalı şiş

Görsel 1.11: Çorap şişi

Görsel 1.12: Numaralı şişler

Şiş Örücülüğünde Kullanılan İplikler: Şiş örücülüğü için üretilen iplikler yapılacak ürüne, kullanılacak şişe ve şişin numarasına göre değişmektedir. Şiş örgü ipleri ham maddesine göre sentetik (akrilik, naylon), hayvansal (alpaka, angora, kaşmir, koyun, merinos, tiftik) ve bitkisel (bambu, ipek, keten, pamuk) ipler olarak gruplandırılır. İplerin farklı formlarda sarılarak bir araya gelmesi ile **yumak** elde edilir. Yumakların iplik kalınlığına ve inceliğine göre numaraları bulunmaktadır.

Yün İplik: Koyun, keçi, tavşan gibi hayvanların tüylerinden elde edilen doğal liflerle yapılmış ip çeşididir. Hayvan yünlerinin kırkılıp (kesilip) işlenmesiyle üretilen ipliklerden çeşitli şiş örgü ürünleri yapılır (Görsel 1.13).

Görsel 1.13: Yün örgü ipleri

Pamuk İplik: Koza biçimindeki dilimli pamuk meyvesi içinde yer alan tohumların etrafındaki ince ve yumuşak tellerin işlenmesiyle pamuk lifleri elde edilir. Bu liflerle oluşturulan pamuk ipliğinden çeşitli şiş örgü ürünleri yapılmaktadır. Pamuk iplik, doğal dokusu sayesinde nemi çeker, tahrişe ve alerjiye sebep olmaz. Her mevsime ve yaşa uygun şiş örgü ürününün yapımında kullanılır (Görsel 1.14).

Görsel 1.14: Pamuk örgü ipleri

Suni ve Sentetik İplik: Suni ve sentetik iplikler, birtakım fiziksel ve kimyasal yöntemlerin uygulanması sonucunda oluşturulan yapay liflerle üretilir. Sentetik liflerin iplik üretiminde ham madde olarak kullanılmasının asıl nedeni, doğal liflerin üretim ihtiyacını karşılayamamasıdır. Bu ipler, dayanıklı ve esnektir fakat nem tutma özelliğine sahip değildir. Doğal liflerden üretilmediği için cilt tahrişlerine sebep olabilir. Bu nedenle özellikle bebek örgü ürünlerinde kullanılması önerilmemektedir. Genellikle ev dekorasyon ve aksesuar örgü ürünlerinin üretiminde kullanılır (Görsel 1.15).

Görsel 1.15: Sentetik örgü ipleri

BİLCİ NOTU

- Metal şişler kaygan ve soğuk; bambu, tahta, plastik şişler ise esnek ve sıcaktır. Metal haricindeki şişler, kaygan olmaktan ziyade düzdür; ilmekleri tutar ve onların kaymasını engeller. Kullanımı hafiftir.
- Şiş üzerindeki ilmeklerin gidiş ve dönüş olarak örülmesi bir sıra sayılır.

1.2.2. Tığ Örucülüğünde Kullanılan Araç Gereç

Tığ örücülüğünde birbirinden farklı yapı, renk ve kalınlıkta ipler kullanılmaktadır (Görsel 1.16). Örgü işleminde kullanılacak ipin dokusuna uygun tığlar vardır (Görsel 1.17). Ürün bitiminde iğne, makas, mezura gibi yardımcı araç gereçten yararlanır (Görsel 1.18). Süsleme aşamasında, isteğe göre birbirinden farklı materyaller kullanılır (Görsel 1.19).

Görsel 1.16: Örgü ipleri

Görsel 1.17: Örgü tığları

Görsel 1.18: Yardımcı araç gereç

Görsel 1.19: Süslemede kullanılan araç gereç

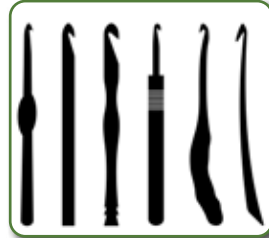
Tığ ve Çeşitleri: Tığla örme işleminde kullanılan aletlerin ucu çengellidir. Ham maddesine ve şekline göre birçok tığ çeşidi vardır. Bu çeşitlilik tercihe ve yapılacak işe göre değişmektedir. Tercihe göre plastik, demir, şimsir, kemik vb. yapıda; yapılacak işe göre ise uzun-kısa, kalın-ince, çift yönlü-tek yönlü formda tığlar vardır (Görsel 1.20, 1.21, 1.22). Her tığ çeşidi, kullanılacak ipin yapısına göre numaralara sahiptir (Görsel 1.23).

Görsel 1.20: Çift yönlü tığ

Görsel 1.21: Tek yönlü tığ

Görsel 1.22: Farklı formlarda tığlar

Görsel 1.23: Numaralı tığlar

Tığ Örucülüğünde Kullanılan İplikler: Tığ örücülüğüyle yapılması planlanan ürün, yapımda kullanılacak tığ ve numarası ip seçimini etkiler. Yün, pamuk, suni ve sentetik ipler tığ örgü ipi olarak kullanılır (Görsel 1.24, 1.25, 1.26). Şiş örgüde kullanılan iplikler, tığ örücülüğünde kullanılan ipliklerden farklı değildir. Tığ seçimi, tercih edilen örgü ipine uygun yapılır.

Görsel 1.24: Yün örgü ipleri

Görsel 1.25: Pamuk örgü ipleri

Görsel 1.26: Sentetik örgü ipleri

1.3. ŞİŞ ÖRGÜYE HAZIRLIK

Şiş örücülüğünde yaygın olarak bir ucu sivri, düz, çubuk şeklindeki klasik örgü şişi kullanılmaktadır. Basit örgü teknikleri kullanılarak ipin iki klasik örgü şişi arasında gidip gelmesi ile birbirinden farklı ürünler elde edilmektedir.

1.3.1. Şiş Tutuş Şekilleri

Örme işleminde, kullanılan şişlerin yapısal özellikleri değişiklik gösterebilir fakat şiş tutuş biçimi hep aynıdır. Şişler iki şekilde tutulmaktadır. Bunlar: İngiliz metodu ve uluslararası metottur.

İngiliz Metodu: Sol ele alınan şiş sabit tutulurken sağ ele alınan şiş aktif hâle getirilir. Örgü akışını sağlayan örgü ipi ise sağ el ile kontrol edilir (Görsel 1.27).

Uluslararası Metot: Sol ele alınan şiş sabit tutulurken sağ ele alınan şiş aktif hâle getirilir. Örgü akışını sağlayan örgü ipi ise sol el ile kontrol edilir (Görsel 1.28).

Görsel 1.27: İngiliz metodu şiş tutuş şekli

Görsel 1.28: Uluslararası metot şiş tutuş şekli

1.4. ŞİŞ ÖRGÜDE TEMEL TEKNİKLER

Şiş aracılığı ile örgü oluşturmak ve örgülerde istenen formları elde etmek için temel teknik bilgisine sahip olmak gerekir.

1.4.1. Şişe İlmek Atma

Şişle yapılan örgüye başlamadan önce yapılan işlemidir. Ele uç kısmından alınan ip, ortadan ikiye katlanır ve şişin üzerine yerleştirilir. Başparmak ve işaret parmağı şişi ortalayacak şekilde ipe geçirilir. Şiş sapan şeklindeki öne doğru gerdirilir. Başparmağın solundan içeriye doğru şişe ip dolanır (Görsel 1.29). İşaret parmağının solundaki ipin sağından içeriye doğru şişe bir ip dolanır ve şişe alınan ilk ipin içerisinden geçirilir. İlk işlemde şişe iki ilmek, tekrar eden eden her bir işlemde ise birer ilmek elde edilir (Görsel 1.30).

Görsel 1.29: İpte halka oluşturma

Görsel 1.30: Şişe ilmek atma

1.4.2. Düz Örgü

İlmek atma tekniği sonrasında uygulanır. Aynı yöne bakan her ilmek içinden ipler geçirilerek oluşturulur. İlk sıra, ilmek içinden arkaya doğru örülür (Görsel 1.31). İkinci sıraya geçildiğinde örme işlemi, ilmek içinden öne doğru yapılır (Görsel 1.32, 1.33).

Görsel 1.31: Arkaya doğru örme işlemi

Görsel 1.32: Öne doğru örme işlemi

Görsel 1.33: Düz örgü

1.4.3. Ters Örgü

İlmeğe atma sonrası uygulanan tekniktir. Düz örgü tekniğinde uygulanan tekniğin aynısı uygulanır. Ters örgü, düz örgünün arka tarafıdır (Görsel 1.34).

Görsel 1.34: Ters örgü

1.4.4. Lastik Örgü

Lastik örgü tekniğinde tek çizgi lastik için ilk ilmek, içinden arkaya doğru örülür. İkinci ilmekte ise ilmek içinden öne doğru örülür. Bu işlemin bir arka bir ön devam etmesiyle tek çizgi lastik oluşur (Görsel 1.35). Çift çizgi lastik için ise aynı işlem çift ilmek örülerek yapılır (Görsel 1.36). Her iki lastik örgüde dikkat edilmesi gereken önemli nokta düz ilmek üzerine düz, ters ilmek üzerine ters ilmeğin örülmesidir.

Görsel 1.35: Tek çizgi lastik örgü

Görsel 1.36: Çift çizgi lastik örgü

1.4.5. Haraşo

İlmeğe atlama tekniği sonrası, ilmeklerin her birinden geçerken arkaya ya da öne doğru örme işlemiyle oluşturulur. Geriye dönüşte de aynı işlemin uygulanmasıyla haraşo örgü oluşur (Görsel 1.37).

Görsel 1.37: Haraşo

1.4.6. Artırma

Yapımı devam eden örgüde uygulanan bir tekniktir. Örgüde artırma işlemi yapılacak yerde şişe ip dolanır ya da ilmek içinden bir ilmek çıkarılır (Görsel 1.38, 1.39).

Görsel 1.38: Şişe ip dolayarak artırma işlemi

Görsel 1.39: İlmeğin içinden ilmek çıkararak artırma işlemi

1.4.7. Eksiltme

İki ilmeğin tek ilmek olarak örme işlemidir (Görsel 1.40).

Görsel 1.40: Eksiltme işlemi

1.4.8. Kesme İşlemi

Kesme işleminde, bir şişte ilmekler toplanırken diğer şişte ilmek bırakılmamaktadır. Tek şişte toplanan ilmekler, ikinci şişe iki ilmekten ip geçirilerek örülür (Görsel 1.41). Şişte kalan tek ilmek, karşı şişe geri aktarılır ve tekrar iki ilmek işlenir (Görsel 1.42, 1.43). Örgüyü bitirmede kullanılan bu işlem, şişte tek ilmek kalana kadar devam eder.

Görsel 1.41: Kesme işlemi

Görsel 1.42: Kesme işlemi

Görsel 1.43: Kesme işlemi

1.5. TIĞ ÖRGÜYE HAZIRLIK

Tığ örücülüğünde yaygın olarak ince ve kısa tığlar kullanılmaktadır. Tığın çengelli ucu ile halka ya da deliklerin içinden ipliklerin alınmasıyla birbirinden farklı ürünler elde edilmektedir.

1.5.1. Tığ Tutuş Şekilleri

Örme işleminde, kullanılan tığların yapısal özellikleri değişiklik gösterebilir fakat tığ tutuş biçimi hep aynıdır. Tığ tutuş biçimi iki çeşittir. Bunlar; kalem tutuş metodu ve çorap şişi tutuş metodudur.

Kalem Tutuş Metodu: Sağ ele alınan tığ baş ve işaret parmağı arasında, kalem şeklinde tutulmaktadır. Örgü akışını sağlayan örgü ipi ise sol el ile kontrol edilir (Görsel 1.44).

Çorap Şişi Tutuş Metodu: Sağ ele alınan tığ, avuç içine konularak tutulur. Örgü akışını sağlayan ip ise sol el ile kontrol edilir (Görsel 1.45).

Görsel 1.44: Kalem tutuş metodu

Görsel 1.45: Çorap şişi tutuş metodu

BİLGİ NOTU

Tığ örgü aynı zamanda "kroşe" adını almaktadır.

1.6. TIĞ ÖRGÜDE TEMEL TEKNİKLER

Tığ aracılığı ile örgü oluşturmak ve örgülerde istenen formları elde etmek için temel teknik bilgisine sahip olmak gerekir.

1.6.1. Zincir İlmek Yapma

Tığ örücülüğünün temelini oluşturan tekniktir. Örme işleminin devamında da çok sık başvurulur. Başlangıçta işaret parmağı yardımı ile ipte halka oluşturulur (Görsel 1.46). İp, halka içinden tığ ile alınarak sıkıştırılır ve tığdaki ilk ilmek sabitlenir (Görsel 1.47, 1.48, 1.49, 1.50). Ardından tığa arkadan öne doğru ip dolanarak ilmekten geçirilmesi ile yeni bir ilmek elde edilir (Görsel 1.51). Bu şekilde alınan her bir ilmek ile zincir elde edilir.

Görsel 1.46: İpte halka oluşturma

Görsel 1.47: Halka içerisine tığ ile batma işlemi

Görsel 1.48: Halka içerisinden ilmek alma işlemi

Görsel 1.49: İlmek sabitleme işlemi

Görsel 1.50: İlmek sabitleme işlemi

Görsel 1.51: Zincir ilmek

1.6.2. Sık İğne

En az iki zincirin elde edilmesiyle yapılır. Tığ, oluşturulan zincirlerden birine batırılır (Görsel 1.52). Tığın üstüne bir ip dolanarak ilmek çekilir (Görsel 1.53). Tığda oluşan iki ilmeğin içinden yeni bir ilmek alınarak sıkıştırılır ve tığda tek ilmek kalır (Görsel 1.54, 1.55).

Görsel 1.52: Tığ ile zincire batma işlemi

Görsel 1.53: Tığın üzerine ip alma işlemi

Görsel 1.54: İki ilmekten bir ilmek alma işlemi

Görsel 1.55: Sık iğne elde etme işlemi

1.6.3. Ters Sık İğne

Tığ, örgünün gerisinde kalan zincirlerden birine batırılır; tığın altına bir ilmek alınarak ilmek çekilir (Görsel 1.56, 1.57). Tığda oluşan iki ilmeğin içinden yeni bir ilmek alınarak sıkıştırılır ve tığda tek ilmek kalır (Görsel 1.58, 1.59).

Görsel 1.56: Geride kalan zincire batırarak ilmek alma işlemi

Görsel 1.57: Geride kalan zincire batırarak ilmek alma işlemi

Görsel 1.58: İki ilmeği elde etme işlemi

Görsel 1.59: Ters sık iğne elde etme işlemi

1.6.4. Sihirli Halka

İp elde iki kat dolanarak halka oluşturulur (Görsel 1.60). Halka içinden bir ilmek alınır (Görsel 1.61, 1.62). Halkanın dışından ikinci ilmek alınır (Görsel 1.63). İkinci ilmek birinci ilmeğin içinden geçirilerek sıkıştırılır ve ilk zincir elde edilerek sihirli halka oluşturulur (Görsel 1.64). İstenen örme işlemi halka içine yapıldıktan sonra kısa ip çekilerek halka daraltılır.

Görsel 1.60: İpi iki kat dolama işlemi

Görsel 1.61: Halka içerisinden ilmek alma işlemi

Görsel 1.62: Halka içerisinden ilmek alma işlemi

Görsel 1.63: Halka dışından ilmek alma işlemi

Görsel 1.64: Sihirli halka elde etme işlemi

1.6.5. Tekli, İkili, Üçlü ve Dörtlü Trabzan

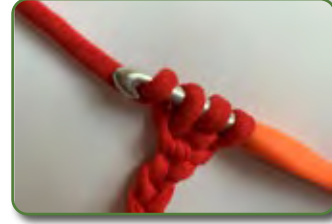
Tekli Trabzan: Zincir çekme işleminden sonra tığa bir ip dolayarak başlanır (Görsel 1.65). Tığ, zincir boşluğuna batırılarak yeni bir ilmek alınıp çıkarılır (Görsel 1.66). Böylece tığda üç ilmek elde edilir. Tığa yeni bir ip dolanır ve dolanan ip tığdaki ilmeklerin içerisinde bir kerede geçirilir (Görsel 1.67, 1.68, 1.69).

Görsel 1.65: Tığa bir defa ip dolama işlemi

Görsel 1.66: Zincir boşluğundan ilmek alma işlemi

Görsel 1.67: Tığa ip dolama işlemi

Görsel 1.68: İlmek içinden ilmekleri çıkarma işlemi

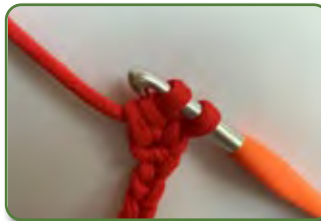

Görsel 1.69: Tekli trabzan elde etme işlemi

İkili Trabzan: Tekli trabzan gibi başlanır. Tığda elde edilen üç ilmek için tığa yeni bir ip dolanır ve dolanan ip, tığdaki ilk iki ilmek içerisinde geçirilir (Görsel 1.70, 1.71). Tığa ikinci bir ip dolanır ve dolanan ip, tığda kalan son iki ilmek içerisinde geçirilerek uygulanır (Görsel 1.72, 1.73, 1.74).

Görsel 1.70: Tığa ip dolama işlemi

Görsel 1.71: Tığdaki ilmeği iki ilmek içinden geçirme işlemi

Görsel 1.72: Tığa ip dolama işlemi

Görsel 1.73: Tığdaki ilmeği iki ilmek içerisinde geçirme işlemi

Görsel 1.74: İkili trabzan elde etme işlemi

Üçlü Trabzan: Tekli trabzan gibi başlanır. Tığda elde edilen üç ilmek için tığa yeni bir ip dolanır ve dolanan ip, tığdaki ilk ilmek içerisinden geçirilir (Görsel 1.75). Tığa ikinci bir ip dolanır ve dolanan ip, tığdaki iki ilmek içerisinden geçirilir (Görsel 1.76). Tığa üçüncü bir ip dolanır ve tığda kalan son iki ilmek içinden geçirilerek uygulanır (Görsel 1.77, 1.78).

Görsel 1.75: İlmek içinden bir ilmek geçirme işlemi

Görsel 1.76: İlmek içinden iki ilmek geçirme işlemi

Görsel 1.77: İlmek içinden iki ilmek geçirme işlemi

Görsel 1.78: Üçlü trabzan elde etme işlemi

Dörtlü Trabzan: Zincir çekme işleminden sonra tığa iki ip dolanarak başlanır (Görsel 1.79). Zincir boşluğuna tığ batırılarak yeni bir ilmek alınıp çıkarılır (Görsel 1.80). Tığda elde edilen dört ilmek için tığa yeni bir ip dolanır ve dolanan ip, tığdaki ilk ilmek içerisinden geçirilir (Görsel 1.81). Tığa ikinci bir ip dolanır ve dolanan ip tığdaki iki ilmek içerisinden geçirilir (Görsel 1.82). Son işlem, iki defa daha tekrarlanarak uygulanır (Görsel 1.83).

Görsel 1.79: Tığa iki defa ip dolama işlemi

Görsel 1.80: Zincir boşluğundan ilmek alma işlemi

Görsel 1.81: İlmek içerisinden bir ilmek geçirme işlemi

Görsel 1.82: İlmek içerisinden iki ilmek geçirme işlemi

Görsel 1.83: Dörtlü trabzan elde etme işlemi

1.6.5. Artırma

Zincir ya da deliklere tığ batırılarak ilerleyen işlemlerde uygulanır. Artırma işlemi tığ ikişer ya da üçer defa ilmek içine batırarak yapılır. Örne işlemi sırasında ilmeklerin arasına zincir çekip ikinci sıraya gelindiğinde bu zincirlerin örülmesiyle de artırma yapılabilir (Görsel 1.84, 1.85, 1.86).

Görsel 1.84: Artırma işlemi

Görsel 1.85: Artırma işlemi

Görsel 1.86: Artırma işlemi

1.6.6. Eksiltme

İki ilmek tek ilmek şeklinde örülür (Görsel 1.87). Böylece eksiltme işlemi yapılır (Görsel 1.88).

Görsel 1.87: Eksiltme işlemi

Görsel 1.88: Eksiltme işlemi

1.6.7. İlmek Kaydırma

Örne işlemi sırasında bir boşluğa tığ batırılarak yeni bir ilmek alınır. Alınan ilmek tığdaki ilmek ya da ilmeklerin içinden geçirilerek tek ilmek elde edilir (Görsel 1.89, 1.90).

Görsel 1.89: İlmek kaydırma işlemi

Görsel 1.90: İlmek kaydırma işlemi

1.6.8. Kare Motif

Başlangıç için beş zincir çekilir (Görsel 1.91). Tığ, ilk zincire batırılarak ilmek kaydırma tekniği uygulanır (Görsel 1.92, 1.93). Elde edilen zincir halka içine, üç tane ikili trabzan yapılır (Görsel 1.94). Ardından iki zincir çekilerek tekrardan üç tane ikili trabzan yapılır (Görsel 1.95). Bu işlem, ikişer defa daha tekrarlanır (Görsel 1.96). İlk yapılan ikili trabzan üzerine tekli trabzan tekniği uygulanarak ilk kat kare motif birleştirilir (Görsel 1.97).

İkinci kata geçildiğinde tığa ip dolanarak köşe boşluğuna iki tane ikili trabzan, her trabzan üzerine ise birer ikili trabzan yapılarak ikinci kat kare motif elde edilir (Görsel 1.98). Tığ, ilk katı birleştirmede yapılan tekli trabzan üzerine batırılarak tekli trabzan tekniği uygulanır (Görsel 1.99). Motifi büyötmek için ikinci katta uygulanan işlemlerin aynısı uygulanarak motif devam ettirilir (Görsel 1.100).

Görsel 1.91: Beş zincir çekme işlemi

Görsel 1.92: İlmek kaydırma işlemi

Görsel 1.93: İlmek kaydırma işlemi

Görsel 1.94: İkili trabzan işlemi

Görsel 1.95: İki zincir, ikili trabzan örme işlemi

Görsel 1.96: İki zincir, ikili trabzan örme işlemi

Görsel 1.97: İlmek kaydırma ile birleştirme işlemi

Görsel 1.98: İkinci sıra kare motif

Görsel 1.99: İlmek kaydırma ile birleştirme işlemi

Görsel 1.100: Kare motif

DİKKAT EDELİM

- Örgü çok sıkı ya da çok gevşek örülmemelidir.
- İlmek kaçırmamaya özen gösterilmelidir.
- İpliklerin çekilip örgünün büzülmemesine dikkat edilmelidir.
- Örme işlemi esnasında örgü aletinin doğru deliklere batırılmasına özen gösterilmelidir.
- Artırma ve eksiltmelerde örgü aletinin doğru ilmeklere batırılmasına özen gösterilmelidir.
- İlmeklerin arkadan öne, önden arkaya çevrilmemesine özen gösterilmelidir.

1.6.9. Yuvarlak Motif

Bir sihirli halka oluşturulur (Görsel 1.101). Başlangıç için üç zincir çekilerek sihirli halka içine on beş ikili trabzan yapılır (Görsel 1.102). Sihirli halkanın kısa ipi çekilerek halka daraltılır (Görsel 1.103). İlk örülen ikili trabzanın üzerine tığ batırılarak yeni ilmek alınır ve ilmek kaydırma tekniği uygulanır (Görsel 1.104). Bir zincir çekilerek ilk kat yuvarlak motifteki her ikili trabzan aralarına ikişer ikili trabzan yapılarak ikinci kat yuvarlak motif elde edilir (Görsel 1.105, 1.106). Motifi büyütme için ikinci katta uygulanan işlemlerin aynısı uygulanarak devam edilir (Görsel 1.107).

Görsel 1.101: Sihirli halka oluşturma

Görsel 1.102: Üç zincir çekerek ikili trabzan yapma işlemi

Görsel 1.103: Sihirli halkayı daraltma işlemi

Görsel 1.104: İlmek kaydırma işlemi

Görsel 1.105: Trabzan üstlerine ikişerli ikili trabzan yapma işlemi

Görsel 1.106: Trabzan aralarına ikişerli ikili trabzan yapma işlemi

Görsel 1.107: İlmek kaydırma işlemi ile motifi birleştirme

1.7. ÖRGÜ ŞEMASI HAZIRLAMA

Şiş ve tığ örücülüğünde, örgü modelinin sembollerle tablo hâline getirilmesi ile şema oluşturulur (Tablo 1.2). Örgünün semboller ile ifadesi, şemayı oluşturmak için önemlidir. Örgü şeması, modelin örülme aşamalarının daha kolay anlaşılmasına yardımcı olduğu gibi örgünün hızlı örülmesini de sağlar. Örgü şemalarında farklı sembollerin kullanıldığı görülmektedir. Şema hazırlanırken bazen Türkçe bazen de İngilizce sembollerden yararlanılır. Şemada her bir işlem basamağı, bir örgü sırasını ifade etmektedir.

1.7.1. Şiş Örgü Sembolleri

Şiş örgü örmede çok sık kullanılan bazı semboller aşağıdaki tabloda listelenmiştir. Bu semboller, şemalar üzerinde bazen küçük bazen de büyük harflerle kullanılmaktadır (Tablo 1.2).

1.7.2. Tığ Örgü Sembolleri

Tığ örgü örmede çok sık kullanılan bazı semboller aşağıdaki tabloda listelenmiştir. Bu semboller şemalarda bazen küçük bazen de büyük harflerle kullanılmaktadır (Tablo 1.3).

Tablo 1.2: Şiş Örgü Sembolleri Türkçe Kısaltmaları ve Açılımı

Kısaltma	Açıklaması	Kısaltma	Açıklaması
BRL	Birleştirin	TÇLÖ	Tek Çizgi Lastik Örgü
ÇVR	Çevirin	ÇÇLÖ	Çift Çizgi Lastik Örgü
SR	Sıra	H	Haraşo
İ	İlmek	A	Artırma
İA	İlmek Atma	E	Eksiltme
D	Düz Örgü	Kİ	Kesme İşlemi
T	Ters Örgü		

Tablo 1.3: Tığ Örgü Sembolleri, Türkçe Kısaltmaları ve Açılımı, İngilizce Açılımı ve Kısaltmaları

Türkçe Kısaltma	Türkçe Açıklaması	İngilizce Açıklaması	İngilizce Kısaltma
ZN	Zincir	Chain	CH
BOŞ	Boşluk	Space(s)	SP(S)
ZNBOŞ	Zincir Boşluğu	Chain Space	CHSP
BAŞ	Başlangıç	Begining	BEG
İ	İlmek	Stitch(es)/Loop(s)	ST(ES)/LP(S)
BAŞİ	Başlangıç İlmeği	BeginingChain	BEGCH
BRL	Birleştirme	Joining	JOİ
BTM	Batma	Dipping	DİP
ALM	Alma	Take	TA
TİALM	Tığa İlmek Alma	NeedleStitchTake	NST
TİÇ	Tığdan İlmek Çıkarma	NeedleStitchExit	NSE
TİT	Tığa İlmek Takma	NeedleStitchAffix	NSA
TSİ	Ters Sık İğne	ReverseSingleCrochet	RSC
SR	Sıra	Raund(s)	RND(S)
SH	Sihirli Halka	Magic Ring	MR
Sİ	Sık İğne	SingleCrochet	(X)
A	Artırma	Increase	(V)
E	Eksiltme	Decrease	(A)
İK	İlmek Kaydırma	ContrastColour	CC
TTR	Tekli Tirabzan	HalfDoubleCrochet	HDC
İTR	İkili Tirabzan	DoubleCrochet	DC
ÜTR	Üçlü Tirabzan	TrebleCrochet	TC
DTR	Dörtlü Tirabzan	DoubleTreble	DT
AİÖ	Arka İlmekten Örme	BackLoopOnly	BLO
ÖİÖ	Ön İlmekten Örme	FrontLoopOnly	FLO
AD3Sİ	Aynı Deliğe 3 Sık İğne	Increase 3 SingleCrochet	(W)
3SİBE	3 Sık İğne Birlikte Eksiltme	DecreaseWith 3 SingleCrochet	(M)
AY2İTB	Aynı Yere 2 İkili Tirabzan	IncreaseHalfDoubleCrochet	VHDC
() *	Parantezden Sonraki Sayı Kadar Ör		

1.8. ÖRGÜ ŞEMASI KODLAMA

Örgü şemasındaki işlem basamaklarının kareli bir kâğıt üzerinde, örgü sırası boyunca tekniğe uygun semboller ile ya da renklendirilerek çiziminin yapılmasıdır. Kodlamalar, örülen modele göre değişiklik göstermektedir. Şema oluşturabilmek için örgü modelinin çıkarılıp sembolleştirilerek şema hâline getirilmesi gerekir (Örnek Şema 1).

ÖRNEK ŞEMA 1: Şiş Örgü Motif Örneği

Görselde verilen motifin ilmek sayısı, karelerin toplam sayısına eşittir. Bu örnekte 13 ilmek sayısı mevcuttur. Örgü sırası da 13 ilmekten oluşmuştur. İlmeklerin tamamı düz örgüden oluşmaktadır.

Semboller

Y:	Yeşil
K:	Kırmızı
D:	Düz Örgü

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
1													
2													
3													
4													
5													
6													
7													
8													
9													
10													
11													
12													
13													

Şema 1: Çam Ağacı Model Şeması

İşlem Sırası	Örgü Şeması
1.	(6Y, 1K, 6Y)D
2.	(5Y, 3K, 5Y)D
3.	(4Y, 5K, 4Y)D
4.	(5Y, 3K, 5Y)D
5.	(3Y, 7K, 3Y)D
6.	(2Y, 9K, 2Y)D
7.	(4Y, 5K, 4Y)D
8.	(3Y, 7K, 3Y)D
9.	(2Y, 9K, 2Y)D
10.	(1Y, 11K, 1Y)D
11.	(13K)D
12.	(6Y, 1K, 6Y)D
13.	(6Y, 1K, 6Y)D

Şemanın Okunuşu

- 1. İşlem Sırası:** (6 yeşil, 1 kırmızı, 6 yeşil ilmek) Düz örülecek.
- 2. İşlem Sırası:** (5 yeşil, 3 kırmızı, 5 yeşil ilmek) Düz örülecek.
- 3. İşlem Sırası:** (4 yeşil, 5 kırmızı, 4 yeşil ilmek) Düz örülecek.
- 4. İşlem Sırası:** (5 yeşil, 3 kırmızı, 5 yeşil ilmek) Düz örülecek.
- 5. İşlem Sırası:** (3 yeşil, 7 kırmızı, 3 yeşil ilmek) Düz örülecek.
- 6. İşlem Sırası:** (2 yeşil, 9 kırmızı, 2 yeşil ilmek) Düz örülecek.
- 7. İşlem Sırası:** (4 yeşil, 5 kırmızı, 4 yeşil ilmek) Düz örülecek.
- 8. İşlem Sırası:** (3 yeşil, 7 kırmızı, 3 yeşil ilmek) Düz örülecek.
- 9. İşlem Sırası:** (2 yeşil, 9 kırmızı, 2 yeşil ilmek) Düz örülecek.
- 10. İşlem Sırası:** (1 yeşil, 11 kırmızı, 1 yeşil ilmek) Düz örülecek.
- 11. İşlem Sırası:** (13 kırmızı ilmek) Düz örülecek.
- 12. İşlem Sırası:** (6 yeşil, 1 kırmızı, 6 yeşil ilmek) Düz örülecek.
- 13. İşlem Sırası:** (6 yeşil, 1 kırmızı, 6 yeşil ilmek) Düz örülecek.

ALİŞTİRMA
ZAMANI

10 ilmek sayısı olan bir motif çizerek 10 sıra örgü şeması oluşturunuz. Şemanın okunuşunu arkadaşlarınızla yapınız.

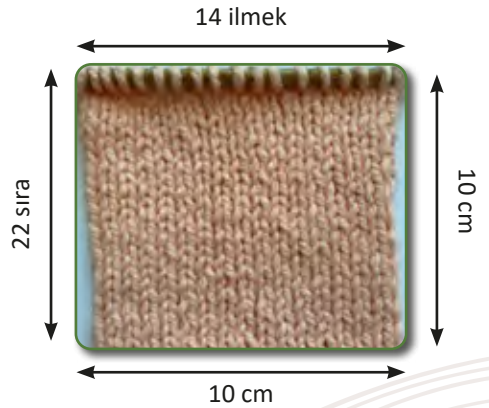
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1										
2										
3										
4										
5										
6										
7										
8										
9										
10										

Semboller	

Model Şeması	
İşlem Sırası	Örgü Şeması
1.	
2.	
3.	
4.	
5.	
6.	
7.	
8.	
9.	
10.	

1.9. İLMEK HESAPLAMA

Örme işlemine başlamadan önce ilmek hesabı yapılmalıdır. İpin kalın ya da ince olması, örgüyü örececek kişinin örgüdeki ip sıklığı veya gevşekliği örgü ölçülerinde farklılık oluşturabilir. Bu nedenle ilmek hesaplama yöntemi uygulanır. İlmek hesaplama, örnek bir model üzerinde uygulanır (Görsel 1.108). Örnek modelin ölçüsü ve ilmek sayıları üzerinden hesap yapılır. İlmekler bazı örgü ipleri üzerinde yer alan etiketlerde, ipin kalınlığı ya da inceliğine göre hesaplanmıştır. Örgü örecek kişi, etiket üzerinde yer alan ölçüyü kullanabileceği gibi bu sayıyı kedisi de belirleyebilir. Doğru alınan ilmek sayısı, ölçüyü tam almayı sağlar. İpin kalınlığına göre tığ ya da şiş seçimi de ilmek hesaplamada önemlidir. Örgü ipinin etiketlerinde tığ ve şiş numaraları verilmektedir. Bu etiketler okunmalı ve verilen ölçüler dikkate alınmalıdır.

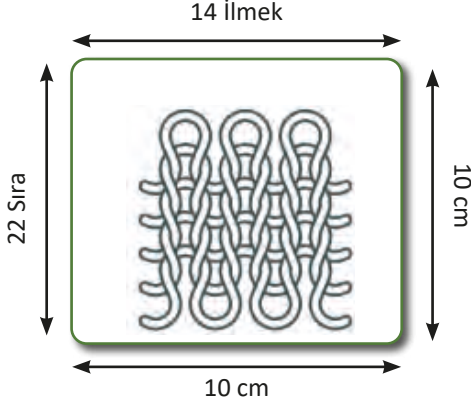
Görsel 1.108: Örnek çalışma

İlmeç Hesaplama Örneği

- Uygulamada kullanılacak ipe ve şişi seçiniz.
- Eni ve boyu 10x10 boyutunda kare deneme örgüsü örünüz.

Etiket Sembol

Anlamları

İPLİK İLMEK SAYILARI

(10 cm örgü, 14 ilmeç ve 22 sıradan oluşuyor.)

İpin bandında yer alan sembole göre 10 cm uzunluğunda bir örgü kesitine ulaşabilmek için 14 ilmeğe ihtiyaç duyulmaktadır.

O hâlde 40 cm eninde bir örgü örebilmek için

10 cm için 14 ilmeç

40 cm için X ilmeç

$$X=40 \times 14 / 10$$

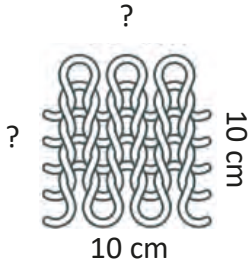
$$X= 56 \text{ ilmeç}$$

Sonuç olarak 40 cm bir örgü için şişe 56 ilmeç atılmalıdır.

ALIŞTIRMA ZAMANI

Şişinize ilmeç alarak 10x10 cm ölçüsünde düz örgü örünüz. İlmeç sayılarınızı belirleyiniz ve 30 cm bir örgü örebilmek için şişe kaç ilmeç atacağını ve kaç sıra öreceğinizi hesaplayınız.

İlmeç Sayısı=.....

DİKKAT EDELİM

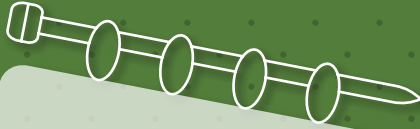

Bu bölümde, öğrenme birimleri kapsamında edineceğiniz kazanımları içeren farklı uygulamalar sunulmuştur. Uygulamalarda belirtilen süreleri göz önünde bulundurarak sizin için uygun olan uygulamaları seçiniz.

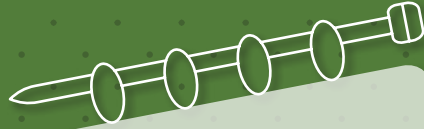
1.1.

7
DERS SAATI

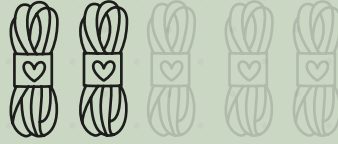

SEMBOLLER

- İ:** İLMEK
- İA:** İLMEK ATMA
- SR:** SIRA
- H:** HAROŞA
- A:** ARTIRMA
- D:** DÜZ ÖRGÜ
- E:** EKSİLTME
- Kİ:** KESME İŞLEMİ

ZORLUK DERECESESİ

KULLANILACAK ARAÇ GEREÇ

- Artık örgü ipi
- 2 Plastik halka
- 4,5 numara klasik şiş
- 0,5 mm tığ
- Makas
- Kâğıt
- Kalem

ŞİŞ ÖRGÜ BANYO LİFİ MODELİ

1.1. UYGULAMA - ŞİŞ ÖRGÜ BANYO LİFİ YAPIMI

Yönerge: Bu uygulamada sizden şiş örgü banyo lifi yapmanız beklenmektedir. Aşağıdaki işlem basamaklarını takip ederek uygulamayı gerçekleştiriniz (Görsel 1.109).

Yapacağınız çalışma, uygulamaların sonunda verilen değerlendirme formunda yer alan ölçütlere göre değerlendirilecektir. Çalışmanızı yaparken bu ölçütleri dikkate alınız.

UYGULAMA GÖRSELİ

Görsel 1.109: Şiş örgü banyo lifi modeli

ŞEMA 1: ŞİŞ ÖRGÜ BANYO LİF MODELİ

1.	10İA
2-12.	10SR H
13.	2H +1A=14İ
14-24.	(14İ) 10SR D
25.	2H+1E=10İ
25-35.	10SR H
36.	10Kİ

1. İŞLEM BASAMAĞI

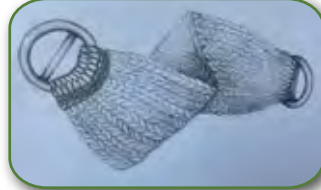
Şiş örgü tekniği ile yapılmış lif modellerinin araştırmasını yapınız.

- Şiş örgü tekniğine uygun lif model araştırmanızı yapınız.
- Model tasarımı yapmak için kitaplardan, dergilerden ve internetten yararlanabilirsiniz.
- Araştırmalarınızı arkadaşlarınız ve öğretmenlerinizle paylaşınız.

2. İŞLEM BASAMAĞI

Şiş örgü tekniklerine göre lif tasarımı yapınız.

- Lif tasarımınızı şiş örgü tekniklerine uygun yapınız (Görsel 1.110).
- Tasarımda kullanacağınız ipin artan örgü iplerinden olması israfi önleyecektir.
- Tasarım malzemelerindeki materyalleri suya dayanıklı olanlardan seçiniz.

Görsel 1.110: Banyo lifi tasarımı

3. İŞLEM BASAMAĞI

Tasarıma uygun malzeme seçimi yapınız.

- Malzeme seçiminiz, tasarımınıza uygun olmalıdır (Görsel 1.111).
- Örgü tekniklerini öğrenmeniz için örnek modeller üzerinde denemeler yapmanız önemlidir.

Görsel 1.111: Banyo lifi malzemeleri

4. İŞLEM BASAMAĞI

Şiş örgü temel tekniklerini uygulayınız.

- Atölye önlüğünüzü giyiniz.
- Masa örtünüzü seriniz.
- Örgü örme işlemi sırasında elleriniz terleyebilir, bu nedenle örgünüzün kirlenmemesi için tedbirler alınız.
- Atölye çalışmaları esnasında, dik pozisyonda oturunuz ve yapılan çalışmayı belli bir mesafeden takip ediniz.
- Şişinize 10 ilmek atınız.
- Birinci sırada, ilmeklerinizin halka materyalden geçecek genişlikte 10 ilmek olmasına dikkat ediniz (Görsel 1.112).
- İlmekleri iki şişi birleştirerek atmanız ilk sıra ilmekleri örmede işinizi kolaylaştıracaktır.
- Şişlerden birini ilmeklerin içinden çıkarınız (Görsel 1.113).
- Şiş örgü tekniğine uygun lif model araştırmanızı yapınız.
- Araştırmalarınızı arkadaşlarınız ve öğretmenlerinizle paylaşınız.

Görsel 1.112: Şiş ilmek alma

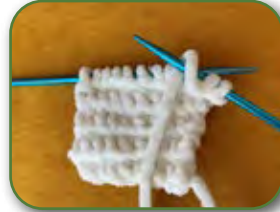

Görsel 1.113: İlmeği şişten çıkarma

- İlmeklerinizi banyo lifi model şemasına uygun örmeye dikkat ediniz.
- İkinci sıradan on ikinci sıraya kadar haraşo örmeye devam ediniz (Görsel 1.114).
- On üçüncü sırada, 2 ilmek haraşo, 1 ilmek artırma işlemi yaparak 14 ilmek elde ediniz (Görsel 1.115).

Görsel 1.114: Haraşo örme

Görsel 1.115: İlmek artırma

- On dördüncü sırada 10 sıra düz örgü ile devam ediniz (Görsel 1.116).
- Yirmi beşinci sırada düz örgü ile istenen uzunluğa geldikten sonra 1 ilmek haraşo, 1 ilmek eksiltme yaparak tekrardan 10 ilmek elde ediniz (Görsel 1.117).

Görsel 1.116: Düz örgü

Görsel 1.117: İlmek eksiltme

- Yirmi altıncı sırada, elde edilen 10 ilmeği, 10 sıra haraço örmeye devam ediniz.
- Otuz altıncı sırada 10 ilmeği keserek örme işlemini bitiriniz (Görsel 1.118).
- Sonda kalan ilmeği makas ile keserek ipinizi çekip çıkarınız (Görsel 1.119).
- Sonda kalan ipinizi dikim işleminde kullanacağınız için ipi uzun tutmaya özen gösteriniz.

Görsel 1.118: İlmek kesme

Görsel 1.119: İlmek ipinin kesimi

5. İŞLEM BASAMAĞI

Şiş örgü birleştirme tekniklerini uygulayınız.

- Son ilmekten ipi çekerek düğüm yapınız (Görsel 1.120).
- Haraço ile örülen kısmı halkadan geçirerek eşit şekilde kıvrınız.
- Tığınızı kıvrıdığınız yerin başındaki ilk delikten batırarak bitiş ipinizden ilmek alınız (Görsel 1.121).

Görsel 1.120: Düğümleme

Görsel 1.121: İlmek oluşturma

- Aldığınız ilmeği deliklerden geçirerek tığınızı öndeki ikinci delikten tekrar batırınız (Görsel 1.122).
- Tığınızı batırdığınız delikten ikinci bir ilmek daha alıp çıkarınız (Görsel 1.123).

Görsel 1.122: İlmek oluşturma

Görsel 1.123: Örecek birleştirme

- Son çıkardığınız ilmeği ilk ilmeğin içinden geçirerek tığdaki ilmeği teke düşürünüz (Görsel 1.124).
- Bu işlemi son birleşim noktasına kadar devam ettiriniz.
- Sondaki ilmeği de çekip çıkararak düğümünüzü yapınız (Görsel 1.125).
- Aynı işlemi, lifin diğer ucunu halkaya geçirerek tekrar ediniz (Görsel 126).

Görsel 1.124: Örecek birleştirme

Görsel 1.125: İlmek düğümleme

Görsel 1.126: İlmek düğümleme

6. İŞLEM
BASAMAĞI

Ürünün kalite kontrolünü yapınız.

- Banyo lifinizin sarkan ipliklerini temizleyerek kalite kontrolünü yapınız.
- Ürüne son şeklini veriniz (Görsel 1.127).
- Çalışma alanınızı ve çevrenizi temiz bırakınız.

Görsel 1.127: Banyo lifi modeli

1.1. UYGULAMA - DEĞERLENDİRME FORMU

1.1. uygulamanın değerlendirilmesi verilen ölçütlere göre yapılacaktır.

1 (başlangıç düzeyinde), 2 (geliştirilmeli), 3 (orta), 4 (iyi), 5 (çok iyi)

ÖLÇÜTLER	DERECE				
	1	2	3	4	5
A) HAZIRLIK					
1. Çalışma ortamını ve malzemeleri hazırladı.					
2. Şiş örgü tekniği ile lif modellerinin araştırmasını yaptı.					
B) EDİNİLEN BİLGİLERİ BECERİYE DÖNÜŞTÜRME					
3. Şiş örgü tekniği ile lif tasarımını yaptı.					
4. Tasarıma uygun malzeme seçimini yaptı.					
5. Tasarıma uygun ürün yaptı.					
6. Ürünü model şemasına uygun temiz ve düzenli çalıştı.					
7. Biten ürünün kalan ipliklerini temizledi.					
8. Biten ürünün kalite kontrolünü kontrol yaptı.					
C) BEKLENELEN DAVRANIŞ					
9. Zamanı verimli kullandı.					
10. Temiz ve düzenli çalıştı.					
SÜTUN TOPLAMLARI					
TABLO PUANI					

$$\text{DEĞERLENDİRME PUANI} = \frac{(\text{TABLO PUANI} \times 100)}{50}$$

Ölçekten 100 üzerinden 70 puan aldıysanız bu öğrenme için başarınız yeterli düzeyde demektir. 69 veya altı puan aldıysanız ilgili önceki öğrenmeleri tekrar etmeniz gerekmektedir.

SINIF	NUMARA	ÖĞRENCİNİN ADI SOYADI	DEĞERLENDİRME PUANI

14

DERS SAATI

1.2.

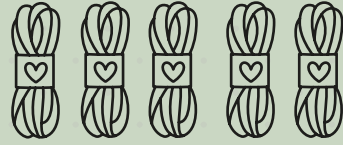

ŞİŞ ÖRGÜ BARDAK AKSESUARİ

SEMBOLLER

- İ: İLMEK
- İA: İLMEK ATMA
- SR: SIRA
- ÇÇLÖ: ÇİFT ÇİZGİ LASTİK ÖRGÜ
- H: HAROŞA
- A: Artırma
- D: DÜZ ÖRGÜ
- E: EKSİLTME
- Kİ: KESME İŞLEMİ

ZORLUK DERECEŚİ

KULLANILACAK ARAÇ GEREÇ

- Geri dönüşüm ipi
- 4 numara klasik şiş
- Kupa bardak
- 3 numara tığ
- Düğme (2 adet göz için ve 1 adet ağız kapama için)
- İğne
- Büyük ve küçük makas
- Vaketa deri
- Çarklı zımba
- Kâğıt
- Kalem

1.2 UYGULAMA - ŞİŞ ÖRGÜ BARDAK AKSESUARİ

Yönerge: Bu uygulamada sizden şiş örgü bardak aksesuarı uygulamanız beklenmektedir. Aşağıdaki işlem basamaklarını takip ederek uygulamayı gerçekleştiriniz (Görsel 1.128).

Yapacağınız çalışma, uygulamaların sonunda verilen değerlendirme formunda yer alan ölçütlere göre değerlendirilecektir. Çalışmanızı yaparken bu ölçütleri dikkate alınız.

UYGULAMA GÖRSELİ

Görsel 1.128: Şiş örgü bardak aksesuarı modeli

ŞEMA 1: GÖVDE MODELİ

1.	10İA
2-25.	ÇÇLÖ
26.	10Kİ

ŞEMA 3: KULAK MODELİ

1.	5İA
2-8.	6SR D
9.	1E+1D+1E=3İ
10-15.	5SR D
16.	5Kİ

ŞEMA 2: BURUN MODELİ

1.	10İA
2-3.	ÇÇLÖ
4.	10Kİ

1. İŞLEM BASAMAĞI

Şiş örgü tekniği ile yapılmış bardak tutacağı modellerinin araştırmasını yapınız.

- Şiş örgü tekniğine uygun bardak aksesuarı model araştırmanızı yapınız.
- Model tasarımı yapmak için kitaplardan, dergilerden ve internette yararlanabilirsiniz.
- Araştırmalarınızı arkadaşlarınız ve öğretmenlerinizle paylaşınız.

2. İŞLEM BASAMAĞI

Şiş örgü tekniklerine göre bardak tutacağı tasarımı yapınız.

- Şiş örgü tekniğine uygun bardak aksesuarı tasarımınızı yapınız (Görsel 1.129).
- Model tasarımı yaparken ve örgü şeması hazırlarken günümüz moda eğilimlerini göz önünde bulundurabilirsiniz.
- Model tasarımı yaparken seçilen renklerin uyumuna dikkat ediniz. Bu konuda öğretmeniniz ve arkadaşlarınız ile fikir alışverişi yapınız.

Görsel 1.129: Bardak aksesuarı tasarımı

3. İŞLEM BASAMAĞI

Tasarıma uygun malzeme seçimi yapınız.

- Tasarıma uygun malzeme seçiminizi yapınız (Görsel 1.130).
- Uygulamada kullanacağınız araç gereci temin ederken artık iplik ve malzemeleri değerlendirerek israfı önleyiniz.
- Parça deriler yerine kalın parça kumaşlar da kullanabilirsiniz.

Görsel 1.130: Bardak aksesuarı malzemeleri

4. İŞLEM BASAMAĞI

Şiş örgü temel tekniklerini uygulayınız.

- Birinci şemayı takip ederek birinci sırada, iki şişi birleştirerek bardak aksesuarı tasarımına uygun (10 ilmek) ana gövde ilmeklerinizi atınız (Görsel 1.131).
- İlk ilmeğinizi atarken kısa ipinizi kullanacağınız için bu ipi uzun tutmaya özen gösteriniz.
- İkinci sırada, şişlerden birini ilmeklerin içinden çıkarıp 2 ilmeği önden arkaya, 2 ilmeği de arkadan öne doğru, çift çizgi lastik olacak şekilde örünüz (Görsel 1.132, 1.133).
- Çift çizgi lastik örgünüzü, bardak aksesuarı tasarımınızdaki uzunluğa gelene kadar (25 sıra) devam ediniz.

Görsel 1.131: Şişe ilmek alma

Görsel 1.132: Çift çizgi lastik örme

Görsel 1.133: Çift çizgi lastik örme

- Üçüncü sırada, istenen uzunluğu elde ettikten sonra şişteki tüm ilmekleri (10 ilmek) keserek ana gövdenizi tamamlayınız (Görsel 1.134).
- Şişteki son ilmeği çekmeden önce ipinizi uzun kesmeye özen gösteriniz (Görsel 1.135).

Görsel 1.134: İlmek kesme

Görsel 1.135: Bardak aksesuarı ana gövde

- Üçüncü şemayı takip ederek bardak tutacağı için şişe 5 ilmek atınız (Görsel 1.136).
- İkinci sırada beş ilmek üzerine 6 sıra, düz örgü örünüz (Görsel 1.137).
- Dokuzuncu sırada 6 sıra düz örgü üzerine, örgünün iki yanından birer ilmek eksiltiniz (Görsel 1.138).

Görsel 1.136: Şişe ilmek alma

Görsel 1.137: Düz örgü

Görsel 1.138: İlmek eksiltme

- Onuncu sırada, ilmek eksiltme üzerine 5 sıra düz örgü örerek on altıncı sırada kesme işlemini yapınız (Görsel 1.139).
- Devam eden ipinizi kısa kesip ilmeğinizin içinden geçirerek düğümleyiniz (Görsel 1.140).

Görsel 1.139: İlmek kesme

Görsel 1.140: Örgü ipini düğümleme

- İkinci şemayı takip ederek bardak aksesuarının burnu için şişinize 35 ilmek atınız ve 2 sıra düz örgü örerek kesme işlemi yapınız (Görsel 1.141).
- Son ilmeğinizi çıkarıp düğümleyebilmek için ipinizi paylı kesiniz (Görsel 1.142).
- İlmekteki ipinizi çekerek düğüm yapmaya dikkat ediniz.

Görsel 1.141: Bardak aksesuarı burun örgüsü

Görsel 1.142: Örgü ipini kesme

- Bardak aksesuarınızın ikinci kulağı için derinizin yüzeyini pamuk yardımı ile ıslatınız (Görsel 1.143).
- Deride ıslanan alana ördüğünüz diğer kulağı yerleştirerek aynı genişlikte ve uzunlukta ikinci kulağı çiziniz (Görsel 1.144).
- Çizimi, şişinizin ucuyla ya da yazmayan bir kalemle de yapabilirsiniz.

Görsel 1.143: Deri yüzeyini ıslatma

Görsel 1.144: Deriye kulak çizme

- Kulağın alt kısmına, gözün etrafını oluşturan benekli yer için bir çember çizerek bunu makas ile kesip çıkarınız (Görsel 1.145).
- Kestiğiniz deride dikim yapacağınız yerleri belirleyerek deriyi çarklı zımba ile deliniz (Görsel 1.146, 1.147).

Görsel 1.145: Kulak kesimi

Görsel 1.146: Deriyi delme işlemi

Görsel 1.147: Deride dikim yapılacak alanları delme

- Aynı işlemi, düğme deliği açacağınız deri bölüm için de uygulayınız (Görsel 1.148, 1.149).

Görsel 1.148: Düğme delik gövdesi oluşturma

Görsel 1.149: Düğme deliğinin dikim yerlerini delme

5. İŞLEM BASAMAĞI

Tığ örgü birleştirme tekniklerini uygulayınız.

- Düğme deliği açacak olduğunuz deri bölmeyi ana gövdeye tığ yardımı ile büzdürerek dikiş.
- Büzdürme işlemi yaparken her bir delikten tığınıza birer ilmek alınız (Görsel 1.150).
- Derinin arka tarafında ve tığınızda topladığınız 4 ilmek için tığınıza yeni bir ip dolayarak ipi bütün ilmeklerin arasından geçirip tamamen çıkarınız (Görsel 1.151).

Görsel 1.150: Deri ile örgüyü birleştirme

Görsel 1.151: Deri ile örgüyü birleştirme

- Boştaki tığınızı bir boşluğa batırarak, çıkardığınız ipten tığınıza tekrar ip dolayıp delikten çıkarınız ve bir zincir çekip işlemi sonlandırınız (Görsel 1.152).
- Tığ yerine yorgan iğnesi ile temel dikiş tekniklerini uygulayarak da dikme işleminizi yapabilirsiniz (Görsel 1.153).

Görsel 1.152: Deri ile örgüyü birleştirme

Görsel 1.153: Dikim işlemini bitirme

- Düğme deliği oluşturmak için derinizi ıslatarak şişinizin ucu ile işaretleyiniz (Görsel 1.154).
- Deride oluşturduğunuz işaretli yerleri çarklı zımba ile deliniz.
- Çarklı zımba ile deldiğiniz işaretli yerden düğmenizin geçip geçmediğini kontrol ediniz (Görsel 1.155).
- Ana gövdenizin bir diğer köşesini de büzdürerek dikiş (Görsel 1.156).

Görsel 1.154: Deriyi ıslatarak işaret alma

Görsel 1.155: Oluşturulan deliğe düğme yerleştirme

Görsel 1.156: Ana gövdenin diğer köşesini büzdürme

- Büzdürerek diktiğiniz son köşeye düğmenizi dikiş (Görsel 1.157).
- Diktiğiniz ana gövdeyi bardağa geçirerek düğmeleyniz (Görsel 1.158).
- Tiğ ya da iğne yardımı ile ana gövdenin tepe kısmına örgü kulağı dikiş (Görsel 1.159).

Görsel 1.157: Düğme dikimi

Görsel 1.158: Ana gövdeyi bardağa tutturma

Görsel 1.159: Örgü kulağı ana gövdeye birleştirme

- Tiğ ya da iğne yardımı ile göz çevresini ana gövdeye dikiş (Görsel 1.160).
- Buradaki dikme işlemini yorgan iğnesi ile yapmanız işinizi kolaylaştıracaktır.
- İki gözü oluşturacak olan düğmeleri iğne yardımı ile dikiş (Görsel 1.161).

Görsel 1.160: Göz çevresini ana gövdeye dikme

Görsel 1.161: Gözü oluşturan düğmeleri dikme

- Bardak aksesuarının burnu için dikilen örgüyü ortadan ikiye katlayarak uçlarını birleştiriniz (Görsel 1.162).
- Dikerek birleştirdiğiniz örgüyü iki gözün ortasına gelecek şekilde ayarlayıp dikine doğru dikiş (Görsel 1.163).
- Diktiğiniz parçanın ortasına burun düğmesini dikiş (Görsel 1.164).

Görsel 1.162: Burun uçlarını dikerek birleştirme

Görsel 1.163: Burun örgüsünü ana gövdeye dikme

Görsel 1.164: Burun düğmesini dikme

6. İŞLEM BAŞAMAĞI

Ürünün kalite kontrolünü yapınız.

- Bardak tutacağına sarkan ipliklerini temizleyerek kalite kontrolünü yapınız.
- Ürüne son şeklini veriniz (Görsel 1.165).
- Bardak aksesuarı tekniklerinden faydalanarak kupa, saksı, kavanoz giydirmeye yapabilir ya da yaptığınız ürünü bu amaçlarla da kullanabilirsiniz.
- Uygulamalardan artakalan parçaları bir araya getirerek arkadaşlarınızla ortak bir çalışma ile proje hazırlayabilirsiniz.

Görsel 1.165: Bardak aksesuarı modeli

1.2. UYGULAMA - DEĞERLENDİRME FORMU

1.2. uygulamanın değerlendirilmesi verilen ölçütlere göre yapılacaktır.
1 (başlangıç düzeyinde), 2 (geliştirilmeli), 3 (orta), 4 (iyi), 5 (çok iyi)

ÖLÇÜTLER

DERECE

1 2 3 4 5

A) HAZIRLIK

	1	2	3	4	5
1. Çalışma ortamını ve malzemeleri hazırladı.					
2. Şiş örgü tekniği ile bardak aksesuarı modellerinin araştırmasını yaptı.					

B) EDİNİLEN BİLGİLERİ BECERİYE DÖNÜŞTÜRME

3. Şiş örgü tekniği ile bardak aksesuarının tasarımını yaptı.					
4. Tasarıma uygun malzeme seçimini yaptı.					
5. Ürünü tasarıma uygun yaptı.					
6. Ürünü model şemasına uygun temiz ve düzenli çalıştı.					
7. Biten ürünün kalan ipliklerini temizledi.					
8. Biten ürünün kalite kontrolünü kontrol yaptı.					

C) BEKLENELEN DAVRANIŞ

9. Zamanı verimli kullandı.					
10. Temiz ve düzenli çalıştı.					

SÜTUN TOPLAMLARI

TABLO PUANI

DEĞERLENDİRME PUANI = [(TABLO PUANI×100)/50]

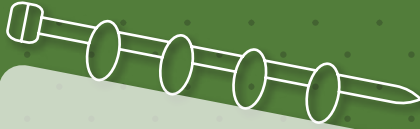
Ölçekten 100 üzerinden 70 puan aldıysanız bu öğrenme için başarınız yeterli düzeyde demektir. 69 veya altı puan aldıysanız ilgili önceki öğrenmeleri tekrar etmeniz gerekmektedir.

SINIF	NUMARA	ÖĞRENCİNİN ADI SOYADI	DEĞERLENDİRME PUANI

1.3.

14
DERS SAATI

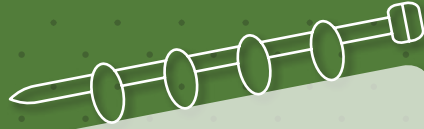

SEMBOLLER

ZN: ZİNCİR

si: SIK İĞNE

HDC: İKİLİ TIRABZAN

ZORLUK DERECESESİ

TIĞ ÖRGÜ MASKE

KULLANILACAK ARAÇ GEREÇ

- İnce sentetik ipler
- 1,15 mm tığ
- İğne
- Makas
- Kâğıt
- Kalem

1.3. UYGULAMA - TIĞ ÖRGÜ MASKE YAPIMI

Yönerge: Bu uygulamada sizden tiğ örgü maske yapmanız beklenmektedir. Aşağıdaki işlem basamaklarını takip ederek uygulamayı gerçekleştiriniz (Görsel 1.166).

Yapacağınız çalışma, uygulamaların sonunda verilen değerlendirme formunda yer alan ölçütlere göre değerlendirilecektir. Çalışmanızı yaparken bu ölçütleri dikkate alınız.

UYGULAMA GÖRSELİ

Görsel 1.166: Tiğ örgü maske modeli

ŞEMA 1: MASKE MODELİ

1.	70ZN
2-15.	10Si+50HDC+10Si=70

1. İŞLEM BASAMAĞI

Tiğ örgü tekniği ile oluşturulmuş maske modellerinin araştırmasını yapınız.

- Tiğ örgü tekniğine uygun maske model araştırmanızı yapınız.
- Model tasarımı yapmak için kitaplardan, dergilerden ve internette yararlanabilirsiniz.
- Araştırmalarınızı arkadaşlarınız ve öğretmenlerinizle paylaşınız.

2. İŞLEM BASAMAĞI

Tiğ örgü tekniklerine göre maske tasarımı yapınız.

- Tiğ örgü tekniğine uygun maske tasarımınızı yapınız (Görsel 1.167).
- Model tasarımı yaparken tiğ örgü tekniklerini kullanabileceğiniz tasarımlar oluşturmaya özen gösteriniz.
- Model tasarımı yaparken seçilen renklerin uyumuna dikkat ediniz. Bu konuda öğretmeniniz ve arkadaşlarınız ile fikir alışverişini yapınız.

Görsel 1.167: Maske tasarımı

3. İŞLEM BASAMAĞI

Tasarıma uygun malzeme seçimi yapınız.

- Tasarıma uygun malzeme seçiminizi yapınız (Görsel 1.168).
- Uygulamada kullanacağınız araç gereci temin ederken artık iplik ve malzemeleri değerlendirerek israfı önleyiniz.

Görsel 1.168: Tiğ örgü maske malzemeleri

4. İŞLEM
BAŞAMAĞI

Tığ örgü temel tekniklerini uygulayınız.

- Atölye önlüğünüzü giyiniz.
- Masa örtünüzü seriniz.
- Örgü örme işlemi sırasında elleriniz terleyebilir, bu nedenle örgünüzün kirlenmemesi için tedbirler alınız.
- Başparmağınız ile bir halka oluşturarak tığınızı halka içine yerleştiriniz (Görsel 1.169).
- Halka içinden tığınız ile bir ilmeği alıp çıkararak ilk zinciri oluşturunuz (Görsel 1.170).
- Tığ örgü model şemasını takip ederek birinci sırada belirtilen toplamda yetmiş zinciri çektikten sonra ilk zincire tığı batırarak sık iğne tekniğini uygulayınız (Görsel 1.171).
- İkinci sırada, 10 adet zincir deliğine sık iğne tekniğini yapmaya özen gösteriniz.

Görsel 1.169: Halka oluşturma

Görsel 1.170: Zincir çekme

Görsel 1.171: Sık iğne tekniği

- 10 zincir deliğine de birer sık iğne yaptıktan sonra tığınıza bir defa ip dolayarak her bir deliğe ikili trabzan tekniğini uygulayınız (Görsel 1.172).
- 50 zincir deliğine de ikili trabzan tekniğini uygulayarak işlemi tamamlayınız (Görsel 1.173).

Görsel 1.172: İkili trabzan tekniğini uygulama

Görsel 1.173: İkili trabzan tekniğini uygulama

- Geriye kalan 10 zincire sık iğne uyguladıktan sonra ikinci ve sonraki katlara da aynı işlemi uygulayınız (Görsel 1.174).
- Maskenin ana gövdesini en az 14 sıra örerek tamamlayınız (Görsel 1.175).

Görsel 1.174: Sık iğne tekniğini uygulama

Görsel 1.175: Maskeyi örme

- Ana gövdeyi tamamladığınız köşeye 40 zincir çekip alt köşesini sık iğne ile birleştirerek kulak askınızı oluşturunuz (Görsel 1.176).
- Birleştirme sonrası maskenin kısa kenarındaki her bir zincir deliğine sık iğne tekniğini uygulayarak devam ediniz ve ilk köşeyi bitiriniz (Görsel 1.177).

Görsel 1.176: Sık iğne ile birleştirilme

Görsel 1.177: Sık iğne tekniğini uygulama

- Maskenin kısa kenarına sık iğne yapılması, örgünüzün dalgalı olan köşesini toparlamanıza yardımcı olacaktır (Görsel 1.178).
- Maskenin bir diğer köşesine boştaki tıgı batırıp yeni ip alarak ilmek oluşturunuz (Görsel 1.179).

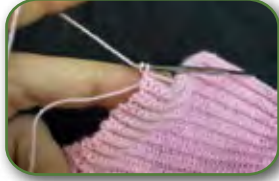

Görsel 1.178: Sık iğne tekniğini uygulama

Görsel 1.179: İlmek oluşturma

- Oluşturduğunuz ilmeği tıgı batırdığınız yerden çıkarıp diğer köşede uyguladığınız işlemi, burada da tekrar ederek kulak askınızı oluşturunuz (Görsel 1.180).
- Maskenin içerisine yıkanıp değiştirilebilir, sağlığa uygun maske kumaşı koyduğunuzda kaymaması için iç kısımda, boşluklara tıgı batırıp yeni ilmekler oluşturarak zincirden köşeler yapınız (Görsel 1.181, 1.182, 1.183).

Görsel 1.180: Kulak askısı oluşturma

Görsel 1.181: Örgü maske içerisine değiştirilebilir kumaş yerleştirme

Görsel 1.182: Zincir köşeler için ilmek oluşturma işlemi

Görsel 1.183: Zincir köşe yapma

- Elde ettiğiniz köşelerdeki zincir deliklerinin her birine birer ikili trabzan yapınız (Görsel 1.184).
- Aynı işlemi diğer köşeye de uygulayarak maskenin iç kısım işlemini tamamlayınız (Görsel 1.185).

Görsel 1.184: Zincire ikili trabzan tekniği uygulama

Görsel 1.185: Zincire ikili trabzan tekniğini uygulama

5. İŞLEM BASAMAĞI

Tıg örgü süsleme tekniklerini uygulayınız.

- Tıgınıza farklı renkte bir iplik alarak ilmek oluşturunuz (Görsel 1.186).

Görsel 1.186: Süsleme için ilmek oluşturma

- Maskenizin ön yüzünde süsleme yapmak istediğiniz yere tığınızı ilmek ile batırıp üzerine ilmek alarak bir zincir çekiniz (Görsel 1.187).
- Tığınızda kalan son ilmeği uzun tutarak ilk zincir boşluğuna tığı batırıp ikili trabzan yapınız (Görsel 1.188).
- Tığı aynı deliğe batırarak toplamda 6 ilmek ikili trabzan örünüz (Görsel 1.189).

Görsel 1.187: İlmek sabitleme

Görsel 1.188: Maskeyi süsleme

Görsel 1.189: Maskeyi süslemede örgü tekniği uygulama

- Tığınızı son ikili trabzanın köşesine batırınız ve bir ilmek alıp tıgdaki bütün ilmeklerin içinden geçirerek ilmek kaydırma işlemini uygulayınız (Görsel 1.190).
- Tıgdaki son ilmek ile maskenizin bir deliğine tığı batırıp iki zincir çekerek ipinizi kesiniz (Görsel 1.191).
- Bu işlem maskenizin üzerinde yapmış olduğunuz süslemenizin dönmesini engelleyecektir (Görsel 1.192).

Görsel 1.190: Maskeyi süslemede örgü tekniği uygulama

Görsel 1.191: Maskeye süslemeyi sabitleme

Görsel 1.192: Maske üzerine tomurcuk yapımı

- Tomurcuk yapmak için süsleme işleminden kalan ipliği iğneye geçirip iğnenin ucuna beş sıra dolayınız (Görsel 1.193).
- Doladığınız ipliklerle iğneyi ipin çıktığı deliğin yanındaki deliğe batırıp örgünün arkasından çıkarınız (Görsel 1.194).
- Dilerseniz iğnenizle oluşturduğunuz tomurcukları çoğaltarak köpek patisi de elde edebilirsiniz (Görsel 1.195).

Görsel 1.193: Dikiş teknikleri ile tomurcuk yapma işlemi

Görsel 1.194: Dikiş teknikleri ile tomurcuk yapma işlemi

Görsel 1.195: Tomurcukları çoğaltma işlemi

6. İŞLEM BASAMAĞI

Ürünün kalite kontrolünü yapınız.

- Maskenizin sarkan ipliklerini temizleyerek kalite kontrolünü yapınız.
- Ürüne son şeklini veriniz (Görsel 1.196).
- Çalışma alanınızı ve çevrenizi temiz bırakınız.

Görsel 1.196: Maske modeli

1.3. UYGULAMA - DEĞERLENDİRME FORMU

1.3. uygulamanın değerlendirilmesi verilen ölçütlere göre yapılacaktır.
1 (başlangıç düzeyinde), 2 (geliştirilmeli), 3 (orta), 4 (iyi), 5 (çok iyi)

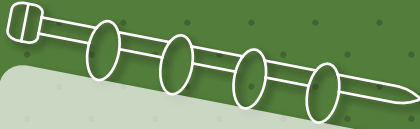
ÖLÇÜTLER	DERECE				
	1	2	3	4	5
A) HAZIRLIK					
1.	Çalışma ortamını ve malzemeleri hazırladı.				
2.	Tığ örgü tekniği ile maske modellerinin araştırmasını yaptı.				
B) EDİNİLEN BİLGİLERİ BECERİYE DÖNÜŞTÜRME					
3.	Tığ örgü tekniği ile maske tasarımını yaptı.				
4.	Tasarıma uygun malzeme seçimini yaptı.				
5.	Ürünü tasarıma uygun yaptı.				
6.	Ürünü model şemasına uygun, temiz ve düzenli çalıştı.				
7.	Biten ürünün kalan ipliklerini temizledi.				
8.	Biten ürünün kalite kontrolünü kontrol yaptı.				
C) BEKLENEN DAVRANIŞ					
9.	Zamanı verimli kullandı.				
10.	Temiz ve düzenli çalıştı.				
SÜTUN TOPLAMLARI					
TABLO PUANI					
DEĞERLENDİRME PUANI = [(TABLO PUANI×100)/50]					
Ölçekten 100 üzerinden 70 puan aldıysanız bu öğrenme için başarınız yeterli düzeyde demektir. 69 veya altı puan aldıysanız ilgili önceki öğrenmeleri tekrar etmeniz gerekmektedir.					

SINIF	NUMARA	ÖĞRENCİNİN ADI SOYADI	DEĞERLENDİRME PUANI

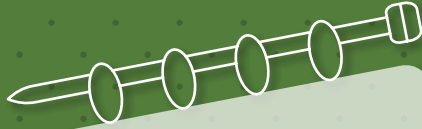
1.4.

14
DERS SAATI

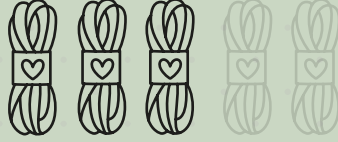

SEMBOLLER

- ZN:** ZİNCİR
- X:** SIK İÇNE
- A:** Artırma
- SH:** SİHİRLİ HALKA
- E:** EKSİLTME

ZORLUK DERECESESİ

TIĞ ÖRĞÜ SEPET

KULLANILACAK ARAÇ GEREÇ

- Penye ip
- 7 Numara tığ
- Makas
- Süsleme aparatı
- Kâğıt
- Kalem

UYGULAMA 1.4 - TIĞ ÖRGÜ SEPET YAPIMI

Yönerge: Bu uygulamada sizden tiğ örgü sepet yapmanız beklenmektedir. Aşağıdaki işlem basamaklarını takip ederek uygulamayı gerçekleştiriniz (Görsel 1.197).

Yapacağınız çalışma, uygulamaların sonunda verilen değerlendirme formunda yer alan ölçütlere göre değerlendirilecektir. Çalışmanızı yaparken bu ölçütleri dikkate alınız.

UYGULAMA GÖRSELİ

Görsel 1.197: Tiğ örgü sepet modeli

ŞEMA 1: SEPET MODELİ

1.	6X
2.	6V=12X
3.	(1X,1V)=18X
4.	(2X,1V)=24X
5.	(3X,1V)=30X
6-12.	30X

1. İŞLEM BASAMAĞI

Tiğ örgü tekniği ile oluşturulmuş maske modellerinin araştırmasını yapınız.

- Tiğ örgü tekniğine uygun sepet model araştırmanızı yapınız.
- Model tasarımı yapmak için kitaplardan, dergilerden ve internetten yararlanabilirsiniz.
- Araştırmalarınızı arkadaşlarınız ve öğretmenlerinizle paylaşınız.

2. İŞLEM BASAMAĞI

Tiğ örgü tekniklerine göre sepet tasarımını yapınız.

- Tiğ örgü tekniğine uygun sepet tasarımınızı yapınız (Görsel 1.198).
- Model tasarımı yaparken tiğ örgü tekniklerini kullanabileceğiniz tasarımlar oluşturmaya özen gösteriniz.
- Boş zamanlarınızda, etrafınızda gördüğünüz örgü aksesuarlarını inceleyip onlarla denemeler yapınız.
- Örgü tekniklerini, tekrarlayarak öğrenmeniz önemlidir.

Görsel 1.198: Tiğ örgü sepet tasarımı

3. İŞLEM BASAMAĞI

Tasarıma uygun malzeme seçimi yapınız.

- Tasarıma uygun malzeme seçiminizi yapınız (Görsel 1.199).
- Malzemeleri satın alırken pazar ve piyasa araştırması yaparak ekonomik olmaya özen gösteriniz.

Görsel 1.199: Tiğ örgü sepet malzemeleri

4. İŞLEM
BASAMAĞI

Tığ örgü temel tekniklerini uygulayınız.

- Örgü örme işlemi sırasında elleriniz terleyebilir, bu nedenle örgünüzün kirlenmemesi için tedbirler alınız.
- Atölye çalışmaları esnasında, dik pozisyonda oturunuz ve yapılan çalışmayı belli bir mesafeden takip ediniz.
- İpinizde halka oluşturarak önce halka içinden sonra dışından tığla bir ilmek alıp tığdaki ilmek içinden geçirerek sihirli halkanızı elde ediniz (Görsel 1.200, 1.201, 1.202, 1.203).

Görsel 1.200: Sihirli halka

Görsel 1.201: Sihirli halka

Görsel 1.202: Sihirli halka

Görsel 1.203: Sihirli halka

- İlmeği önce içinden sonra dışından bir ilmek alarak sık iğne tekniğini uygulayınız (Görsel 1.204, 1.205).
- Halkanızın kısa ipini çekerek halkayı daraltınız (Görsel 1.206).

Görsel 1.204: Sık iğne tekniği

Görsel 1.205: Sık iğne tekniği

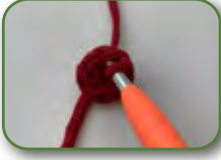
Görsel 1.206: Sık iğne tekniği

- Tığınızı ilk yapılan zincirin altındaki boşluğa batırarak ilmek kaydırma işlemi yapınız (Görsel 1.208, 1.207).
- İlmeğin kaydırma işlemi ile birinci sırayı birleştirmiş olacaksınız (Görsel 1.209).

Görsel 1.207: Sihirli halkayı
daraltmaGörsel 1.208: İlmeğin kaydırma
işlemiGörsel 1.209: İlmeğin kaydırma
işlemi

- Tığınızı iki zincirin birleşimindeki boşluğa batırarak 2 sık iğne yapınız (Görsel 1.210, 1.211, 1.212).

Görsel 1.210: İlmek birleştirme

Görsel 1.211: İlmek birleştirme

Görsel 1.212: İkinci sıraya başlama

- Birinci sıradaki birleşim boşluklarının her birine ikişer defa sık iğne yaparak ikinci sırayı tamamlayınız (Görsel 1.213).
- Yaptığınız bu işlemde 6 ilmek artırma yaparak toplamda 12 ilmek örmüş olacaksınız.
- Tığınızı birinci sırada yaptığınız birleştirme zincirinin alt boşluğuna batırınız ve tığın üzerine 1 ilmek alıp tığı zincirin alt boşluğundan çıkarınız (Görsel 1.214).

Görsel 1.213: İkinci sıra

Görsel 1.214: İkinci sırayı birleştirme

- Tığınızı ikinci sırada ilk yaptığınız sık iğne zincir boşluğuna batırarak ilmek kaydırma işlemi ile ikinci sırayı birleştiriniz (Görsel 1.215, 1.216).

Görsel 1.215: İkinci sırayı birleştirme

Görsel 1.216: İlmek kaydırarak birleştirme

- İkinci sırada yaptığınız işlemleri üçüncü sırada da tekrar ederek uygulayınız (Görsel 1.217).
- Üçüncü sırada 18 ilmek örmüş olacaksınız.
- Zincir birleşim boşluklarından birine 2, birine 1 adet sık iğne tekrarını yapıp sonrasında birleştirerek dördüncü sırayı tamamlayınız (Görsel 1.218).
- Dördüncü sırada 24 ilmek örmüş olacaksınız.

Görsel 1.217: Üçüncü sıraya başlama

Görsel 1.218: Dördüncü sırayı örme

- Zincir birleşim boşluklarının her birine bir sık iğne yapınız (Görsel 1.219).
- Dördüncü sırada yaptığınız birleştirme zincirinin alt boşluğundan 1 adet ilmek alıp çıkarınız. Ardından beşinci sırada ilk yaptığınız sık iğne zincirinin alt boşluğundan, ilmek kaydırma işlemi ile beşinci sırayı birleştiriniz.
- Beşinci sırada 30 ilmek örmüş olacaksınız.
- Beşinci sırada ilmek kaydırma işleminin sık iğne zincirinin alt boşluğundan yapılması, sepetin yükseltilmesini kolaylaştıracaktır (Görsel 1.220).

Görsel 1.219: Beşinci sırayı örme

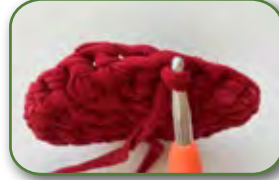

Görsel 1.220: Beşinci sırayı birleştirme

- Tığdan ilmeği çıkarıp örgüyü ters çeviriniz ve ipin geldiği yerdeki zincirin alt boşluğuna tığ batırınız (Görsel 1.221).
- Tığa ilmeği takıp tığ çıkarınız (Görsel 1.222).

Görsel 1.221: Örgüyü tersinden örme

Görsel 1.222: Tığ yönünü değiştirme

- Örgü ipini ön tarafa geçiriniz (Görsel 1.223).

Görsel 1.223: Örgü ipini çevirme

- İlk zincirin altındaki boşluğa tığ batırarak ilmek kaydırma işlemi yapınız (Görsel 1.224, 1.225).

Görsel 1.224: İlmek kaydırma

Görsel 1.225: İlmek kaydırma

- Tığınızı beşinci sıradaki her bir zincirin alt boşluklarına birer kere batırarak ilmek kaydırma işlemine devam ediniz.
- İlmek kaydırma işlemi ile tamamladığınız altıncı sıra, sepetin yükseltme duvarını oluşturmaktadır (Görsel 1.226, 1.227).

Görsel 1.226: Altıncı sırayı örme

Görsel 1.227: Altıncı sırayı örme

- Son zincirdeki ilmek kaydırma işlemi sonrası örgü ipini arka tarafa geçiriniz (Görsel 1.228).
- Tığdan ilmeği çıkararak örgüyü ters çeviriniz ve tığa ilmeği takınız (Görsel 1.229).

Görsel 1.228: Örgü ipini çevirme

Görsel 1.229: Örgüyü ters çevirme

- Tığınızı, öndeki zincirin alt boşluğuna batırarak sık iğne tekniğini uygulayınız (Görsel 1.230).
- Devamında gelen zincirlerin alt boşluklarına birer sık iğne yaparak yedinci sırayı tamamlayınız (Görsel 1.231).

Görsel 1.230: Sık iğne tekniğini uygulama

Görsel 1.231: Yedinci sırayı örme

- Birleştirme noktasına geldiğinizde altıncı sırada yaptığınız birleştirme işlemi uygulayınız (Görsel 1.232).
- Sepetin duvar örgüsü altı sıra olana kadar yedinci sıradaki işlemleri tekrar ediniz (Görsel 1.233).

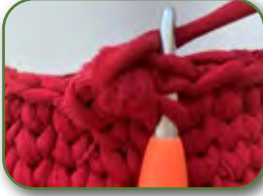
Görsel 1.232: Birleştirme işlemi

Görsel 1.233: Sepetin duvar örgüsünü örme

- Birleştirme işlemi sonrası ters sık iğne tekniğini uygulayarak sepetin on ikinci sırası olan duvar örgüsünü örünüz (Görsel 1.234, 1.235).
- Son ilmeğe geldiğinizde tıgı ilmekten çıkararak ipi biraz uzun kalacak şekilde kesiniz (Görsel 1.236).

Görsel 1.234: Ters sık iğne örme

Görsel 1.235: Ters sık iğne örme

Görsel 1.236: Örgü ipini kesme

5. İŞLEM BASAMAĞI

Tıgı örgü süsleme tekniklerini uygulayınız.

- Süs aparatının içinden ipi geçirin (Görsel 1.237).
- İlmeğin içinden ipi geçirerek ilmeği sıkıştırınız (Görsel 1.238).

Görsel 1.237: Süs aparatını geçirme

Görsel 1.238: Örgü ipini geçirme

- Geriye kalan ipi birkaç örgünün arasından geçirerek kesiniz (Görsel 1.239).
- Aynı işlemi sepetin tabanındaki ipe de uygulayınız (Görsel 1.240).

Görsel 1.239: İpliği örgü arasından geçirme

Görsel 1.240: Örgüyü kesme

6. İŞLEM BASAMAĞI

Ürünün kalite kontrolünü yapınız.

- Örgü sepetinizin sarkan ipliklerini temizleyerek kalite kontrolünü yapınız.
- Ürüne son şeklini veriniz (Görsel 1.241).
- Çalışma alanınızı ve çevrenizi temiz bırakınız.

Görsel 1.241: Örgü sepet modeli

1.4. UYGULAMA - DEĞERLENDİRME FORMU

1.4. uygulamanın değerlendirilmesi verilen ölçütlere göre yapılacaktır.
1 (başlangıç düzeyinde), 2 (geliştirilmeli), 3 (orta), 4 (iyi), 5 (çok iyi)

ÖLÇÜTLER	DERECE				
	1	2	3	4	5
A) HAZIRLIK					
1. Çalışma ortamını ve malzemeleri hazırladı.					
2. Tığ örgü tekniği ile sepet modellerinin araştırmasını yaptı.					
B) EDİNİLEN BİLGİLERİ BECERİYE DÖNÜŞTÜRME					
3. Tığ örgü tekniği ile sepet tasarımını yaptı.					
4. Tasarıma uygun malzeme seçimini yaptı.					
5. Ürünü tasarıma uygun yaptı.					
6. Ürünü model şemasına uygun temiz ve düzenli çalıştı.					
7. Biten ürünün kalan ipliklerini temizledi.					
8. Biten ürünün kalite kontrolünü kontrol yaptı.					
C) BEKLENEN DAVRANIŞ					
9. Zamanı verimli kullandı.					
10. Temiz ve düzenli çalıştı.					
SÜTUN TOPLAMLARI					
TABLO PUANI					

DEĞERLENDİRME PUANI = [(TABLO PUANIx100)/50]

Ölçekten 100 üzerinden 70 puan aldıysanız bu öğrenme için başarınız yeterli düzeyde demektir. 69 veya altı puan aldıysanız ilgili önceki öğrenmeleri tekrar etmeniz gerekmektedir.

SINIF	NUMARA	ÖĞRENCİNİN ADI SOYADI	DEĞERLENDİRME PUANI

1.1. SIRA SİZDE

Görsel 1.242'deki örgü sepet modelini örgü şemasını çıkararak işlem sırasına uygun örneğiniz.

Görsel 1.242: Örgü sepet modeli

KULLANILACAK ARAÇ GEREÇ	SEMBOLLER

İŞLEM SIRASI	ÖRGÜ ŞEMASI
1.	
2.	
3.	
4.	
5.	
6.	
7.	
8.	
9.	
10.	

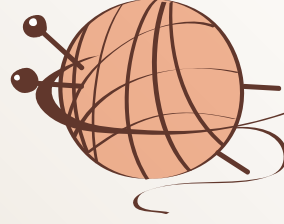

1.1. SIRA SİZDE UYGULAMA KONTROL LİSTESİ

ÖLÇÜTLER		EVET	HAYIR
A) HAZIRLIK AŞAMASI			
1.	Çalışma alanını hazırladı.		
2.	Araç gerecini hazırladı.		
B) UYGULAMA AŞAMASI			
3.	Modele uygun sembolleri çıkardı.		
4.	Modele uygun örgü şeması çıkardı.		
5.	Örgü şemasına uygun modeli ördü.		
6.	Örgünün ipliklerini temizledi.		
7.	Modelin kalite kontrolünü yaptı.		
C) BEKLENEN DAVRANIŞ			
8.	Çalışma alanını temizledi.		
9.	Temiz ve düzenli çalıştı.		
D) YÖNERGE HAZIRLAMA AŞAMASI			
10.	Modelin örgü şemasını oluşturup işlem sırasını takip ederek modeli ördü.		
<p>“Hayır” olarak işaretlenen davranışlara yönelik konularda kendinizi geliştiriniz.</p>			

SINIF	NUMARA	ÖĞRENCİNİN ADI SOYADI	DEĞERLENDİRME TARİHİ

ÖRGÜ TEKNİKLERİ İLE TAKI YAPIMI

KONULAR

- 2.1. ÖRGÜ TEKNİKLERİ İLE TAKI YAPIMI
- 2.2. ÖRGÜ TEKNİKLERİ İLE TAKI YAPIMINDA KULLANILAN ARAÇ GEREÇ
- 2.3. ÖRGÜ TEKNİKLERİNDE TAKI MODELLERİ
- 2.4. ÖRGÜ TEKNİKLERİNE UYGUN TAKI TASARIMI
- 2.5. TASARIMA UYGUN MALZEMELER
- 2.6. TASARIMA UYGUN ÜRÜN YAPIMI
- 2.7. KALİTE KONTROL YÖNTEMLERİ

NELER ÖĞRENECEKSİNİZ ?

- Örgü teknikleri ile takı yapımında kullanılan araç gereci hazırlama
- Örgü tekniği ile takı modellerinin araştırmasını yapma
- Örgü tekniklerine göre takı tasarımı yapma
- Tasarıma uygun malzeme seçimi yapma
- Tasarıma uygun ürünü yapma
- Biten üründe son kontrolü yapma

HAZIRLIK ÇALIŞMALARI

1. Tarih boyunca neden süslenme ihtiyacı hissedilmiştir?
2. Takı modelleri, yaşa ve cinsiyete göre değişir mi?

2.1. ÖRGÜ TEKNİKLERİ İLE TAKI YAPIMI HAKKINDA GENEL BİLGİ

Giysiyi tamamlayan küpe, yüzük, kolye, halhal gibi aksesuarların geneline **takı** denir. İnsanlık tarihi kadar eski olan takılar, kullanıcıları tarafından kendilerini ifade eden bir iletişim aracı olarak görülmüştür. Takı, aynı zamanda kişinin tarzını ortaya koyan bir öz güven aracıdır. Moda tasarımcıları, modern çizgiler taşıyan tasarımların yanı sıra birçok etnik kökenli, eski desen formlarını koruyan takı tasarımlarını da oluşturmaya devam etmektedirler.

Tasarımında kullanılan materyale göre telkâri, boncuk, ahşap, deri, örgü, zincirli, telli ve çivili birçok takı çeşidi vardır. Birkaç malzemenin bir arada kullanılıp özgün tasarımların üretilmeye başlanmasıyla çeşitlilik artmıştır. Her takı çeşidi, kendi içinde ayrı tekniklere sahiptir. Örgü tekniği de bunlardan biridir (Görsel 2.1).

Görsel 2.1: Örgü takı modeli

2.2. ÖRGÜ TEKNİKLERİ İLE TAKI YAPIMINDA KULLANILAN ARAÇ GEREÇ

Örgü tekniklerinin takıya aktarımı ile birbirinden farklı ürünler elde edilmektedir. Ürün yapımında örgü ipi, şiş, tığ, iğne, firkete gibi pek çok araç gereç kullanılmaktadır (Görsel 2.2). Şiş ve tığ, en çok tercih edilen örgü araçlarıdır. Ürün bitiminde ve birleştirme işlemlerinde makas, iğne, açma kapama klipsleri, küpe aparatı, kargaburnu, yuvarlak burunlu pense gibi yardımcı gereçlerden de yararlanılmaktadır (Görsel 2.3).

Görsel 2.2: Araç gereç

Görsel 2.3: Yardımcı gereçler

2.3. ÖRGÜ TEKNİKLERİNDE TAKI MODELLERİ

Şiş ve tığ kullanımıyla birbirinden farklı takı modelleri elde edilmektedir (Görsel 2.4, 2.5, 2.6, 2.7, 2.8, 2.9).

Görsel 2.4: Örgü takı modeli

Görsel 2.5: Örgü takı modeli

Görsel 2.6: Örgü takı modeli

Görsel 2.7: Örgü takı modeli

Görsel 2.8: Örgü takı modeli

Görsel 2.9: Örgü takı modeli

2.4. ÖRGÜ TEKNİKLERİNE UYGUN TAKI TASARIMI

Çeşitli malzemelerin bir araya getirilmesi ile oluşturulan takılar, yapım işlemleri öncesinde zihinde ve ardından bir kâğıt üzerinde tasarlanır. Tasarım öncesinde takının tarzı belirlenir. Etnik, klasik ya da modern birçok tarz, örgü tekniklerine uyarlanabilir. Farklı teknik ve modeller hakkında ürün alıştırması yapılması, tasarımın başarısını artırır. Elde edilen araştırmaların bir araya getirilmesiyle oluşturulan tasarımlarla da farklı takı modelleri ortaya çıkarılabilmektedir (Görsel 2.10, 2.11).

Görsel 2.10: Örgü takı tasarımı

Görsel 2.11: Örgü takı tasarımı

DİKKAT EDELİM

- Örgünün belirlenen modele uygun örme tekniği ile örülmesi, işinizi kolaylaştıracaktır.
- Planlama yapmak, işinizi kolaylaştırmanız için önemlidir. Olanakların ve zamanın planlanması, hedefe ulaşmanızı hızlandıracaktır.

2.5. TASARIMA UYGUN MALZEMELER

Takı tasarımında elde edilmek istenen ürünün hangi malzemelerle daha kaliteli olacağı bilinmelidir. Yapılacak tasarımın malzemeleri bu doğrultuda seçilmelidir. Takı tasarımında kullanılacak malzemeler, birbirleriyle uyumlu olmalıdır (Görsel 2.12). Tasarım yapılırken bu noktaya dikkat edilmelidir. Takı yapımında boncuk, fil dişi kabukları, takı aparatı gibi materyaller kullanılarak farklı tarzlarda ürünler elde edilir. Malzemelerin örgü ipi ile uyumlu seçimi, tasarımı başarılı kılar. İpin kalın ya da ince olması, tasarımı etkilediği gibi yapım aşamalarını da farklılaştırır. Az miktarda ip kullanımıyla oluşturulacak takı tasarımlarında artan ipliklerin sonradan değerlendirilmek üzere saklanması ipten tasarruf edilmesini sağlar. Yardımcı materyaller seçilirken de artan malzemeler değerlendirilmelidir. Tasarımcı, tasarruf ilkelerini göz önünde bulundurarak tasarımını oluşturmalıdır.

Görsel 2.12: Örgü takı tasarımında kullanılan malzemeler

2.6. TASARIMA UYGUN ÜRÜN YAPIMI

Takı tasarım işleminin ardından, ürünün yapım aşamaları belirlenir. Tasarım sürecinde, takının malzeme tercihleri yapılmış olmalıdır. Örgü motifleri ya da tasarıma uygun örgü modeli belirlenerek şema çıkarılır ve ardından örme işlemine geçilir. Yardımcı malzemeler, örme işlemi sırasında kullanılabilmesi gibi örme işleminden sonra da modele uygulanabilir. Tasarımda birleştirme işlemi yapmak gerekiyorsa bununla ilgili dikiş teknikleri ya da örgü birleştirme yöntemleri uygulanır. Tasarıma uygun süsleme teknikleri de örgü teknikleri ve takı yapımında kullanılacak yardımcı gereçler ile yapılır (Görsel 2.13). Açma kapama klipsleri ve küpe aparatları kullanılarak ağız kapama yöntemleri uygulanır (bk. Aksesuar Kitabı, Hazır Gereçlerle Takı Yapımı Öğrenme Birimi).

Görsel 2.13: Örgü takı tasarımına uygun ürün yapımı

2.7. KALİTE KONTROL YÖNTEMLERİ

Kalite kontrol, yapımı tamamlanmış bir ürünün tasarımına uygun olup olmadığının ve kusuru bulunup bulunmadığının denetlenmesidir (Görsel 2.14). Ürün kontrolü; kalitesizliği engellemek, üründe meydana gelen hatalar varsa bunların giderilmesini sağlamak amacıyla yapılır. Üründeki hatalar, görsel zevki bozmakla birlikte ürünün düşük kalitede görünmesine sebep olur. Kalite kontrolünden geçmeyen ürünler, hataları tespit edilip giderilmediğinden uzun ömürlü olamaz.

Takı örme işleminden sonra birleştirme ve süsleme işlemleri yapılır, ardından örgünün kalan iplikleri temizlenir. Bu iplikler, sökülmeyecek şekilde örgünün iç kısmına tığ ile gizlenir.

Temizleme teknikleri ürüne kolayca uygulanabilecek özelliktedir. Bu yöntemler; tığ yardımı ile ipliği örgü içine çekme, iğne ve iplik yardımı ile gizli dikme, iplik ucu yakma, sarkan ipleri makas ile kesme vb.dir.

Yapılan ürünün temiz görünmesi çok önemlidir. Örgü takı modelleri, yıkamaya elverişli olmasına karşın kirlenmemesi için gerekli tedbirler alınırsa yıkamaya gerek kalmayacaktır. Örgü örerken el temizliğine özen gösterilmeli, örme işlemine ara verildiği zamanlarda örgü gelişigüzel yerlere bırakılmamalı ve temiz bir örgü çantası kullanılmalıdır.

Biten ürünün kalite kontrolü yapılırken uygulanması gereken işlemler aşağıda sıralanmıştır.

- Gözden kaçan iplikler varsa kesilmelidir.
- Artakalan ipliklerin kesilmesi sonucu sökülmeler var ise giderilmelidir.
- Tamamlanan örgü takı modelinin ölçülerinin model tasarımında belirlenen ölçüler ile uygunluğu kontrol edilmelidir.
- Kullanılan aksesuarların örgü ile uyumu kontrol edilmelidir.
- Açma kapama klipsleri ve küpe aparatlarının ağız kapama yöntemlerine uygun olup olmadığı kontrol edilmelidir.

Görsel 2.14: Kalite kontrolü biten örgü takı modeli

ALİŞTİRMA ZAMANI

Kendi takı tasarımınızı, örgü takı modellerine uygun malzemeler seçerek yanda belirlenen alana çiziniz.

DİKKAT EDELİM

- Model tasarımının doğru yapılabilmesi için örülecek ürünün kullanım amacı önceden tespit edilmelidir.
- Örme işleminde, modeli belirlemeden önce öreceğiniz ürünün malzeme çeşitliliğini ve kendi alım gücünüzü düşünerek seçim yapmanız, bütçeniz için önemlidir.
- Atölyede arkadaşlarınızla ortak alınabilecek örgü iplerini önceden belirleyerek birlikte alıp kullanmanız, ip israfını önleyecektir.
- Uygulama sonrasında artan ipleri koymak için atölyede geri dönüşüm kutusu hazırlayınız. Burada biriken ipleri sonraki çalışmalarınızda beraber kullanmanız, artan malzemelerin değerlendirmesine katkı sağlayacaktır.

DİKKAT EDELİM

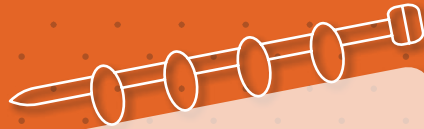
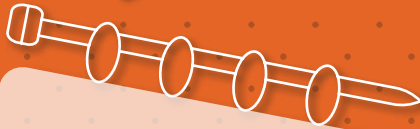
Bu bölümde, öğrenme birimleri kapsamında edineceğiniz kazanımları içeren farklı uygulamalar sunulmuştur. Uygulamalarda belirtilen süreleri göz önünde bulundurarak sizin için uygun olan uygulamaları seçiniz.

2.1.

5
DERS SAATI

SEMBOLLER

İA: İLMEK ATMA

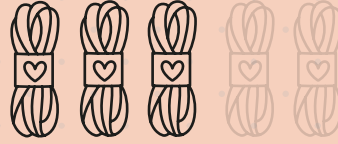
SR: SIRA

T: TERS ÖRGÜ

D: DÜZ ÖRGÜ

Kİ: KESME İŞLEMİ

ZORLUK DERECESESİ

ŞİŞ ÖRGÜ KOLYE

KULLANILACAK ARAÇ GEREÇ

- İnce sentetik ip
- Boncuklar
- Takı aparatları
- Klips
- Boncuk iğnesi
- 3 numara klasik şiş
- Makas
- Takı pensesi
- Kargaburnu

2.1. UYGULAMA - ŞİŞ ÖRGÜ KOLYE YAPIMI

Yönerge: Bu uygulamada sizden şiş örgü kolye modelini örgü şemasına uygun örmeniz beklenmektedir. Aşağıdaki işlem basamaklarını takip ederek uygulamayı gerçekleştiriniz (Görsel 2.15).

Yapacağınız çalışma, uygulamaların sonunda verilen değerlendirme formunda yer alan ölçütlere göre değerlendirilecektir. Çalışmanızı yaparken bu ölçütleri dikkate alınız.

UYGULAMA ÇÖRSELİ

Görsel 2.15: Şiş örgü kolye modeli

ŞEMA 1: ŞİŞ ÖRGÜ KOLYE MODELİ

1.	55İA
2.	55T
3.	55D
4.	55T
5.	55D
6.	55Kİ

1. İŞLEM BASAMAĞI

Örgü tekniği ile takı modellerinin araştırmasını yapınız.

- Örgü tekniğine uygun kolye model araştırması yapınız.
- Araştırmalarınızı arkadaşlarınız ve öğretmenlerinizle paylaşınız.

2. İŞLEM BASAMAĞI

Örgü tekniklerine göre takı tasarımını yapınız.

- Örgü tekniğine uygun kolye tasarımınızı yapınız (Görsel 2.16).
- Model tasarımı yaparken ve örgü şeması hazırlarken günümüz moda eğilimlerini göz önünde bulundurabilirsiniz.

Görsel 2.16: Şiş örgü kolye tasarımı

3. İŞLEM BASAMAĞI

Tasarıma uygun malzeme seçimi yapınız.

- Tasarıma uygun malzeme seçimlerinizi yapınız (Görsel 2.17).
- Tasarımda kullanacağınız ipin inceliğini boncuk deliğine göre belirleyiniz.

Görsel 2.17: Şiş örgü kolye malzemeleri

4. İŞLEM BASAMAĞI

Tasarıma uygun ürün oluşturunuz.

- Atölye önlüğünüzü giyiniz.
- Masa örtünüzü seriniz.
- Örgü örme işlemi sırasında elleriniz terleyebilir, bu nedenle örgünüzün kirlenmemesi için tedbirler alınız.
- Atölye çalışmaları esnasında, dik pozisyonda oturunuz ve yapılan çalışmayı belli bir mesafeden takip ediniz.
- Şiş örgü kolye tasarımına uygun ipeye boncuk iğnesini takarak boncukları ve açma kapama klipsini takınız (Görsel 2.18).
- En sona klipsi takarak iğneyi çıkarınız (Görsel 2.19).

Görsel 2.18: Boncuk geçirme işlemi

Görsel 2.19: Klips takma işlemi

- İki şişe birleştirerek şişe 55 ilmek atınız (Görsel 2.20).
- Şişlerden birini ilmeklerin içinden çıkarınız (Görsel 2.21).

Görsel 2.20: Şişe ilmek atma

Görsel 2.21: Şişlerden birini ilmeklerden çıkarma

- Birinci sırayı oluşturacak olan ters örgü tekniğini uygulayınız (Görsel 2.22).
- İkinci sırayı oluşturacak olan düz örgü tekniğini uygulayınız.
- İkinci sırayı örerken klipsi ilk örgünün içine sıkıştırınız (Görsel 2.23, 2.24).

Görsel 2.22: Ters örgü tekniği

Görsel 2.23: Klips sıkıştırma işlemi

Görsel 2.24: Klipsi örgü içine sıkıştırma işlemi

- İkinci sıra açma kapama klipsinden sonraki beşinci ilmeği örerken bir boncuk sıkıştırınız (Görsel 2.25).
- Birbirini takip eden her beşinci ilmekte örgü içine bir boncuk sıkıştırarak ikinci sırayı tamamlayınız (Görsel 2.26).

Görsel 2.25: Boncuğu örgü içine sıkıştırma işlemi

Görsel 2.26: Örgü içine boncuk sıkıştırma işlemi

- Üçüncü sırayı oluşturacak olan ters örgü tekniğini uygulayınız. Üçüncü sırayı örerken sekizinci ilmeğe bir boncuk sıkıştırınız (Görsel 2.27).
- Sekizinci ilmeğe aldığınız boncuğun ipini uzun tutarak sıkıştırmaya özen gösteriniz (Görsel 2.28).
- Üçüncü sıradaki boncukların ipini uzun tutmak, boncukların yan yana gelerek birbirini sıkıştırmalarını engelleyecektir.

Görsel 2.27: Boncuk alma işlemi

Görsel 2.28: Boncuğu sıkıştırma işlemi

- Sekizinci ilmek sonrası birbirini takip eden her beşinci ilmekte, örgü içine bir boncuk sıkıştırarak üçüncü sırayı tamamlayınız (Görsel 2.29).
- Dördüncü sırayı oluşturacak olan düz örgü tekniğini uygulayınız.
- Birbirini takip eden her beşinci ilmekte örgü içine bir boncuk sıkıştırarak dördüncü sırayı tamamlayınız (Görsel 2.30).

Görsel 2.29: Üçüncü sırayı örme işlemi

Görsel 2.30: Dördüncü sırayı örme işlemi

- Beşinci sırayı oluşturacak olan kesme işlemi tekniğini uygulayınız (Görsel 2.31, 2.32).

Görsel 2.31: Beşinci sırayı kesme işlemi

Görsel 2.32: Beşinci sırayı kesme işlemi

- Son ilmeği şişten çıkarıp ipi kesiniz. Kestiğiniz ipi ilmeğin içerisinden geçirerek düğümleyiniz (Görsel 2.33).
- Artakalan iplikleri temizlemeye özen gösteriniz.
- Kolye klipsinin karşısında kalan uca, boyun genişlik ölçüsüne göre zincir takınız (Görsel 2.34).

Görsel 2.33: İpi keserek düğümleme işlemi

Görsel 2.34: Kolye ucuna zincir takma işlemi

5. İŞLEM BASAMAĞI

Ürünün kalite kontrolünü yapınız.

- Kolyenin kalite kontrolünü yapınız.
- Ürüne son şeklini veriniz (Görsel 2.35).
- Çalışma alanınızı ve çevrenizi temiz bırakınız.

Görsel 2.35: Şiş örgü kolye modeli

2.1. UYGULAMA - DEĞERLENDİRME FORMU

2.1. uygulamanın değerlendirilmesi verilen ölçütlere göre yapılacaktır.
1 (başlangıç düzeyinde), 2 (geliştirilmeli), 3 (orta), 4 (iyi), 5 (çok iyi)

ÖLÇÜTLER

DERECE

1 2 3 4 5

A) HAZIRLIK

1.	Çalışma ortamını ve malzemeleri hazırladı.					
2.	Şiş örgü tekniği ile kolye modellerinin araştırmasını yaptı.					

B) EDİNİLEN BİLGİLERİ BECERİYE DÖNÜŞTÜRME

3.	Şiş örgü tekniği ile kolye tasarımını yaptı.					
4.	Tasarıma uygun malzeme seçimini yaptı.					
5.	Ürünü tasarıma uygun yaptı.					
6.	Takının ağız kapama işlemini yaptı.					
7.	Biten ürünün kalan ipliklerini temizledi.					
8.	Biten ürünün kalite kontrolünü kontrol yaptı.					

C) BEKLENELEN DAVRANIŞ

9.	Zamanı verimli kullandı.					
10.	Temiz ve düzenli çalıştı.					

SÜTUN TOPLAMLARI

TABLO PUANI

DEĞERLENDİRME PUANI = [(TABLO PUANI×100)/50]

Ölçekten 100 üzerinden 70 puan aldıysanız bu öğrenme için başarınız yeterli düzeyde demektir. 69 veya altı puan aldıysanız ilgili önceki öğrenmeleri tekrar etmeniz gerekmektedir.

SINIF	NUMARA	ÖĞRENCİNİN ADI SOYADI	DEĞERLENDİRME PUANI

2.2.

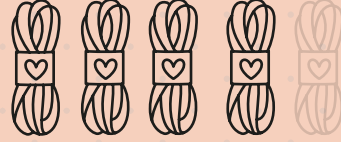
7
DERS SAATI

TIĞ ÖRGÜ KOLYE

SEMBOLLER

- BAŞI:** BAŞLANGIÇ İLMEĞİ
ZN: ZİNCİR
ZN BOŞ: ZİNCİR BOŞLUĞU
BTN: BATMA
İ: İLMEK
SR: SIRA
HDC: İKİLİ TIRABZAN
CC: İLMEK KAYDIRMA

ZORLUK DERECESİ

KULLANILACAK ARAÇ GEREÇ

- %100 Pamuk ip
- Fildişi deniz kabuğu
- Klips
- 1,15 mm tiğ
- Makas

2.2. UYGULAMA - TIĞ ÖRGÜ KOLYE YAPIMI

Yönerge: Bu uygulamada sizden tiğ örgü kolye modelini örgü şemasına uygun örmeniz beklenmektedir. Aşağıdaki işlem basamaklarını takip ederek uygulamayı gerçekleştirebilirsiniz (Görsel 2.36).

Yapacağınız çalışma, uygulamaların sonunda verilen değerlendirme formunda yer alan ölçütlere göre değerlendirilecektir. Çalışmanızı yaparken bu ölçütleri dikkate alınız.

UYGULAMA GÖRSELİ

Görsel 2.36: Tiğ örgü kolye modeli

ŞEMA 1: TIĞ ÖRGÜ KOLYE MODELİ

1.	BAŞI
2.	1 APARAT 1ZN
3.	6ZN
4.	1İ + 2ZN
5.	1 APARAT 1ZN
6.	9SR HDC
7.	1ZN BOŞ BTM+CC
8.	ZN
9.	12. ZN BOŞ BTM+2ZN

1. İŞLEM BASAMAĞI

Örgü tekniği ile takı modellerinin araştırmasını yapınız.

- Örgü tekniğine uygun kolye model araştırmanızı yapınız.
- Model tasarımı yapmak için kitaplardan, dergilerden ve internetten yararlanabilirsiniz.
- Araştırmalarınızı arkadaşlarınız ve öğretmenlerinizle paylaşınız.

2. İŞLEM BASAMAĞI

Örgü tekniklerine göre takı tasarımını yapınız.

- Örgü tekniğine uygun kolye tasarımınızı yapınız (Görsel 2.37).
- Model tasarımı yaparken seçilen renklerin uyumuna dikkat ediniz. Bu konuda öğretmeniniz ve arkadaşlarınız ile fikir alışverişi yapınız.

Görsel 2.37: Tiğ örgü kolye tasarımı

3. İŞLEM BASAMAĞI

Tasarıma uygun malzeme seçimi yapınız.

- Tasarıma uygun malzeme seçimlerinizi yapınız (Görsel 2.38).
- Tasarımda kullanacağınız ipin inceliğini, boncuk deliğine göre belirleyiniz.

Görsel 2.38: Tiğ örgü kolye malzemeleri

4. İŞLEM BASAMAĞI

Tasarıma uygun ürün oluşturunuz.

- Atölye önlüğünüzü giyiniz.
- Masa örtünüzü seriniz.
- İşlem öncesi ellerinizi yıkayınız.
- Tiğ örgü kolye tasarımınıza uygun ipe fildişi deniz kabuklarını ve klipsi takınız (Görsel 2.39).
- Tiğda başlangıç ilmeği oluşturunuz (Görsel 2.40).

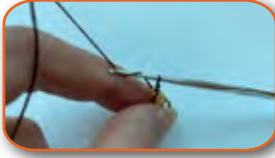

Görsel 2.39: İpe fildişi deniz kabukları ve klips takma işlemi

Görsel 2.40: Başlangıç ilmeği oluşturma işlemi

- Başlangıç ilmeğine klipsi yerleştirerek 1 zincir çekiniz (Görsel 2.41).
- 6 adet zincir çekiniz (Görsel 2.42).
- Sıradaki ilmeği uzun tutarak 2 zincir çekiniz (Görsel 2.43).

Görsel 2.41: Klipsi zincir içine sıkıştırma işlemi

Görsel 2.42: Zincir çekme işlemi

Görsel 2.43: Zincir çekme işlemi

- İlmeği uzun tutup 2 zincir çekerek devam ettiğinizde eldeki ilmeği 1 zincir içine sıkıştırmış olursunuz (Görsel 2.44).
- Devam etmekte olan örgüye 1 adet fildişi deniz kabuğunu yerleştirerek 1 zincir çekiniz (Görsel 2.45).
- İlmeği uzun tutma işleminden itibaren, ipteki aparatlar bitene kadar aynı işlemi tekrar ediniz (Görsel 2.46).
- Son işlemi, uzun ilmeği zincir içine sıkıştırarak bitirmeye dikkat ediniz.

Görsel 2.44: Zincir çekme işlemi

Görsel 2.45: Aparatı zincir içerisine sıkıştırma

Görsel 2.46: Tüm aparatlara aynı işlemin uygulanması

- Geriye dönüp ilk sıradaki ilmek boşluğuna 9 sıra ikili trabzan tekniğini uygulayınız (Görsel 2.47, 2.48, 2.49, 2.50).

Görsel 2.47: İlmek boşluğuna ikili trabzan yapma

Görsel 2.48: İlmek boşluğuna ikili trabzan yapma

Görsel 2.49: İlmek boşluğuna ikili trabzan yapma

Görsel 2.50: İlmek boşluğuna ikili trabzan yapma

- Sıradaki 1 zincir boşluğuna tıgı batırıp ilmek kaydırma tekniğini uygulayarak tüm ilmek boşluklarını doldurunuz (Görsel 2.51).
- Son işlemi, ilmek kaydırma yaparak ile bitirmeye dikkat ediniz.
- Geriye dönerek tek sıra şeklinde kalan iplere de dokuz ikili trabzan tekniğini ve tıgı zincir boşluğuna batırarak ilmek kaydırma işlemini uygulayınız (Görsel 2.52).

Görsel 2.51: İlmek kaydırma işlemi

Görsel 2.52: Dokuz ikili trabzan tekniğini uygulama

- Son işlemi ilmek kaydırma işlemi ile bitirmeye dikkat ediniz (Görsel 2.53).
- Boyun genişlik ölçüsüne göre zincir çekiniz (Görsel 2.54).

Görsel 2.53: İlmek kaydırma işlemi

Görsel 2.54: Zincir çekme işlemi

- Geriye dönüp on ikinci zincir boşluğuna tıgınızı batırıp 2 zincir çekerek ipinizi düğümleyiniz (Görsel 2.55).
- Zincirden elde ettiğiniz bu halka, klipsi takacağınız halkayı oluşturmaktadır (Görsel 2.56).
- İpinizi keserek işlemi tamamlayınız.

Görsel 2.55: Zincir boşluğuna tıgı batırarak zincir çekme işlemi

Görsel 2.56: Halka oluşturma işlemi

5. İŞLEM BASAMAĞI

Ürünün kalite kontrolünü yapınız.

- Tıg örgü kolyenin kalite kontrolünü yapınız.
- Ürüne son şeklini veriniz (Görsel 2.57).
- Çalışma alanınızı ve çevrenizi temiz bırakınız.

Görsel 2.57: Tıg örgü kolye modeli

2.2. UYGULAMA - DEĞERLENDİRME FORMU

2.2. uygulamanın değerlendirilmesi verilen ölçütlere göre yapılacaktır.
1 (başlangıç düzeyinde), 2 (geliştirilmeli), 3 (orta), 4 (iyi), 5 (çok iyi)

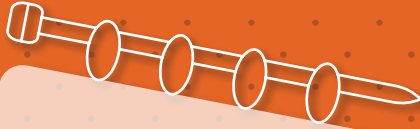
ÖLÇÜTLER	DERECE				
	1	2	3	4	5
A) HAZIRLIK					
1. Çalışma ortamını ve malzemeleri hazırladı.					
2. Tığ örgü tekniği ile kolye modellerinin araştırmasını yaptı.					
B) EDİNİLEN BİLGİLERİ BECERİYE DÖNÜŞTÜRME					
3. Tığ örgü tekniği ile kolye tasarımını yaptı.					
4. Tasarıma uygun malzeme seçimini yaptı.					
5. Tasarıma uygun ürün yaptı.					
6. Takının ağız kapama işlemini yaptı.					
7. Biten ürünün kalan ipliklerini temizledi.					
8. Biten ürünün kalite kontrolünü kontrol yaptı.					
C) BEKLENEN DAVRANIŞ					
9. Zamanı verimli kullandı.					
10. Temiz ve düzenli çalıştı.					
SÜTUN TOPLAMLARI					
TABLO PUANI					
DEĞERLENDİRME PUANI = [(TABLO PUANI×100)/50]					
Ölçekten 100 üzerinden 70 puan aldıysanız bu öğrenme için başarınız yeterli düzeyde demektir. 69 veya altı puan aldıysanız ilgili önceki öğrenmeleri tekrar etmeniz gerekmektedir.					

SINIF	NUMARA	ÖĞRENCİNİN ADI SOYADI	DEĞERLENDİRME PUANI

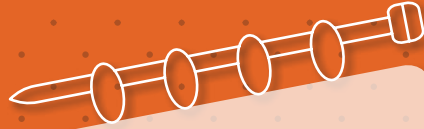
2.3.

5
DERS SAATI

SEMBOLLER

- BAŞI:** BAŞLANGIÇ İLMEĞİ
ZN: ZİNCİR
ZN BOŞ: ZİNCİR BOŞLUĞU
BTM: BATMA
SR: SIRA
HDC: İKİLİ TIRABZAN
CC: İLMEK KAYDIRMA
SH: SİHİRLİ HALKA
Si: SIK İĞNE

ZORLUK DERECESESİ

TIĞ ÖRGÜ HALHAL

KULLANILACAK ARAÇ GEREÇ

- %100 akrilik beyaz ip
- Boncuk
- İğne
- 1,15 mm tiğ
- Makas

2.3. UYGULAMA - TIĞ ÖRGÜ HALHAL YAPIMI

Yönerge: Bu uygulamada sizden tiğ örgü halhal modelini örgü şemasına uygun örmeniz beklenmektedir. Aşağıdaki işlem basamaklarını takip ederek uygulamayı gerçekleştiriniz (Görsel 2.58).

Yapacağınız çalışma, uygulamaların sonunda verilen değerlendirme formunda yer alan ölçütlere göre değerlendirilecektir. Çalışmanızı yaparken bu ölçütleri dikkate alınız.

UYGULAMA GÖRSELİ

Görsel 2.58: Tiğ örgü halhal modeli

ŞEMA 1: TIĞ ÖRGÜ HALHAL MODELİ

1.	SH
2.	5ZN
3.	3Sİ
4.	10ZN
5.	2ZN BOŞ BTM + 1Sİ
6.	BOŞ BTM + 10SR Sİ
7.	BOŞ BTM + CC
8.	2 ZN
9.	Sİ BOŞ BTM + 1HDC
10.	1ZN
11.	Sİ BOŞ BTM + HDC
12.	ZN BOŞ BTM + CC
13.	3ZN + HDC BOŞ BTM + 1Sİ
14.	BOŞ BTM + CC
15.	2ZN
16.	BOŞ BTM + BAŞI
17.	6ZN
18.	ZN BOŞ BTM + 5 R HDC
19.	ZN BOŞ BTM + CC
20.	ZN BOŞ BTM + 5SR HDC
21.	BOŞ BTM + CC
22.	40ZN + ZN BOŞ BTM + CC
23.	2ZN
24.	BOŞ BTM + BAŞI
25.	130ZN + 1 BONCUK 1ZN
26.	BOŞ BTM + 6Sİ
27.	2ZN

1. İŞLEM BASAMAĞI

Örgü tekniği ile takı modellerinin araştırmasını yapınız.

- Örgü tekniğine uygun halhal model araştırmanızı yapınız.
- Araştırmalarınızı arkadaşlarınız ve öğretmenlerinizle paylaşınız.

2. İŞLEM BASAMAĞI

Örgü tekniklerine göre takı tasarımını yapınız.

- Örgü tekniğine uygun halhal tasarımını yapınız (Görsel 2.59).
- Tasarımda renk uyumuna dikkat ediniz.
- Renk seçiminde arkadaşlarınızdan ve öğretmeninizden fikir alınız.

Görsel 2.59: Halhal tasarımı

3. İŞLEM BASAMAĞI

Tasarıma uygun malzeme seçimi yapınız.

- Tasarıma uygun malzeme seçimlerinizi yapınız (Görsel 2.60).
- Tasarımda kullanacağınız ipin inceliğini, boncuk deliğine göre belirleyiniz.

Görsel 2.60: Tığ örgü halhal malzemeleri

4. İŞLEM BASAMAĞI

Tasarıma uygun ürün oluşturunuz.

- Atölye önlüğünüzü giyiniz ve masa örtünüzü seriniz.
- İşlem öncesi ellerinizi yıkayınız.
- Sihirli halka oluşturunuz (Görsel 2.61).
- 5 adet zincir çekiniz (Görsel 2.62).

Görsel 2.61: Sihirli halka oluşturma işlemi

Görsel 2.62: 5 adet zincir çekme işlemi

- Sihirli halkanın içerisine 3 sık iğne yapınız (Görsel 2.63).
- 5 zincir ardından 3 sık iğne işlemini, 2 defa daha tekrarlayarak sihirli halkanın içini doldurunuz.
- Örülerek doldurulan sihirli halkanın ipini çekerek büzdürmeyi unutmayınız.
- 10 adet zincir çekiniz (Görsel 2.64).
- Sihirli halka içini doldururken yapılan 5 zincirden sonraki 2 sık iğne boşluklarına tığ batırarak birer sık iğne yapınız (Görsel 2.65).
- Bu işlemi 10 zincir çekerek 2 defa daha tekrarlayınız.

Görsel 2.63: Halka içine sık iğne yapma işlemi

Görsel 2.64: 10 adet zincir çekme işlemi

Görsel 2.65: Sık iğne yapma işlemi

- 10 zincir çekerek oluşturduğunuz boşluğa tığınızı batırarak 10 sıra sık iğne yapınız (Görsel 2.66).
- Tığınızı arada kalan boşluğa batırarak ilmek kaydırma işlemini uygulayınız (Görsel 2.67).

Görsel 2.66: Sık iğne tekniğini uygulama işlemi

Görsel 2.67: İlmek kaydırma işlemi

- Ardından gelen iki 10 zincir boşluğuna da 10 sıra sık iğne tekniği sonrası ilmek kaydırma yaparak sırayı tamamlayınız.
- 2 adet zincir çekiniz (Görsel 2.68).
- Sık iğne boşluklarına tığınızı batırarak 1 adet ikili trabzan yapınız (Görsel 2.69).

Görsel 2.68: Zincir çekme işlemi

Görsel 2.69: İkili trabzan yapma işlemi

- 1 adet zincir çekiniz (Görsel 2.70).
- Sık iğne boşluğuna 1 ikili trabzan yapınız (Görsel 2.71).

Görsel 2.70: Trabzan sonrası zincir çekme işlemi

Görsel 2.71: Trabzan yapma işlemi

- İkinci onlu sık iğne boşluğuna kadar son iki işlem basamağı ile devam ediniz.
- İkinci onlu sık iğne boşluğu öncesi zincir boşluğuna tığı batırarak ilmek kaydırma işlemini uygulayınız (Görsel 2.72).

Görsel 2.72: İlmek kaydırma işlemi

- Aynı işlemleri diğer 2 adet onlu sık iğne boşluğuna da uygulayınız.
- 3 adet zincir çekerek ikili trabzan boşluklarına tığı batırıp 1 sık iğne yapınız (Görsel 2.73, 2.74).

Görsel 2.73: Zincir çekme işlemi

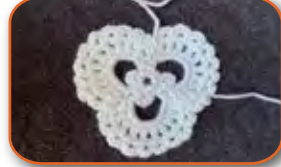
Görsel 2.74: Sık iğne işlemi

- 3 adet zincir çekerek ikili trabzan boşluklarına sık iğne yapma işlemini, köşe sonuna kadar devam ettiriniz.
- Köşe sonuna gelindiğinde arada kalan boşluğa tığı batırarak ilmek kaydırma işlemini uygulayınız (Görsel 2.75).
- Aynı işlemleri diğer ikili trabzan boşluklarına da uygulayarak 2 zincir çekip ipinizi kesiniz (Görsel 2.76).

Görsel 2.75: İlmek kaydırma işlemi

Görsel 2.76: İpi kesme işlemi

- Orta noktada yer alan bir boşluğa tığı batırarak başlangıç ilmeği oluşturunuz (Görsel 2.77).

Görsel 2.77: Başlangıç ilmeği oluşturma

- 6 adet zincir çekiniz (Görsel 2.78).
- İlk zinciri çektiğinizde parçayla birleştirdiğinden emin olunuz (Görsel 2.79).

Görsel 2.78: Zincir çekme işlemi

Görsel 2.79: Parçayı birleştirme işlemi

- Bir önceki zincir boşluğuna tığınızı batırarak 5 sıra ikili trabzan yapınız (Görsel 2.80).
- 5 sıra ikili trabzan sonrası zincir boşluğuna tığı batırarak ilmek kaydırma işlemini uygulayınız.
- Bir alttaki zincir boşluğuna tığı batırarak 5 sıra ikili trabzan yapınız (Görsel 2.81).

Görsel 2.80: İkili trabzan yapma işlemi

Görsel 2.81: İkili trabzan yapma işlemi

- 5 sıra ikili trabzan sonrası zincir boşluğuna tığı batırarak ilmek kaydırma işlemini uygulayınız.
- 40 zincir çekerek zincir boşluğuna tığı batırıp ilmek kaydırma işlemini uygulayınız (Görsel 2.82).
- 2 zincir çekerek ipinizi düğümleyip kesiniz (Görsel 2.83).

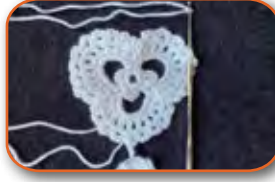
Görsel 2.82: 40 zincir çekme işlemi

Görsel 2.83: İlmek kaydırma işlemi

- Tığınızı boşluğa batırarak başlangıç ilmeği oluşturunuz (Görsel 2.84).

Görsel 2.84: Başlangıç ilmeği oluşturma işlemi

- 130 zincir çekerek ilmeğinize 1 boncuk takınız ve ilmeğinize tığınızı tekrardan takarak boncuğunuzu 1 zincir içine sıkıştırınız (Görsel 2.85).
- Boncuğunuzu ilmekten geçirmek için iğneden yardım alabilirsiniz (Görsel 2.86).

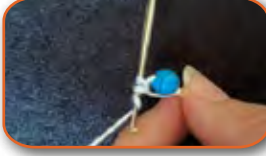

Görsel 2.85: Boncuğu zincir içine sıkıştırma işlemi

Görsel 2.86: Ilmeğe iğne geçirme işlemi

- Boncuğu saran ipin boşluğuna tığı batırarak 6 adet sık iğne yapınız (Görsel 2.87).
- 2 zincir çekerek ipinizi düğümleyip kesiniz (Görsel 2.88).

Görsel 2.87: Sık iğne yapma işlemi

Görsel 2.88: İşlemi sonlandırma

- Aynı işlemi bir diğer köşe orta boşluğuna da uygulayarak halhal bağlama iplerinizi tamamlayınız.

5. İŞLEM BASAMAĞI

Ürünün kalite kontrolünü yapınız.

- Halhalın kalite kontrolünü yapınız.
- Ürüne son şeklini veriniz (Görsel 2.89).
- Çalışma alanınızı ve çevrenizi temiz bırakınız.

Görsel 2.89: Tığ örgü halhal modeli

2.3. UYGULAMA - DEĞERLENDİRME FORMU

2.3.uygulamanın değerlendirilmesi verilen ölçütlere göre yapılacaktır.
1 (başlangıç düzeyinde), 2 (geliştirilmeli), 3 (orta), 4 (iyi), 5 (çok iyi)

ÖLÇÜTLER

DERECE

1 2 3 4 5

A) HAZIRLIK

1.	Çalışma ortamını ve malzemeleri hazırladı.					
2.	Tığ örgü tekniği ile halhal modellerinin araştırmasını yaptı.					

B) EDİNİLEN BİLGİLERİ BECERİYE DÖNÜŞTÜRME

3.	Tığ örgü tekniği ile halhal tasarımı yaptı.					
4.	Tasarıma uygun malzeme seçimini yaptı.					
5.	Tasarıma uygun ürün yaptı.					
6.	Takının ağız kapama işlemini yaptı.					
7.	Biten ürünün kalan ipliklerini temizledi.					
8.	Biten ürünün kalite kontrolünü kontrol yaptı.					

C) BEKLENELEN DAVRANIŞ

9.	Zamanı verimli kullandı.					
10.	Temiz ve düzenli çalıştı.					

SÜTUN TOPLAMLARI

TABLO PUANI

DEĞERLENDİRME PUANI = [(TABLO PUANI×100)/50]

Ölçekten 100 üzerinden 70 puan aldıysanız bu öğrenme için başarınız yeterli düzeyde demektir. 69 veya altı puan aldıysanız ilgili önceki öğrenmeleri tekrar etmeniz gerekmektedir.

SINIF	NUMARA	ÖĞRENCİNİN ADI SOYADI	DEĞERLENDİRME PUANI

2.4.

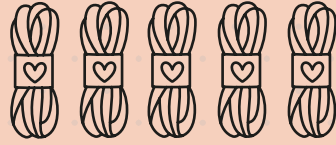
7
DERS SAATI

TIĞ ÖRGÜ KÜPE

SEMBOLLER

- ZN:** ZİNCİR
ZN BOŞ: ZİNCİR BOŞLUĞU
BTM: BATMA
CC: İLMEK KAYDIRMA
SH: SİHİRLİ HALKA
Si: SIK İĞNE

ZORLUK DERECESİ

KULLANILACAK ARAÇ GEREÇ

- İnce naylon ip
- Küpe aparatı
- Boncuk
- 0,5 mm tiğ
- Makas

2.4. UYGULAMA - TIĞ ÖRGÜ KÜPE YAPIMI

Yönerge: Bu uygulamada sizden tiğ örgü küpe modelini örgü şemasına uygun örmeniz beklenmektedir. Aşağıdaki işlem basamaklarını takip ederek uygulamayı gerçekleştiriniz (Görsel 2.90).

Yapacağınız çalışma, uygulamaların sonunda verilen değerlendirme formunda yer alan ölçütlere göre değerlendirilecektir. Çalışmanızı yaparken bu ölçütleri dikkate alınız.

UYGULAMA GÖRSELİ

Görsel 2.90: Tığ örgü küpe modeli

ŞEMA 1: TIĞ ÖRGÜ KÜPE MODELİ

1.	SH
2.	14 Sİ
3.	1 ZN BOŞ BTM + CC
4.	1 BONCUK + 1 ZN
5.	İKİNCİ ZN BOŞ BTM + CC
6.	1 BONCUK + 1 ZN
7.	ZN BOŞ BTM + CC

1. İŞLEM BAŞAMAĞI

Örgü tekniği ile takı modellerinin araştırmasını yapınız.

- Örgü tekniğine uygun küpe model araştırmanızı yapınız.
- Model tasarımı yapmak için kitaplardan, dergilerden ve internetten yararlanabilirsiniz.
- Araştırmalarınızı arkadaşlarınız ve öğretmenlerinizle paylaşınız.

2. İŞLEM BAŞAMAĞI

Örgü tekniklerine göre takı tasarımını yapınız.

- Örgü tekniğine uygun küpe tasarımınızı yapınız (Görsel 2.91).
- Model tasarımı yaparken ve örgü şeması hazırlarken günümüz moda eğilimlerini göz önünde bulundurabilirsiniz.

Görsel 2.91: Tığ örgü küpe tasarımı

3. İŞLEM BAŞAMAĞI

Tasarıma uygun malzeme seçimi yapınız.

- Tasarıma uygun malzeme seçimlerinizi yapınız (Görsel 2.92).
- Malzemeleri satın alırken pazar/piyasa araştırması yaparak ekonomik olmaya özen gösteriniz.
- Araç gerecinizi arkadaşlarınızla paylaşmanız iş birliği açısından önemlidir.

Görsel 2.92: Tığ örgü küpe malzemeleri

4. İŞLEM BASAMAĞI

Tasarıma uygun ürün oluşturunuz.

- Atölye önlüğünüzü giyiniz.
- Masa örtünüzü seriniz.
- İşlem öncesi ellerinizi yıkayınız.
- Örgü şemasının, işlem sırasında belirtilen sayılarla eşit olup olmadığını kontrol ediniz.
- İpe iğneyi takarak boncukları diziniz (Görsel 2.93).

Görsel 2.93: İpe boncuk dizme işlemi

- İpinizin ucunda 1 sihirli halka oluşturunuz (Görsel 2.94, 2.95).

Görsel 2.94: Sihirli halka oluşturma işlemi

Görsel 2.95: Sihirli halka oluşturma işlemi

- Sihirli halkanızın içerisine 14 sık iğne tekniğini uygulayınız (Görsel 2.96).
- Sihirli halkanızı büzdürerek 1 zincir boşluğuna tığ batırıp ilmek kaydırma yapınız (Görsel 2.97, 2.98).

Görsel 2.96: Sık iğne uygulama işlemi

Görsel 2.97: Sihirli halkayı büzme işlemi

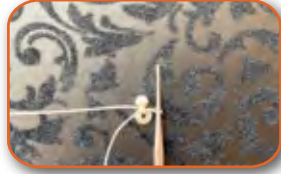

Görsel 2.98: İlmek kaydırma işlemi

- Devam eden ipe bir boncuk yerleştiriniz ve boncuğu, 1 zincir çekerek zincir içine sıkıştırınız (Görsel 2.99, 2.100).

Görsel 2.99: Boncuğu sıkıştırma işlemi

Görsel 2.100: Boncuğu sıkıştırma işlemi

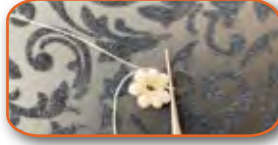
- Halkadaki ikinci zincir boşluğuna tığınızı batırarak ilmek kaydırma işlemini yapınız (Görsel 2.101).

Görsel 2.101: İlmek kaydırma işlemi

- Son iki işlemi tekrarlayarak alt tabana 7 adet boncuk yerleştiriniz (Görsel 2.102).
- İkinci sıraya geçtiğinizde ipinize tekrardan bir boncuk alarak zincir içine sıkıştırınız (Görsel 2.103).

Görsel 2.102: Boncuk yerleştirme işlemi

Görsel 2.103: Boncuğu sıkıştırma işlemi

- Birinci sıradaki ilk boncuğun sol tarafından zincir boşluğuna tıgı batırarak ilmek kaydırma işlemini yapınız (Görsel 2.104).
- Son iki işlemi istenen uzunluğa gelene kadar devam ettiriniz (Görsel 2.105).

Görsel 2.104: İlmek kaydırma işlemi

Görsel 2.105: İkinci sıraya örme işlemi

- Ürünün hatalı olmaması için her sırada 7 adet boncuk olduğundan emin olunuz (Görsel 2.106).
- Örgüyü biraz ilerlettikten sonra boncuklu örgüyü küpe aparatına takarak örgüyü devam ediniz (Görsel 2.107).

Görsel 2.106: Örme işlemi

Görsel 2.107: Küpe aparatına takma işlemi

- Boncuklu örgü, küpe aparatını tamamen kapladıktan sonra tıgı çıkararak ipi uzun kesip ilmek içerisinden geçiriniz (Görsel 2.108).
- Artakalan ipe boncuk iğnesini takarak boncukların arasından geçirip ipi açılmayacak şekilde diki- niz (Görsel 2.109, 2.110).

Görsel 2.108: Örgüyü sonlandırma işlemi

Görsel 2.109: İpe boncuk iğnesini takma

Görsel 2.110: Dikme işlemi

5. İŞLEM BASAMAĞI

Kalite kontrol yöntemlerini uygulayınız.

- Küpenin kalite kontrolünü yapınız.
- Ürüne son şeklini veriniz (Görsel 2.111).
- Çalışma alanınızı ve çevrenizi temiz bırakınız.

Görsel 2.111: Tığ örgü küpe modeli

2.4. UYGULAMA - DEĞERLENDİRME FORMU

2.4. uygulamanın değerlendirilmesi verilen ölçütlere göre yapılacaktır.
1 (başlangıç düzeyinde), 2 (geliştirilmeli), 3 (orta), 4 (iyi), 5 (çok iyi)

ÖLÇÜTLER

DERECE

1 2 3 4 5

A) HAZIRLIK

1. Çalışma ortamını ve malzemeleri hazırladı.
2. Tığ örgü tekniği ile küpe modellerinin araştırmasını yaptı.

B) EDİNİLEN BİLGİLERİ BECERİYE DÖNÜŞTÜRME

3. Tığ örgü tekniği ile küpe tasarımını yaptı.
4. Tasarıma uygun malzeme seçimini yaptı.
5. Tasarıma uygun ürün yaptı.
6. Küpe aparatını takar.
7. Biten ürünün kalan ipliklerini temizledi.
8. Biten ürünün kalite kontrolünü kontrol yaptı.

C) BEKLENELEN DAVRANIŞ

9. Zamanı verimli kullandı.
10. Temiz ve düzenli çalıştı.

SÜTUN TOPLAMLARI

TABLO PUANI

DEĞERLENDİRME PUANI = [(TABLO PUANIx100)/50]

Ölçekten 100 üzerinden 70 puan aldıysanız bu öğrenme için başarınız yeterli düzeyde demektir. 69 veya altı puan aldıysanız ilgili önceki öğrenmeleri tekrar etmeniz gerekmektedir.

SINIF

NUMARA

ÖĞRENCİNİN ADI SOYADI

DEĞERLENDİRME PUANI

--	--	--	--

2.1. SIRA SİZDE

Görsel 2.112'deki takı modelini, örgü şemasını çıkarıp işlem sırasına uygun örnüz.

Görsel 2.112: Örgü takı modeli

KULLANILACAK ARAÇ GEREÇ	SEMBOLLER

İŞLEM SIRASI	ÖRGÜ ŞEMASI
1.	
2.	
3.	
4.	
5.	
6.	
7.	
8.	
9.	
10.	

2.1 SIRA SİZDE UYGULAMA KONTROL LİSTESİ

ÖLÇÜTLER		EVET	HAYIR
A) HAZIRLIK AŞAMASI			
1.	Çalışma alanını hazırladı.		
2.	Araç gerecini hazırladı.		
B) UYGULAMA AŞAMASI			
3.	Modele uygun sembolleri çıkardı.		
4.	Modele uygun örgü şeması çıkardı.		
5.	Örgü şemasına uygun modeli ördü.		
6.	Örgünün ipliklerini temizledi.		
7.	Modelin kalite kontrolünü yaptı.		
C) BEKLENEN DAVRANIŞ			
8.	Çalışma alanını temizledi.		
9.	Temiz ve düzenli çalıştı.		
D) YÖNERGE HAZIRLAMA AŞAMASI			
10.	Modelin örgü şemasını oluşturup işlem sırasını takip ederek modeli ördü.		
<p>“Hayır” olarak işaretlenen davranışlara yönelik konularda kendinizi geliştiriniz.</p>			

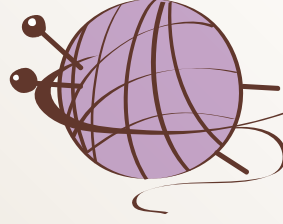
SINIF	NUMARA	ÖĞRENCİNİN ADI SOYADI	DEĞERLENDİRME TARİHİ

ÖRGÜ TEKNİĞİ İLE DEKORATİF ÇİÇEK YAPIMI

3.

ÖĞRENME BİRİMİ

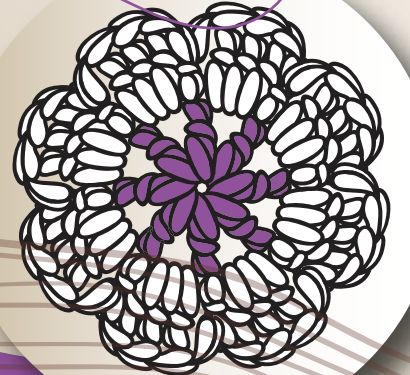

KONULAR

- 3.1. ÖRGÜ TEKNİĞİ İLE DEKORATİF ÇİÇEK TANIMI VE ÖNEMİ
- 3.2. ÖRGÜ TEKNİĞİ İLE DEKORATİF ÇİÇEK MODELLERİ
- 3.3. ÖRGÜ TEKNİĞİ İLE ÇİÇEK YAPIMINDA KULLANILAN ARAÇLAR
- 3.4. ÖRGÜ TEKNİĞİ İLE ÇİÇEK YAPIMINDA KULLANILAN GEREÇLER
- 3.5. ÖRGÜ TEKNİĞİ İLE DEKORATİF ÇİÇEK YAPIMI
- 3.6. ÖRGÜ ŞEMASI HAZIRLAMA
- 3.7. SÜSLEME TEKNİKLERİ
- 3.8. KALİTE KONTROL YÖNTEMLERİ

NELER ÖĞRENECEKSİNİZ?

- Örgü tekniği ile yapılan dekoratif çiçek araştırması yapma
- Tekniğe uygun belirlenen dekoratif çiçeğin şemasını oluşturma
- Tekniğe uygun ürün oluşturma
- Dekoratif çiçeğin özelliğine uygun süsleme yapma
- Biten ürünün kalite kontrolünü yapma

HAZIRLIK ÇALIŞMALARI

1. Doğada kokusu ve rengiyle dikkat çeken çiçeklerden hangisi ile dekoratif ürünler oluşturmak isterdiniz?
2. Dekorasyon amacıyla örülen çiçekler nerelerde kullanılabilir?

3.1. ÖRGÜ TEKNİĞİ İLE DEKORATİF ÇİÇEK TANIMI VE ÖNEMİ

Örgü tekniği ile yapılan dekoratif çiçekler, aslına sadık kalınarak tasarlanıp örülen çiçek ya da motiflerdir. Dekoratif çiçeklerin kullanım alanları çok geniştir. Tasarımcının zevki, yaratıcılığı ve seçilen malzemelerin uyumu ile dekoratif ürün olarak her mekânda, tamamlayıcı aksesuar olarak her giyside hayat bulur. Dekoratif aksesuar olarak üretilen örgü çiçekler, tamamlayıcı aksesuar olarak da kullanıldığı mekâna ve yere şıklık katar (Görsel 3.1).

Görsel 3.1: Dekoratif örgü çiçek modeli

3.2. ÖRGÜ TEKNİĞİ İLE YAPILAN DEKORATİF ÇİÇEK MODELLERİ

Tığ ya da şiş örgü teknikleri ile yapılan dekoratif çiçek modelleri, kullanım alanına göre farklılık gösterir. Dekoratif çiçeklerin kullanım alanını seçilen malzeme belirler. Örgüde kullanılan ipliğin ve örgülerin çeşitliliği, kullanım için birçok alanda model yelpazesi oluşturur.

3.2.1. Dekoratif Aksesuarları Süslemede Kullanılan Modeller

Tığ ya da şiş örgü teknikleri ile farklı renk ve motifte örülebilen dekoratif çiçekler; çiçek tanzimi, el buketi, kapı süsü, dekoratif tablo gibi tasarımlarla iç ve dış mekân dekorasyonunda aksesuar olarak kullanılmaktadır (Görsel 3.2, 3.3, 3.4, 3.5).

Görsel 3.2: Dekoratif örgü çiçek modeli (el buketi)

Görsel 3.3: Dekoratif örgü çiçek modeli

Görsel 3.4: Dekoratif örgü çiçek modeli (el buketi)

Görsel 3.5: Dekoratif örgü çiçek modeli

DİKKAT EDELİM

Örgü Çiçekleri Ütüleme

Örgü çiçeklere istenen şekli vermek için ütüleme işlemi yapılır. Ütüleme işlemi doğru yapılmak önemlidir. Örgünün çeşidine ve ipliğin cinsine göre ütüleme yapılması gerektiği unutulmamalıdır.

3.2.2. Tamamlayıcı Aksesuarları Süslemede Kullanılan Modeller

Örgü çiçek modelleri giysilerin çanta, şapka, kemer, takı gibi tamamlayıcı aksesuarlarını süslemede parça olarak ya da tanzim yapıp bütün hâlinde kullanılmaktadır (Görsel 3.6, 3.7, 3.8, 3.9).

Görsel 3.6: Dekoratif örgü çiçekler

Görsel 3.7: Dekoratif örgü çiçek
(şapka süsleme)

Görsel 3.8: Dekoratif örgü çiçek
(kemer süsleme)

Görsel 3.9: Dekoratif örgü çiçek
(çanta süsleme)

3.2.3. Ev Tekstili Ürünlerini Süslemede Kullanılan Dekoratif Çiçek Modelleri

Dekoratif örgü çiçekler son dönemlerin moda anlayışıyla yatak örtüsü, perde bağı, kırlent gibi ev tekstili ürünlerini süslemek için kullanılmaktadır. Kişinin yaratıcılığına göre bu yelpaze daha da genişletilebilir (Görsel 3.10, 3.11).

Görsel 3.10: Dekoratif örgü çiçek (perde bağı)

Görsel 3.11: Dekoratif örgü çiçek (kırlent süsleme)

3.2.4. Paket Süslemesinde Kullanılan Dekoratif Çiçek Modelleri

Dekoratif örgü çiçekler, ambalajın tamamlanması ve hediye edilecek ürüne değer katması amacıyla paket süslemelerinde kullanılmaktadır.

Ürünü sarmak için yapılan ambalajlama işleminde kullanılan malzeme paketle uyumlu olmalıdır (Görsel 3.12).

Görsel 3.12: Dekoratif örgü çiçek
(paket süsleme)

Ürünü paketlerken doğru kullanılan dekoratif örgü çiçekler, hediye paketine şık ve zarif bir görünüm kazandırır. Doğru kullanımdan kasıt; örgünün modeli, rengi, ipin cinsi ile ambalaj arasındaki uyumdur (Görsel 3.13).

BİLGİ NOTU

Örgü Çiçekleri Saklama Yöntemleri

Örgü çiçekleri güve ve diğer zararlı böceklerden korumak için naptalin, lavanta ve kokulu sabunlar kullanılmalıdır. Bu işlem çiçeklerin uzun süre, zarar görmeden saklanabilmesini sağlayacaktır.

Görsel 3.13: Dekoratif örgü çiçek (paket süsleme)

3.3. ÖRGÜ TEKNİĞİ İLE ÇİÇEK YAPIMINDA KULLANILAN ARAÇLAR

Örgü tekniği ile çiçek yapımında kullanılan başlıca araçlar, tığ ve şiştir. Tığ ve şiş ile örme işlemlerinde, birbirinden farklı örme teknikleri kullanılarak ürünler çeşitlendirilir.

Tığ: Örülecek dekoratif çiçeğin modeline ve ipin çeşidine uygun tığ seçimi yapılmalıdır (Görsel 3.14). Örme işlemi için tığ seçerken önce örgü ipi satın alınmalı, ip üzerinde bulunan etiket dikkatlice okunmalı ve etikette belirtilen numaralara göre tığ tercihi yapılmalıdır. Her yapıda ipi örmek için farklı kalınlık numaraları ile üretilen tığlar, tuhafiyelerden ya da hobi malzemeleri satılan yerlerden temin edilebilir.

Şiş: Örgü çiçek modeline uygun kalınlıkta, incelikte ya da yuvarlak formda (mısinalı) şişler bulmak mümkündür. Tuhafiyelerden ve hobi malzemeleri satılan yerlerden satın alınabilir. Şişler de tığ seçiminde olduğu gibi ip etiketi üzerinde yer alan bilgilere göre satın alınmalıdır.

Görsel 3.14: Dekoratif örgü çiçek modeli ve tığ

Örgü Tekniği ile Çiçek Yapımında Kullanılan Gereçler

Örme işleminde kullanılan temel gereç, örgü ipliğidir. Örgü çiçek yapımına uygun; pamuklu, yünlü, naylon, akrilik, merserize gibi pek çok çeşitte örgü ipi vardır. Sentetik ve suni ipler, yapılacak çiçeğin vücuda temas etmemesi koşulu ile örgü çiçek yapımında kullanılabilir. Örülme istenen çiçeğe uygun iplikler, tuhafiyeye ya da hobi malzemeleri satılan yerlerden temin edilebilir.

Yardımcı malzemeler

İşaret Belirleyici İğne: Örgüde başlangıç yerini belirlemek için kullanılan çengeldir.

Makas: Örgüde fazlalık oluşturan iplikleri kesmek için kullanılır.

Dikiş İğnesi: Örgü modelinin parçalarını birleştirme işlemi sırasında kullanılır.

Dikiş İpliği: Birleştirme işleminde, dikiş iğnesine geçirilerek kullanılan iplik çeşididir.

3.4. ÖRGÜ TEKNİĞİ İLE DEKORATİF ÇİÇEK YAPIMI

Örülme istenen modele ve model için kullanılacak araç gerece göre teknik belirlemek gerekmektedir. Çiçeği örme işlemine başlamadan önce yapılacak üründe kullanılacak araç belirlenir, çünkü seçilecek şiş ya da tığ için kullanılan örgü teknikleri birbirinden farklıdır (bk. 1. Öğrenme Birimi, Örgü Temel Teknikleri). Dekoratif örgü çiçek için hazır örgü şeması kullanılacaksa kareli bir kâğıda şema çıkarılır. Örgü çiçeğin şeması, örme işlemini yapacak kişi tarafından çıkarılmak istenirse kareli kâğıt üzerinde semboller ile şema oluşturulur. Oluşturulan şemanın renginde ipler hazırlanır ve şema takibi yapılarak örgü örülür. Örgünün doğru örülüp örülmediği, zaman zaman şemadan geriye doğru işlem sıraları kontrol edilerek yapılır. Yanlış işlem sırası yakalanırsa örgü o işlem sırasına kadar sökülmeli ve tekrar örülmelidir. Dekoratif çiçek yapımında örme işleminden sonra süsleme teknikleri uygulanır ve ürünün kalite kontrolü yapılarak ürün kullanıma hazır hâle getirilir.

3.5. ÖRGÜ ŞEMASI HAZIRLAMA

Örgü şeması, örgünün başlangıcından sonuna kadar yapım aşamalarının sıralanmasıdır. Dekoratif örgü çiçek yapımına başlanmadan önce örgünün sıra takibini oluşturmak için yapılmaktadır. Her model uygulaması için ayrı şema hazırlanır. Şema, örme işlemini yapacak kişi tarafından bir kareli kâğıda çıkarılarak örgü işlem sırası buradan takip edilir. Örgünün kolay ve hızlı ilerlemesi, şemanın işlem sırasının doğru takibi ile olur.

Model şemalarının ölçüleri cm cinsinden olmalıdır. Model şemada hazırlanan çiçeklerin boyutları istenen ölçülerde yapılabilmektedir. Örgü şemasını oluşturan kişi, ölçüyü cm cinsinden hesaplarken ilmek hesaplama yöntemini kullanmalıdır (bk. 1. Öğrenme Birimi, Örgü Temel Teknikleri, İlmek Hesaplama). Böylelikle kişiden kişiye farklılık gösterebilen örgü sıklığı ya da gevşekliliği ortadan kalkacaktır.

Tığ örücülüğü ile dekoratif örgü çiçek yapımında kullanılan sembollerin kısaltmaları aşağıdaki tabloda gösterilmiştir (Tablo 3.1).

Tablo 3.1: Tığ Örgü Dekoratif Örgü Çiçek Yapımında Sık Kullanılan Semboller ve Kısaltmaları

Tığ Örgü Sembolleri	Kısaltmaları	Tığ Örgü Sembolleri	Kısaltmaları
Zincir	ZN	Üçlü Tırabzan	TR
Sihirli Halka	SH	Dörtlü Tırabzan	DTR
Sık İğne	X	İlmek Kaydırma	CC
Tekli Tırabzan	HDC	Artırma	A
İkili Tırabzan	DC	Eksiltme	E

ALIŞTIRMA ZAMANI

Tığ örgü sembollerini kullanarak örnek örgü çiçek modelinin şemasını hazırlayınız.

Görsel 3.15: Tığ örgü çiçek modeli

Şema 1: Tığ Örgü Çiçek Model Şeması

İşlem Sırası	Örgü Şeması
1.	
2.	
3.	
4.	
5.	
6.	

3.6. SÜSLEME TEKNİKLERİ

Tığ ya da şiş örgü tekniği ile örülen çiçekler, doğadan taklit edilen çiçeğin karakter özelliğine uygun yapay tohum, kuru bitki, şönil teli veya hazır gereçler kullanılarak süslenir. Süsleme tekniğinde, modele uygun renkte işleme iplikleriyle yapılan saç örgüsü ve kordon gibi gereçler de uygulanır (Görsel 3.16).

Süsleme teknikleri uygulanırken dikkat edilmesi gereken en önemli husus, seçilen malzemenin örgü modeli ile uyumlu olmasıdır (Görsel 3.17).

Görsel 3.16: Dekoratif örgü çiçek (kordon süsleme)

Görsel 3.17: Dekoratif örgü çiçek (kuru bitki ile tanzim)

3.7. KALİTE KONTROL YÖNTEMLERİ

Örgünün kalite kontrolü yapılırken;

- Tekniğe uygun iplik seçiminin doğruluğuna,
- Seçilen ipin kalınlığına uygun tığ tercihine,
- Örme sıklığı ya da gevşekliğine,
- Örgü çiçeğin karakter özelliğine uygun renk seçimine,
- Tanzimine, kullanım alanına ve seçilen malzemenin uygunluğuna bakılır (Görsel 3.18).

Görsel 3.18: Dekoratif örgü çiçek (kitap ayracı)

DİKKAT EDELİM

Örgü Çiçekleri Yıkama ve Kurutma

- Örgüden yapılan çiçekler, ılık veya soğuk su ile yün şampuanı ya da sabun tozu kullanarak temizlenmelidir.
- Pamuklanmaması için çitileme yapılmamalıdır.
- Otomatik çamaşır makineleri, yıkama işleminde kullanılmamalıdır.
- Elde yıkama yapıldıktan sonra sıkma işlemi yapılmamalıdır.
- Ürünler ipe asılmamalı, düz bir zemin üzerinde ya da file içine konularak kurutma işlemi yapılmalıdır.

DİKKAT EDELİM

Bu bölümde, öğrenme birimleri kapsamında edineceğiniz kazanımları içeren farklı uygulamalar sunulmuştur. Uygulamalarda belirtilen süreleri göz önünde bulundurarak sizin için uygun olan uygulamaları seçiniz.

3.1

12
DERS SAATI

SEMBOLLER

SH: SİHIRLİ HALKA

X: SIK İĞNE

HDC: TEKLİ TIRABZAN

A: Artırma

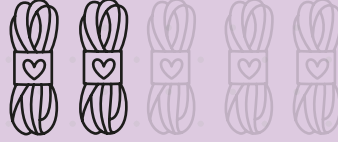
ZN: ZİNCİR

CC: İLMEK KAYDIRMA

()*: TEKRAR

ZORLUK DERECESESİ

KULLANILACAK ARAÇ GEREÇ

- Sarı ve beyaz renkte örgü ipi
- Doğal rafya ip
- Sıcak silikon tabancası
- Makas
- Dikiş iğnesi
- 2,5 numara tığ
- Ahşap boncuklar
- Kâğıt
- Kalem

ÖRGÜ TEKNİĞİ İLE DEKORATİF ÇİÇEK

3.1. UYGULAMA - ÖRGÜ TEKNİĞİ İLE DEKORATİF ÇİÇEK YAPIMI

Yönerge: Bu uygulamada sizden paket süslemesinde kullanılan dekoratif çiçek modelini örgü şemasına uygun örmeniz beklenmektedir. Aşağıdaki işlem basamaklarını takip ederek uygulamayı gerçekleştiriniz (Görsel 3.19).

Yapacağınız çalışma, uygulamaların sonunda verilen değerlendirme formunda yer alan ölçütlere göre değerlendirilecektir. Çalışmanızı yaparken bu ölçütleri dikkate alınız.

UYGULAMA GÖRSELİ

Görsel 3.19: Tığ örgü çiçek modeli (paket süsleme)

ŞEMA 1: TOHUM (RENK: SARI)

1.	SH
2.	12X
3.	12A=24X

ŞEMA 2: YAPRAK (RENK: BEYAZ)

1.	(10ZN, X, 7HDC, X, X)*12
2.	(10ZN, X, 7HDC, X, 9CC)*12

1. İŞLEM BASAMAĞI

Örgü tekniği ile dekoratif çiçek araştırması yapınız.

- Tığ örgü çiçeği tasarlayınız.
- Model tasarımı yapmak için kitaplardan, dergilerden ve internetten yararlanabilirsiniz.
- Malzemelerinizi, tığ örgü çiçek modeline uygun olarak hazırlayınız (Görsel 3.20).
- Uygulamada kullanacağınız araç gereci temin ederken artık iplik ve malzemeleri değerlendirerek israfı önleyiniz.
- Malzemelerinizin düzenli olması için örgü kutusu ediniz.

Görsel 3.20: Kullanılacak araç gereç

2. İŞLEM BASAMAĞI

Dekoratif çiçeğin şemasını çizerek örme işlemini tekniğe uygun yapınız.

- Örgü şemasını bir kâğıda yazarak masanıza yerleştirirseniz şemanızı takip etmeniz kolaylaşacaktır.
- Örgü şemasını takip ederek tığ örgü çiçek modelini örünüz.
- Örgü şeması 1, birinci işlem sırasına uygun sarı iplikle sihirli halka yapınız (Görsel 3.21).
- Sihirli halka yaparken zorlanırsanız öğretmeninizden yardım isteyiniz.
- Örgü şemasının ikinci işlem sırasına göre sihirli halka içine 12 adet sık iğne yapınız (Görsel 3.22).
- Sihirli halkanızı sıkı olmayı unutmayınız.

Görsel 3.21: Sihirli halka yapımı

Görsel 3.22: Sık iğne yapımı

- Üçüncü işlem sırasına göre 12 sık iğne üzerine artırma yapınız ve 24 adet sık iğne sayısına ulaşip ipliğinizi kesiniz (Görsel 3.23).
- Örgü şemasının işlemi sırasında belirtilen sayılarla eşit olup olmadığını kontrol ediniz.
- Örgü şeması 2'ye göre örgünüzü örmeye devam ediniz.
- Beyaz iplik ile sık iğne üzerine 10 zincir çekiniz (Görsel 3.24).

Görsel 3.23: Sık iğne artırma yapımı

Görsel 3.24: Papatya yaprak örgüsü

- 10 zincirin ikinci ilmeğinden itibaren ilmek içlerine tığınızı batırarak sırasıyla 1 sık iğne, 7 tekli trabzan 1 sık iğne, 1 sık iğne atlayarak yapınız (Görsel 3.25).
- Bir sık iğne atlamayı unutmayınız. Atladığınız sık iğnenin hemen yanındaki sık iğneye tığı batırarak tekrar 10 zincir çekiniz (Görsel 3.26).

Görsel 3.25: Papatya yaprak örgüsü

Görsel 3.26: Papatya yaprak örgüsü

- Örgü şeması 2, birinci işlem sırasını uygulamaya devam ediniz (Görsel 3.27).
- Yuvarlağınız bitene kadar örgü şeması 2, birinci işlem sırasını uygulamaya devam ederek 12 adet papatya yaprağı örünüz (Görsel 3.28).

Görsel 3.27: Papatya yaprak örgüsü

Görsel 3.28: Papatya yaprak örgüsü

- Örgü şeması 2, ikinci işlem sırasını örmeye devam ediniz ve ipi kesmeyiniz.
- Birinci işlem basamağında örülen 10 zincirin diğer kanadına sırasıyla bir sık iğne, 7 tekli trabzan, 1 sık iğne, önceden örülen kısma da 9 ilmek kaydırma yapınız (Görsel 3.29, 3.30).

Görsel 3.29: Papatya yaprak örgüsü

Görsel 3.30: Papatya yaprak örgüsü

- Birinci işlem basamağında örülen 10 zincirin diğer kanadına sırasıyla bir sık iğne, 7 teklî trızban, 1 sık iğne, önceden örülen kısma da 9 ilmek kaydırma yapmaya devam ediniz (Görsel 3.31).
- 12 adet papatyaya yaprağınızın hepsine bu işlemleri sırasıyla yapınız (Görsel 3.32).

Görsel 3.31: Papatyaya yaprak örgüsü

Görsel 3.32: Papatyaya yaprak örgüsü

- Örgü şeması 1 ve 2'yi sırasıyla uygulayınız (Görsel 3.33).
- Renklerin uyumlu olmasına özen gösteriniz.
- Farklı renkte ipliklerinizi arkadaşlarınızla değiştirebilirsiniz.
- Ucu sivri olan tığ ve şişlerinizi, kullanmadığınız zamanlarda malzeme kutunuza kaldırınız.

Görsel 3.33: Papatyaya yaprak örgüsü

3. İŞLEM BASAMAĞI

Dekoratif çiçeğin özelliğine uygun süsleme yapınız.

- Tığ örgü çiçek süsleme malzemelerinizi hazırlayınız.
- Ahşap boncuklarınızı papatyanızın sarı kısmına dikiş (Görsel 3.34).
- Dikme işlemi sırasında papatyanızın orta kısmına uygun renkte dikiş ipliği kullanınız.
- Ahşap boncuk yerine farklı süsleme malzemeleri de kullanabilirsiniz.
- İşlem basamaklarını takip ederek ördüğünüz tığ örgü çiçeğinizi ve paketleme işleminde kullanılacak malzemelerinizi hazırlayınız (Görsel 3.35).

Görsel 3.34: Örgü çiçeği süsleme tekniği

Görsel 3.35: Örgü çiçek ile paket süsleme işlemi

- Doğal rafya yerine paketinize uygun olarak kurdele ve hazır süsleme malzemelerinden de yararlanabilirsiniz.
- Kullanmak istediğiniz miktarı elinize alarak doğal rafyanızı düzeltiniz.
- Süsleme paketinizi, doğal rafyanızın ortasına gelecek şekilde yerleştiriniz (Görsel 3.36).

Görsel 3.36: Örgü çiçek ile paket süsleme işlemi

- Doğal rafyanızı, süsleme paketinizin üzerine çapraz gelecek şekilde bükünüz (Görsel 3.37, 3.38).
- Doğal rafya ile bükme işlemini paketinizin sağına, soluna ya da orta kısmına gelecek şekilde istediğiniz gibi yapabilirsiniz.

örsel 3.37: Örgü çiçeği paketleme işlemi

Görsel 3.38: Örgü çiçeği paketleme işlemi

- Bükerek şekil verdiğiniz doğal rafyanızı, süsleme paketinizin arkasında birbirine bağlayınız.
- Doğal rafyanız kısa ise süsleme paketinizin arka kısmına para bandı ile ya da renkli süsleme bantlarıyla yapıştırabilirsiniz.
- Süsleme paketinizde bükerek şekil verdiğiniz doğal rafyaların üzerine sıcak silikon sıkınız (Görsel 3.39, 3.40).
- Sıcak silikonu kullanırken dikkat ediniz.

Görsel 3.39: Örgü çiçeği yerleştirme işlemi

Görsel 3.40: Örgü çiçeği yerleştirme işlemi

4. İŞLEM BASAMAĞI

Kalite kontrol yöntemlerini uygulayınız.

- Kalan ipliklerinizi sağlamlaştırıp kesiniz (Görsel 3.41).
- Sıcak silikon kalıntıları temizleyiniz.
- Çalışmanız bittiğinde çalışma alanınızı ve çevrenizi temiz bırakınız.

Görsel 3.41: Tiğ örgü çiçek modeli

3.1. UYGULAMA - DEĞERLENDİRME FORMU

3.1. uygulamanın değerlendirilmesi verilen ölçütlere göre yapılacaktır.
1 (başlangıç düzeyinde), 2 (geliştirilmeli), 3 (orta), 4 (iyi), 5 (çok iyi)

ÖLÇÜTLER	DERECE				
	1	2	3	4	5
A) HAZIRLIK					
1.	Çalışma ortamını ve malzemeleri hazırladı.				
2.	Örgü tekniği ile dekoratif çiçek araştırması yaptı.				
B) EDİNİLEN BİLGİLERİ BECERİYE DÖNÜŞTÜRME					
3.	Tekniğe uygun belirlenen dekoratif çiçeğin şemasını oluşturdu.				
4.	Örgü tekniği ile dekoratif çiçek yapımına uygun modeli ördü.				
5.	Örgüde kalan iplikleri temizledi.				
6.	Tığ örgü çiçek ile paket süslemesi yaptı.				
7.	Örgü çiçekleri süsledi.				
8.	Kalite kontrol yöntemlerini uyguladı.				
C) BEKLENEN DAVRANIŞ					
9.	Zamanı verimli kullandı.				
10.	Temiz ve düzenli çalıştı.				
SÜTUN TOPLAMLARI					
TABLO PUANI					
DEĞERLENDİRME PUANI = [(TABLO PUANIx100)/50]					
Ölçekten 100 üzerinden 70 puan aldıysanız bu öğrenme için başarınız yeterli düzeyde demektir. 69 veya altı puan aldıysanız ilgili önceki öğrenmeleri tekrar etmeniz gerekmektedir.					

SINIF	NUMARA	ÖĞRENCİNİN ADI SOYADI	DEĞERLENDİRME PUANI

3.2.

24
DERS SAATI

SEMBOLLER

ZN: ZİNCİR

X: SIK İĞNE

HDC: TEKLİ TIRABZAN

DC: İKİLİ TIRABZAN

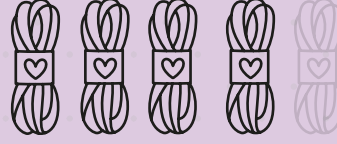
TR: ÜÇLÜ TIRABZAN

CC: İLMEK KAYDIRMA

()*: TEKRAR

ZORLUK DERECESESİ

KULLANILACAK ARAÇ GEREÇ

- Sarı, yeşil ve pembe renkte örgü ipliği
- Dekoratif bambu sepet
- Sıcak silikon tabancası
- Makas
- 3 numara tığ
- Dikiş iğnesi
- Dikiş ipliği
- Kâğıt
- Kalem

TIĞ ÖRGÜ ÇİÇEK SEPET SÜSÜ

3.2. UYGULAMA - TIĞ ÖRGÜ ÇİÇEK SEPET SÜSÜ

Yönerge: Bu uygulamada sizden tiğ örgü çiçek sepet süsü modelini örgü şemasına uygun örmeniz beklenmektedir. Aşağıdaki işlem basamaklarını takip ederek uygulamayı gerçekleştirebilirsiniz (Görsel 3.42).

Yapacağınız çalışma, uygulamaların sonunda verilen değerlendirme formunda yer alan ölçütlere göre değerlendirilecektir. Çalışmanızı yaparken bu ölçütleri dikkate alınız.

UYGULAMA GÖRSELİ

Görsel 3.42: Tiğ örgü çiçek sepet süsü modeli

ŞEMA 1: GÜL ÖRGÜSÜ (RENK: SARI, PEMBE)

1.	28ZN
2.	(1DC, 1ZN, 1DC, 1ZN, 3ZN)*23
3.	(1DC, 1ZN, 1DC, 1ZN, 2DC, 1ZN, 2DC, 3ZN)*23
4.	(2DC, 1ZN, 2DC, 1ZN İÇİNE 7DC, 1CC)*23

ŞEMA 2: YAPRAK ÖRGÜSÜ (RENK: YEŞİL)

1.	15ZN
2.	14ZN, 1X, 1HDC, 1DC, 8TR, 1DC, 1HDC, 3X, 1HDC, 1DC, 8TR, 1HDC, 1X
3.	15ZN
4.	14ZN, 1X, 1HDC, 1DC, 8TR, 1DC, 1HDC, 3X, 1HDC, 1DC, 8TR, 1HDC, 1X

1. İŞLEM BASAMAĞI

Örgü tekniği ile oluşturulmuş dekoratif çiçek araştırması yapınız.

- Tiğ örgü çiçek sepet süsü modelini tasarlayınız.
- Tiğ örgü çiçek dekoratif sepet süsü modeline uygun olarak malzemelerinizi hazırlayınız (Görsel 3.43).
- Uygulamada pamuklu örgü ipi tercih ediniz. Pamuklu ipler, tüylenme yapmayacağı için örgü çiçeklerinizi uzun süre kullanabilirsiniz.
- Malzemelerinizin düzenli olması için örgü kutusu ediniz.

Görsel 3.43: Kullanılacak araç gereç

2. İŞLEM BASAMAĞI

Dekoratif çiçeğin şemasını çizerek örme işlemi tekniğe uygun yapınız.

- Atölye önlüğünüzü giyiniz.
- Masa örtünüzü seriniz.
- Örgü şemanızı bir kâğıda yazarak masanıza yerleştiriniz. Bu işlem, örgü takibinizi kolaylaştıracaktır.
- Malzemelerinizi tam temin ediniz. Eksik her malzeme, zaman kaybına sebep olacak ve verimli çalışmanızı engelleyecektir.
- 28 zincir çekiniz (Görsel 3.44).
- Zincirlerinizi çok sıkı ya da çok gevşek çekmeyiniz.
- Tiğ numaranızı seçtiğiniz ipin kalınlığına göre belirleyiniz.
- Zincir sayısını artırarak daha büyük gül örebilirsiniz.

Görsel 3.44: Zincir çekme

- Örgü şemasının ikinci sırasını, dördüncü zincirden itibaren örmeye başlayınız.
- 1 ikili trıbazan, 1 zincir ve 1 ikili trıbazanı aynı ilmek içine örünüz (Görsel 3.45).
- Bir zincir atlayıp tekrar 1 ikili trıbazan, 1 zincir ve 1 ikili trıbazanı aynı ilmek içine örmeye devam ediniz.
- Zinciriniz bitene kadar örgü şemasını tekrarlayınız.
- Örgü şemanızı takip ederek tığı doğru ilmeklere batırdığınızdan emin olunuz.
- Örgü şemasının üçüncü sırasını 3 zincir çekip örmeye başlayınız.
- 2 numaralı örgü şemasındaki 1 ikili trıbazan, 1 zincir, 1 ikili trıbazan gruplarındaki zincir üzerine 2 ikili trıbazan, 1 zincir ve 2 ikili trıbazan örünüz (Görsel 3.46).
- Her 1 ikili trıbazan, 1 zincir ve 1 trıbazan arasına 2 ikili trıbazan, 1 zincir ve 2 ikili trıbazan olacak şekilde sıra sonuna kadar örünüz.

Görsel 3.45: Süsleme malzemeleri

Görsel 3.46: Gül örgüsü

- 3 zincir çekip örgünüzü çeviriniz.
- Örgü şemasının dördüncü sırasını örmeye başlayınız.
- 2 ikili trıbazan, 1 zincir ve 2 ikili trıbazan ördüğünüz zincir içine 7 tane ikili trıbazan yapınız (Görsel 3.47).
- Örgü şemasının üçüncü sırasında ördüğünüz 2 ikili trıbazan, 1 zincir ve 1 ikili trıbazan grubunun başında ilmek kaydırma yapınız (Görsel 3.48).
- Bir adet 2 ikili trıbazan, 1 zincir ve 2 ikili trıbazan grubu ortasına 7 ikili trıbazan; bir de 2 ikili trıbazan, 1 zincir ve 2 ikili trıbazan grubu başına ilmek kaydırma yaparak örgü şemasını sırasıyla tekrarlayıp sıranızı bitiriniz.
- Örgünüzün bitiş kısmında, birleştirme işlemi için iplik bırakınız.

Görsel 3.47: Gül örgüsü

Görsel 3.48: İlmek kaydırma örgüsü

- İsteddiğiniz renkleri kullanabilirsiniz.
- Model tasarımı yaparken seçilen renklerin uyumuna dikkat ediniz. Bu konuda öğretmeniniz ve arkadaşlarınız ile fikir alışverişi yapınız.
- Farklı renkteki ipliklerinizi arkadaşlarınızla değiştirebilirsiniz.
- Örgü şemasındaki işlem sıralarını takip ederek istediğiniz renklerde 3 adet gül örünüz (Görsel 3.49).

Görsel 3.49: Gül örgüsü

- Yaprak örgü şemasına geçiniz. Yaprak oluşturmak için yeşilin farklı tonlarını da kullanabilirsiniz.
- 15 adet zincir çekiniz (Görsel 3.50).
- Zincirinizin çok sıkı ya da çok gevşek olmamasına özen gösteriniz.
- Örgünüzün sıkılık gevşeklik durumuna göre tığ numaranızı büyültüp küçültebilirsiniz.
- Uygulama sürecinde bir sorunla karşılaşırsanız öğretmeninizden yardım alınız.

Görsel 3.50: Zincir örme

- Örmeye, on dördüncü zincirden başlayarak devam ediniz (Görsel 3.51).
- Zincirinizin ilmek içlerine tığınızı batırarak sırasıyla 1 sık iğne, 1 tekli, 1 ikili, 8 üçlü trabzan, 1 ikili ve 1 tekli trabzan, aynı ilmeğe; 3 sık iğne, 1 tekli, 1 ikili, 8 üçlü trabzan, 1 tekli trabzan ve 1 sık iğne yapınız (Görsel 3.52).

Görsel 3.51: Yaprak örgüsü

Görsel 3.52: Yaprak örgüsü

- Örgü şemasındaki işlem sırasına göre ördüğünüzden emin olunuz (Görsel 3.53).
- Yaprak şemasının ikinci işlem sırasını on dördüncü zincirin iki ilmeğine de uygulayınız (Görsel 3.54).

Görsel 3.53: Yaprak örgüsü

Görsel 3.54: Yaprak örgüsü

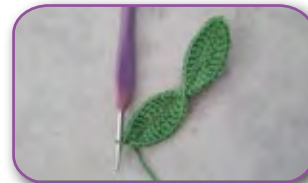
- İpinizi koparmadan 15 zincir örünüz (Görsel 3.55).
- On dördüncü zincirden başlayarak örmeye devam ediniz (Görsel 3.56).
- Tığınızı zincirinizin ilmek içlerine batırarak sırasıyla 1 sık iğne, 1 tekli, 1 ikili, 8 üçlü trabzan, 1 ikili ve 1 tekli trabzan, aynı ilmeğe; 3 sık iğne, 1 tekli, 1 ikili, 8 üçlü trabzan, 1 tekli trabzan ve 1 sık iğne yapınız (Görsel 3.57).

Görsel 3.55: Yaprak örgüsü

Görsel 3.56: Yaprak örgüsü

Görsel 3.57: Yaprak örgüsü

- Gül örgüsü şemasının işlem sırasına göre ördüğünüz güllere şekil veriniz (Görsel 3.58).
- Çalışma ortamının ve ellerinizin temiz olmasına özen gösteriniz.
- Gül şekli verebilmek için örgünüzü elinizde, yuvarlak şekilde dolayınız (Görsel 3.59).
- Şekil verme işleminde arkadaşlarınızdan yardım isteyiniz.

Görsel 3.58: Örgü gülü şekillendirme

Görsel 3.59: Örgü gülü şekillendirme

- Dolayarak şekil verdiğiniz gülün kıvrımlarının aynı hizada üst üste gelmesine dikkat ediniz.
- Dikmek için bıraktığınız ipliğe, dikiş iğnenizi geçiriniz.
- Alt kısmından, yuvarlak olarak dolanan örgü gülünüzü ucundan dikiş (Görsel 3.60).
- Dikiş işlemini, ördüğünüz güllerin renginde iplikle yapmaya özen gösteriniz.
- Dikiş iğnenizi dikkatli kullanınız.
- Dikiş işleminiz bittiğinde iğnenizi kutusuna koyunuz.
- Yuvarlak doladığınız gülün tüm sıralarının alt kısmından dikildiğinden emin olunuz (Görsel 3.61).

Görsel 3.60: Örgü gülü dikme

Görsel 3.61: Dikme işlemi sonrasında örgü gülü

- Ördüğünüz güllerin alt kısmına, örgü şemasına uygun olarak ördüğünüz yaprakları dikiş (Görsel 3.62).

Görsel 3.62: Yaprak dikme işlemi

- Tiğ örgü dekoratif çiçek tasarımı yaparken ve örgü şeması hazırlarken günümüz moda eğilimlerini göz önünde bulundurabilirsiniz.
- Dekoratif çiçeklerinizi örerken renk uyumuna dikkat ediniz.
- Gül ve yaprak örgünüzü tamamlayınız (Görsel 3.63).

Görsel 3.63: Gül örgüsü

3. İŞLEM BASAMAĞI

Dekoratif çiçeğin özelliğine uygun süsleme yapınız.

- Süsleme tekniklerini uygulamadan önce öğretmenin ve arkadaşlarınız ile fikir alışverişi yapınız.
- Ördüğünüz gülleri, dekoratif bambu sepetinizi ve süsleme malzemelerinizi hazırlayınız (Görsel 3.64).
- Ördüğünüz gülleri, dekoratif bambu sepetin yan kısmına sıcak silikon tabancasıyla yapıştırınız (Görsel 3.65).
- Ördüğünüz gülleri, dekoratif bambu sepete dikerek de tutturabilirsiniz.
- Dikiş işlemini yaparken ördüğünüz güllerin renginde iplik kullanmaya özen gösteriniz.
- Sıcak silikon tabancasını kullanırken güvenlik tedbirlerine uyunuz.
- Çalışma esnasında yorgun, dalgın ve dikkatsiz olmaktan kaçınınız.

Görsel 3.64: Süsleme malzemeleri

Görsel 3.65: Örgü gülleri ile süsleme işlemi

- Tiğ örgü güllerinizi dekoratif bambu sepete yan yana gelecek şekilde yapıştırmaya devam ediniz (Görsel 3.66).
- Ördüğünüz gülleri yan yana yapıştırmak yerine aralıklı yapıştırarak ve kuru bitkiler kullanarak farklı tasarımlar elde edebilirsiniz (Görsel 3.67).

Görsel 3.66: Örgü gülleri ile süsleme işlemi

Görsel 3.67: Örgü gülleri ile süsleme işlemi

4. İŞLEM BASAMAĞI

Kalite kontrol yöntemlerini uygulayınız.

- Yapıştırma işleminizin düzgün olması, ürününüzü daha güzel gösterecektir.
- Tiğ örgü güllerinize son şeklini veriniz (Görsel 3.68).
- Uygulama sırasında yaptığınız tüm işlemlerin kontrolünü yaparak ürünün hatasız olmasına özen gösteriniz.
- Çalışma ortamınızı ve çevrenizi temiz bırakınız.
- Kalan iplikleri geri dönüşüm kutusunda biriktirebilirsiniz. İhtiyaç durumunda arkadaşlarınızla kütuda biriken ürünlerden faydalanabilirsiniz.

Görsel 3.68: Tiğ örgü çiçek sepet süsü modeli

3.2. UYGULAMA - DEĞERLENDİRME FORMU

3.2. uygulamanın değerlendirilmesi verilen ölçütlere göre yapılacaktır.
1 (başlangıç düzeyinde), 2 (geliştirilmeli), 3 (orta), 4 (iyi), 5 (çok iyi)

ÖLÇÜTLER

DERECE

1 2 3 4 5

A) HAZIRLIK

1.	Çalışma ortamını ve malzemeleri hazırladı.					
2.	Örgü tekniği ile dekoratif çiçek araştırması yaptı.					

B) EDİNİLEN BİLGİLERİ BECERİYE DÖNÜŞTÜRME

3.	Tekniğe uygun belirlenen dekoratif çiçeğin şemasını oluşturdu.					
4.	Örgü tekniği ile dekoratif çiçek yapımına uygun örgü modelini ördü.					
5.	Tığ örgü dekoratif çiçeğe şekil verdi.					
6.	Örgü güllere yaprakları dikti.					
7.	Örgü gülleri bambu sepete yapıştırdı.					
8.	Kalite kontrol yöntemlerini uyguladı.					

C) BEKLENEN DAVRANIŞ

9.	Zamanı verimli kullandı.					
10.	Temiz ve düzenli çalıştı.					

SÜTUN TOPLAMLARI

TABLO PUANI

$$\text{DEĞERLENDİRME PUANI} = \frac{(\text{TABLO PUANI} \times 100)}{50}$$

Ölçekten 100 üzerinden 70 puan aldıysanız bu öğrenme için başarınız yeterli düzeyde demektir. 69 veya altı puan aldıysanız ilgili önceki öğrenmeleri tekrar etmeniz gerekmektedir.

SINIF	NUMARA	ÖĞRENCİNİN ADI SOYADI	DEĞERLENDİRME PUANI

36

DERS SAATI

3.3.

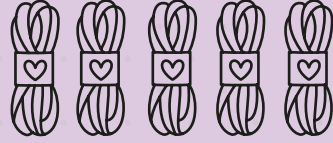

TIĞ ÖRGÜ KAPI SÜSÜ

SEMBOLLER

- SH: SİHİRLİ HALKA
- ZN: ZİNCİR
- X: SIK İĞNE
- DC: İKİLİ TIRABZAN
- CC: İLMEK KAYDIRMA
- (!)*: TEKRAR

ZORLUK DERESESİ

KULLANILACAK ARAÇ GEREÇ

- Sarı ve beyaz renkte örgü ipi
- Dekoratif bambu kapı süsü aparatı
- Boncuk silikon elyaf
- Kuru bitkiler
- Sıcak silikon tabancası
- Makas
- Dikiş iğnesi
- 2,5 numara tiğ
- Kâğıt
- Kalem

3.3. UYGULAMA - TIĞ ÖRGÜ KAPI SÜSÜ

Yönerge: Bu uygulamada sizden tiğ örgü kapı süsü çiçek modelini örgü şemasına uygun örmeniz beklenmektedir. Aşağıdaki işlem basamaklarını takip ederek uygulamayı gerçekleştiriniz (Görsel 3.69).

Yapacağınız çalışma, uygulamaların sonunda verilen değerlendirme formunda yer alan ölçütlere göre değerlendirilecektir. Çalışmanızı yaparken bu ölçütleri dikkate alınız.

UYGULAMA GÖRSELİ

Görsel 3.69: Tiğ örgü kapı süsü çiçek modeli

ŞEMA 1: KÜÇÜK ÇİÇEK (RENK: BEYAZ, ADET: 4)

1.	SH
2.	3ZN
3.	12DC, CC, 2ZN
4.	2ZN, 1X, CC

ŞEMA 2: BÜYÜK ÇİÇEK (RENK: BEYAZ, ADET: 2)

1.	SH
2.	3ZN
3.	16DC, CC, 2ZN
4.	2ZN, 1X, CC

ŞEMA 3: BÜYÜK VE KÜÇÜK ÇİÇEK YAPRAĞI (RENK: BEYAZ, ADET: 2)

1.	7ZN
2.	(7X, CC)*6
3.	(7X, CC)*8 (BÜYÜK ÇİÇEK İÇİN)

ŞEMA 4: ÇİÇEK TOHUMU (RENK: SARI, ADET: 4)

1.	SH
2.	6X
3.	6A=12X
4.	12X

ŞEMA 5: YAPRAK ÖRGÜSÜ (RENK: BEYAZ, ADET: 6)

1.	11ZN
2.	11CC

1. İŞLEM BASAMAĞI

Örgü tekniği ile dekoratif çiçek araştırması yapınız.

- Atölye önlüğünüzü giyiniz.
- Masa örtünüzü seriniz.
- Tiğ örgü kapı süsü çiçek modelini tasarlayınız.
- Model tasarımı yapmak için kitaplardan, dergilerden ve internetten yararlanabilirsiniz.
- Tiğ örgü çiçek kapı süsü modeline uygun olarak malzemelerinizi hazırlayınız (Görsel 3.70).
- Uygulamada kullanacağınız araç gereci temin ederken artık iplik ve malzemeleri değerlendirerek israfı önleyiniz.

Görsel 3.70: Kullanılacak araç gereç

2. İŞLEM BASAMAĞI

Dekoratif çiçeğin şemasını çizerek örme işlemi tekniğe uygun yapınız.

- Örgü şemasını bir kâğıda yazarak masanıza yerleştirirseniz şemanızı takip etmeniz kolaylaşacaktır.
- Örgü şemasını takip ederek tığ örgü kapı süsü çiçek modelini örünüz.
- Küçük çiçek örgü şeması 1, birinci işlem sırasına uygun olarak beyaz iplikle sihirli halka yapınız (Görsel 3.71).
- İkinci işlem sırasına göre 3 zincir çekiniz (Görsel 3.72).
- Sihirli halka yaparken öğretmeninizden yardım isteyiniz.

Görsel 3.71: Sihirli halka yapımı

Görsel 3.72: Zincir yapımı

- Şema 1, üçüncü işlem sırasına göre sihirli halka içine 12 adet trıbazan yapınız (Görsel 3.73).
- 12 adet ikili trıbazan yaptıktan sonra sihirli halkayı sıkıştırmayı unutmayınız.
- 12 adet ikili trıbazan yaptıktan sonra başlangıçta yaptığınız trıbazan üstüne ilmek kaydırma yaparak 2 zincir çekiniz (Görsel 3.74).

Görsel 3.73: İkili trıbazan yapımı

Görsel 3.74: İlmek kaydırma

- 2 zincir çektikten sonra 1 trıbazan atlayınız. İkinci trıbazan üzerine tığınızı batırarak 1 sık iğne yapınız. Tekrar 2 zincir çekiniz ve 1 trıbazan atlayarak ikinci trıbazan üzerine sık iğne yapınız (Görsel 3.75).
- Sıra sonuna kadar bu işlemi tekrar ederek 6 adet yaprak yuvası yapınız.
- Şema 1, dördüncü işlem sırasını tamamladıktan sonra sık iğne üzerine ilmek kaydırma yapınız (Görsel 3.76).

Görsel 3.75: Zincir yapımı

Görsel 3.76: Zincir yapımı

- Örgü şeması, üçüncü işlem sırasına uygun olarak 7 adet zincir yapınız (Görsel 3.77).
- Örgü şeması 3, ikinci işlem sırasına göre 7 zincir çektiğiniz ilmek içine tığınızı batırarak tığ üzerinde 7 adet ilmek biriktiriniz (Görsel 3.78).

Görsel 3.77: İkili trıbazan yapımı

Görsel 3.78: Çiçek örgüsü

- Örgü şeması 1, dördüncü işlem sırasında 2 zincir çekerek tığ yaprak yuvası yaptığınız yere batırıp tığın üzerine yine 1 ilmek alınız (Görsel 3.79).
- Tığınızın üzerine örgü ipinizden ilmek alıp biriktirdiğiniz 2 ilmek içerisinden tığınızı geçirerek kaydırma yapınız ve tekrar tığ üzerine ilmek olarak 2 ilmek içerisinden tığınızı geçiniz (Görsel 3.80).
- Tığ üzerindeki ilmekler bitene kadar ilmek kaydırmaya devam ediniz (Görsel 3.81).

Görsel 3.79: Çiçek örgüsü

Görsel 3.80: Çiçek örgüsü

Görsel 3.81: Çiçek örgüsü

- Sıra sonuna kadar kaydırma yaptıktan sonra örgünüzü yan çeviriniz ve görünen yatay ilmeklere tığ batırarak ilmek çıkarınız (Görsel 3.82).
- Tığ üzerinde 7 adet ilmek biriktiriniz (Görsel 3.83).
- Örgü şeması 1, dördüncü işlem sırasında 2 zincir çekip oluşturduğunuz yaprak yuvalarına da tığ batırarak üzerine yine bir ilmek almayı unutmayınız.
- Örgü şeması 3, ikinci işlem sırasını takip ederek 3 sıra çiçek yaprağını örünüz.
- 3 sırayı da aynı yaprak yuvası içine örünüz.

Görsel 3.82: Çiçek örgüsü

Görsel 3.83: Çiçek örgüsü

- 3 sıra ördükten sonra örgünüzün yan kısmındaki yatay ilmeklere tığ batırarak sıra sonuna kadar ilmek kaydırma yapınız (Görsel 3.84).
- Yaprak yuvalarına da ilmek kaydırma yapmayı unutmayınız.
- Şema 1, dördüncü işlem basamağında ördüğünüz 2 zincir içine (yaprak yuvası) sık iğne yaparak yanındaki yaprağı örmeye devam ediniz (Görsel 3.85).

Görsel 3.84: Çiçek örgüsü

Görsel 3.85: Çiçek örgüsü

- 7 zincir çekiniz (Görsel 3.86).
- Şema 3, birinci ve ikinci işlem basamaklarını tekrarlayarak yaprak yuvaları içine örmeye devam ediniz (Görsel 3.87).

Görsel 3.86: Çiçek örgüsü

Görsel 3.87: Çiçek örgüsü

- 6 adet çiçek yaprağı örünüz (Görsel 3.88).
- Örgü şeması 1 ve 3, işlem basamaklarını takip ederek 3 adet daha küçük çiçek örünüz.
- Büyük çiçek örgü şeması 2, birinci işlem sırasına uygun olarak beyaz iplikle sihirli halka yapınız (Görsel 3.89).
- İkinci işlem sırasına göre 3 zincir çekiniz (Görsel 3.90).

Görsel 3.88: Çiçek örgüsü

Görsel 3.89: Sihirli halka yapımı

Görsel 3.90: Zincir yapımı

- Örgü şemasının üçüncü işlem sırasına göre sihirli halka içine 16 adet ikili trabzan yapınız ve kaydırma işlemi yaparak trabzan tepesini birleştiriniz (Görsel 3.91, 3.92).
- Küçük çiçek şemasından farkı, sihirli halka içine ördüğünüz trabzan sayıdır.
- Sihirli halkayı sıkmayı unutmayınız.

Görsel 3.91: İkili trabzan yapımı

Görsel 3.92: İlmek kaydırma yapımı

- Örgü şemasının üçüncü işlem sırasına göre kaydırma işlemini yaptıktan sonra 2 zincir çekiniz (Görsel 3.93).
- Örgü şemasının işlem sırasında belirtilen sayılarla eşit olup olmadığını kontrol ediniz.
- Örgü şemasının dördüncü işlem sırasına göre örgünüzü örmeye devam ediniz.
- 2 zincir çektikten sonra 1 trabzan atlayarak ikinci trabzan üzerine tığı batırıp sık iğne yapınız (Görsel 3.94).
- Bu işlem sırasını tekrarlayarak sıra boyunca devam ediniz ve 8 adet yaprak yuvası örünüz (Görsel 3.95).
- Büyük çiçek şemasındaki yaprak yuvaları ile küçük çiçek şemasındaki yaprak yuvalarının işlem basamakları aynıdır fakat yuva sayıları farklılık göstermektedir.

Görsel 3.93: Zincir yapımı

Görsel 3.94: İkinci trabzan üzerine sık iğne yapımı

Görsel 3.95: Yaprak yuvası oluşturma işlemi

- Örgü şeması 3, birinci işlem sırasına göre 7 adet zincir çekiniz (Görsel 3.96).
- Örgü şeması 3, ikinci işlem sırasına göre 7 zincir çektiğiniz ilmek içine tığınızı batırarak tığ üzerinde 7 adet ilmek biriktiriniz (Görsel 3.97).

Görsel 3.96: Yedi adet zincir oluşturma

Görsel 3.97: İlmek biriktirme işlemi

- Örgü şeması 1, dördüncü işlem sırasında 2 zincir çektiğiniz yere de (yaprak yuvasına) tığınızı batırarak tığ üzerine bir ilmek daha alınız.
- Tığ üzerinde 8 adet ilmek olmasına dikkat ediniz.
- Tığınızın üzerine örgü ipinizden ilmek alınız, tığ üzerinde biriktirdiğiniz 2 ilmek içerisinden tığınızı geçirerek kaydırma yapınız ve tekrar tığ üzerine ilmek alarak 2 ilmek içerisinden tığınızı geçiniz (Görsel 3.98).
- Kaydırma işleminden önce örgü ipinizden tığ üzerine ilmek almayı unutmayınız (Görsel 3.99).
- Tığ üzerindeki 2 ilmek içinden tığınızı geçirerek sıra sonuna kadar aynı şekilde kaydırma yapmaya dikkat ediniz.

Görsel 3.98: İlmek içerisinden tığ geçirme işlemi

Görsel 3.99: İlmek alma işlemi

- Sıra sonuna kadar kaydırma yaptıktan sonra örgünüzü yan tutarak görünen yatay ilmeklere tığınızı batırarak ilmek çıkarınız (Görsel 3.100).

Görsel 3.100: İlmek çıkarma işlemi

- Tığ üzerinde 7 adet ilmek biriktiriniz (Görsel 3.101).
- Örgü şeması 1, dördüncü işlem sırasında tığınızı 2 zincir çektiğiniz yere de (yaprak yuvasına) batırarak tığınızın üzerine yine 1 ilmek almayı unutmayınız.
- Örgü şeması 3, birinci ve ikinci işlem sırasını takip ederek aynı yaprak yuvası içine 3 sıra çiçek yaprağı örünüz (Görsel 3.102).

Görsel 3.101: İlmek biriktirme işlemi

Görsel 3.102: Yaprak örgüsü

- 3 sıra ördükten sonra örgünüzün yan kısmındaki yatay ilmeklere tıgı batırarak sıra sonuna kadar ilmek kaydırma yapınız (Görsel 3.103).
- Tıgı batırdığınız 2 zincir üzerine de ilmek kaydırma yapmayı unutmayınız.
- Şema 1, dördüncü işlem basamağında ördüğünüz 2 zincir içine sık iğne yaparak yanındaki yaprağı örmeye devam ediniz (Görsel 3.104).

Görsel 3.103: İlmek kaydırma işlemi

Görsel 3.104: Yaprak örgüsü

- 7 zincir çekiniz (Görsel 3.105).
- Şema 3, birinci ve ikinci işlem basamaklarını tekrarlayarak örmeye devam ediniz (Görsel 3.106).
- Büyük çiçek şemasındaki yaprak ile küçük çiçek şemasındaki yaprak işlem basamakları aynıdır fakat yaprak sayıları farklılık göstermektedir.

Görsel 3.105: Zincir çekme

Görsel 3.106: Çiçek örgüsü

- 8 adet çiçek yaprağı örünüz (Görsel 3.107).
- Örgü şeması 2 ve 3, işlem basamaklarını takip ederek 1 adet daha çiçek örünüz.

Görsel 3.107: Çiçek örgüsü

- Şema 4, birinci işlem sırasına göre sarı iplik ile sihirli halka yapınız (Görsel 3.108).
- İkinci işlem sırasını örmeye devam ediniz. Sihirli halka içine 6 adet sık iğne yapınız (Görsel 3.109).

Görsel 3.108: Sihirli halka yapımı

Görsel 3.109: Sık iğne yapımı

- 6 adet sık iğne ördükten sonra sihirli halkayı sıkıştırmayı unutmayınız.
- Üçüncü işlem sırasında, ilmek içlerine 2 defa 6 adet sık iğne yaparak toplamda 12 adet sık iğne örünüz (Görsel 3.110).
- Dördüncü işlem sırasında, artırma ve eksiltme işlemi yapmadan 12 adet sık iğne örünüz (Görsel 3.111).
- Şema 4, işlem basamaklarını takip ederek çiçeğin sarı kısmından 3 adet daha örünüz.

Görsel 3.110: Sık iğne artırma işlemi

Görsel 3.111: Sık iğne örgüsü

- Örgü şeması 5, birinci örgü şemasına uygun olarak beyaz iplikle 11 adet zincir çekiniz (Görsel 3.112).

Görsel 3.112: Zincir örme

- Onuncu ilmek içinden başlayarak tığ üzerinde 10 ilmek biriktiriniz (Görsel 3.113).
- İlk 6 adet ilmeği, kademeli olacak şekilde uzatarak tığ üzerinde biriktiriniz.
- 6 ilmekten sonra kalan ilmekleri de kademeli olarak kısaltarak tığ üzerinde biriktiriniz (Görsel 3.114).

Görsel 3.113: İlmek alma işlemi

Görsel 3.114: İlmek alma işlemi

- Sık iğne yapıp zincirin diğer ilmeklerine de aynı işlemleri tekrar ederek örünüz (Görsel 3.115).
- Şema 5, birinci ve ikinci işlem sıralarını tekrarlayarak 5 adet daha yaprak örünüz (Görsel 3.116).

Görsel 3.115: İlmek alma işlemi

Görsel 3.116: İlmek alma işlemi

- Renklerin uyumlu olmasına özen gösteriniz.
- Farklı renkte ipliklerinizi arkadaşlarınızla değiştirebilirsiniz.
- 4 adet küçük çiçek, 2 adet büyük çiçek, 6 adet yaprak ve 4 adet çiçek orta kısmı örünüz (Görsel 3.117).
- Ucu sivri tığ ve iğnelerinizi, kullanmadığınız zamanlarda malzeme kutunuza kaldırınız.
- Küçük çiçeklerinizin ortası için ördüğünüz sarı parçayı, içine boncuk silikon doldurduktan sonra çiçeğe dikiş (Görsel 3.118, 3.119).

Görsel 3.117: Ürünün örülmüş parçaları

Görsel 3.118: Çiçek toplama işlemi

Görsel 3.119: Çiçek toplama işlemi

- Ördüğünüz büyük çiçeği alta, küçük çiçeği de büyük çiçeğin üzerine yerleştiriniz (Görsel 3.120, 3.121).
- Örgü çiçeklerinizin hepsini birleştiriniz (Görsel 3.122).

Görsel 3.120: Çiçek toplama işlemi

Görsel 3.121: Çiçek toplama işlemi

Görsel 3.122: Çiçekleri birleştirme işlemi

3. İŞLEM BASAMAĞI

Dekoratif çiçeğin özelliğine uygun süsleme yapınız.

- Süsleme malzemelerinizi hazırlayınız. Süsleme tekniklerini uygulamadan önce öğretmeniniz ve arkadaşlarınız ile fikir alışverişi yapınız.
- Ördüğünüz çiçekleri, kuru bitkilerinizi, sıcak silikon tabancanızı ve dekoratif kapı süsü aparatınızı hazırlayınız.
- Sıcak silikon tabancası yerine güçlü bir yapıştırıcı da kullanabilirsiniz.
- Kuru bitkilerinizi kullanmak istediğiniz miktarda hazırlayınız, ardından sıcak silikonu dekoratif kapı süsü aparatına sıkınız (Görsel 3.123).
- Kuru bitkilerinizi kapı süsünde istediğiniz yere yapıştırabilirsiniz.

Görsel 3.123: Örgü çiçeği süsleme tekniği

- Yapıştırdığınız kuru bitkilerin uç kısımlarına gelecek şekilde yapraklarınızı yapıştırınız (Görsel 3.124).
- Yaprakların uç kısmına gelecek şekilde küçük çiçeğinizi yapıştırınız (Görsel 3.125).

Görsel 3.124: Yaprakları yapıştırma işlemi

Görsel 3.125: Küçük çiçekleri yapıştırma işlemi

- Birleştirdiğiniz büyük ve küçük çiçeği de diğer çiçeğin yanına yapıştırınız (Görsel 3.126).
- Ördüğünüz diğer çiçekleri de dekoratif kapı süsü üzerine yapıştırınız (Görsel 3.127).

Görsel 3.126: Çiçekleri yapıştırma işlemi

Görsel 3.127: Çiçekleri yapıştırma işlemi

- Yapraklarınızı ve kuru otlarınızı da yapıştırınız (Görsel 3.128).

Görsel 3.128: Yaprakları ve kuru otları yapıştırma işlemi

4. İŞLEM BASAMAĞI

Kalite kontrol yöntemlerini uygulayınız.

- Tığ örgü çiçek kapı süsünüze son şeklini veriniz (Görsel 3.129).
- Sıcak silikon kalıntıları temizleyiniz.
- Çalışmanız bittiğinde çalışma alanınızı ve çevrenizi temiz bırakınız.

Görsel 3.129: Tığ örgü kapı süsü çiçek modeli

3.3. UYGULAMA - DEĞERLENDİRME FORMU

3.3. uygulamanın değerlendirilmesi verilen ölçütlere göre yapılacaktır.

1 (başlangıç düzeyinde), 2 (geliştirilmeli), 3 (orta), 4 (iyi), 5 (çok iyi)

ÖLÇÜTLER	DERECE				
	1	2	3	4	5
A) HAZIRLIK					
1.	Çalışma ortamını ve malzemeleri hazırladı.				
2.	Örgü tekniği ile oluşturulmuş dekoratif çiçek araştırması yaptı.				
B) EDİNİLEN BİLGİLERİ BECERİYE DÖNÜŞTÜRME					
3.	Tekniğe uygun belirlenen dekoratif çiçeğin şemasını oluşturdu.				
4.	Örgü tekniği ile dekoratif çiçek yapımına uygun örgü modelini ördü.				
5.	Ördüğü parçaları birleştirdi.				
6.	Örgüde kalan iplikleri temizledi.				
7.	Kapı süsü çiçek modelinin tanzimini yaptı.				
8.	Kalite kontrol yöntemlerini uyguladı.				
C) BEKLENEN DAVRANIŞ					
9.	Zamanı verimli kullandı.				
10.	Temiz ve düzenli çalıştı.				
SÜTUN TOPLAMLARI					
TABLO PUANI					
DEĞERLENDİRME PUANI = [(TABLO PUANIx100)/50]					
Ölçekten 100 üzerinden 70 puan aldıysanız bu öğrenme için başarınız yeterli düzeyde demektir. 69 veya altı puan aldıysanız ilgili önceki öğrenmeleri tekrar etmeniz gerekmektedir.					

SINIF	NUMARA	ÖĞRENCİNİN ADI SOYADI	DEĞERLENDİRME PUANI

3.4.

30
DERS SAATI

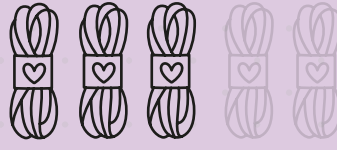

SEMBOLLER

- ZN:** ZİNCİR
X: SIK İĞNE
HDC: TEKLİ TIRABZAN
DC: İKİLİ TIRABZAN
TR: ÜÇLÜ TIRABZAN
CC: İLMEK KAYDIRMA
SH: SİHİRLİ HALKA
A: ARTIRMA
DTR: DÖRTLÜ TIRABZAN
()*: TEKRAR

ZORLUK DERECESESİ

KULLANILACAK ARAÇ GEREÇ

- Sarı, kahverengi ve yeşil renkte örgü ipi
- Makas
- Yan keski
- Boncuk silikon elyaf
- Elektrik bandı
- Elektrik teli
- 3 mm tığ
- İşaret belirleyici (Tercihe bağlıdır.)
- Dikiş iğnesi
- Dikiş ipliği
- Kâğıt
- Kalem

TIĞ ÖRGÜ GÜNEBAKAN EL BUKETİ

3.4. UYGULAMA - TIĞ ÖRGÜ GÜNEBAKAN EL BUKETİ

Yönerge: Bu uygulamada sizden tiğ örgü günebakan el buketi modelini örgü şemasına uygun örmeniz beklenmektedir. Aşağıdaki işlem basamaklarını takip ederek uygulamayı gerçekleştiriniz (Görsel 3.130).

Yapacağınız çalışma, uygulamaların sonunda verilen değerlendirme formunda yer alan ölçütlere göre değerlendirilecektir. Çalışmanızı yaparken bu ölçütleri dikkate alınız.

UYGULAMA GÖRSELİ

Görsel 3.130: Örgü günebakan el buketi

ŞEMA 1: ÇİÇEK SADI VE ÇANAK YAPRAĞI (RENK: YEŞİL, ADET: 5)

1.	SH
2.	8X
3-40.	8X
41.	8A=16X
42.	(1X, 1A)*6=24X
43.	(2X, 1A)*6=30X
44.	(3X, 1A)*6=36X
45.	(4X, 1A)*6=42X
46.	(5X, 1A)*6=48X

ŞEMA 2: TOHUM (RENK: KAHVERENÇİ, ADET: 5)

1.	SH
2.	8X
3.	8A=16X
4.	(1X, 1A)*6=24X
5.	(2X, 1A)*6=30X
6.	(3X, 1A)*6=36X
7.	(4X, 1A)*6=42X
8.	(5X, 1A)*6=48X

ŞEMA 3: TAÇ YAPRAKLARI (RENK: SARI)

1.	(1 HDC, 1DC, 1TR, 1DTR, 3ZN, 1 DTR, 1 TR, 1DC, 1HDC)*18
----	---

ŞEMA 4: YAPRAK (RENK: YEŞİL, ADET: 4)

1.	14 ZN
2.	1CC, 1X, 1HDC, 2DC, 3TR, 2DC, 1HDC, 1X, 1CC

1. İŞLEM BASAMAĞI

Örgü tekniği ile dekoratif çiçek araştırması yapınız.

- Tiğ örücülüğü ile dekoratif çiçek araştırmalarınızı arkadaşlarınız ve öğretmeninizle paylaşınız. Araştırma yapmak için kitaplardan, dergilerden ve internette yararlanabilirsiniz.
- Örgü günebakan çiçek el buketine uygun malzemelerinizi hazırlayınız (Görsel 3.131).
- Pamuk örgü ipleri tercih etmeniz önemlidir. Bu ipler tüylenme yapmayacağı için örgünüzü uzun süre kullanabilirsiniz.

Görsel 3.131: Kullanılacak malzemeler

2. İŞLEM BAŞAMAÇI

Dekoratif çiçeğin şemasını çizerek örme işlemi tekniğe uygun yapınız.

- Örgü şemanızı, bir kâğıda yazarak masanıza yerleştiriniz. Bu işlem, örme işlemi sırasında örgü şemasını takip etmenizi kolaylaştıracaktır.
- Örgü şemasını takip ederek günebakan çiçek sapı ve çanak yapraklarını örünüz.
- Birinci işlem sırasına uygun sihirli halka yapınız (Görsel 3.132).
- Örgünüzü tarife uygun olarak spiral şeklinde örünüz.
- Başlangıç sık iğnesinin olduğu yere işaret belirleyici takınız.
- İşaret belirleyici yerine renkli iplik de kullanabilirsiniz.
- Örgü şeması 1, ikinci işlem sırasına uygun sihirli halka içine 6 adet sık iğne örünüz (Görsel 3.133).

Görsel 3.132: Sihirli halka yapımı

Görsel 3.133: Sık iğne örgüsü

- Sihirli halkanın içindeki sık iğneleri, ne çok sıkı ne de çok gevşek yapınız.
- Sık iğnelerinizi yaptıktan sonra sihirli halkanızı sıkıştırmayı unutmayınız .
- Örgünüz çok sıkı olduysa büyük, çok gevşekse küçük numaralı bir tığ tercih edebilirsiniz.
- Örgü şeması 1, üçüncü işlem sırasından başlayıp kırkinci işlem sırasına kadar sık iğneleri örünüz (Görsel 3.134).
- Sık iğnelerinizin hepsini ördüğünüzden emin olunuz.
- Sık iğnelerinizin, örgü şemasındaki sayıyla aynı olup olmadığını kontrol ediniz.
- Örgü şeması 1, 41-46 işlem sıralarını, örgü şemanızı takip ederek örmeye devam ediniz (Görsel 3.135).

Görsel 3.134: Sap örgüsü

Görsel 3.135: Sap ve çanak örgüsü

- Örgü şeması 1, işlem sıralarını tekrarlayarak 5 adet günebakan sapı ve alt çanağı örünüz.
- Günebakan çiçeği üst çanak kısmını örgü şeması 2, işlem sıralarını takip ederek örünüz.
- Örgü şeması 2, birinci işlem sırasına uygun sihirli halka yapınız (Görsel 3.136).
- 2-7 işlem sıralarını örmeye devam ediniz (Görsel 3.137).
- Artırma işlemini, örgü şemanıza uygun yapınız.
- Her sıra sonunda sık iğne sayılarınızı kontrol ediniz.
- Örgü şemasındaki işlem sıralarını tekrarlayarak 5 adet üst çanak örünüz.

Görsel 3.136: Sihirli halka yapımı

Görsel 3.137: Üst çanak örgüsü

- Günebakan yapraklarını, yukarıda verilen örgü şeması 4'e uygun örünüz.
- Örgü şeması 4, birinci işlem sırasına göre yeşil ip ile 14 adet zincir çekiniz (Görsel 3.138).
- Zincirinizi çok sıkı ya da çok gevşek çekmeyiniz.
- İkinci işlem sırasına uygun olarak zincirinizin üzerindeki ilmeklere tığınızı batırıp sırasıyla 1 adet ilmek kaydırma, 1 adet sık iğne, 1 adet tekli trabzan, 2 adet ikili trabzan, 3 adet üçlü trabzan, 2 adet ikili trabzan, 1 adet tekli trabzan, 1 adet sık iğne, 1 adet ilmek kaydırma yapınız (Görsel 3.139).

Görsel 3.138: Zincir çekme

Görsel 3.139: Yaprak örgüsü

- Zincirinizin diğer tarafına da ikinci işlem sırasını uygulayıp günebakan yaprağınızı örünüz (Görsel 3.140).
- Yapraklarınızın sayısını istediğiniz kadar artırabilirsiniz.
- Örgü şemasındaki sayıları artırıp azaltarak da küçük ve büyük yapraklar örebilirsiniz.
- Görseldeki yeşil iplik yerine farklı tonlarda yeşil ve kahverengi iplikler kullanabilirsiniz.
- Farklı renklerdeki ipliklerinizi arkadaşlarınızla paylaşabilirsiniz.
- Kullanmadığınız tığları, kimseye zarar vermemesi için ağızlığını takarak malzeme kutunuza kaldırınız.
- 25 cm elektrik teli kesiniz. Elektrik telini keserken yan keski kullanınız.
- Yan keskiyi kullanırken yaralanmalara karşı dikkatli olunuz (Görsel 3.141).

Görsel 3.140: Yaprak örgüsü

Görsel 3.141: Elektrik teli kesme işlemi

- Kestiğiniz elektrik telinin uçlarını kıvrıp elektrik bandı ile dolayınız.
- Ördüğünüz sapın içine kestiğiniz elektrik telini yerleştirdiniz (Görsel 3.142).
- Elektrik teli yerine plastik pipet de kullanabilirsiniz.
- Uzun kalan elektrik telinizi şekildeki gibi kıvrınız (Görsel 3.143).
- Telinizi, örgünüzün dışına taşırmayınız.
- Tel uçlarınızı bantlamayı unutmayınız.
- Ucu bantlanmayan teller, örgünüzün içinden çıkabileceği gibi kazalara da sebep olabileceğinden bu işlemi özenle yapınız.

Görsel 3.142: Çiçek sapına elektrik telini geçirme

Görsel 3.143: Elektrik telinin kıvrılmış şekli

- Ördüğünüz yeşil saplı çanağı, kahverengi üst çanak ile şekildeki gibi üst üste getiriniz (Görsel 3.144).
- Sık iğnelerinizin karşılıklı olmasına özen gösteriniz.
- Sarı ipinizi kullanarak yapacağınız alt ve üst parçaların sık iğnelerini, beraber ördüğünüzden emin olunuz.
- Sırasıyla 1 tekli trabzan ve aynı ilmek içine 1 ikili, 1 üçlü, 1 dörtlü trabzan yapınız. Dörtlü trabzandan sonra 3 zincir çekip dörtlü trabzan tepesine sık iğne ile üst çanak yaprağını birleştiriniz. Tekrar yandaki 1 ilmek içine 1 dörtlü trabzan, 1 üçlü trabzan, 1 ikili trabzan yapınız. Yandaki ilmeğe tekli trabzan yapıp yuvarlak bitene kadar işlem sıralarını tekrarlayınız (Görsel 3.145).
- Örgü şemasındaki her işlem sırasını doğru yaptığınızdan emin olunuz.
- Günebakan yapraklarınızı, yuvarlaktaki sık iğneleriniz bitene kadar örünüz.
- Tüm sık iğneler örülmediği takdirde dolgu malzemesi dışarıya çıkacağından bu işlemi özenle yapınız.

Görsel 3.144: Üst çanak yerleşimi

Görsel 3.145: Günebakan yaprak örgüsü

- Örgü yapraklarınızın bitmesine yakın, birleştirdiğiniz yeşil saplı çanak ile kahverengi çanağın içine silikon elyaf doldurunuz (Görsel 3.146).
- Silikon elyafınızı küçük parçalar hâlinde ya da tığ arkasıyla iterek doldurabilirsiniz.
- Silikon elyafı, çiçeğinizin formunu bozmayacak miktarda doldurunuz.
- İçini doldurduğunuz çiçeklerin açık olan bölümünü rengine uygun iplikle dikişiniz (Görsel 3.147).

Görsel 3.146: Silikon elyafı doldurma işlemi

Görsel 3.147: Günebakan çiçekleri örgüsü

3. İŞLEM BASAMAĞI

Dekoratif çiçeğin özelliğine uygun süsleme yapınız.

- Günebakan yapraklarınızı, örgü şeması 4'e uygun örünüz (Görsel 3.148).
- Örgü yapraklarınızı, sapın üzerinde istediğiniz bir noktaya dikebilirsiniz.
- Süsleme tekniklerini uygulamadan önce öğretmeniniz ve arkadaşlarınız ile fikir alışverişi yapınız.
- Yapraklarınızı, ördüğünüz günebakan çiçek saplarının rengine uygun iplikle dikişiniz (Görsel 3.149).
- Günebakanları bir araya getirerek buket oluşturunuz.
- Çiçeklerinizi çuval ipi ile sarınız (Görsel 3.150).
- Çuval ipi yerine kurdele ya da farklı süsleme malzemeleri de kullanabilirsiniz.
- Süsleme malzemelerinizin, örgü çiçeğinizle renk uyumuna dikkat ediniz.

Görsel 3.148: Günebakan yaprakları örgüsü

Görsel 3.149: Yaprakları dikme işlemi

Görsel 3.150: Süsleme işlemi

4. İŞLEM BASAMAĞI

Kalite kontrol yöntemlerini uygulayınız.

- Örgünüzde kalan ipliklerinizi, dikiş iğnesi ile sağlamlaştırdıktan sonra kesiniz (Görsel 3.151, 3.152).
- Dikme işleminizin düzgün olması, örgünüzü daha güzel gösterecektir.
- Kalite kontrol yöntemlerini uygulayınız.
- Çalışmanız bittiğinde araç gerecinizi ve masanızı toplayarak çalışma alanınızın temizliğini yapınız.

Görsel 3.151: Örgü günebakan el buketi

Görsel 3.152: Örgü günebakan el buketi

3.4. UYGULAMA - DEĞERLENDİRME FORMU

3.4. uygulamanın değerlendirilmesi verilen ölçütlere göre yapılacaktır.
1 (başlangıç düzeyinde), 2 (geliştirilmeli), 3 (orta), 4 (iyi), 5 (çok iyi)

ÖLÇÜTLER

DERECE

1 2 3 4 5

A) HAZIRLIK

1.	Çalışma ortamını ve malzemeleri hazırladı.					
2.	Örgü tekniği ile oluşturulmuş dekoratif çiçek araştırması yaptı.					

B) EDİNİLEN BİLGİLERİ BECERİYE DÖNÜŞTÜRME

3.	Tekniğe uygun belirlenen dekoratif çiçeğin şemasını oluşturdu.					
4.	Örgü tekniği ile dekoratif çiçek yapımına uygun örgü modelini ördü.					
5.	Ördüğü parçaları birleştirdi.					
6.	Örgüde kalan iplikleri temizledi.					
7.	Örgü çiçekleri süsledi.					
8.	Örgü günebakan çiçek buketine son şeklini verdi.					

C) BEKLENEN DAVRANIŞ

9.	Zamanı verimli kullandı.					
10.	Temiz ve düzenli çalıştı.					

SÜTUN TOPLAMLARI

TABLO PUANI

DEĞERLENDİRME PUANI = [(TABLO PUANIx100)/50]

Ölçekten 100 üzerinden 70 puan aldıysanız bu öğrenme için başarınız yeterli düzeyde demektir. 69 veya altı puan aldıysanız ilgili önceki öğrenmeleri tekrar etmeniz gerekmektedir.

SINIF

NUMARA

ÖĞRENCİNİN ADI SOYADI

DEĞERLENDİRME PUANI

3.1. SIRA SİZDE

Görsel 3.153'teki dekoratif çiçek modelinin örgü şemasını çıkararak işlem sırasına uygun örneğiniz.

Görsel 3.153: Dekoratif örgü çiçek

KULLANILACAK ARAÇ GEREÇ	SEMBOLLER

İŞLEM SIRASI	ÖRGÜ ŞEMASI
1.	
2.	
3.	
4.	
5.	
6.	
7.	
8.	
9.	
10.	

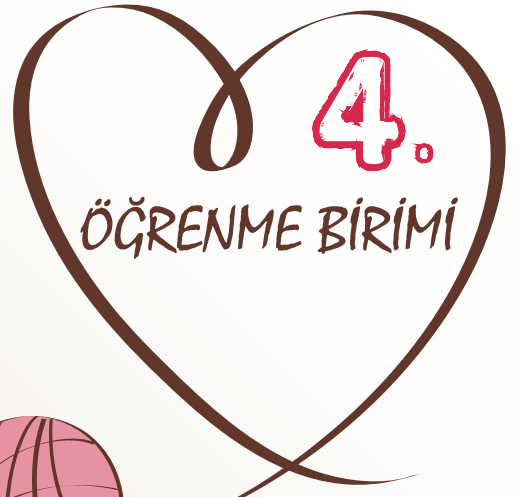

3.1. SIRA SİZDE UYGULAMA KONTROL LİSTESİ

ÖLÇÜTLER		EVET	HAYIR
A) HAZIRLIK AŞAMASI			
1.	Çalışma alanını hazırladı.		
2.	Araç gerecini hazırladı.		
B) UYGULAMA AŞAMASI			
3.	Modele uygun sembolleri çıkardı.		
4.	Modele uygun örgü şeması çıkardı.		
5.	Örgü şemasına uygun modeli ördü.		
6.	Örgünün ipliklerini temizledi.		
7.	Modelin kalite kontrolünü yaptı.		
C) BEKLENEN DAVRANIŞ			
8.	Çalışma alanını temizledi.		
9.	Temiz ve düzenli çalıştı.		
D) YÖNERGE HAZIRLAMA AŞAMASI			
10.	Modelin örgü şemasını oluşturup işlem sırasını takip ederek modeli ördü.		
"Hayır" olarak işaretlenen davranışlara yönelik konularda kendinizi geliştiriniz.			

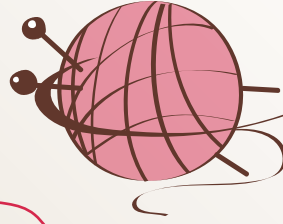
SINIF	NUMARA	ÖĞRENCİNİN ADI SOYADI	DEĞERLENDİRME TARİHİ

ÖRGÜ TEKNİĞİ İLE ORGANİK OYUNCAK YAPIMI

4.

ÖĞRENME BİRİMİ

KONULAR

- 4.1. ÖRGÜ TEKNİĞİ İLE ORGANİK OYUNCAK ARAŞTIRMASI VE MODEL SEÇİMİ
- 4.2. ÖRGÜ TEKNİĞİ İLE ORGANİK OYUNCAK YAPIMINDA KULLANILAN ARAÇ GEREÇ
- 4.3. ÖRGÜ TEKNİĞİ İLE ORGANİK OYUNCAK YAPIMI
- 4.4. ÖRGÜ OYUNCAK ÖRGÜ ŞEMASI
- 4.5. ÖRGÜ OYUNCAK PARÇALARINI ÖRME YÖNTEMLERİ
- 4.6. ÖRGÜ OYUNCAK PARÇALARINI TEKNİĞE GÖRE DOLDURMA VE BİRLEŞTİRME İŞLEMLERİ
- 4.7. ÖRGÜ OYUNCAĞIN KARAKTER ÖZELLİĞİ İLE İLGİLİ İŞLEMLER
- 4.8. KALİTE KONTROL YÖNTEMLERİ

NELER ÖĞRENECEKSİNİZ?

- Tığ Örgü tekniği ile yapılan organik oyuncakları araştırdıktan sonra oyuncak modelini ve malzemesini seçme
- Tekniğe uygun örgü şeması yapma
- Oyuncağın parçalarını örme
- Tekniğe göre doldurma ve birleştirme işlemi yapma
- Oyuncak karakter özelliğine uygun şekil verme
- Biten ürünün kalite kontrolünü yapma

HAZIRLIK ÇALIŞMALARI

1. Küçük bir çocukken ne türde oyuncaklarla oynamayı daha çok tercih ederdiniz?
2. "Organik oyuncak" dendiğinde aklınıza neler geliyor?
3. Örgü oyuncaklar çocukların fiziksel ve ruhsal gelişimine hangi yönden katkı sunar?

4.1. ÖRGÜ TEKNİĞİ İLE ORGANİK OYUNCAK ARAŞTIRMASI VE MODEL SEÇİMİ

Dünyaya zarar veren plastikten üretilmiş oyuncakların aksine örgü oyuncaklar, tamamen zararsız ve uzun ömürlüdür. Çocukların hayal gücünü geliştiren, bilişsel ve yaratıcı düşünmeyi destekleyen örgü oyuncaklar, yapımında kullanılan pamuklu iplikler sayesinde zararsızdır. Bu nedenle bebekler ve çocuklar için üretimi önemlidir.

Organik örgü oyuncakların modeli oyuncakçı kullanacak çocuğun yaşına, zevkine ve ilgisine göre belirlenir. Bebekler çınırarak, dönence gibi ses çıkaran oyuncaklara ilgi duyarlar. Bazı çocuklar araba, uçak gibi oyuncaklarla oynamayı tercih ederken bazıları oyuncak bebekleri sever. Kimi de çizgi film karakteri ve hayvan figürlerinden yapılmış oyuncaklarla oynamak ister. Bu nedenle model seçimini yaparken çocuğun yaşı ve tercihleri göz önüne alınmalı ve model, bu doğrultuda tasarlanmalıdır (Görsel 4.1).

Görsel 4.1: Organik örgü oyuncak

4.1.1. Tığ Örücülüğü ile Örülen Organik Oyuncaklar

Tığ örücülüğü ile yapılan organik oyuncak modelleri çeşitlilik gösterir. Bu modeller çizgi film kahramanları, çeşitli bitki ve hayvan figürleri olabilir (Görsel 4.2, 4.3, 4.4, 4.5, 4.6, 4.7, 4.8, 4.9, 4.10, 4.11, 4.12, 4.13, 4.14).

Görsel 4.2: Uyku oyuncakçı

Görsel 4.3: Örgü masal karakterleri

Görsel 4.4: Örgü kız bebek

Görsel 4.5: Örgü dinazor ve deve

Görsel 4.6: Örgü kaplumbağa

Görsel 4.7: Örgü kurbağa

Görsel 4.8: Örgü su aygırı

Görsel 4.9: Örgü maymun

Görsel 4.10: Örgü denizkızı

Görsel 4.11: Örgü kedi

Görsel 4.12: Örgü yumurta pişirme seti

Görsel 4.13: Balkabağı çingirak

Görsel 4.14: Örgü ay

4.1.2. Şiş Örucülüğü ile Örülen Organik Oyuncaklar

Şiş örücülüğüyle yapılan organik oyuncaklar, tığ ile örülen oyuncaklar kadar çeşitliliğe sahip değildir. Fakat geçmişten günümüze kadar gelen şiş örgü bebek modelleri bulunmaktadır (Görsel 4.15).

Görsel 4.15: Şiş örgü oyuncak

4.2. ÖRGÜ TEKNİĞİ İLE ORGANİK OYUNCAK YAPIMINDA KULLANILAN ARAÇ GEREÇ

Örgü tekniği ile organik oyuncak yapımında kullanılan başlıca araçlar, tığ ve şiştir. Organik oyuncak yapımında en önemli gereç ise iplerdir. Kullanılan iplikler, pamuklu olmalıdır. Organik oyuncakların tüylenmemesi ve uzun ömürlü olması için amigurumi (Japon oyuncak sanatı) iplikleri kullanılmalıdır. Maymun, kirpi gibi tüylü hayvanlar için özellikle tüylü ipler tercih edilir.

4.2.1. Örgü Tekniği ile Organik Oyuncak Yapımında Kullanılan Yardımcı Malzemeler

Gözler ve Güvenli Kilitli Burun: 4-16 mm arasında, istenen büyüklükte ve renkte kilitli gözler bulunmaktadır. Kırmızı, pembe ve siyah renkte kilitli burun aparatları vardır. Tuhafiyelerden ve hobi malzemeleri satış noktalarından temin edilebilir (Görsel 4.16).

Görsel 4.16: Güvenli kilitli gözler

Yapay Saçlar: Örgü oyuncakların baş kısmında gerçek saç görüntüsü oluşturmak için kullanılan malzemedir. Düz, dalgalı ve kıvrık olmak üzere farklı şekillerde saçlar bulunmaktadır (Görsel 4.17).

Görsel 4.17: Yapay düz saç

Dolgu Malzemesi: Örgü oyuncak parçalarını doldurmak için kullanılır. Bu işlem için boncuk silikon elyaf, polyester ve köpük kullanılabilir (Görsel 4.18).

Görsel 4.18: Boncuk silikon elyaf

Plastik Eklem Bağlantıları: Dikme işlemiyle birleştirilmek istenen oyuncak parçalarına hareket kabiliyeti vermek için kullanılır. Farklı boyda olanları mevcuttur. Plastik eklem bağlantıları, üç parçadan oluşur. Bunlar; sapı olan disk, pul, eklem aparatı ve sabitleyicidir (Görsel 4.19).

Görsel 4.19: Plastik eklem aparatlar

Ses Çıkaran Aparat ve Çıngırak Aparatı: Organik örgü oyuncaklara baskı uygulandığında ses çıkarması için kullanılır. Vik vik aparatı olarak da bilinir. Çıngırak aparatları, organik örgü oyuncak modeli sallandığında ses oluşsun diye kullanılan malzemedir. Genellikle oyuncak çıngırak yapımında kullanılır (Görsel 4.20, 4.21).

Görsel 4.20: Ses çıkaran aparatlar

Görsel 4.21: Çıngırak aparatı

Müzikli Aparatlar: Örgü oyuncakların içine yerleştirilir. Çekme ipliği ve müzik kutusu olarak iki parçadan oluşur. Müzik kutusu, oyuncakın içine yerleştirilir. İplik kısmı, örgü içinden çıkarılır. İplik çekildiğinde müzik çalmaya başlar. Müzikli aparatlar genellikle dönencelerde tercih edilir. (Görsel 4.22)

Görsel 4.22: Müzikli aparatlar

Emzikte Kullanılan Ahşap ve Çıngırak Aparatı: Örgü organik oyuncak bebeklerin emzik ve çıngıraklarının yapımında kullanılır. Kayın ağacı hayvan figürleri ya da geometrik desenlerin yanı sıra renkli süsleme aparatları da mevcuttur (Görsel 4.23, 4.24).

Görsel 4.23: Kayın ağacı emzik ve çıngırak aparatları

Görsel 4.24: Renkli emzik süslemeleri

İlme Belirleyici İğne: Tiğ işi örgü çalışırken son ya da ilk ilmeğin yerini belirlemek için kullanılır. İlme yerini belirlemek, sayı takibi için önemlidir (Görsel 4.25).

Görsel 4.25: İlme belirleyici iğneler

4.3. ÖRGÜ TEKNİĞİ İLE ORGANİK OYUNCAK YAPIMI

Örgü tekniği ile organik oyuncak yapımına başlamadan önce ilk olarak model seçimi yapılır. Ardından modele uygun örgü şeması hazırlanır ve model, tekniğe uygun örülür. Her modelin örme yöntemi birbirinden farklıdır. Bu nedenle örülmesi planlanan örgü oyuncak parçaları, farklı yöntemler kullanılarak örülür ve birleştirme işlemleri de oyuncak modeline uygun yapılır. Örülen modelin karakter özelliğine uygun yüz şekillendirme ve aksesuarları hazırlanır, örme işlemi tamamlanan model parçaları ile birleştirilir. Kalite kontrolleri yapılarak organik oyuncak tamamlanır.

BİLGİ NOTU

Örülmeyen ilmekleri tutturmak aynı zamanda başlangıç noktalarını belirlemek için ilmek tutucu aparatlar ya da çengelli iğneler kullanmak işinizi kolaylaştıracaktır.

4.4. ÖRGÜ ŞEMASI HAZIRLAMA

Şiş ya da tığ örücülüğüne uygun tekniklerde seçilen organik oyuncakın baş, kol, bacak, gövde ve aksesuarlarının örme aşamalarını ana hatlarıyla gösteren çizimlere örgü şeması rehberlik eder. Örgü şemaları, tasarlanan modele özgüdür ve her modelin şeması diğer model şemalarından farklılık gösterir. Organik oyuncak modelleri araştırıldığında örgü şemasının, modelin örme aşamalarının anlatımıyla verildiği görülecektir. Yapılması planlanan organik oyuncak, örgü şemasındaki işlem basamakları takip edilerek daha kolay örülür. Şemayı oluşturan sembollerin bilinmesi, örgü takibini kolaylaştırır.

Tığ ve şiş örücülüğü ile organik oyuncak yapımında kullanılan sembollerin kısaltmaları aşağıdaki tablolarda gösterilmiştir (Tablo 4.1, 4.2).

Tablo 4.1: Tığ Örgü Organik Oyuncak Yapımında En Çok Kullanılan Semboller ve Kısaltmaları

Tığ Örgü Sembolleri	Kısaltmaları
Sihirli Halka	SH
Zincir	ZN
Artırma	A
Eksiltme	E
Tığa İplik Alma	TİA
Arka İlmekten Örme	BLO
Ön İlmekten Örme	FLO
İlmek Kaydırma	CC
Aynı Deliğe 3 Sık İğne	W
3 Sık İğne Birlikte Eksiltme	M
Kapatma Zinciri	KZ
Sık İğne	Sİ, X
Tekli Tırabzan	HDC
İkili Tırabzan	DC
Üçlü Tırabzan	TR
Dörtlü Tırabzan	DTR
Aynı Yere 2 Tekli Tırabzan	VHDC
Aynı Yere 2 İkili Tırabzan	VDC
Parantezden Sonraki Sayı Kadar Ör	( )*

Tablo 4.2: Şiş Örgü Organik Oyuncak Yapımında En Çok Kullanılan Semboller ve Kısaltmaları

Şiş Örgü Sembolleri	Kısaltmaları
Şiş İlmek Atma	ŞİA
Artırma	A
Eksiltme	E
Düz Örgü	D
Ters Örgü	T
Haroşa	H
Kesme İşlemi	Kİ

DİKKAT EDELİM

Modeli örgü şemasına göre örerken nelere dikkat etmeliyiz?

- Örgü şeması, örme işlemi başlamadan önce hazırlanmalıdır.
- Sıra takibi, şema üzerinden yapılmalıdır.
- Şemayı anlayabilmek için sembolleri öğrenmek gerekir.
- Örgünün son aşamasından başlayarak şema üzerinden doğruluğu test edilir.
- Örgüde renk değişikliğini, şema üzerinde renkli kalem ile çizerek takip etmek işinizi kolaylaştırır.

4.5. ÖRGÜ OYUNCAK PARÇALARINI ÖRME YÖNTEMLERİ

Oyuncağın parçaları sihirli halka içine, örgü şemasına uygun olarak spiral şeklinde örülür. Başlangıç yerine işaret belirleyici ya da renkli bir iplik konulursa sıra takibi kolaylaşacaktır. Örgü şemasında işlem sıralamaları, örgünün bir sırasını ifade etmektedir. Örgüde yapılan artırma ve eksiltme işlemleri; organik oyuncağın yanak, burun, kol, gövde ve ayak parçalarının şekillendirilmesi içindir.

Organik oyuncaklar genellikle sık iğne yöntemi ile örülür. Artırma işlemiyle örülen üründeki sık iğne sayıları artar, eksiltme işleminde ise sık iğne sayıları azalır. Artırma işlemi, işlem sıralarında artırma olan yerlere; eksiltme işlemi de yine eksiltme yapılan işlem sıralarının üzerine denk gelmelidir (Görsel 4.26, 4.27). Eğer denk gelmiyorsa örgü şeması kontrol edilmeli, sık iğne sayıları karşılaştırılmalıdır.

Sihirli halka içine altı adet sık iğne, onun içine de ikişer adet sık iğne yapılarak artırma işlemine başlandığında örgü altıgen şeklinde genişlemeye başlayacaktır. Eğer işlem yapılan yerlerin belli olması istenmiyorsa artırma ve eksiltme işlemleri farklı yerlerde yapılabilir.

Görsel 4.26: Örgünün ön yüzü

Görsel 4.27: Örgünün arka yüzü

4.6. ÖRGÜ OYUNCAK PARÇALARINI TEKNİĞE GÖRE DOLDURMA VE BİRLEŞTİRME İŞLEMLERİ

Örgü oyuncak modelleri parçalar hâlinde örülür. Bu parçalar dolgu malzemeleri ile doldurulur, ardından dikiş teknikleri ile birleştirme yöntemleri uygulanır.

4.6.1. Örgü Oyuncağın Parçalarını Doldurma İşlemi

Örülen parçalara form verebilmek için parçaların içi dolgu malzemesi ile doldurulur (Görsel 4.28). Örme işlemi tamamlanan oyuncak modeli örgü parçalarının düz (ön) yüzü dışta, ters (arka) yüzü içte olmalıdır. Doldurma işleminde elyaf, yün, pamuk, bambu gibi dolgu malzemelerinden seçim yapılır. Oyuncağın parçalarının şeklini bozmadan işlem yapabilmek için doldurma cımbızı, çubuk, tığın uç ya da arka kısmı kullanılabilir. Dolgu destek malzemeleri sayesinde iç doldurma işlemi, örgü parçasının her bir kenar ve köşesine eşit şekilde yayılacaktır (Görsel 4.29).

Bazı modellere örme işlemi sırasında bazılarında ise örme işlemi bittikten sonra doldurma işlemi uygulanır. Bu işlem, oyuncağın karakteristik özelliğine uygun malzemeler kullanılarak yapılır. Hareket özelliği kazandırılmak istenen modellerde oyuncağın eklem bağlantıları yerleştirildikten sonra doldurma işlemi yapılır. Bazı oyuncak modellerinin içine dik durması için tel, bambu, çubuk vb. malzemeler yerleştirilerek aynı işlem uygulanır. Dikkat edilmesi gereken önemli hususlardan biri, dolgu malzemelerinin kenar ya da köşe gibi bölgelere özenle yerleştirilmesidir. Bunun için tığ gibi sert bir araç ile bu bölgelere baskı yapılmalıdır. Aksi takdirde istenen formu elde etmek zorlaşır.

Görsel 4.28: Doldurma işlemi

Görsel 4.29: Tığ arkasıyla doldurma işlemi

DİKKAT EDELİM

Dolgu malzemesi yerine fasulye, mısır, pirinç gibi kuru ve taneli gıdalar kullanılmamalıdır. Bu malzemeler, örgü oyuncağın içinde çürüyebilir ve böceklenmeler oluşabilir.

4.6.2. Örgü Oyuncağın Parçalarını Birleştirme İşlemi

Birleştirme işlemi, örülen tüm parçaların organik oyuncağın karakterine uygun olarak bir araya getirilmesidir. Oyuncağın parçalarının bir bütün olarak birleştirilip dikilmesiyle yapılır. Birleştirmede en önemli husus, dikiş işleminin düzgün yapılmasıdır.

Birleştirme işlemi üç ayrı yöntemle uygulanır.

Açık Birleştirme Yöntemi: Örülen her iki parçanın son ilmekleri kapatılmadan birleştirme yöntemi uygulanır. Bu yöntem uygulanırken her iki parçanın da ilmek sayıları eşit olmalıdır. Üst ve alt parçanın ilmekleri eşleştirilerek dikilir (Görsel 4.30).

Görsel 4.30: Açık birleştirme işlemi

Kapalı Birleştirme Yöntemi: Örülen parça bitmiş, doldurma işlemi yapılmış ve ilmekler kapatılmıştır. İki parçayı birbirine tutturmak için kullanılan yöntemdir. Birbirine tutturulması gereken örülmüş ve doldurma işlemi yapılmış kapalı parçaların ilmekleri ile dikiş işlemi uygulanır (Görsel 4.31).

Görsel 4.31: Kapalı birleştirme işlemi

Düz Birleştirme Yöntemi: Örülen parçanın karşılıklı katlanarak tığ işi ile ya da dikilerek birleştirilmesidir (Görsel 4.32).

Görsel 4.32: Düz birleştirme işlemi

4.6.3. Birleştirme Yönteminde Kullanılan Dikiş Teknikleri

Örülen parçaları birbirine birleştirmek için kullanılan dikiş tekniklerden biri çırpma dikişi diğeri gizli örgü yani diğer adıyla merdiven dikişidir.

Çırpma Dikiş Tekniği: İki de açık olan parçaları birleştirmede kullanılır. Örülen her iki parçanın da düz tarafı dışa dönük olmalı ve ilk örgü parçasındaki her ilmeğe, dikiş iğnesi önden arkaya batırılarak birleştirme yapılmalıdır. Dikiş işlemi örgünün üstünden yapılmalıdır (Görsel 4.33).

Görsel 4.33: Çırpma dikişi

Gizli Örgü (Merdiven) Dikiş Tekniği: İki parçanın da düz tarafı dışa dönük olmalıdır. Dikiş iğnesi, önce ilmeğin altına sonra önden arkaya ve en son tekrar öne doğru batırılır. Dikiş işlemi örgünün iç kısmından yapılmalıdır (Görsel 4.34).

Görsel 4.34: Gizli örgü (merdiven) dikiş tekniği

ALIŞTIRMA
ZAMANI

1. 5x5 cm ölçüsünde düz örgü örerek çırpma dikiş tekniği ile örgü parçasının iki kenarını birleştiriniz.
2. 5x5 cm ölçüsünde ters örgü örüp gizli örgü dikiş tekniği ile örgü parçasının iki kenarını birleştiriniz.

4.6.3.1. Parçaları Dikerken Dikkat Edilmesi Gereken Önemli Hususlar

Baş veya diğer parçaları gövdeye dikerken yönlerinin doğru olmasına dikkat edilmelidir.

Dikme işlemine başlamadan önce parçaların dikilecek ilmekleri, birbirine toplu iğneler ile tutturmalıdır. Tutturma işlemi yapılan bölgeler incelendiğinde oyuncuğun orantısında bozulmalar olmuyorsa dikme işlemine geçilmelidir.

Parçaları birbirine dikme işleminde kullanılacak iplik, örgüde kullanılan ip ile aynı renkte olmalıdır.

BİLGİ NOTU

- İplik kesmek için küçük ve keskin bir makas kullanmanız önemlidir. İpi kesinlikle koparmaya çalışmayınız. Bu, liflerin esnemesine sebep olur.
- Giysi ölçülerini kontrol etmek için esnek olmayan bir mezür, parçaların sıklığını (gerginliğini) ölçmek için bir cetvel kullanınız.

4.7. ÖRGÜ OYUNCAĞIN KARAKTER ÖZELLİĞİ İLE İLGİLİ İŞLEMLER

Örgü oyuncak modellerinin her biri diğerine göre farklı karakter özellikleri taşır. Bu özellikleri verebilmek için farklı yöntemler uygulanır. Oyuncaklara hareketlilik özelliği katmada kullanılan yöntemler aşağıda verilmiştir.

4.7.1. Eklemlerli Oyuncaklar

Örgü oyuncuğa hareket kabiliyeti vermek için kullanılan aparatlarla yapılan oyuncaklardır.

Plastik Eklem Bağlantıları ile Yapılan Örgü Oyuncaklar: Sapı olan disk, örülmüş uzvun içerisine yerleştirilir. Disk yerleştirildikten sonra sap, örgüden geçirilir ve uzvun içi doldurularak işlem tamamlanır. Uzvun içinden geçirilen sap, gövdenin içinden de geçirilir. Gövdenin içine geçirilen sapın üzerine, önce pul daha sonra sabitleyici takılır (Görsel 4.35, 4.36, 4.37, 4.38).

Görsel 4.35: Plastik eklem aparatını yerleştirme

Görsel 4.36: Plastik eklem aparatını yerleştirme

Görsel 4.37: Plastik eklem aparatını yerleştirme

Görsel 4.38: Plastik eklem aparatını yerleştirme

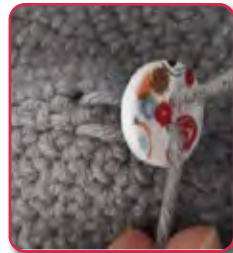
Düğüm ve İplikle Eklem Bağlantıları Yapılan Örgü Oyuncaklar: Yeterli uzunlukta, sağlam bir iplik kesilir ve düğmenin deliklerinden geçirilir. Düğme, örülmüş uzvun içine yerleştirilir. İplik, dikiş iğnesi ya da tığ kullanılarak örgüden geçirilir. Örgüden çıkarılan iplik, gövdeden de geçirilir. Gövdenin içerisine başka bir düğme daha yerleştirilir. Gövdeden geçirilen iplik düğme deliklerinden çıkarılır. Düğmeden çıkarılan iplikler, sıkıca düğümlenir (Görsel 4.39, 4.40, 4.41, 4.42).

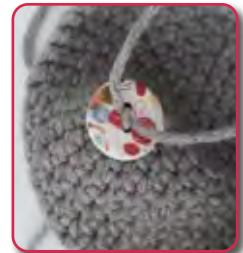
Görsel 4.39: Düğme ile eklem bağlantısı yapma

Görsel 4.40: Düğme ile eklem bağlantısı yapma

Görsel 4.41: Düğme ile eklem bağlantısı yapma

Görsel 4.42: Düğme ile eklem bağlantısı yapma

BİLGİ NOTU

- Örgü oyuncak uzuvlarını birleştirirken kopmalara karşı dayanıklı iplikler tercih edilmelidir. Naylon dikiş ipliği ya da misina, bu işlem için kullanılabilir.
- Güvenli kilitli gözlerin iyice sıkıştırıldığından emin olunmalıdır. Aksi takdirde oyun esnasında çocuklar tarafından koparılabilir ve yutulması durumunda boğulmalara yol açabilir.
- Güvenli kilitli göz, düğme ve boncuk yerine, tığ işiyle de göz yapılabilir ya da keçeden daireler kesilerek oyuncuğa dikilebilir.

4.7.2. Modele Uygun Yüz Şekillendirme

Modele uygun şekillendirmeyi doğru yapabilmek için karakter özelliklerini iyi bilmek ve modeli tanımak gerekir. Hazır gereçlerle şekillendirme yapılabildiği gibi dikiş ve nakış yöntemleri kullanılarak da yüze şekil vermek mümkündür.

4.7.2.1. Hazır Gereçlerle Yüz Şekillendirme

Hazır gereçlerle süsleme, hazır olan gereçlerin dikilmesi ya da takılması ile yapılan yüz şekillendirmeleridir. Hazır gereçlerde yapıştırma yöntemi, çocukların parçaları koparabilme ihtimalinden dolayı tercih edilmemektedir.

Güvenli Kilitli Göz Yapımı: Örülen yüz parçasının ön kısmında, gözlerin yerleştirileceği yerler belirlenir ve işaretlenir. Göz, ön yüzde bulunacak ve gövdesi arka yüzden çıkacak şekilde yerleştirilen göz aparatlarının üzerine baş örgüsünün iç kısmından pullar takılır. Güvenli kitleme işlemi için pullar iyice sıkıştırılır (Görsel 4.43, 4.44).

Görsel 4.43: Güvenli gözlerin yerleştirilmesi

Görsel 4.44: Güvenli gözlerin yerleştirilmesi

4.7.2.2. Model Üzerinde İşleyerek Yüz Şekillendirme

Yüz şekillendirme işlemi, oyuncak modelinin özelliğine uygun yapılır. Model üzerine iğneyle işleme yapılır ya da tığ örgü ile göz, dudak, burun ve ağız parçaları oluşturulup baş kısmına dikilir. Basit nakış iğne teknikleri kullanılarak da yüz şekillendirmesi yapılabilir.

Basit Nakış İğne Teknikleri ile Göz Yapımı

1. Modele uygun örülen oyuncak baş parçasının ön orta kısmı, toplu iğne ile iki yerden işaretlenir. Basit nakış iğne teknikleriyle işaretli yerlere, göz şeklinde işleme yapılır (Görsel 4.45).
2. Siyah işleme ipliyle göz bebeği (gözün orta kısmı) işlenir (Görsel 4.46, 4.47).
3. Siyah iplikle yapılan işleme tamamlandıktan sonra gözün sol üst köşesinden, mavi ip geçirilmiş dikiş iğnesi (ip iğnenin altında kalacak şekilde) çıkarılıp L biçiminde işleme yapılır. Dikiş iğnesi, L biçiminde işlenen mavi ipliği sabitlemek için alttan batırılıp sağ üst köşeden çıkarılır (Görsel 4.48).

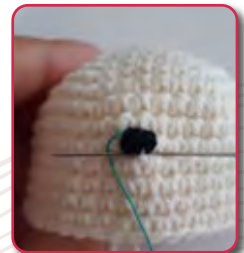
Görsel 4.45: Göz yerlerini belirleme

Görsel 4.46: Göz işleme

Görsel 4.47: Göz işleme

Görsel 4.48: Göz işleme

4. Sol tarafta yapılan L biçimindeki işlemin aynı sağ tarafa da yapılır. Bu işlemlerin örnek çalışmalarla tekrarı, örgüdeki başarıyı arttıracaktır (Görsel 4.49).
5. Gözün beyaz kısmını oluşturmak için mavi işlemin bittiği yerden, birer ilmek kaydırma yapılarak beyaz iplikle L şeklinde işlenir (Görsel 4.50, 4.51).
6. Siyah işleme ipliği ile göz çizgileri ve kirpikler işlenir (Görsel 4.52, 4.53, 4.54, 4.55).

Görsel 4.49: Göz işleme

Görsel 4.50: Göz işleme

Görsel 4.51: Göz işleme

Görsel 4.52: Göz işleme

Görsel 4.53: Göz çizgilerini işleme

Görsel 4.54: Göz çizgilerini işleme

Görsel 4.55: Göz işleme

ALIŞTIRMA ZAMANI

1. 5x5 cm ölçüsünde düz örgü örünüz.
2. Bu örgü üzerinde basit nakış iğne teknikleri ile göz yapımı uygulamasını takip ederek siz de bir çift göz işleyiniz.

Ağız Yapımı

Toplu iğne ile ağız yeri belirlenir. Belirlenen kısım, yatay çizgi şeklinde dikilir. Ağız için pembe veya kırmızı işleme ipliği tercih edilir (Görsel 4.56, 4.57, 4.58).

Görsel 4.56: Ağız kısmının işaretlenmesi

Görsel 4.57: Ağız kısmına şekil verme

Görsel 4.58: Ağız işleme

Burun Yapımı

Örgü oyuncakın başının ön kısmına göz yapıldıktan sonra gözlerin tam ortasında, toplu iğne ile burun yeri belirlenir. Belirlenen yere, ten rengi iplik ile yatay olarak burun işlenir (Görsel 4.59). Modele uygun örülen oyuncakın çeşidine göre siyah, kırmızı veya pembe işleme ipliği ile üçgen ya da istenen herhangi bir şekilde burun şekli oluşturulur (Görsel 4.60). İşleme yapmak yerine, burun aparatı da kullanılabilir.

Görsel 4.59: Oyuncak bebek burnu işleme

Görsel 4.60: Oyuncak hayvan burnu işleme

Saç Yapımı

Modele uygun örülen oyuncuğa saç yapmak için istenen renk ve kalınlıkta iplik kesilir ve oyuncuğun baş kısmına tığ ile takılır. Oyuncuğun saçları, örme işlemiyle yapıldıktan sonra başa dikilebileceği gibi hazır saç aksesuarları kullanılarak da yapılabilir (Görsel 4.61, 4.62, 4.63).

Görsel 4.61: Örgü saç modeli

Görsel 4.62: İplikli saç modeli

Görsel 4.63: Hazır gereçlerle yapılan saç modeli

4.7.3. Modele Uygun Aksesuar ve Giysi Hazırlama

Örgü oyuncaklarda aksesuar ve giysiler, model tasarımı ile belirlenir. İyi örülmüş bir örgü oyuncak giysi ve aksesuarlar sayesinde daha estetik ve ilgi çekici olur (Görsel 4.64).

Oyuncaklara aksesuar ve giysi hazırlarken çocuklara zarar verebilecek malzemeleri kullanmaktan kaçınılmalıdır. Özellikle bebekler ve üç yaşından küçük çocuklar için hazırlanan modellerde boncuk, düğme gibi kopması durumunda tehlike yaratacak malzemeler tercih edilmemelidir. Bu ürünlerin kullanımının gerekli olduğu durumlarda malzemeler, oyuncuğa dikiş teknikleri ile sıkıca sabitlenmeli ve kesinlikle yapıştırıcı kullanılmamalıdır.

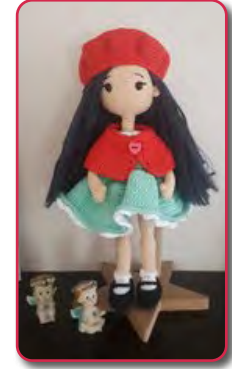
Örgü oyuncakların yıkanabilir özellikte olması, aksesuar ve giysi malzemesi seçimini etkilemektedir. Yıkama esnasında zarar göreceği malzemeler tercih edilmemelidir.

Örgü oyuncaklarda örme teknikleriyle yapılmış parçalar ve sutaşı, kurdele, deri, keçe gibi hazır gereçler aksesuar olarak kullanılır. Ayrıca artık ya da elde var olan malzemelerin kullanılması, ekonomik olunması bakımından önemlidir. Aksesuar ve giysi modelleri, oyuncak örme yöntemlerinde olduğu gibi örgü şeması hazırlanarak şiş ve tığ örücülüğü teknikleri ile örülür.

4.8. KALİTE KONTROL YÖNTEMLERİ

Üç yaşından küçük çocuklar ve bebekler için organik oyuncaklar hazırlanırken sağlığa ve yaşa uygun ürünler kullanılıp kullanılmadığı kontrol edilir.

- Araç gereç ve malzeme seçiminde, modele uygunluk kontrol edilir.
- Araç gereç seçiminde, örgü ipinin kalınlığıyla örme aracının uygunluğu kontrol edilir.
- Renk tercihlerinin uyumu kontrol edilir.
- Modelin karakter özelliklerine uygunluğu kontrol edilir.
- Örgü oyuncak doldurma işleminde uygulanması gereken kurallar kontrol edilir.
- Birleştirme işleminde, parçaların dikişi kontrol edilir.
- Örgü oyuncuğun temizliği kontrol edilir (Görsel 4.65).

Görsel 4.64: Aksesuar ve giysi modeli

DİKKAT EDELİM

Örgü organik oyuncaklar; elde ya da çamaşır makinesinde, soğuk su, sabun ya da sabun tozu kullanılarak, sıkma işlemi yapılmadan temizlenmelidir.

Örgü organik oyuncaklar, güneş ışınlarına uzun süre doğrudan maruz bırakılmamalıdır. İplik renkleri solabilir.

Görsel 4.65: Kalite kontrolü bitmiş örgü oyuncak

DİKKAT EDELİM

Bu bölümde, öğrenme birimleri kapsamında edineceğiniz kazanımları içeren farklı uygulamalar sunulmuştur. Uygulamalarda belirtilen süreleri göz önünde bulundurarak sizin için uygun olan uygulamaları seçiniz.

4.1.

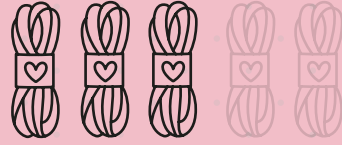
30
DERS SAATI

EL KUKLASI DINOZOR

SEMBOLLER

- SH: SİHİRLİ HALKA
- X: SIK İĞNE
- A: Artırma
- E: EKSİLTME
- ()*: TEKRAR

ZORLUK DERECESESİ

KULLANILACAK ARAÇ GEREÇ

- Yeşil, sarı, pembe, beyaz, mavi ve koyu turuncu amigurumi örgü ipliği
- 2 adet düğme
- Boncuk silikon elyaf
- Makas
- Dikiş iğnesi
- 1 çift kilitli göz
- 3 mm tığ
- Kâğıt
- Kalem

4.1. UYGULAMA - EL KUKLASI DİNOZOR

Yönerge: Bu uygulamada sizden tığ örgü el kuklası dinazor modelini örgü şemasına uygun örmeniz beklenmektedir. Aşağıdaki işlem basamaklarını takip ederek uygulamayı gerçekleştirebilirsiniz (Görsel 4.66).

Yapacağınız çalışma, uygulamaların sonunda verilen değerlendirme formunda yer alan ölçütlere göre değerlendirilecektir. Çalışmanızı yaparken bu ölçütleri dikkate alınız.

UYGULAMA GÖRSELİ

Görsel 4. 66: El kuklası dinazor modeli

ŞEMA 1: AĞIZ (RENK: YEŞİL, ADET: 2)

1.	SH
2.	6X
3.	6A=12X
4.	(1X, 1A)*6 =18X
5.	(2X, 1A)*6=24X
6.	(3X, 1A)*6=30X
7.	(4X, 1A)*6=36X
8.	(5X, 1A)*6=42X
9.	(6X, 1A)*6=48X
10.	(7X, 1A)*6=54X
11-33.	54X

ŞEMA 2: VÜCUT (RENK: YEŞİL)

Yeşil	1.	20 SR
Sarı	2.	3 SIRA
Beyaz	3.	1 SIRA
Mavi	4.	2 SIRA
Beyaz	5.	1 SIRA
Sarı	6.	3 SIRA

ŞEMA 3: GÖZ (RENK: BEYAZ, ADET: 2)

1.	SH
2.	6X
3.	6A=12X
4.	(1X, 1A)*6=18X
5.	(2X, 1A)*6=24X
6.	(3X, 1A)*6=30
7-10.	30X
11.	(3X, 1E)*6=24X
12.	(2X, 1E)*6=18
13.	(2E)*6=12
14.	6E

ŞEMA 4: DİKEN (RENK: TURUNCU, ADET: 2)

1.	SH
2.	6X
3.	(1X, 1A)*6 =9X
4.	(2X, 1A)*6=15X
5.	(3X, 1A)*6=21X
6.	(4X, 1A)*6=23X
7.	(5X, 1A)*6=29X
8.	(6X, 1A)*6=35X
9.	(7X, 1A)*6=41X
10.	41X

ŞEMA 5: GÖZ KAPAKLARI (RENK: YEŞİL, ADET: 2)

1.	SH
2.	6X
3.	6A=12X
4.	(1X, 1A)*6=18X
5.	(2X, 1A)*6=24X
6.	(3X, 1A)*6=30
7-10.	30X

1. İŞLEM BASAMAĞI

Tiğ örgü tekniği ile organik oyuncak araştırmasını yaparak oyuncak modelini ve malzemesini seçiniz.

- Tiğ örgü tekniğine uygun organik oyuncak araştırmalarınızı öğretmeniniz ve arkadaşlarınızla paylaşınız.
- Tiğ örgü dinazor el kuklası için malzemelerinizi hazırlayınız (Görsel 4.67).
- Malzemelerinizi tam temin ediniz. Eksik her malzeme, zaman kaybına sebep olacak ve verimli çalışmanızı engelleyecektir.

Görsel 4.67: Kullanılacak malzemeler

2. İŞLEM BASAMAĞI

Tiğ örgü yöntemine uygun örme işlemini, örgü şemasına göre yapınız.

- Verilen örgü şemasını uygulayarak dinazor ağzı örünüz.
- Birinci işlem sırasına uygun sihirli halka yapınız (Görsel 4.68).
- Örgünüzü şemaya uygun olarak spiral şeklinde örünüz.
- Başlangıç sık iğnesinin olduğu yere işaret belirleyici takınız.
- İşaret belirleyici yerine renkli iplik de kullanabilirsiniz.
- 2-9 numaralı işlem sıralarınızı örmeye devam ediniz (Görsel 4.69).
- Sık iğnelerinizi, çok sıkı ya da çok gevşek yapmayınız.
- Örgünüz çok sıkı olduysa büyük, çok gevşekse küçük tuğ numarası tercih ederek örmeye devam edebilirsiniz.
- Örgü şemanıza uygun olan yerlerde artırma işlemi yapmaya dikkat ediniz.

Görsel 4.68: Sihirli halka yapımı

Görsel 4.69: Artırma işlemi

- Ördüğünüz her sıra sonunda, sık iğnelerinizin örgü şemasındaki sayıyla aynı olup olmadığını kontrol ediniz.
- 10-33 numaralı işlem sıralarını örmeye devam ediniz (Görsel 4.70).
- Sık iğnelerin hepsini ördüğünüzden emin olunuz.
- Örgü şemasındaki işlem basamaklarını tekrarlayarak bir tane daha ağız örünüz.
- Örgü şemasındaki işlem basamaklarını takip ederek ikinci parçayı da örünüz (Görsel 4.71).
- Ördüğünüz parçalardan sadece bir tanesinde dikmek için iplik bırakınız. Böylece ipliklerinizi tasarruflu kullanmış olursunuz.
- Uygulama süresinde bir sorunla karşılaşırsanız öğretmeninizden yardım alınız.

Görsel 4.70: Artırma eksiltme yapmadan örme

Görsel 4.71: Ağız örgüsü

3. İŞLEM BAŞAMAĞI

Oyuncak parçalarını şemaya uygun örünüz.

- Verilen örgü şeması ile iki adet dinozor gözü örünüz.
- Birinci işlem sırasına uygun olarak sihirli halka yapınız (Görsel 4.72).
- Örgünüzü, örgü şemasına uygun olarak spiral şeklinde örünüz.
- Başlangıç sık iğnesinin olduğu yere işaret belirleyici takınız.
- Örgü şemasının 2-5 numaralı işlem sıralarını örmeye devam ediniz (Görsel 4.73).

Görsel 4.72: Sihirli halka yapma

Görsel 4.73: Artırma

- Örgü şemasının 6-9 numaralı işlem sıralarını örmeye devam ediniz (Görsel 4.74).
- Ördüğünüz her sıra sonunda, sık iğnelerinizin tarifteki sayıyla aynı olup olmadığını kontrol ediniz.
- Kilitli gözünüzü, şekildeki gibi geçirin (Görsel 4.75).
- Kilitli gözün arka aparatını, örgünüzün içinden de takmayı unutmayınız.
- Örgü şemasının 10-14 numaralı işlem sıralarını örmeye devam ediniz.
- Dikmek için iplik bırakınız.

Görsel 4.74: Artırma eksiltme yapmadan örme işlemi

Görsel 4.75: Kilitli gözü takma

- Örgü şemasını takip ederek ikinci gözü örünüz (Görsel 4.76).
- Organik oyuncakların karakterine uygun renkli gözler de kullanabilirsiniz.
- Kilitli gözler yerine işleme iplikleriyle de göz yapabilirsiniz.

Görsel 4.76: Göz örgüsü

- Verilen örgü şeması ile iki adet göz kapağı örünüz.
- Birinci işlem sırasına uygun olarak sihirli halka yapınız (Görsel 4.77).
- Örgünüzü, örgü şemasına uygun olarak spiral şeklinde örünüz.
- Başlangıç sık iğnesinin olduğu yere işaret belirleyici takınız.
- Örgü şemasının 2-6 numaralı işlem sıralarını örünüz (Görsel 4.78).
- Örgü şemasının 7-10 numaralı işlem sıralarını örmeye devam ediniz (Görsel 4.79).
- Ördüğünüz her sıra sonunda örgü şemasındaki sayıyla örgü sayınızın uygunluğunu kontrol ediniz.

Görsel 4.77: Sihirli halka yapımı

Görsel 4.78: Artırma yapma

Görsel 4.79: Artırma eksiltme yapmadan örme işlemi

- Örgü şemasının işlem sıralarını takip ederek ikinci göz kapağını da örünüz (Görsel 4.80).
- Göz kapaklarınızı ördükten sonra dikiş için iplik bırakmayı unutmayınız.
- Verilen örgü şeması ile diken örünüz.
- İşlem basamağına uygun olarak sihirli halka yapınız (Görsel 4.81).
- Örgünüzü şemaya uygun olarak spiral şeklinde örünüz.
- Başlangıç sık iğnesinin olduğu yere işaret belirleyici takınız.
- 2-3 numaralı işlem sıralarını örünüz (Görsel 4.82).

Görsel 4.80: Göz kapağı örgüsü

Görsel 4.81: Sihirli halka yapma

Görsel 4.82: Artırma yapma

- 4-10 numaralı işlem basamaklarını örmeye devam ediniz.
- Örgü şemasının işlem basamaklarını takip ederek ikinci dikenini de örünüz (Görsel 4.83).
- Ördüğünüz her sıra sonunda, örgünüzün örgü şemasındaki sayıyla uygunluğunu kontrol ediniz.
- Ördüğünüz dikenleri dikmek için iplik bırakmayı unutmayınız.
- İsterseniz diken örgü şemasındaki sayıları azaltıp daha küçük dikenler de örebilirsiniz.
- Verilen örgü şeması ile yanak örünüz.
- Birinci işlem sırasındaki sihirli halkayı yapınız.
- Örgü şemasının ikinci işlem sırasını örünüz.
- Örgü şemanızı takip ederek ikinci yanağı örünüz (Görsel 4.84).
- Yanakları ördükten sonra dikmek için iplik bırakınız.

Görsel 4.83: Dikenlerin örgüsü

Görsel 4.84: Yanak örgüsü

4. İŞLEM BASAMAĞI

Oyuncak parçalarını modele uygun birleştiriniz.

- Verilen ağız şemasının 1-11 aralığındaki işlem sıralarını ördükten sonra iki parça ucunu şekildeki gibi dikiş (Görsel 4.85).
- Dikiş iğnesini, dikme işleminiz bittikten sonra kutusuna koyunuz.
- Sık iğnelerinizin karşılıklı olmasına dikkat ediniz (Görsel 4.86).
- Dikişinizin özenli olması, organik oyuncak daha güzel gösterecektir.
- Örgünüzü kendi renginde iplik ile dikmeye özen gösteriniz.

Görsel 4.85: Dikerek birleştirme

Görsel 4.86: Ağız dikme işlemi

- Örgünüzü diktikten sonra kalan sık iğnelerinizi spiral şeklinde örmeye devam ediniz.

- Artırma eksiltme yapmadan sık iğne örmeye devam ediniz (Görsel 4.87).
- Dikiş işleminden sonra dinazor vücut örgü şemasının işlem sıralarını takip ediniz. Birinci işlem sırasını, yeşil renk ipele 20 sıra örünüz (Görsel 4.88).
- 2, 3, 4, 5 ve 6 sıralarına geçiniz.
- 3 sıra sarı, 1 sıra beyaz, 2 sıra mavi, 1 sıra beyaz, 3 sıra sarı iplik ile örünüz (Görsel 4.89).
- Bu kısmı, istediğiniz renklerde örebilirsiniz. Uygulamada kullanacağınız iplikleri temin ederken evinizdeki artık iplikleri değerlendirerek israfı önleyiniz.

Görsel 4.87: Gövdeyi örme

Görsel 4.88: Gövde örgüsü

Görsel 4.89: Gövde örgüsü

5. İŞLEM BASAMAĞI

Oyuncak parçalarını tekniğe uygun doldurarak karakter özelliğine uygun işlemler yapınız.

- Dinazorun ağzını, göz kapaklarını ve dikenlerini doldurmayınız.
- Verilen göz şemasının 1-11 numaralı işlem sıralarını ördükten sonra örgü parçalarını boncuk silikon elyafıya doldurmaya başlayınız (Görsel 4.90).
- Boncuk silikon elyafınızı, küçük parçalar hâlinde ya da tığın arka kısmıyla iterek doldurabilirsiniz. Boncuk silikon elyafı, gözün formunu bozmayacak miktarda doldurunuz.
- 12-14 numaralı işlem sıralarını takip ederek kesme işlemine devam ediniz.
- Örgü şemanızdaki işlem sıralarını ördükten sonra gözü dikiş (Görsel 4.91).
- Dikme işlemi yaparken dikiş iğnesini dikkatli kullanınız.

Görsel 4.90: Boncuk silikon elyafı doldurma

Görsel 4.91: Gözleri dikme işlemi

- Bitmiş gözleri, göz kapaklarının içine yerleştiriniz (Görsel 4.92).
- Göz kapaklarını göze dikiş (Görsel 4.93).

Görsel 4.92: Gözleri yerleştirme

Görsel 4.93: Göz kapaklarını göze dikme işlemi

- İki göz için de aynı işlemleri uygulayınız (Görsel 4.94).
- Dinazorun dikenlerini karşılıklı olarak dikiş (Görsel 4.95).
- Sık iğnelerin hepsini karşılıklı olarak diktığınızden emin olunuz.

Görsel 4.94: Göz kapaklarının dikilmiş hâli

Görsel 4.95: Dikenleri dikme işlemi

- Gözleri, dinozorun vücuduna, yirmi altıncı ilmek sırasına, dikiş (Görsel 4.96).
- Gözleri sadece üst parçaya dikişinizden emin olunuz (Görsel 4.97).

Görsel 4.96: Gözleri, vücuda dikme işlemi

Görsel 4.97: Gözlerin vücuda dikilmiş hâli

- Dikenleri gözlerin ortasına gelecek şekilde dinozorun vücuduna dikiş (Görsel 4.98).
- Dikenleri yan yana ya da aralıklı olarak dikebilirsiniz (Görsel 4.99).

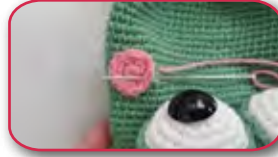

Görsel 4.98: Dikenleri dikme işlemi

Görsel 4.99: Dikenlerin vücuda dikilmiş hâli

- Yanakları, gözlerin önüne dikiş (Görsel 4.100).
- Süsleme tekniklerini uygulamadan önce öğretmeniniz ve arkadaşlarınız ile fikir alışverişi yapınız.
- Vücudun alt kısmına düğmeleri dikiş (Görsel 4.101).

Görsel 4.100: Yanak dikme işlemi

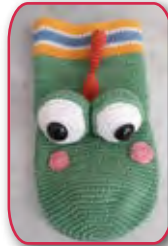

Görsel 4.101: Düğmeleri dikme işlemi

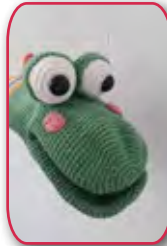
6. İŞLEM BASAMAĞI

Kalite kontrol yöntemlerini uygulayınız.

- Kalan ipliklerinizi, dikerek sağlamlaştırınız ve kesiniz (Görsel 4.102, 4.103, 4.104).
- Dikiş ipliklerini temizleyiniz.
- Uygulama sırasında yaptığınız tüm işlemlerin kontrolünü yaparak ürünün hatasız olmasına özen gösteriniz.
- Boş zamanlarınızda, etrafınızda gördüğünüz örgü aksesuarlarını inceleyip onlarla denemeler yapınız.
- Çalışma ortamınızı ve çevrenizi temiz bırakınız.
- Çalışma ortamından ayrılırken aydınlatıcıları kapatmayı unutmayınız.

Görsel 4.102: El kuklası dinozor modeli

Görsel 4.103: El kuklası dinozor modeli

Görsel 4.104: El kuklası dinozor modeli

4.1. UYGULAMA - DEĞERLENDİRME FORMU

4.1. uygulamanın değerlendirilmesi verilen ölçütlere göre yapılacaktır.
1 (başlangıç düzeyinde), 2 (geliştirilmeli), 3 (orta), 4 (iyi), 5 (çok iyi)

ÖLÇÜTLER	DERECE				
	1	2	3	4	5
A) HAZIRLIK					
1. Çalışma ortamını ve malzemelerini hazırladı.					
2. Tığ örgü tekniği ile yapılan organik oyuncak araştırması yaptı.					
B) EDİNİLEN BİLGİLERİ BECERİYE DÖNÜŞTÜRME					
3. Tekniğe uygun belirlenen organik oyuncakın şemasını oluşturdu.					
4. Örgü tekniği ile organik oyuncak yapımına uygun örgü modelini ördü.					
5. Organik oyuncak parçalarını modele uygun birleştirdi.					
6. Oyuncak parçalarını tekniğe uygun doldurarak karakter özelliğine uygun dikti.					
7. Oyuncakta kalan iplikleri temizledi.					
8. Dinozor el kuklasına son şeklini verdi.					
C) BEKLENEN DAVRANIŞ					
9. Zamanı verimli kullandı.					
10. Temiz ve düzenli çalıştı.					
SÜTUN TOPLAMLARI					
TABLO PUANI					
DEĞERLENDİRME PUANI = [(TABLO PUANI×100)/50]					
Ölçekten 100 üzerinden 70 puan aldıysanız bu öğrenme için başarınız yeterli düzeyde demektir. 69 veya altı puan aldıysanız ilgili önceki öğrenmeleri tekrar etmeniz gerekmektedir.					

SINIF	NUMARA	ÖĞRENCİNİN ADI SOYADI	DEĞERLENDİRME PUANI

4.2.

16

DERS SAATI

ŞİŞ ÖRGÜ OYUNCAK

SEMBOLLER

- ZN:** ZİNCİR
İA: ŞİŞ ÖRGÜDE İLMEK ATMA
T: TERS ÖRGÜ
D: DÜZ ÖRGÜ
Kİ: ŞİŞ ÖRGÜDE KESME İŞLEMİ

ZORLUK DERECESİ

KULLANILACAK ARAÇ GEREÇ

- Kahverengi, sarı, ten rengi, pembe, siyah ve kırmızı renklerde pamuklu örgü ipi
- Renkli yün ip
- Boncuk silikon elyaf
- Siyah işleme ipliği
- 2 adet düğme
- Makas
- Mezura
- Toplu iğne
- Dikiş ipi
- Dikiş iğnesi
- 3,5 mm şiş
- 3 mm tığ
- Kalem
- Kâğıt

4.2. UYGULAMA - ŞİŞ ÖRGÜ OYUNCAK

Yönerge: Bu uygulamada sizden şiş örgü oyuncak modelini örgü şemasına uygun örmeniz beklenmektedir. Aşağıdaki işlem basamaklarını takip ederek uygulamayı gerçekleştiriniz (Görsel 4.105).

Yapacağınız çalışma, uygulamaların sonunda verilen değerlendirme formunda yer alan ölçütlere göre değerlendirilecektir. Çalışmanızı yaparken bu ölçütleri dikkate alınız.

UYGULAMA GÖRSELİ

Görsel 4.105: Şiş örgü oyuncak yapımı

ŞEMA 1: ŞİŞ ÖRGÜ OYUNCAK

	1.	35 İA
Siyah	2.	4 SR (AYAKKABI)
Pembe	3.	16 SR (PANTOLON)
Sarı	4.	14 SR (KAZAK)
Ten rengi	5.	12 SR (YÜZ)
Kahverengi	6.	12 SR (SAÇ)
	7.	35 Kİ

ŞEMA 2: ŞİŞ ÖRGÜ OYUNCAK ATKI

1.	80ZN
----	------

1. İŞLEM BASAMAĞI

Şiş örgü tekniği ile organik oyuncak araştırması yapınız ve model belirleyiniz.

- Atölye önlüğünüzü giyiniz.
- Masa örtünüzü seriniz.
- Modelinizi belirlerken öğretmeninizden ve arkadaşlarınızdan fikir alınız.

2. İŞLEM BASAMAĞI

Şiş örgü tekniği ile organik oyuncak yapımında kullanılacak araç gerecinizi hazırlayınız.

- Şiş örgü oyuncak modeline uygun olarak malzemelerinizi hazırlayınız (Görsel 4.106).
- Uygulamada kullanacağınız araç gereci temin ederken artık iplik ve malzemeleri değerlendirerek israfı önleyiniz.
- Kullanılmayan ya da modası geçmiş atkı, bere ve kazaklarınızı atmak yerine söküp, ipliklerini yeniden kullanarak geri dönüşüme katkı sağlayabilirsiniz.
- Malzemelerinizin düzenli olması için örgü kutusu ediniz.

Görsel 4.106: Kullanılacak araç gereç

3. İŞLEM BASAMAĞI

Şiş örgü oyuncak şemasını çizerek tekniğe uygun örme işlemi yapınız.

- Örgü şemasını bir kâğıda yazarak masanıza yerleştiriniz. Bu işlem, şemayı takip etmenizi kolaylaştıracaktır.
- Organik oyuncak modeline uygun seçilen ipliklerin renk uyumuna dikkat ediniz. Bu konuda öğretmenin ve arkadaşlarınız ile fikir alışverişi yapınız.
- Örgü şemasının birinci işlem sırasına uygun olarak siyah ip ile 3,5 mm örgü şişiniz üzerine 35 adet ilmek atınız (Görsel 4.107).

Görsel 4.107: İlmek atma

- İkinci işlem sırasına göre siyah iplik ile ön tarafı düz, arka tarafı ise ters örgü olacak şekilde, git gel yaparak bir sırayı tamamlayınız. Bu şekilde 4 sıra örünüz.
- İkinci işlem sırasını tamamladıktan sonra siyah ipinizi kesin ve pembe ipinizi düğümleyiniz (Görsel 4.108).
- Üçüncü işlem sırasını örmeye devam ediniz. Pembe iplik ile ön tarafı düz arka tarafı ters örgüyle git gel yaparak bir sırayı tamamladığınızı unutmayınız.
- Pembe iplik ile 16 sıra örünüz (Görsel 4.109).
- Düz örgüyle ördüğünüz tarafı hep düz, ters örgüyle ördüğünüz tarafı ise hep ters örgü olarak örünüz.
- Örgü şemasının işlem sırasında belirtilen sayılarla eşit olup olmadığını kontrol ediniz.

Görsel 4.108: Ters ve düz örgü örme işlemi

Görsel 4.109: Ters ve düz örgü örme işlemi

- Pembe iplik ile 16 sıra ördükten sonra ipliğinizi kesin ve sarı renk ipliği düğümleyiniz.
- Dördüncü işlem sırasına uygun olarak sarı renk iplikle 14 sıra örmeye devam ediniz (Görsel 4.110).
- Sarı iplikle örgünüzü tamamladıktan sonra kesin ve ten rengi ipliğinizi düğümleyiniz.
- Beşinci işlem sırasına uygun olarak ten rengi iplikle 12 sıra örünüz (Görsel 4.111).

Görsel 4.110: Ters ve düz örgü örme

Görsel 4.111: Ters ve düz örgü örme

- Altıncı işlem sırasına göre kahverengi ipliğinizi düğümleyiniz ve 12 sıra örünüz (Görsel 4.112).
- Örgü şemasındaki işlem sıralarını ördükten sonra şiş örgüde kesme işlemi yapınız (Görsel 4.113).
- Ucu sivri tığ ve şişlerinizi, kullanmadığınız zamanlarda güvenli ortamlarda bulundurunuz.

Görsel 4.112: Ters ve düz örgü örme

Görsel 4.113: Kesme işlemi

- Örgü ipinizi ve 3 mm tığınızı hazırlayınız (Görsel 4.114).
- Örgü şeması 2, birinci işlem sırasına göre 80 zincir çekiniz (Görsel 4.115).
- 80 zinciri çektikten sonra ipliğinizi kesiniz (Görsel 4.116).
- Daha kalın bir atkı elde etmek için birkaç sıra daha örebilirsiniz.
- Arkadaşlarınızla iplik değişimi yaparak farklı renklerde aksesuarlar elde edebilirsiniz. Araç gereceni arkadaşlarınız ile paylaşmanız, iş birliği açısından önemlidir.

Görsel 4.114: Aksesuar malzemeleri

Görsel 4.115: Atkı örgüsü

Görsel 4.116: Atkı örgüsü

4. İŞLEM BASAMAĞI

Oyuncak parçalarını tekniğe uygun doldurarak dikiş.

- Yüz örgü kısım içte kalacak şekilde örgünüzü katlayınız (Görsel 4.117).
- Dikme işlemi esnasında renklerin karşılıklı geldiğinden emin olunuz.
- Kaymaması için toplu iğne ile iğneleyebilirsiniz.
- Dikme işleminde kullandığınız ip ile örgü ipinizin aynı renkte olmasına özen gösteriniz (Görsel 4.118).

Görsel 4.117: Dikme işlemi

Görsel 4.118: Dikme işlemi

- Örgünüzün ters örgü tarafından, uç kısımlarını teyelleyerek ucundan dikiş (Görsel 4.119).
- Örgünüzün etrafını teyelledikten sonra ipi çekerek büzünüz (Görsel 4. 120).
- İpinizi sağlamlaştırıp kesiniz.

Görsel 4.119: Dikme işlemi

Görsel 4.120: Büzme işlemi

- Örgünüzü, ters yüzü içte kalacak şekilde çeviriniz (Görsel 4.121).
- Örgünüzün içine, boncuk silikon elyaf doldurunuz (Görsel 4.122).
- Boncuk silikon elyafı, oyuncak formunu bozmayacak şekilde doldurunuz.
- Karşılıklı diktığınız kısmı, oyuncak bebeğinizin arkasına ve orta kısmına gelecek şekilde ayarlayınız (Görsel 4.123).

Görsel 4.121: Oyuncak bebeğin ön yüzü

Görsel 4.122: Doldurma işlemi

Görsel 4.123: Arka ortasını belirleme işlemi

5. İŞLEM
BASAMAĞI

Şiş örgü oyuncakı tekniğe uygun birleştiriniz.

- Siyah renk ip ile ördüğünüz örgünüzü yine siyah renk dikiş ipliği ile karşılıklı dikişiniz (Görsel 4.124).
- Örgünüzün tam ortasını toplu iğne ile belirleyiniz (Görsel 4.125).
- Bu işlem için örgü sıralarını sayarak ikiye bölebilir ya da mezura ile ölçüp orta kısmını bulabilirsiniz.

Görsel 4.124: Dikme işlemi

Görsel 4.125: İşaretleme işlemi

- Şiş örgü oyuncakın siyah ve pembe iplik ile ördüğünüz kısmını, karşılıklı olarak dikişiniz.
- Örgünüzün siyah kısmını oyuncakın ayakları, pembe kısmını ise pantolon şeklinde dikişiniz (Görsel 4.126).
- Örgünüzün tam ortasından diktiğinizden emin olunuz.
- Örgünüzü yan çevirip orta kısımda belirlediğiniz yere toplu iğne takınız.
- Orta kısmın sağ ve sol taraflarından üçer sıra olacak şekilde kol yerlerini belirleyiniz (Görsel 4.127).
- Orta kısmı dikkate alarak belirlediğiniz ölçünün eşit olmasına özen gösteriniz.

Görsel 4.126: Dikme işlemi

Görsel 4.127: Kol yerlerini belirleme işlemi

- Belirlediğiniz ölçülerde, karşılıklı olarak kolları dikmeye başlayınız (Görsel 4.128).
- Örgü ipliyle aynı renkte dikiş ipliği kullanmaya özen gösteriniz.
- Aynı işlemi diğer kol için de tekrarlayınız (Görsel 4.129).

Görsel 4.128: Dikme işlemi

Görsel 4.129: Dikme işlemi

- Ten rengi ve sarı ipliğin birleştiği yerden, ten rengi dikiş ipliği kullanarak oyuncak bebeğinizin etrafından teyelleştiriniz (Görsel 4.130).
- Sağlığınız için çalışmanız süresince oturuş pozisyonunuza dikkat ediniz.
- Etrafından teyelleterek oluşturduğunuz boyun kısmını sağlamlaştırıp ipliğinizi kesiniz (Görsel 4.131).

Görsel 4.130: Teyelleme işlemi

Görsel 4.131: Boyun bölgesini teyelleme işlemi

6. İŞLEM BASAMAĞI

Örgü oyuncak modelinin karakter özelliğine uygun işlemler yapınız.

- Göz yerlerini toplu iğne ile belirleyiniz (Görsel 4.132).
- Toplu iğne ile belirlediğiniz yerlere, siyah işleme ipliği ile göz yapınız (Görsel 4.133).

Görsel 4.132: Göz yerlerini belirleme işlemi

Görsel 4.133: Göz işleme

- Diğer göz için de aynı işlemi tekrarlayınız (Görsel 4.134).
- Kırmızı ip ile ağız işleyiniz (Görsel 4.134).
- Ördüğünüz atkıyı şiş örgü oyuncak bebeğinizin boynuna dolayınız ve kazak üzerine düğmeleri dikişiniz (Görsel 4.135).

Görsel 4.134: Ağız işleme

Görsel 4.135: Şiş örgü oyuncak bebek modeli

7. İŞLEM BASAMAĞI

Kalite kontrol yöntemlerini uygulayınız.

- Kalite kontrol yöntemlerini uygulayınız.
- Tamamlanan örgü oyuncakın ölçülerinin model tasarımında belirlenen ölçüler ile uygunluğunu kontrol ediniz (Görsel 4.136).
- Örgü iplerinin temizliğini kontrol ediniz.
- Çalışmanız bittiğinde araç gerecinizi ve masanızı toplayarak çalışma alanınızın temizliğini yapınız.
- Uygulamada çalıştığınız ürünleri okulunuzda sergileyerek ürün tanıtımı yapabilirsiniz.
- Çalışma alanınızdan ayrılırken aydınlatıcıları kapattığınızdan emin olunuz.

Görsel 4.136: Şiş örgü oyuncak bebek modeli

4.2. UYGULAMA - DEĞERLENDİRME FORMU

4.2. uygulamanın değerlendirilmesi verilen ölçütlere göre yapılacaktır.
1 (başlangıç düzeyinde), 2 (geliştirilmeli), 3 (orta), 4 (iyi), 5 (çok iyi)

ÖLÇÜTLER	DERECE				
	1	2	3	4	5
A) HAZIRLIK					
1. Çalışma ortamını ve malzemelerini hazırladı.					
2. Şiş örgü tekniği ile oluşturulmuş organik oyuncak araştırması yaptı.					
B) EDİNİLEN BİLGİLERİ BECERİYE DÖNÜŞTÜRME					
3. Tekniğe uygun belirlenen organik oyuncakın şemasını oluşturdu.					
4. Örgü modelini şiş örgü tekniği ile organik oyuncak yapımına uygun ördü.					
5. Organik oyuncak parçalarını modele uygun birleştirdi.					
6. Oyuncak parçalarını doldurarak karakter özelliğine uygun dikti.					
7. Oyuncakta kalan iplikleri temizledi.					
8. Şiş örgü oyuncak bebeğe son şeklini verdi.					
C) BEKLENEN DAVRANIŞ					
9. Zamanı verimli kullandı.					
10. Temiz ve düzenli çalıştı.					
SÜTUN TOPLAMLARI					
TABLO PUANI					
DEĞERLENDİRME PUANI = [(TABLO PUANIx100)/50]					
Ölçekten 100 üzerinden 70 puan aldıysanız bu öğrenme için başarınız yeterli düzeyde demektir. 69 veya altı puan aldıysanız ilgili önceki öğrenmeleri tekrar etmeniz gerekmektedir.					

SINIF	NUMARA	ÖĞRENCİNİN ADI SOYADI	DEĞERLENDİRME PUANI

4.3.

24
DERS SAATI

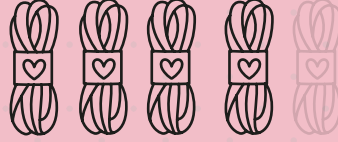

SEMBOLLER

- SH:** SİHİRLİ HALKA
- ZN:** ZİNCİR
- X:** SIK İĞNE
- A:** ARTIRMA
- E:** EKSİLTME
- CC:** İLMEK KAYDIRMA
- H:** HAROŞA
- Kİ:** KESME İŞLEMİ
- *():** TEKRAR

ZORLUK DERECESESİ

KULLANILACAK ARAÇ GEREÇ

- Beyaz, turuncu, yeşil, pembe renklerde örgü amigurumi ipi
- 6 mm kilitli göz
- Makas
- Dikiş iğnesi
- Dikiş ipliği
- İşaret belirleyici
- 2,5 mm tığ
- 3,5 mm şiş
- Boncuk silikon elyaf

TIĞ ÖRGÜ TAVŞAN OYUNCAK

4.3. UYGULAMA - TIĞ ÖRGÜ TAVŞAN OYUNCAK

Yönerge: Bu uygulamada sizden tiğ örgü tavşan oyuncak modelini örgü şemasına uygun örmeniz beklenmektedir. Aşağıdaki işlem basamaklarını takip ederek uygulamayı gerçekleştiriniz (Görsel 4.137).

Yapacağınız çalışma, uygulamaların sonunda verilen değerlendirme formunda yer alan ölçütlere göre değerlendirilecektir. Çalışmanızı yaparken bu ölçütleri dikkate alınız.

UYGULAMA GÖRSELİ

Görsel 4.137: Tiğ örgü tavşan oyuncak modeli

ŞEMA 2: KOL (ADET: 2)

	1.	SH
	2.	5X
	3.	5A=10X
	4-7.	10X
Yeşil, turuncu	8-20.	10X

ŞEMA 3: AYAK (ADET: 2)

	1.	SH
	2.	6X
	3.	6A=12X
	4.	(3X, 1A)*3=15X
	5-6.	15X
	7.	(4X, 3E, 5X)=12X
	8-28.	12X

ŞEMA 5: HAVUÇ

	1.	SH
	2.	4X
	3.	(1X, 1A)*2=6X
	4.	(2X, 1A)*2=8X
	5.	(3X, 1A)*2=10X
	6-8.	10X
	9.	(3X, 1E)*2=8X
	10.	(2X, 1E)*2=6X
	11.	(1X, 1E)*2=4X
	12.	E

ŞEMA 1: BAŞ (RENK: BEYAZ)

	1.	SH
	2.	6X
	3.	6A=12X
	4.	(1X, 1A)*6=18X
	5.	(2X, 1A)*6=24X
	6.	(3X, 1A)*6=30X
	7.	(4X, 1A)*6=36X
	8.	(5X, 1A)*6=42X
	9-15.	42X
	16.	(5X, 1E)*6=36X
	17.	(4X, 1E)*6=30X
	18.	(3X, 1E)*6=24X
	19.	(2X, 1E)*6=18X
	20.	18X

ŞEMA 4: GÖVDE

	29.	2ZN Bacakları birleştir. 2ZN, 12X, 2X ZN üzerine, 12X=28X
	30.	Kenarlarda birer A=30X
	31-34.	30X
Yeşil, turuncu	35-40.	30X
	41.	(8X, 1E)*3=27
	42.	27X
	43.	(7X, 1E)*3=24X
	44.	(2X, 1E)*3=18X
	45.	18X

ŞEMA 6: KULAK (RENK: BEYAZ, ADET: 2)

	1.	SH
	2.	6X
	3.	(1X, 1A)*3=9X
	4.	(2X, 1A)*3=12X
	5.	(3X, 1A)*3=15X
	6-8.	15X
	9.	(3X, 1E)*3=12X
	10-13.	12X

ŞEMA 7: YAPRAK

1.	6ZN dön
2.	5X, CC
3.	6ZN, dön
4.	5X

ŞEMA 8: ATKI

1.	60 İA
2-6.	4SR H
7.	60 KI

1. İŞLEM
BASAMAĞI

Tiğ örgü tekniği ile organik oyuncak araştırması yapınız ve model belirleyiniz.

- Tiğ örgü ile organik oyuncak tekniğine uygun araştırmalarınızı öğretmeniniz ve arkadaşlarınızla paylaşınız.
- Model tasarımı yapmak için kitaplardan, dergilerden ve internetten yararlanabilirsiniz.

2. İŞLEM
BASAMAĞI

Örgü oyuncak modeline uygun araç gerecinizi hazırlayınız.

- Tiğ örgü tavşan oyuncak modeline uygun olarak malzemelerinizi hazırlayınız (Görsel 4.138).
- Malzemeleri satın alırken pazar/piyasa araştırması yaparak ekonomik davranmaya özen gösteriniz.

Görsel 4.138: Kullanılacak araç gereç

3. İŞLEM
BASAMAĞI

Tiğ örgü oyuncak şemasını çizerek tekniğe uygun örme işlemi yapınız.

- Örgü şemasını bir kâğıda yazarak masanıza yerleştiriniz. Bu işlem, örgü şemasını takip etmenizi kolaylaştıracaktır.
- Örgü şeması 1, tavşanın baş kısmını işlem sıralarını takip ederek örünüz.
- Birinci işlem sırasına uygun olarak sihirli halka yapınız (Görsel 4.139).
- Sihirli halka yaparken öğretmeninizden yardım isteyiniz.
- İkinci işlem sırasına uygun olarak sihirli halka içine 6 adet sık iğne yapınız (Görsel 4.140).
- Sık iğnelerinizi ördükten sonra sihirli halkanızı sıkıştırmayı unutmayınız.
- Sık iğnelerinizi, ne çok sıkı ne de çok gevşek örünüz.
- Üçüncü işlem sırasını örmeye devam ediniz. Her sık iğne içerisinde artırma yaptığınızdan emin olunuz (Görsel 4.141).
- Örgünüzün, şemadaki işlem sırasında belirtilen sayılarla eşit olup olmadığını kontrol ediniz.

Görsel 4.139: Sihirli halka yapımı

Görsel 4.140: Tavşan baş örgüsü

Görsel 4.141: Tavşan baş örgüsü

- Dördüncü ve beşinci işlem sırasını örünüz (Görsel 4.142).
- Başlangıç yerine, işaret belirleyici ya da sihirli halkadan artan ipinizi koyunuz.
- İşaret belirleyici kullanmanız, sıra takibinizi kolaylaştıracaktır.

Görsel 4.142: Tavşan baş örgüsü

- 6-8 numaralı işlem sıralarını takip ederek örmeye devam ediniz (Görsel 4. 143).
- 9-15 numaralı işlem sıralarını, artırma ya da eksiltme yapmadan örünüz (Görsel 4.144).
- Her sık iğneyi ördüğünüzden emin olunuz.
- 16-18 numaralı işlem sıralarını takip edip eksiltme yaparak örünüz (Görsel 4.145).
- Eksiltmelerinizi, örgü şemana uygun yerlerde yapınız.

Görsel 4.143: Tavşan baş örgüsü

Görsel 4.144: Tavşan baş örgüsü

Görsel 4.145: Eksiltme örgüsü

4. İŞLEM BASAMAĞI

Oyuncak parçalarını şemaya uygun örünüz.

- Örgü şeması 2, işlem sırasını takip ederek tavşanın kollarını örünüz.
- Birinci işlem sırasına göre sihirli halka yapınız (Görsel 4.146).
- İkinci işlem sırasına göre sihirli halka içine 5 adet sık iğne örünüz. Üçüncü işlem sırasını örmeye devam ediniz. 5 sık iğne içine artırma yaparak 10 sık iğneye ulaşınız (Görsel 4.147).

Görsel 4.146: Kol örgüsü

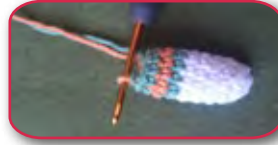

Görsel 4.147: Kol örgüsü

- 4-7 numaralı işlem sıralarına göre artırma eksiltme yapmadan 10 sık iğne örmeye devam ediniz (Görsel 4.148).
- 1 sıra yeşil ip, 1 sıra turuncu ip kullanarak sırasıyla tekrarlayıp 8-20 numaralı işlem sıralarına uygun örünüz (Görsel 4.149).
- Her sırada, verilen renkte iplik değişimi yapmayı unutmayınız.
- İsterseniz düz renk iplikle de örebilirsiniz.

Görsel 4.148: Kol örgüsü

Görsel 4.149: Kol örgüsü

- 8-20 işlem sıralarını tamamladıktan sonra örgü şemasını tekrarlayarak bir adet daha kol örünüz (Görsel 4.150).
- İki tavşan kolunu da ördükten sonra sadece birinde, dikmek için uzun iplik bırakınız (Görsel 4.151).

Görsel 4.150: İkinci kol örgüsü

Görsel 4.151: Kolların bitmiş hâli

- Örgü şeması 3, tavşanın ayaklarını örünüz.
- Birinci işlem sırasında başlayınız ve sihirli halka yapınız (Görsel 4.152).
- İkinci işlem sırasını takip ediniz. Sihirli halka içine 6 sık iğne örünüz ve sihirli halkayı sıkıştırınız. 6 sık iğne üzerine üçüncü işlem sıranızı, artırma işlemi yaparak örünüz. Dördüncü işlem sıranızı da örmeye devam ediniz (Görsel 4.153).
- Beşinci ve altıncı işlem sıranızı artırma ve eksiltme yapmadan örünüz (Görsel 4.154).

Görsel 4.152: Sihirli halka yapımı

Görsel 4.153: Ayak örgüsü

Görsel 4.154: Ayak örgüsü

- Yedinci işlem sıranızı örünüz (Görsel 4.155).
- Örgü şemasının işlem sırasında belirtilen sayılarla eşit olup olmadığını kontrol ediniz.
- 8-28 numaralı işlem sıralarında artırma eksiltme yapmadan 12 sık iğne örünüz (Görsel 4.156).
- Her sık iğneyi ördüğünüzden emin olunuz.
- Örgü şeması 3, işlem sıralarını tekrarlayarak bir adet daha ayak örünüz (Görsel 4.157).

Görsel 4.155: Ayak örgüsü

Görsel 4.156: Ayak örgüsü

Görsel 4.157: Ayak ve bacakların bitmiş hâli

- Örgü şeması 5, işlem sıralarını takip ederek minik havucu örünüz.
- Birinci işlem sırasına göre turuncu ip ile sihirli halka yapınız (Görsel 4.158).
- İkinci işlem sırasına göre sihirli halka içine 4 sık iğne örünüz.
- 3-5 numaralı işlem sıralarını örmeye devam ediniz (Görsel 4.159).
- 6-8 numaralı işlem sıralarını artırma eksiltme yapmadan örünüz (Görsel 4.160).

Görsel 4.158: Sihirli halka yapımı

Görsel 4.159: Havuç örgüsü

Görsel 4.160: Havuç örgüsü

- 9-12 numaralı işlem sıralarınızı eksiltme yaparak örünüz (Görsel 4.161).
- Eksiltmeleri, örgü şemasına uygun yerlerde yapınız.
- Örgü şeması 7, işlem sıralarını takip ederek havuç yaprağını örünüz.
- Ördüğünüz havucun üst kısmına yeşil ipi sık iğne yaparak tutturunuz (Görsel 4.162).

Görsel 4.161: Havuç örgüsü

Görsel 4.162: Sap örgüsü

- 6 zincir çekiniz (Görsel 4.163).
- İkinci işlem sırasını örünüz. Beşinci zincirden itibaren ilmek aralarına tığınızı batırarak 5 sık iğne örünüz ve ilmek kaydırma yapınız (Görsel 4.164).

Görsel 4.163: Sap örgüsü

Görsel 4.164: Yaprak örgüsü

- Üçüncü işlem sırası için tekrar 6 zincir çekiniz (Görsel 4.165).
- Beşinci zincirden itibaren 5 sık iğne örünüz.
- Yaprakları istediğiniz kadar arttırabilirsiniz (Görsel 4.166).

Görsel 4.165: Yaprak örgüsü

Görsel 4.166: Yaprak bitmiş hâli

- Şema 8, atkı örgüsü için malzemelerinizi hazırlayınız (Görsel 4.167).
- Oyuncak tavşan aksesuarlarını örmeden önce öğretmeniniz ve arkadaşlarınız ile fikir alışverişi yapınız.
- 3,5 mm şiş üzerine 60 adet ilmek atınız (Görsel 4.168).

Görsel 4.167: Aksesuar malzemeleri

Görsel 4.168: İlmek atma

- 2-6 numaralı işlem sıralarına göre haroşa örünüz (Görsel 4.169).
- Daha kalın bir atkı örmek için örgü sıranızı arttırabilirsiniz.
- Yedinci işlem sırasını takip ederek kesme işlemi yapınız (Görsel 4.170).

Görsel 4.169: Haroşa örgüsü

Görsel 4.170: Kesme işlemi

- Örgü şeması 6, işlem sırasını takip ederek tavşanın kulaklarını örünüz.
- Birinci işlem sırasına uygun olarak sihirli halka yapınız (Görsel 4.171).
- Uygulama sürecinde sorunla karşılaşırsanız öğretmeninizden yardım alınız.
- 2 ve 3 numaralı işlem sıralarını örünüz. Sihirli halka içine 6 sık iğne yapınız (Görsel 4.172).
- Sık iğnelerinizi ördükten sonra sihirli halkanızı sıkıştırınız.

Görsel 4.171: Sihirli halka yapımı

Görsel 4.172: Kulak örgüsü

- Dördüncü ve beşinci işlem sıralarını örünüz (Görsel 4.173).
- 6-8 numaralı işlem sıralarına uygun olarak örmeye devam ediniz (Görsel 4.174).
- 9-13 numaralı işlem sıralarını örünüz (Görsel 4.175).
- Örgü şeması 6, işlem sıralarını takip ederek bir adet daha tavşan kulağı örünüz.

Görsel 4.173: Kulak örgüsü

Görsel 4.174: Kulak örgüsü

Görsel 4.175: Kulak örgüsü

5. İŞLEM BASAMAĞI

Oyuncak parçalarını modele uygun birleştiriniz.

- Şema 3, işlem sırasına uygun olarak ikinci bacağı da ördükten sonra ipi kesmeden şema 4, işlem sırasını takip ederek örmeye devam ediniz.
- Şema 4, yirmi dokuzuncu işlem sırasına göre 2 adet zincir örünüz (Görsel 4.176).
- Bir bacak üzerinde 4 zincir çekerek bacağı diğer bacakla birleştiriniz (Görsel 4.177).
- Birleştirme işlemi sırasında ayak yönlerinin doğru olmasına dikkat ediniz.
- 2 zincir, 12 sık iğne, 2 sık iğne, 12 sık iğne; toplamda 28 sık iğne olacak şekilde örünüz (Görsel 4.178).
- Bacakları birleştirmek için ördüğünüz zincirin üzerini örmeyi unutmayınız.

Görsel 4.176: Bacakları birleştirme işlemi

Görsel 4.177: Bacakları birleştirme işlemi

Görsel 4.178: Vücut örgüsü

- Otuzuncu işlem sırasına göre kenarlarda birer kez artırma yapınız.
- 31-34 numaralı işlem sıralarını artırma eksiltme yapmadan 30 sık iğne örünüz (Görsel 4.179).
- Renkli ip değişimlerini oyuncak tavşanın arka kısmına gelecek şekilde yapınız (Görsel 4.180).
- Tercihen tek renk de yapabilirsiniz.
- Kazak ve kol renklerini, bütünlük sağlaması için aynı renk ip ile örmeye özen gösteriniz.

Görsel 4.179: Vücut örgüsü

Görsel 4.180: Kazak örgüsü

- 35-40 numaralı işlem sıralarına göre yeşil ve turuncu ip ile örmeye devam ediniz (Görsel 4.181).
- 41-45 numaralı işlem sıralarını renk değiştirerek örünüz (Görsel 4.182).
- Eksiltme işlemlerini, işlem sırasına uygun yerlerde yapınız.

Görsel 4.181: Kazak örgüsü

Görsel 4.182: Kazak örgüsü bitmiş hâli

6. İŞLEM
BASAMAĞI

Oyuncak parçalarını tekniğe uygun doldurarak dikiş.

- Örgü şeması 1, 16-18 numaralı işlem sıralarını ördükten sonra örgünüzü boncuk silikon elyaf ile doldurunuz (Görsel 4.183).
- Boncuk silikon elyafınızı ne çok ne de az olacak şekilde, baş formunu bozmayacak miktarda doldurunuz.
- Örgüde on ikinci ve on üçüncü sıralar arasına, 6 mm kilitli gözleri takınız.
- 19-20 numaralı işlem sıralarını örerken başı bitiriniz (Görsel 4.184).

Görsel 4.183: Baş doldurma işlemi

Görsel 4.184: Baş örgüsü bitmiş hâli

- Tavşanın kulaklarını ve kollarını elyaf ile doldurmayınız.
- Gövdeyi örmeden önce bacakları boncuk silikon elyafı ile doldurunuz (Görsel 4.185).
- Elyafı doldurma işlemi, tığınızın arka kısmıyla elyafı iterek yapabilirsiniz.
- Örgü şeması 4, 41-45 numaralı işlem sıralarını örerken boncuk silikon elyafınızı doldurmaya başlayınız (Görsel 4.186).

Görsel 4.185: Ayak ve bacakları doldurma işlemi

Görsel 4.186: Gövdeyi doldurma işlemi

- Verilen örgü şemalarına göre ördüğünüz tığ örgü oyuncak tavşanın bütün parçalarını hazırlayınız (Görsel 4.187).
- Ucu sivri olan tığ ve şişlerinizi, kullanmadığınız zamanlarda güvenli ortamlarda bulundurunuz.
- Dikiş işlemi esnasında arkadaşlarınızla belli uzaklıklarda oturmaya özen gösteriniz.
- Tavşanın başını, gövdesine dikiş (Görsel 4.188).
- Tavşanın başını gövdeye dikerken kaymaması için gövde ile baş arasına şiş geçirebilirsiniz.

Görsel 4.187: Tavşan parçalarının bitmiş hâli

Görsel 4.188: Baş gövdeye dikme işlemi

- Dikme işlemini ilerlettikten sonra kaymaması için geçirdiğiniz şişi çıkarabilirsiniz.
- Başı, bedene uygun renkte iplikle dikiş (Görsel 4.189).
- Kolları, gövdenin yanlarına dikiş (Görsel 4.190).

Görsel 4.189: Başı gövdeye dikme işlemi

Görsel 4.190: Kolları dikme işlemi

- Kulakları, başa dikmeden önce karşılıklı katlayıp öyle dikiş (Görsel 4.191).
- Karşılıklı katlayıp diktiğiniz kulakları, başın üst kısmına beyaz iplik ile dikiş (Görsel 4.192).
- Kulakların aynı hizada olduğundan emin olunuz.

Görsel 4.191: Kulakları dikme işlemi

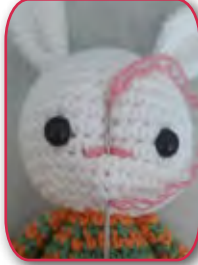

Görsel 4.192: Kulakları dikme işlemi

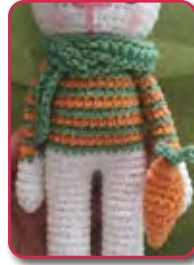
7. İŞLEM BASAMAĞI

Örgü oyuncak modelinizin karakter özelliğine uygun işlemleri yapınız.

- Pembe iplik ile gözlerin arasını yatay olarak dikiş.
- Yatay olarak diktiğiniz yerin tam ortasından dikey olarak dikiş (Görsel 4.193).
- Ördüğünüz minik havucu, tavşanın eline dikiş. Örmüş olduğunuz atkıyı tavşanın boynuna dolayınız (Görsel 4.194).

Görsel 4.193: Burun işleme işlemi

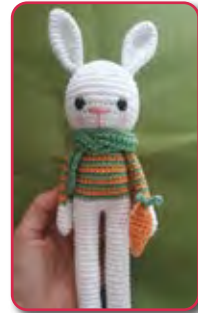

Görsel 4.194: Burun işleme işlemi

8. İŞLEM BASAMAĞI

Kalite kontrol yöntemlerini uygulayınız.

- Kalan ipliklerinizi, sağlamlaştırıp kesiniz (Görsel 4.195).
- Uygulama sırasında yaptığınız tüm işlemlerin kontrolünü yaparak ürünün hatasız olmasına özen gösteriniz.
- Farklı aksesuarlar öreerek oyuncuğınızı zenginleştirebilirsiniz.
- Çocuk esirgeme kurumlarını ziyaret edip orada yaşayan çocuklara yaptığınız ürünlerden hediye edebilirsiniz, bu sayede oyun gelişimlerine katkıda bulunabilirsiniz.

Görsel 4.195: Tiğ örgü tavşan oyuncak modeli

4.3. UYGULAMA - DEĞERLENDİRME FORMU

4.3. uygulamanın değerlendirilmesi verilen ölçütlere göre yapılacaktır.
1 (başlangıç düzeyinde), 2 (geliştirilmeli), 3 (orta), 4 (iyi), 5 (çok iyi)

ÖLÇÜTLER	DERECE				
	1	2	3	4	5
A) HAZIRLIK					
1. Çalışma ortamını ve malzemelerini hazırladı.					
2. Tığ örgü tekniği ile yapılan organik oyuncak araştırması yaptı.					
B) EDİNİLEN BİLGİLERİ BECERİYE DÖNÜŞTÜRME					
3. Tekniğe uygun belirlenen organik oyuncakın şemasını oluşturdu.					
4. Örgü tekniği ile organik oyuncak yapımına uygun örgü modelini ördü.					
5. Organik oyuncak parçalarını modele uygun birleştirdi.					
6. Oyuncak parçalarını tekniğe uygun doldurarak karakter özelliğine uygun dikti.					
7. Örgü oyuncakın kalan ipliklerini temizledi.					
8. Örgü oyuncakla son şeklini verdi.					
C) BEKLENEN DAVRANIŞ					
9. Zamanı verimli kullandı.					
10. Temiz ve düzenli çalıştı.					
SÜTUN TOPLAMLARI					
TABLO PUANI					
DEĞERLENDİRME PUANI = [(TABLO PUANIx100)/50]					
Ölçekten 100 üzerinden 70 puan aldıysanız bu öğrenme için başarınız yeterli düzeyde demektir. 69 veya altı puan aldıysanız ilgili önceki öğrenmeleri tekrar etmeniz gerekmektedir.					

SINIF	NUMARA	ÖĞRENCİNİN ADI SOYADI	DEĞERLENDİRME PUANI

4.4.

40
DERS SAATI

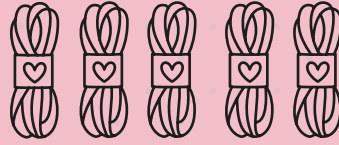

SEMBOLLER

- SH:** SİHİRLİ HALKA
BLO: İLMEĞİN ARKA KISMINI ÖRME
X: SIK İĞNE
A: ARTIRMA
E: EKSİLTME
DC: İKİLİ TIRABZAN
CC: İLMEK KAYDIRMA
H: HAROŞA
DCA: İKİLİ TIRABZAN ARTIRMA
*(): TEKRAR

ZORLUK DERECESESİ

ÖYÜNÇAK KIZ BEBEK

KULLANILACAK ARAÇ GEREÇ

- Kahverengi, pembe, sarı, ten rengi ve kırmızı renkte amigurumi örgü ipi
- Kahverengi işleme ipi
- 8 mm kilitli göz
- Makas
- Mezura
- Dikiş iğnesi
- Boncuk silikon elyaf
- İşaret belirleyici
- 2,5 mm tığ
- Kâğıt
- Kalem
- Çubuk silikon ya da elektrik teli

4.4. UYGULAMA - TIĞ ÖRGÜ OYUNCAK KIZ BEBEK

Yönerge: Bu uygulamada sizden tiğ örgü oyuncak kız bebek modelini örgü şemasına uygun örmeniz beklenmektedir. Aşağıdaki işlem basamaklarını takip ederek uygulamayı gerçekleştirebilirsiniz (Görsel 4.196).

Yapacağınız çalışma, uygulamaların sonunda verilen değerlendirme formunda yer alan ölçütlere göre değerlendirilecektir. Çalışmanızı yaparken bu ölçütleri dikkate alınız.

UYGULAMA GÖRSELİ

Görsel 4.196: Tiğ örgü oyuncak kız bebek modeli

ŞEMA 2: AYAK VE BACAĞI (RENK: PEMBE)

1.	SH
2.	6X
3.	6A=12X
4.	(1X, 1A)*6=18X
5.	(2X, 1A)*6=24X
6.	(3X, 1A)*6=30X
7-9.	30X
10.	8E, 14X=22X
11.	4E, 14X=18X
12.	2E, 14X=16X
13.	2E=14X
14-35.	14X

ŞEMA 4: GÖVDE (RENK: TEN RENGİ, PEMBE)

	36.	4ZN
	37-47.	36X
Pembe	48.	36X
	49.	BLO=36X
	50-59.	36X
	60.	(4X, 1E)*6=30X
	61.	(3X, 1E)*6=24X
	62.	(2X, 1E)*6=18X
	63.	(1X, 1E)*6=12X (TEN)
	64-66.	12X

ŞEMA 1: BAŞ (RENK: TEN RENGİ)

1.	SH
2.	6X
3.	6A=12X
4.	(1X, 1A)*6=18X
5.	(2X, 1A)*6=24X
6.	(3X, 1A)*6=30X
7.	(4X, 1A)*6=36X
8.	(5X, 1A)*6=42X
9.	(6X, 1A)*6=48X
10-18.	48X
19.	6A, 6X, 6A, 30X=60X
20-23.	60X
24.	6E, 6X, 6E, 30X=48X
25.	(6X, 1E)*6=46X
26.	(5X, 1E)*6=36X
27.	(4X, 1E)*6=30X
28.	(3X, 1E)*6=24X
29.	(2X, 1E)*6=18X
30.	(1X, 1E)*6=12X

ŞEMA 3: KOLLAR (RENK: TEN RENGİ, PEMBE)

Ten rengi	1.	SH
	2.	6X
	3.	(1X, 1A)*6=9X
	4-7.	9X
Pembe	8-26.	9X

ŞEMA 5: ETEK (RENK: PEMBE)

	1.	DCA=72DC
	2.	(1DC, 1ADC)=108DC
Kırmızı	3.	108X
Pembe	4.	108DC
Pembe	5.	108DC
Kırmızı	6.	108X
Pembe	7.	108DC
	8.	3DC, X, 3DC

ŞEMA 6: YAKA (RENK: TEN RENÇİ)

1.	25ZN
2.	24X, 2ZN, DÖN
3.	DC, ZN, DC, 2ZN, DÖN
4.	5DC, 1ZN

ŞEMA 7: ÇANTA (RENK: SARI)

1.	SH
2.	6X
3.	A12X
4.	$(1X, 1A)*6=18X$
5.	$(2X, 1A)*6=24X$

ŞEMA 8: SAÇ TOKASI (BÜYÜK TOP) (RENK: KIRMIZI)

1.	SH
2.	6X
3.	$6A=12X$
4.	$(1X, 1A)*6=18$
5-7.	18X
8.	$(1X, 1E)*=12$
9.	E

ŞEMA 9: SAÇ TOKASI (KÜÇÜK TOP) (RENK: SARI)

1.	SH
2.	6X
3.	$6A=12X$
4-5.	12X
6.	E

1. İŞLEM
BASAMAÇI

Tiğ örgü tekniği ile organik oyuncak araştırması yapınız ve model belirleyiniz.

- Atölye önlüğünüzü giyiniz.
- Masa örtünüzü seriniz.
- Oyuncak kız bebek örmek için kitaplardan, dergilerden ve internetten yararlanabilirsiniz.
- Öğretmeniniz ve arkadaşlarınızla fikir alışverişi yapınız.

2. İŞLEM
BASAMAÇI

Örgü oyuncak modeline uygun araç gerecinizi hazırlayınız.

- Uygulamada kullanacağınız araç gereci temin ederken artık iplik ve malzemeleri değerlendirerek israfı önleyiniz.
- Tiğ örgü oyuncak kız bebek için malzemelerinizi hazırlayınız. (Görsel 4.197).
- Malzemelerinizin düzenli olması için örgü kutusu ediniz.

Görsel 4.197: Kullanılacak araç gereç

3. İŞLEM BASAMAĞI

Örgü şemasına ve tığ örgü yöntemine uygun örme işlemi yapınız.

- Örgü şeması 1, işlem sırasını takip ederek kız bebeğin başını örünüz.
- Birinci işlem sırasına göre ten rengi iplik ile sihirli halka yapınız (Görsel 4.198).
- İkinci işlem sırasını uygulayarak devam ediniz.
- Sihirli halka içine 6 sık iğne örünüz (Görsel 4.199).
- Sık iğnelerinizi ördükten sonra sihirli halkanızı sıkıştırmayı unutmayınız.

Görsel 4.198: Sihirli halka yapımı

Görsel 4.199: Baş örgüsü

- Örgünüzü, üçüncü ve dördüncü işlem sıralarını uygulayıp artırma işlemlerini yaparak örünüz (Görsel 4.200).
- Başlangıç sık iğnenize işaret belirleyici takınız ya da sihirli halka yaptıktan sonra sıkıştırdığınız ipliği öne atarak başlangıç yerinizi belirleyiniz.
- Örgünüzün ne çok sıkı ne de çok gevşek olmamasına dikkat ediniz.
- 5-9 numaralı işlem sıralarını örmeye devam ediniz (Görsel 4.201).
- Arttırmalarınızı, örgü şemanıza uygun yerlerde yapmaya özen gösteriniz.

Görsel 4.200: Baş örgüsü

Görsel 4.201: Baş örgüsü

- 10-18 arası işlem sıralarını 48 sık iğne olarak artırma ve eksiltme yapmadan örünüz (Görsel 4.202).
- On dokuzuncu işlem sırasını uygulayarak 6 defa artırma, 6 sık iğne, 6 defa artırma, 30 sık iğne yapınız (Görsel 4.203).
- Örgünüzün, şema işlem sırasında belirtilen sayılarla eşit olup olmadığını kontrol ediniz.
- 20-23 işlem sıralarına uygun olarak artırma ve eksiltme yapmadan 60 sık iğne örünüz (Görsel 4.204).

Görsel 4.202: Baş örgüsü

Görsel 4.203: Baş örgüsü

Görsel 4.204: Baş Örgüsü

- Yirmi dördüncü işlem sırasına göre 6 defa eksiltme, 6 sık iğne, 6 defa eksiltme, 30 sık iğne örünüz (Görsel 4.205).
- Eksiltme işlemlerini, örgü şemasına uygun yerlerde yapınız.
- On beşinci ve on altıncı sıralar arasına kilitli gözleri takınız (Görsel 4.206).
- Kilitli gözlerin yerini, göz kararı da ayarlayabilirsiniz.
- Kilitli göz yerine gözleri işleyerek de yapabilirsiniz.
- 25-30 numaralı işlem sıralarını, örgü şemasına göre eksiltme işlemi yaparak örünüz (Görsel 4.207).

Görsel 4.205: Baş örgüsü

Görsel 4.206: Kilitli gözleri takma

Görsel 4.207: Baş örgüsü

- Örgü şeması 3, işlem sıralarını uygulayarak kolları örünüz.
- Birinci işlem sırasına göre ten rengi iplik ile sihirli halka yapınız (Görsel 4.208).

Görsel 4.208: Sihirli halka yapımı

- İkinci işlem sırasını uygulayarak sihirli halka içine 6 sık iğne örünüz (Görsel 4.209).
- 6 sık iğne ördükten sonra sihirli halkayı sıkıştırınız.
- Üçüncü işlem sırasını 1 sık iğne, 1 artırma yaparak örünüz (Görsel 4.210).
- 4-7 işlem sıralarını 9 sık iğne olarak artırma ve eksiltme yapmadan örünüz (Görsel 4.211).

Görsel 4.209: Kol örgüsü

Görsel 4.210: Kol örgüsü

Görsel 4.211: Kol örgüsü

- Ten rengi ipinizi keserek pembe ipliğe düğüm atınız ve örmeye devam ediniz (Görsel 4.212).
- 8-26 numaralı işlem sıralarını artırma ve eksiltme yapmadan pembe iplik ile örünüz (Görsel 4.213).

Görsel 4.212: Kol örgüsü

Görsel 4.213: Kol örgüsü

- İşlem sıralarını ördükten sonra kolun iki ucunu birleştirerek örünüz (Görsel 4.214).
- Sık iğnelerin karşılıklı gelmesine dikkat ediniz.
- Örgü şeması 2, işlem sırasını tekrarlayarak bir adet daha kol örünüz (Görsel 4.215).
- İşlem sıralarını uyguladıktan sonra sadece bir kolda, dikmek için uzun iplik bırakınız.

Görsel 4.214: Kol örgüsü

Görsel 4.215: Kol örgüsü

- Örgü şeması 2, işlem sıralarını uygulayarak ayak ve bacakları örünüz.
- Birinci işlem sırasına göre pembe ip ile sihirli halka yapınız (Görsel 4.216).
- İkinci işlem sırasına uygun olarak sihirli halka içine 6 sık iğne örünüz (Görsel 4.217).
- Sihirli halka içine 6 sık iğne ördükten sonra halkayı çekerek sıkıştırınız.
- Üçüncü işlem sırasını, her sık iğne içine artırarak örünüz (Görsel 4.218).
- Başlangıç yerinizi, işaret belirleyici takarak ya da sihirli halkayı sıkıştırdığınız ipliği öne alarak belirleyiniz. Bu işlem, sıra takibinizi kolaylaştıracaktır.

Görsel 4.216: Sihirli halka yapımı

Görsel 4.217: Ayak örgüsü

Görsel 4.218: Ayak örgüsü

- 4-6 numaralı işlem sıralarını, örgü şemasındaki artırma yerlerini dikkate alarak örünüz (Görsel 4.219).
- 7-9 numaralı işlem sıralarını, artırma ve eksiltme yapmadan 30 sık iğne olarak örünüz (Görsel 4.220).
- 10 numaralı işlem sırasını 8 eksiltme, 14 sık iğne olarak örünüz (Görsel 4.221).

Görsel 4.219: Ayak örgüsü

Görsel 4.220: Ayak örgüsü

Görsel 4.221: Ayak örgüsü

- 11 numaralı işlem sırasını 4 eksiltme, 14 sık iğne olarak örünüz.
- 12 numaralı işlem sırasını 2 eksiltme, 14 sık iğne olarak örünüz (Görsel 4.222).
- Ten rengi ipliğe geçiniz.
- 13 numaralı işlem sırasına göre ayağın ön ve arka kısmına gelecek şekilde birer kez eksiltme yapınız (Görsel 4.223).

Görsel 4.222: Ayak örgüsü

Görsel 4.223: Bacak örgüsü

- 14-35 numaralı işlem sıralarını, 34 sık iğne olarak artırma ve eksiltme yapmadan örünüz (Görsel 4.224).
- Örgü şeması 3, işlem sıralarını tekrarlayarak bir adet daha ayak ve bacak örünüz (Görsel 4.225).

Görsel 4.224: Bacak örgüsü

Görsel 4.225: Bacak örgüsü

4. İŞLEM BASAMAĞI

Oyuncak parçalarını şemaya uygun örünüz.

- Örgü şeması 6, işlem sıralarını takip ederek yaka örünüz.
- Birinci işlem sırasına göre ten rengi iplik ile 25 adet zincir çekiniz (Görsel 4.226).
- Zinciriniz ne çok sıkı ne de çok gevşek olmalıdır.
- Oyuncak kız bebeğinizin renk uyumuna göre yakayı farklı renkte de örebilirsiniz.
- 2 numaralı işlem sırasına uygun olarak 25 zincir üzerine 24 sık iğne örüp 2 zincir çekerek örgüyü döndürünüz (Görsel 4.227).

Görsel 4.226: Zincir çekme

Görsel 4.227: Yaka örgüsü

- Üçüncü işlem sırasında, 2 zincir yaptığınız yere bir adet ikili trabzan yapıp 1 zincir çekiniz; 1 sık iğne atlayarak hemen yanındaki sık iğneye ikili trabzan yapınız. Tekrar 1 zincir çekiniz ve aynı yere ikili trabzan yapıp 1 zincir çekiniz. Bu işlem sırasını tekrarlayarak sıra sonuna kadar devam ediniz ve sıra sonunda 2 zincir çekerek dönünüz (Görsel 4.228).
- Dördüncü işlem sırasına göre 2 zincir çekerek döndükten sonra üçüncü işlem sırasında oluşturduğunuz pencere içlerine, 5 adet ikili trabzan yapıp 1 zincir çekerek diğer pencere içine yine 5 adet ikili trabzan yapınız (Görsel 4.229).
- 4 numaralı işlem sırasını, sıra sonuna kadar örünüz (Görsel 4.230).

Görsel 4.228: Yaka örgüsü

Görsel 4.229: Yaka örgüsü

Görsel 4.230: Yakayı sıra sonuna kadar örme

- Örgü şeması 7, işlem sırasını takip ederek bebeğin çantasını örünüz.
- Birinci işlem sırasına göre sarı iplik ile sihirli halka yapınız (Görsel 4.231).
- 2 numaralı işlem sırasını, sihirli halka içine 6 adet sık iğne yaparak örünüz (Görsel 4.232).
- 6 adet sık iğnenizi attıktan sonra sihirli halkanızı sıkıştırınız.
- 3 numaralı işlem sırasına göre 6 sık iğne üzerine artırma yaparak örünüz (Görsel 4.233).

Görsel 4.231: Sihirli halka yapımı

Görsel 4.232: Çanta örgüsü

Görsel 4.233: Çanta örgüsü

- Dördüncü ve beşinci işlem sıralarını, örgü şemasına uygun olan yerlerde artırarak örünüz (Görsel 4.234).
- Örgü şeması 7, işlem sıralarını tekrarlayarak bir adet daha çanta yuvarlak örgüsü yapınız (Görsel 4.235).
- Örgü şeması 8, işlem sıralarını takip ederek saç tokası (büyük top) örünüz.

Görsel 4.234: Çanta örgüsü

Görsel 4.235: Çanta örgüsü

- Birinci işlem sırasına göre kırmızı ip ile sihirli halka yapınız (Görsel 4.236).
- İkinci işlem sırasına uygun olarak sihirli halka içine 6 sık iğne yapınız ve sihirli halkayı sıkıştırınız (Görsel 4.237).

Görsel 4.236: Sihirli halka yapımı

Görsel 4.237: Toka örgüsü

- Üçüncü ve dördüncü işlem sıralarını örgü şemasına göre örünüz (Görsel 4.238).
- Beş, altı ve yedinci işlem sıralarını artırma ve eksiltme yapmadan örmeye devam ediniz (Görsel 4.239).
- 8 ve 9 numaralı işlem sıralarını örgü şemasına uygun yerlerde eksiltme yaparak örünüz (Görsel 4.240).
- Örgü şeması 9, işlem sıralarını takip ederek verilen saç tokasını (küçük top) örünüz.

Görsel 4.238: Toka örgüsü

Görsel 4.239: Toka örgüsü

Görsel 4.240: Toka örgüsü bitmiş hâli

- Birinci işlem sırasına uygun olarak sarı ip ile sihirli halka yapınız (Görsel 4.241).
- İkinci işlem sırasını sihirli halka içine 6 sık iğne yaparak örünüz ve sihirli halkayı sıkıştırınız (Görsel 4.242).

Görsel 4.241: Sihirli halka yapımı

Görsel 4.242: Toka örgüsü

- Üçüncü işlem sırasına göre yaptığınız 6 sık iğne içine, artırma işlemi yaparak 12 sık iğne örünüz (Görsel 4.243).
- Dördüncü ve beşinci işlem sıralarını artırma ve eksiltme yapmadan 12 sık iğne olarak örünüz (Görsel 4.244).
- Altıncı işlem sırasını eksiltme işlemi yaparak örünüz (Görsel 4.245).
- İşlem sıralarını tekrarlayarak bir adet daha sarı toka örünüz.

Görsel 4.243: Toka örgüsü

Görsel 4.244: Toka örgüsü

Görsel 4.245: Toka örgüsü

5. İŞLEM BASAMAĞI

Oyuncak parçalarını modele uygun birleştiriniz.

- Örgü şeması 4, işlem sıralarını uygulayarak gövdeyi örünüz.
- Örgü şeması 2, işlem sıralarını ördükten sonra bacadaki ipi koparmadan örmeye devam ediniz.
- 36 numaralı işlem sırasına göre ten rengi iplik ile 4 zincir çekiniz (Görsel 4.246).
- 4 zincir çektiğinizten sonra ördüğünüz diğer bacak ile birleştiriniz (Görsel 4.247).
- Birleştirme işlemi sırasında ayaklarınızın doğru yönde olduğunu kontrol ediniz.

Görsel 4.246: Gövde birleştirme

Görsel 4.247: Gövde birleştirme işlemi

- Birleştirme işlemini yaptıktan sonra çektiğiniz 4 zinciri örmeyi unutmayınız.
- 4 zinciri, hem ön hem de arka ilmeklere tığınızı batırarak örünüz (Görsel 4.248).
- 37-47 numaralı işlem sıralarında artırma ve eksiltme işlemi yapmadan 36 sık iğne olarak örünüz (Görsel 4.249).
- 48 numaralı işlem sırasını pembe iplik ile 36 sık iğne olarak örünüz.
- İplik değişimini, örgü bebeğinizin arka kısmında yapınız (Görsel 4.250).

Görsel 4.248: Gövde birleştirme işlemi

Görsel 4.249: Gövde örgüsü

Görsel 4.250: Gövde örgüsü

- 49 numaralı işlem sırasını, tığı ilmeğin sadece arka kısımlarına batırarak örünüz (Görsel 4.251).
- 50-59 numaralı işlem sıralarında artırma ve eksiltme işlemi yapmadan 36 sık iğne örünüz (Görsel 4.252).
- 60-62 numaralı işlem sıralarında örgü şemasına uygun eksiltme işlemi yaparak örünüz ve ten rengi ipi düğümleyiniz (Görsel 4.253).

Görsel 4.251: Gövde örgüsü

Görsel 4.252: Gövde örgüsü

Görsel 4.253: Gövde örgüsü

- 63 numaralı işlem sırasını eksiltme işlemi yaparak örünüz.
- 64-66 numaralı işlem sıralarında artırma ve eksiltme işlemi yapmadan ten rengi iplik ile 12 sık iğne örünüz (Görsel 4.254).
- Şema 5, işlem sıralarını takip ederek bebeğin eteğini örünüz.
- Şema 4, 49 numaralı işlem sırasında ilmeklerin arka kısmını ördüğünüzde kalan ön ilmeklerin üzerine pembe iplik ile örmeye başlayınız (Görsel 4.255).
- Örgü bebeğinizin bacakları altta olacak şekilde, tutarak örünüz.
- 1 numaralı işlem sırasına uygun olarak her ilmeğe 2 adet ikili trıbazan yapıp artırma işlemini sıra sonuna kadar devam ediniz.
- Sıra sonunda ilmek kaydırma yapıp 2 zincir çekerek sonraki işlem sırasına geçiniz (Görsel 4.256).

Görsel 4.254: Gövde örgüsü

Görsel 4.255: Etek örgüsü

Görsel 4.256: Etek örgüsü

- 2 numaralı işlem sırasını, 1 ikili trıbazan ve 2 ikili trıbazan olarak sıra sonuna kadar örüp ilmek kaydırma ile birleştiriniz (Görsel 4.257).
- Üçüncü işlem sırasına göre kırmızı iple artırma ve eksiltme işlemi yapmadan 108 sık iğne yapınız.

Görsel 4.257: Etek örgüsü

- 4 numaralı işlem sırası, pembe iplik ile 108 adet ikili trabzan örünüz (Görsel 4.258).
- Beşinci işlem sırası, pembe iplik ile 108 adet sık iğne örünüz.
- Altıncı işlem sırası, kırmızı iplik ile 108 adet ikili trabzan örünüz (Görsel 4.259).

Görsel 4.258: Etek örgüsü

Görsel 4.259: Etek örgüsü

- 7 numaralı işlem sırası, pembe iplik ile 108 adet ikili trabzan örünüz.
- Sekizinci işlem sırası, kırmızı iplik ile aynı sık iğne içine 3 adet ikili trabzan yapınız. 2 adet sık iğne atlayarak yanındakine sık iğne yapınız. Yanındaki sık iğne içine yine 3 adet ikili trabzan yapınız. Bu işlem sırasını tekrarlayarak sıra sonuna kadar devam ediniz (Görsel 4.260).
- Örgü şemasındaki işlem sıralarına göre örmeye dikkat ediniz (Görsel 4.261).
- Eteği istediğiniz renklerde örebilirsiniz. Renk uyumuna dikkat ediniz.

Görsel 4.260: Etek örgüsü

Görsel 4.261: Etek örgüsü bitmiş hâli

- Örgü şeması 7, işlem sıralarını ördükten sonra 2 parçayı ters yüzleri içe bakacak şekilde üst üste getiriniz (Görsel 4.262).
- İki parçadaki sık iğnelere tığınızı aynı anda batırarak 6 sık iğne kalana dek ilmek kaydırma yapınız (Görsel 4.263).
- Tığı sık iğnelere karşılıklı batırdığınızdan ve tüm sık iğneleri ördüğünüzden emin olunuz.

Görsel 4.262: Çanta birleştirme işlemi

Görsel 4.263: Çanta birleştirme işlemi

- 45 zincir çekiniz (Görsel 4.264).
- Zincir sayınızı örgü oyuncak bebeğinizin boyuna göre ayarlayabilirsiniz.
- Zincirinizi çok sıkı ya da çok gevşek örmeyiniz.
- Ördüğünüz 45 zinciri ilmek kaydırma yapmadığınız 6 sık iğneyi atlayarak yanındaki sık iğneye birleştiriniz (Görsel 4.265).
- Çantanızı örgü bebeğinizin gıysilerine uygun renklerde örmeye özen gösteriniz (Görsel 4.266).
- Renk uyumuna dikkat ederek istediğiniz renkte çanta örebilirsiniz.

Görsel 4.264: Çanta sapı örgüsü

Görsel 4.265: Çanta sapı örgüsü

Görsel 4.266: Çanta sapı örgüsü

6. İŞLEM BASAMAĞI

Oyuncak parçalarını tekniğe uygun doldurarak dikişiniz.

- Örgü şeması 1, 25-30 numaralı işlem basamaklarını örerken baş parçasının içine boncuk silikon elyaf doldurunuz (Görsel 4.267).
- Boncuk silikon elyafı, baş formunu bozmayacak kadar doldurunuz.
- Verilen örgü şeması 2'yi uygulayarak ördüğünüz kolları doldurmayınız.
- Örgü şeması 2, 13 numaralı işlem sırasını ördükten sonra ayağı doldurmaya başlayınız (Görsel 4.268).
- Örgü şeması 2, işlem sıralarını ördükten sonra bacakları boncuk silikon elyaf ile doldurunuz (Görsel 4.269).
- Boncuk silikon elyafı bacak forumunu bozmayacak miktarda doldurunuz.
- Kalan iplik parçalarınızı da silikon elyafı beraber doldurabilirsiniz.

Görsel 4.267: Baş doldurma işlemi

Görsel 4.268: Ayak doldurma işlemi

Görsel 4.269: Bacak doldurma işlemi

- Örgü şeması 4, 36-62 işlem sıralarını ördükten sonra boncuk silikon elyafınızı doldurunuz (Görsel 4.270).
- Doldurma işlemi göz kararı da ayarlayabilirsiniz. Eliniz içine sığacak kadar eksilttikten sonra elyaf doldurma işlemi gerçekleştirebilirsiniz.
- Örgü şeması 8, 1-7 numaralı işlem sıralarını tamamladıktan sonra örgünüzü silikon elyaf ile doldurunuz (Görsel 4.271).
- Örgü şeması 9, 1-5 numaralı işlem sıralarını tamamladıktan sonra örgünüzü, boncuk silikon elyaf ile doldurunuz (Görsel 4.272).

Görsel 4.270: Gövde doldurma işlemi

Görsel 4.271: Saç tokası doldurma işlemi

Görsel 4.272: Saç tokası doldurma işlemi

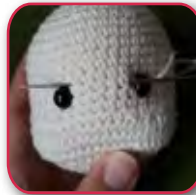
7. İŞLEM BASAMAĞI

Örgü oyuncak modelinizin karakter özelliğine uygun işlemler yapınız.

- Örgü bebek parçalarınızı birleştirmeden önce yüz şekillendirmesi yapmanız, size kolaylık sağlayacaktır.
- Ten rengi dikiş ipliğini dikiş iğnenize takınız. Örgü oyuncak kız bebek başının alt kısmında kalan boşluktan iğnenizi geçirip gözün yan kısmından çıkarınız (Görsel 4.273).
- İpliğin hepsini çekmeyiniz.
- Gözün yan kısmından çıkardığınız iğneyi üst kısmından geçirerek diğer gözün yanından çıkarınız (Görsel 4.274).
- İğnenizi tekrar gözün yanına batırarak ilk başladığınız boşluktan çıkarınız (Görsel 4.275).

Görsel 4.273: Yüz şekillendirme işlemi

Görsel 4.274: Yüz şekillendirme işlemi

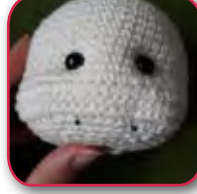
Görsel 4.275: Yüz şekillendirme işlemi

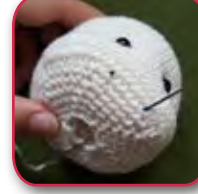
- Başlarken bıraktığınız iplikle yaptığınız dikme işlemini bitirmek için ipi sıkıca çekip yüze şekil veriniz (Görsel 4.276).
- Şekil verdikten sonra iplikleri birbirine sıkıca düğümleyiniz ve kalan iplikleri boşluğun içine itiniz.
- Gözün altından beşinci sıraya gelecek şekilde ve aralarında 4 boşluk bırakarak ağız yerini toplu iğne ile belirleyiniz (Görsel 4.277).
- Ten rengi ipliğinizi dikiş iğnenize geçiriniz. Gözlerde olduğu gibi yine başın alt kısmındaki boşluktan (toplu iğne ile ağız için belirlediğiniz yerden) iğnenizi çıkarınız (Görsel 4.278).
- İpliğinizi belli uzunlukta bırakınız, sonuna kadar çekmeyiniz.

Görsel 4.276: Yüz şekillendirme işlemi

Görsel 4.277: Ağız şekillendirme işlemi

Görsel 4.278: Ağız şekillendirme işlemi

- Toplu iğne ile belirlediğiniz yerden iğneyi çıkardıktan sonra hemen yanına batırınız ve gözün altından çıkarınız (Görsel 4.279).
- İğneyi, gözün altından çıkardığınız yerin hemen yanına batırıp ağız için belirlediğiniz diğer yerden çıkarınız (Görsel 4.280).
- Toplu iğne olan sık iğne boşluğundan iğneyi çıkardıktan sonra hemen yanına batırarak diğer gözün altından çıkarınız (Görsel 4.281).

Görsel 4.279: Ağız şekillendirme işlemi

Görsel 4.280: Ağız şekillendirme işlemi

Görsel 4.281: Ağız şekillendirme işlemi

- İğnenizi gözün hemen dibine batırarak başlangıç boşluğundan geri çıkarınız (Görsel 4.282).
- Başlangıçta bıraktığınız iplikle yaptığınız dikme işlemini bitirip ipliği sıkıca çekerek ağızı şekillendiriniz (Görsel 4.283).
- Şekillendirme işleminden sonra ipleri sıkıca birbirine düğümleyiniz ve baş boşluğunun içine yerleştiriniz.

Görsel 4.282: Ağız şekillendirme işlemi

Görsel 4.283: Ağız şekillendirme işlemi

- Gözlerin arasında 3 sıra bırakarak kahverengi işleme ipliği ile kaşları yapınız (Görsel 4.284). Bu işlemi göz kararı da yapabilirsiniz.
- Kilitli gözlerin hemen yanına, kahverengi işleme ipi ile kirpik yapınız (Görsel 4.285).
- Her iki göz kenarına da kirpik işleyiniz (Görsel 4.286).

Görsel 4.284: Kaş işleme

Görsel 4.285: Kirpik işleme

Görsel 4.286: Kirpik işlenmiş hâli

- Toplu iğne ile belirleyerek yüz şekillendirme yaptığınız yerlere, pembe iplik ile ağız işleyiniz (Görsel 4.287).
- Göz ve ağız ortasında uygun görülen yere, ten rengi iplik ile burun işleyiniz (Görsel 4.288).

Görsel 4.287: Ağız işleme

Görsel 4.288: Burun işleme

- Oyuncak bebeğin saçlarını yapmak için kahverengi iplikten, istediğiniz uzunlukta kesiniz.
- Pratik kesim yapmak isterseniz küçük boy bir defterin etrafını kahverengi iplikle sarabilirsiniz (Görsel 4.289).
- Küçük boy defterin etrafına sardığınız ipliği çıkarıp sadece bir tarafın ortasından kesiniz (Görsel 4.290).
- Kullanacağınız saç miktarı, bebek başının büyüklüğüne göre artış göstermektedir.

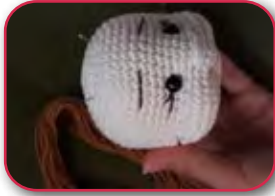

Görsel 4.289: Saç hazırlama

Görsel 4.290: Saç hazırlama

- Kaş üzerinden 5 sıra bırakarak alın çizgisini belirleyiniz.
- Kulak hizası olarak kirpikten 2-3 sıra boşluk bırakarak saç ekim yerlerini toplu iğne ile belirleyiniz (Görsel 4.291).
- Bu işlemleri örgü bebeğin orantısını bozmayacak şekilde, göz kararı ile ayarlayabilirsiniz.
- Toplu iğne ile belirlediğiniz alın çizgisine, verilen ölçülerde kestiğiniz saçları ekmeye başlayınız.
- Kestiğiniz saçları ortasından eşit şekilde katlayınız. Toplu iğne ile belirlediğiniz yerden tığınızı batırınız ve ortadan katladığınız ipliğinizi çekiniz (Görsel 4.292).

Görsel 4.291: Saç yeri belirleme

Görsel 4.292: Alın çizgisine saç ekme işlemi

- Ortadan katladığınız ipliği çektikten sonra tığınızın üzerinde olan ipliğin içinden çıkarıp sıkıştırınız (Görsel 4.293, 4.294).
- Toplu iğne ile belirlediğiniz alın çizgisine saçları ekiniz (Görsel 4.295).

Görsel 4.293: Alın çizgisine saç ekme işlemi

Görsel 4.294: Alın çizgisine saç ekme işlemi

Görsel 4.295: Alın çizgisi saç ekilmiş hâli

- Alın çizgisindeki saç ekim aşamalarını, toplu iğne ile belirlediğiniz kulak hizasından alın çizgisine doğru tekrarlayınız (Görsel 4.296).
- Saçları, kulak hizasından alın çizgisine doğru yan şekilde ekiniz.
- Saçları, diğer taraf için de kulak hizasından alın çizgisine doğru yan şekilde ekiniz (Görsel 4.297).

Görsel 4.296: Kulak hizası saç ekilmiş hâli

Görsel 4.297: Kulak hizası saç ekilmiş hâli

- Örgü bebeğinizin başını çeviriniz. Ense kısmından, saçları eklemeye başlayınız.
- Tiğnizi dördüncü sıradan çıkarıp kestiğiniz ipliğin orta kısmından çekiniz (Görsel 4.298, 4.299).

Görsel 4.298: Kulak hizası saç ekilmiş hâli

Görsel 4.299: Ense kısmına saç ekme işlemi

- Kalan ipliği, çektiğiniz iplik içinden geçirerek sıkıştırınız (Görsel 4.300).
- Bu işleme, sıra bitene kadar devam ediniz.
- Bu şekilde, tepe kısmına gelene dek saç ekimi yapınız (Görsel 4.301).
- Kulak hizası arkalarında, tekli saç ekimi yapabilirsiniz.
- Tepe kısmını, alın çizgisindeki saç ekimi gibi tekli ve sık şekilde yapınız (Görsel 4.302).
- Tepe kısmındaki saç ekme işlemi, sık şekilde yapınız. Aksi takdirde saçlar zayıf duracak ve başın rengi alt kısımdan görünecektir.

Görsel 4.300: Ense kısmına saç ekme işlemi

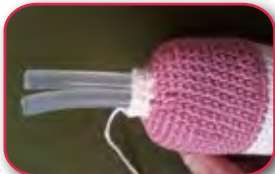

Görsel 4.301: Saç ekme işlemi

Görsel 4.302: Saç ekme işlemi

- Boyun ve başı birleştirmeden önce 2 adet 10 cm silikon çubuk kesiniz ve gövdeye yerleştiriniz (Görsel 4.303).
- Gövdeye silikon çubuk yerleştirmeniz, bebeğin başının sallanmasını engelleyerek daha düzgün durmasını sağlayacaktır.
- Çubuk silikon yerine elektrik teli de kullanabilirsiniz ancak çocuklarda oyuncakla oynarken oluşabilecek yaralanmalara sebep olmamak için uçlarını elektrik bandı ya da kumaş parçasıyla sarmayı unutmayınız.
- Çubuk silikonları, baş altındaki boşluktan içeri sokunuz (Görsel 4.304).
- Bebeğin başını doğru yerleştirdiğinizden emin olunuz.
- Bebeğin başını ten rengi iplikte gövdeye dikişiniz (Görsel 4.305).

Görsel 4.303: Baş ile gövdeyi birleştirme işlemi

Görsel 4.304: Birleştirme işlemi

Görsel 4.305: Birleştirme işlemi

- Kolları bedeninin her iki yanına pembe iplik ile dikiş (Görsel 4.306, 4.307).
- Verilen ölçüye göre ördüğünüz yakayı, örgü oyuncak bebeğe takınız ve arka kısmın iki ucundan dikiş (Görsel 4.308).

Görsel 4.306: Birleştirme işlemi

Görsel 4.307: Birleştirme işlemi

Görsel 4.308: Birleştirme işlemi

- Dikiş iğnenize uzun kırmızı iplik takıp 1 adet büyük, 2 adet küçük olarak ördüğünüz topların içinden ipliği geçiriniz (Görsel 4.309, 4.310).

Görsel 4.309: Birleştirme işlemi

Görsel 4.310: Birleştirme işlemi

- Süsleme tekniklerini uygulamadan önce öğretmeniniz ve arkadaşlarınız ile fikir alışverişi yapınız.
- Tiğ örgü kız bebeğinizin saçlarını, tepe kısmından bir tutam ayırınız (Görsel 4.311).
- Örgü bebeğinizin saçlarını dilediğiniz gibi şekillendirebilirsiniz.
- Ayırdığınız saç tutamını ördüğünüz saç aksesuarıyla bağlayınız (Görsel 4.312).
- Saç aksesuarı olarak saç bandı ve farklı tokalar da örebilirsiniz.
- Ayaklar üzerine bağcık görüntüsü vermek için kahverengi iplik ile işleme yapınız (Görsel 4.313).
- İsteddiğiniz renkte ipi, ayak üzerindeki boşluklardan geçirek bağcık şeklinde de bağlayabilirsiniz.
- Örgü çantayı, oyuncağa takınız.
- Arka kısmında kalan iplikleri kesip sağlamlaştırınız.

Görsel 4.311: Saç şekillendirme

Görsel 4.312: Saç şekillendirme

Görsel 4.313: Ayakkabı süsleme

8. İŞLEM BAŞAMAÇI

Kalite kontrol yöntemlerini uygulayınız.

- Modelin karakter özelliklerine uygunluğunu kontrol ediniz.
- Birleştirme işleminde, parçaların dikişlerini kontrol ediniz.
- Örgü oyuncağın temizliğini kontrol ederek son kontrollerini yapınız (Görsel 4.314).
- Çocuk esirgeme kurumlarını ziyaret ederek orada yaşayan çocuklara yapılan ürünlerden hediye edebilir böylece onların oyun gelişimine katkıda bulunabilirsiniz.
- Çalışma ortamınızı ve çevrenizi temiz bırakınız.

Görsel 4.314: Tiğ örgü oyuncak kız bebek modeli

4.4. UYGULAMA - DEĞERLENDİRME FORMU

4.4. uygulamanın değerlendirilmesi verilen ölçütlere göre yapılacaktır.
1 (başlangıç düzeyinde), 2 (geliştirilmeli), 3 (orta), 4 (iyi), 5 (çok iyi)

ÖLÇÜTLER

DERECE

1 2 3 4 5

A) HAZIRLIK

1.	Çalışma ortamını ve malzemelerini hazırladı.					
2.	Tiğ örgü tekniği ile yapılan organik oyuncak araştırması yaptı.					

B) EDİNİLEN BİLGİLERİ BECERİYE DÖNÜŞTÜRME

3.	Tekniğe uygun belirlenen organik oyuncağın şemasını oluşturdu.					
4.	Örgü tekniği ile organik oyuncak yapımına uygun örgü modelini ördü.					
5.	Organik oyuncak parçalarını modele uygun birleştirdi.					
6.	Oyuncak parçalarını tekniğe uygun doldurarak karakter özelliğine uygun dikti.					
7.	Oyuncağın kalan ipliklerini temizledi.					
8.	Tiğ örgü oyuncak bebeğe son şeklini verdi.					

C) BEKLENELEN DAVRANIŞ

9.	Zamanı verimli kullandı.					
10.	Temiz ve düzenli çalıştı.					

SÜTUN TOPLAMLARI

TABLO PUANI

DEĞERLENDİRME PUANI = [(TABLO PUANIx100)/50]

Ölçekten 100 üzerinden 70 puan aldıysanız bu öğrenme için başarınız yeterli düzeyde demektir. 69 veya altı puan aldıysanız ilgili önceki öğrenmeleri tekrar etmeniz gerekmektedir.

SINIF

NUMARA

ÖĞRENCİNİN ADI SOYADI

DEĞERLENDİRME PUANI

--	--	--	--

4.1. SIRA SİZDE

Görsel 4.315'teki oyuncak modelinin örgü şemasını oluşturarak işlem sırasına uygun örneğiniz.

Görsel 4.315: Örgü oyuncak modeli

KULLANILACAK ARAÇ GEREÇ	SEMBOLLER

İŞLEM SIRASI	ÖRGÜ ŞEMASI
1.	
2.	
3.	
4.	
5.	
6.	
7.	
8.	
9.	
10.	

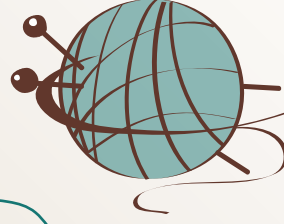

4.1. SIRA SİZDE UYGULAMA KONTROL LİSTESİ

ÖLÇÜTLER		EVET	HAYIR
A) HAZIRLIK AŞAMASI			
1.	Çalışma alanını hazırladı.		
2.	Araç gerecini hazırladı.		
B) UYGULAMA AŞAMASI			
3.	Modele uygun sembolleri çıkardı.		
4.	Modele uygun örgü şeması çıkardı.		
5.	Örgü şemasına uygun modeli ördü.		
6.	Örgünün ipliklerini temizledi.		
7.	Modelin kalite kontrolünü yaptı.		
C) BEKLENEN DAVRANIŞ			
8.	Çalışma alanını temizledi.		
9.	Temiz ve düzenli çalıştı.		
D) YÖNERGE HAZIRLAMA AŞAMASI			
10.	Modelin örgü şemasını oluşturup işlem sırasını takip ederek modeli ördü.		
"Hayır" olarak işaretlenen davranışlara yönelik konularda kendinizi geliştiriniz.			

SINIF	NUMARA	ÖĞRENCİNİN ADI SOYADI	DEĞERLENDİRME TARİHİ

ÖRGÜ TEKNİĞİ İLE ŞAPKA YAPIMI

KONULAR

- 5.1. ÖRGÜ TEKNİKLERİ İLE ŞAPKA TANIMI VE ÖNEMİ
- 5.2. KULLANIM ALANINA GÖRE ŞAPKA MODEL SEÇİMİ
- 5.3. ÖRGÜ ŞAPKA MODELLERİ
- 5.4. ÖRGÜ TEKNİĞİ İLE ŞAPKA YAPIMINDA KULLANILAN ARAÇLAR
- 5.5. ÖRGÜ TEKNİĞİ İLE ŞAPKA YAPIMINDA KULLANILAN GEREÇLER
- 5.6. ÖRGÜ TEKNİĞİ İLE ŞAPKA YAPIMI
- 5.7. ÖRGÜ ŞEMASI HAZIRLAMA
- 5.8. ÖRGÜ ŞAPKA YAPIMINDA KULLANILAN AKSESUARLAR
- 5.9. ŞAPKAYA FORM VERMEK İÇİN KULLANILAN YÖNTEMLER
- 5.10. KALİTE KONTROL YÖNTEMLERİ

NELER ÖĞRENECEKSİNİZ?

- Kullanım alanına göre şapka modellerini araştırarak şapka modelini ve malzemesini seçme
- Uygulama yapacağı modelin örgü şemasını oluşturma
- Modeli örgü şemasına uygun örme
- Şapka modeline uygun aksesuarları hazırlama
- Aksesuarı şapka üzerine yerleştirme
- Biten ürünün kalite kontrolünü yapma

HAZIRLIK ÇALIŞMALARI

1. Endüstriyel üretim şapkaları el emeğiyle üretilen şapkalarla kıyasladığınızda ne gibi farklar görüyorsunuz?
2. Örgü şapkaları hangi mevsimde kullanmayı tercih edersiniz?

5.1. ÖRGÜ TEKNİKLERİ İLE ŞAPKA TANIMI VE ÖNEMİ

Örgü şapka; şiş, tığ gibi araçlar kullanılarak ipliklerin ilmekler hâline getirilmesiyle oluşturulan, insanları olumsuz iklim şartlarından koruyan, kadın, erkek ve çocukların giydiği başlıklardır (Görsel 5.1). Soğuk kış günlerinde yün, kaşmir gibi sıcak tutan, yaz mevsiminin sıcak günlerinde ise vücut nemini çekme özelliğine sahip pamuk, keten gibi doğal liflerden yapılmış iplikler kullanılarak örülür.

Şapkalar, her türlü mevsim koşulundan korunma ihtiyacını karşılamak için başa giyilmesinin yanı sıra giysilerin tamamlayıcı aksesuarı olarak da kullanılmaktadır. Bu nedenle beraberinde kullanıldığı kıyafetle uyumu önemlidir. Kışın veya yazın kullanılan giysileri tamamlamak için seçilen şapka modelleri arasında büyük farklılıklar vardır. Kışlık kaban üzerine yün ipten, yazlık elbise üzerine ise kâğıt ipten örülen hasır şapkalar kullanılmaktadır (Görsel 5.2, 5.3).

Görsel 5.1: Örgü şapka modeli

Görsel 5.2: Kışlık örgü şapka modeli

Görsel 5.3: Yazlık örgü şapka modeli

5.2. KULLANIM ALANINA GÖRE ŞAPKA MODEL SEÇİMİ

Örgü şapkaların model seçimi, mevsimlere göre değişiklik gösterir. Şapkanın kullanım alanına göre, spor ya da fantezi olması, modeli etkileyen unsurlardan bir diğeridir. Kullanım alanı belirlendikten sonra günün moda anlayışı, şapka kullanıcısının beğenisi ve tercihleri göz önüne alınarak model seçimi yapılmalıdır (Görsel 5.4). Şapkayı kullanacak kişinin cinsiyeti ve yaşı da seçim üzerinde etkilidir (bk. 10. Sınıf Aksesuar Kitabı, 7. Öğrenme Birimi, Şapka Yapımı).

Örgü şapka model seçiminde dikkat edilecek önemli hususlar şunlardır:

- Örgü şapkanın mevsim şartlarına uygunluğu
- Örgü şapkanın günün modasına uygunluğu
- Örgü şapkayı tamamlayıcı aksesuar olarak kullanacak kişinin giysi modeli, rengi ve deseni
- Örgü şapkayı kullanacak kişinin cinsiyeti, vücut şekli, saç modeli, ten rengi ve yaşı

Görsel 5.4: Kışlık bere modeli

BİLGİ NOTU

Hangi Yüze Hangi Şapka

Şapka model seçimi yapılırken şapkayı kullanacak kişinin yüz şekli ve özelliği göz önünde bulundurulmalıdır. Şapka, vücudun baş kısmını dış etkenlerden koruma işlevinin yanı sıra kişinin yüzünü, saçlarını güzel göstermek ve kıyafetini ön plana çıkarmak görevlerini de üstlenir. Bu nedenle kişinin kendi yüz şeklini tanıyarak seçim yapması önemlidir. Yüz şekilleri geometrik şekillere benzetilmiştir. Bunlar; oval, yuvarlak, üçgen, dikdörtgen ve karedir.

Oval Yüz: Her şapka modeli ile iyi görünen özelliklere sahip yüz şeklidir. Ancak şapkanın oranları yüze göre abartılı olmamalıdır. Oval yüze en çok kloş ve kovboy modelli örgü şapkalar yakıştırılmaktadır.

Yuvarlak Yüz: Yuvarlak şekilli yüze sahip kişiler, alından yana doğru hafif eğik giyilen salaş tarzda, bol bereler tercih etmelidir.

Üçgen Yüz: Kloş veya kenarları yüksek şapkalar bu yüz tipine uygundur. Şapka için kullanılan aksesuarlar şapkanın arka kısmında durmalıdır.

Dikdörtgen Yüz: Bere, Çin şapkası, katoniye şekilli, küçük ve yana doğru eğik şapkalar dikdörtgen yüze sahip kişiler için uygun modellerdir.

Kare Yüz: Geniş ve uzun bir yüz şeklidir. Yüze yumuşaklık katan kenarlı şapkalar, kare yüze en uygun modeldir. Asimetrik formlar ve kulaklı kış şapkalar tercih edilmelidir.

5.3. ÖRGÜ ŞAPKA MODELLERİ

Örgü şapka modelleri yaşa ve cinsiyete göre farklılık gösterir ancak bazı modeller, her bireye hitap edecek biçimde tasarlanır ve üretilir. Özellikle berelerde model aynı olabilmektedir. (Görsel 5.5, 5.6, 5.7).

Görsel 5.5: Bebek şapka modeli

Görsel 5.6: Genç kız bere modeli

Görsel 5.7: Kadın, erkek, çocuk bere modelleri

Şapkalar iki bölümden oluşur.

Tepe: Şapkanın başı saran kısmıdır (Görsel 5.8).

Kenar: Tepenin etrafındaki yüzü saran kısımdır (Görsel 5.9).

Görsel 5.8: Örgü şapka (tepe) modeli

Görsel 5.9: Örgü şapka (kenar) modeli

Çeşitli şekillerde şapka modelleri bulunmaktadır. Bu modeller, günümüz şartlarına ve moda anlayışlarına göre değişkenlik göstermektedir.

Örgü şapkalar üç çeşittir. Bunlar; viziyerli (kasket) şapka, kenarlı (siperli) şapka ve beredir.

5.3.1. Viziyerli (Kasket) Şapkalar

Güneş ve yağmurun etkisinden korumak amacıyla önüne çıkıntı şeklinde yapılmış bir bölüme sahip şapka modelidir (Görsel 5.10). Beysbol (siperlikli) şapka, boonie hat[buni hed (askeri şapka)], visor [vayzır (bakaç)] siper şapkalar, viziyerli modellere örnek olarak gösterilebilir (bk. Aksesuar Atölyesi Kitabı, Şapka Öğrenme Birimi, s. 195-199).

5.3.2. Kenarlı (Siperli) Şapkalar

Şapkanın tepe bölümünün etrafında bulunan ve yüzü çevreleyen kısma **kenar** denir. Kenarlı şapkalar, düz ve kloş kenar olmak üzere iki çeşittir.

Düz (Kaplın) Kenar: Arkası ön ve yanlara göre dar, yanları da ön ve arkaya göre eğik örülen şapka kenar modelidir (Görsel 5.11). Genellikle yazlık veya baharlık örgü şapkalarda tercih edilmektedir. Örnek olarak skimmer hat [sıkımer hed (kepçe şapka)], fötr şapka ve kova (balıkçı şapkası) gösterilebilir.

Kloş Kenar: Tepe kısmından aşağıya doğru çan şeklinde genişleyen şapka kenar modelidir (Görsel 5.12). Yüzü gölgeler ve çevreler. Yan kısımları, arka ve ön kısımlarından biraz daha geniştir. Hasır plaj ve kovboy şapkaları örnek olarak gösterilebilir (bk. Aksesuar Atölyesi Kitabı, Şapka Öğrenme Birimi, s. 195-199).

5.3.3. Bereler

Başı tamamen kaplayan şapka çeşididir. Bereler yuvarlak, yassı veya kenarsız olarak örülmektedir. Parçalar örülüp birleştirildikten sonra şapkanın üst bölümüne aksesuar olarak genellikle ponpon (yuvarlak püskül) dikilir (Görsel 5.13).

5.4. ÖRGÜ TEKNİĞİ İLE ŞAPKA YAPIMINDA KULLANILAN ARAÇLAR

Örgü tekniği ile şapka yapımında kullanılan başlıca araçlar, tığ ve şiştir. Tığlar; taşınmasının kolaylığı, örgünün hızlı ilerlemesini sağlaması ve elde örme işlemini kolaylaştırmasından dolayı model tasarımlarında sıklıkla tercih edilmektedir. Örgü şapka yapımında kullanılan tığlar; şapka modeline uygun ipin cinsine, kalınlığına veya inceliğine göre seçilir (Görsel 5.14).

Örgü şapka yapımında kullanılan şişler çok çeşitlidir. Şapka modeline uygun ipin kalınlık inceliğine göre seçilirler. Şapka yapımında sıklıkla bir ucu sivri ya da yuvarlak şişler tercih edilmektedir. Bir ucu sivri şiş, adından da anlaşılacağı üzere bir ucu sivri diğer ucu top veya boncuk ile kapatılmış şiş çeşididir. Dikişle kapatılarak oluşturulan şapka ve bereleri örme işleminde kullanılmaktadır. Yuvarlak şiş ise iki kısa şişin plastik veya çelik misina ile bağlanmasıyla oluşturulur. Misinanın uzunluğu 40-120 cm arasında değişmektedir. Örgü şapkaların tepe kısımlarının dikişsiz olarak örülmesinde tercih edilir.

Görsel 5.10: Viziyerli şapka modeli

Görsel 5.11: Düz Kenarlı şapka modeli

Görsel 5.12: Kloş kenarlı şapka modeli

Görsel 5.13: Bere modeli

Görsel 5.14: Örgü şapka örmede kullanılan tığ ve ipler

5.5. ÖRGÜ TEKNİĞİ İLE ŞAPKA YAPIMINDA KULLANILAN GEREÇLER

Örgü ipi, örücülüğün temel gereçidir. Örgü şapka yapımında kullanılan ipler içeriklerine göre çeşitlilik göstermektedir. Ham maddesine göre hayvansal, bitkisel, sentetik ve suni ipler vardır. İpler; kullanım özelliklerine, mevsimsel uygunluğa ve model tasarımına göre seçilmektedir.

Yün ipler, kış mevsimine uygun olarak örülen şapka ve bere modellerinde sıklıkla tercih edilen ip çeşididir (Görsel 5.15).

Pamuklu ipler rengi, doğal matlığı ve nem çekme özelliği sayesinde yaz aylarına uygun olarak örülen şapka ve bere modellerinde tercih edilen ip çeşididir. Pamuklu iplerde hayvansal ve sentetik iplere göre tüylenme ve toz tutma daha az olur. Bu nedenle daha sağlıklı iplerdir.

Keten ipler, dayanıklı dokusu ve serin tutma özelliğinden dolayı yaz aylarında kullanılan örgü şapkaların yapımında tercih edilen bitkisel iplerdir. Piyasada "jüt" adıyla keten ipler satılmaktadır.

Kâğıt ipler, Doğal görünümleri nedeniyle yazlık hasır şapka örgülerinde kullanılmaktadır. Örülmesi zor, narin ipliklerdir. Diğer iplere göre dayanıklılığı ve sağlamlığı daha azdır. Ayrıca yıkanmaya elverişli değildir.

Polyester ip kırışıklığa, aşınmaya ve daralmaya karşı dirençlidir. Yıkınması ve kurutulması kolaydır. Bu nedenle örgü şapka yapımında sıklıkla tercih edilen sentetik içerikli iplerdendir.

Akrilik ipler, piyasada kolay ulaşılabilir olması ve çok çeşitli renk seçeneğinin bulunması, örgü şapka yapımında tercih edilmesini sağlamıştır.

Görsel 5.15: Örgü şapka modellerinde kullanılan şiş ve ip

BİLGİ NOTU

Pamuklu iplikler için çelik, orta kalınlıkta yün iplikler için plastik veya alüminyum tığ tercih edilmelidir.

Yardımcı Malzemeler

İğne: Şapkanın örülen bölümlerini ve aksesuarlarını birleştirmeye yarar.

İlme Belirleyici İğne: Örme işlemi esnasında bir yeri işaretlemek için kullanılan çengel şeklinde ve yuvarlak araçtır.

Mezür: Örgü şapka yapımında baş ölçüsü almak için kullanılır.

Cetvel: Örgü şapka yapımında tepe ve kenarları ölçmek için kullanılır.

Makas: Örgü parçalarının sarkan iplerini kesmek için kullanılır.

Süsleme Malzemeleri: Pul, boncuk, kurdele ve dantel şapkayı süslemede kullanılan malzemelerden birkaçıdır. Süsleme malzemeleri, modele göre farklılık gösterir.

Baş Mankeni: Örgü şapka yapımında örgüyü prova etmek için kullanılan araçtır.

Örgü Çantası: Örgü şapka yapımında kullanılan tüm araç gereci bir arada taşımak ve yapılan örgünün kirlenmesi amacıyla kullanılan çantadır.

5.6. ÖRGÜ TEKNİĞİ İLE ŞAPKA YAPIMI

Şapka örgüsüne başlamadan önce planlama yapmak ürün kalitesi için önemlidir. Öncelikle ürünün model tasarımı yapılarak baş ölçüsü hesaplanır. İlme hesaplama yöntemi ile ölçülendirme yapılarak örgü şemasında belirlenen işlem sırasına uygun semboller okunur ve şema işlem sırası takip edilerek örgü örülür. Örgü birkaç parçadan oluşuyorsa birleştirme işlemi yapılır. Modele uygun aksesuarlar hazırlanır. Şapkaya form verilir. Son olarak ürünün kalite kontrolü yapılır.

5.6.1. Baş Ölçüsü Alma

Baş ölçüsü, şapkayı giyecek kişinin baş çevresinden ya da baş mankeni üzerinden alınır. Örgü şapka yapımında en önemli unsur, baş ölçüsünü doğru almaktır. Örgüye başlarken kenar ve tepe kısmı esnetilmeden, değiştirilmeden baş ölçüsü tespit edilmelidir.

<p>Baş (Tepe) Ölçüsü: Baş ölçüsü en doğru şekilde, alından (kaşların üstünden) ve ensenin en yüksek yerinden geçmek üzere mezür ile alınır. Elde edilen bu ölçü, baş ölçüsüdür (Görsel 5.16).</p>	 <p>Görsel 5.16: Baş ölçüsü (tepe) alma</p>
<p>Başın Çap Ölçüsü: Baş ölçüsünün ikiye bölünmesi, çap ölçüsünün elde edilmesini sağlar. Örülmüş parçaların baş ölçüsünü alırken çap ölçüsünün bilinmesi, baş ölçüsünün tamamına ulaşılmasına yardımcı olur (Görsel 5.17). Özellikle tepeden başlayarak örülen şapkaların yapımında başın çap ölçüsünü bilmek örgüde büyük kolaylık sağlamaktadır.</p>	 <p>Görsel 5.17: Baş ölçüsü (çap) alma</p>
<p>Şapka Yüksekliği Ölçüsü: Tepe uzunluğu ölçüsü, şapka yükseklik ölçüsüne uygun olmalıdır. Şapkada yükseklik ölçüsünü doğru alabilmek için başın üzerine düz bir cetvel koyulur. Cetvelin hizasından alın hizasına mezür ile ölçülerek yükseklik tespit edilir (Görsel 5.18). Baş ölçüsü alırken örülecek şapkanın model tasarımına göre değişiklik yapılabilir. Gerekli durumlarda şapka modelinin derinlik ve genişlik ölçüsü alınabilir.</p>	 <p>Görsel 5.18: Şapka yüksekliği ölçüsü</p>
<p>Şapka Uzunluk ve Genişlik (Kenar) Ölçüsü: Alından (kaşların üstünden) enseye kadar ve başın tepesinden geçecek şekilde, şakaklar arasından ölçülerek tespit edilir (Görsel 5.19). Örülecek şapka, tam baş ölçüsü alınan yerlerden geçmesi planlanan bir model ise baş ölçüsü tam alınır. Şapka modeli, başı iyice saran yapıda bir bere ise baş ölçüsünü alırken esneterek ölçüyü fazla almak gerekmektedir.</p>	 <p>Görsel 5.19: Şapka uzunluk ve genişlik ölçüsü</p>

5.6.2. Standart Baş ölçüleri

Yetişkin, genç, çocuk, ve bebek baş ölçüleri değişkenlik göstermektedir. Yetişkinlerde baş ölçüsü 55-56 cm'den başlar. Çocuklarda baş ölçüsü 54-55 cm, bebeklerde ise 36-47 cm civarındadır.

Beden dağılımına göre standart baş ölçüleri aşağıdaki tabloda verilmiştir. Bu bedenler, standart olarak örgü şapka uygulamalarında kullanılan yetişkin ve çocuk şapka ölçüleridir (Tablo 5.1).

Tablo 5.1: Şapka Beden Ölçüleri

Yaş Grubu	Baş (Tepe) Çevresi Ölçüsü	Şapkanın Yüksekliği
0-3 ay	36-40 cm	12-14 cm
3-6 ay	44-47 cm	15-16 cm
1-2 yaş	48 cm	16-17 cm
2-3 yaş	50 cm	17-18 cm
3-5 yaş	55 cm	18-20 cm
Yetişkin Kadın-Erkek	56-60 cm	20-23 cm

5.6.3. Örgü Şapka İlmek Hesaplama

Örgü şapka uygulamasına (baş ölçüsü ve yüksekliği belirlendikten sonra) şiş ya da tığa ilmek atarak başlamak için ilmek hesabı yapmak gerekmektedir.

Şapka örmeye başlamadan önce modele uygun ip, şiş veya tığ belirlenmeli ardından örnek parça örülmelidir. Şiş ile on ilmek veya tığ ile 10 zincir çekilerek 5 cm yüksekliğinde örnek parça örülüp kaç cm genişlik verildiği mezür ile ölçülür. Baş çevresi ile ilmek sayısı çarpılır. Çıkan sonuç, örnek parçanın ölçüsüne bölünerek ilmek sayısı hesaplanır.

ALIŞTIRMA
ZAMANI

Baş çevresi ölçüsü 55 cm olarak belirlenen bir genç kız şapkası örülmek istenmektedir. 10 cm örgü için 16 ilmek atılması gerektiğine göre şapkanın tamamı kaç ilmek olmalıdır?

.....

.....

.....

.....

CEVAP: 88 İLMEK

5.7. ÖRGÜ ŞEMASI HAZIRLAMA

Örgü şeması, örgünün birinci sırasından işlemin sonuna kadar yapım aşamalarının sıralanmasıdır. Örülecek her bir parça (tepe, kenar) için ayrı bir şema hazırlanabileceği gibi tek bir şema ile ürünün bütünü de oluşturulabilir. Bu şemalar, yapılacak örgü modeline göre değişiklik gösterir.

Örgü şeması hazırlamak için iki yöntem kullanılır. Birincisi, hazır bir modelin tasarlanmış şemasını kareli bir kâğıt kullanarak hazırlamaktır. İkincisi ise tasarlanan ürünün şemasını ölçülendirme yaparak sembollerle hazırlamaktır.

Örgü şemasında kullanılan semboller, örgü şemasının daha kolay anlaşılmasını ve örgü sırasında takibin kolaylaşmasını sağlar.

Tığ ve şiş örücülüğü ile şapka yapımında kullanılan sembollerin kısaltmaları aşağıdaki tablolarda gösterilmiştir (Tablo 5.2, 5.3).

Tablo 5.2: Tığ Örgü Şapka Yapımında Sık Kullanılan Semboller ve Kısaltmaları

Tığ Örgü Sembolleri	Kısaltmaları
Zincir	ZN
Sihirli Halka	SH
Sık İğne	X
Tekli Tırabzan	HDC
İkili Tırabzan	DC
Üçlü Tırabzan	TR
İlmek Kaydırma	CC
Artırma	V
Eksiltme	E
Arka İlmekten Örme	BLO
Ön İlmekten Örme	FLO

Tablo 5.3: Şiş Örgü Şapka Yapımında Sık Kullanılan Semboller ve Kısaltmaları

Şiş Örgü Sembolleri	Kısaltmaları
İlmek	İ
Düz Örgü	D
Ters Örgü	T
Haroşa	H
Artırma	A
Eksiltme	E

ALIŞTIRMA ZAMANI

Şiş örgü sembollerini kullanarak örnek şapka modelinin şemasını hazırlayınız.

Şema 1: Şapka Model Şeması

İşlem Sırası	Örgü Şeması
1.	
2.	
3.	
4.	
5.	
6.	
7.	
8.	
9.	
10.	
11.	
12.	
13.	

Görsel 5.20: Örnek şapka modeli

5.8. ÖRGÜ ŞAPKA YAPIMINDA KULLANILAN AKSESUARLAR

Örme işlemi biten bir ürünün daha estetik görünmesi için ürün üzerinde aksesuarlar ile yapılan çalışmalara **süsleme** denir. Örgü şapkayı süslerken kullanılan yöntemler, modele ve malzemeye uygun seçilmelidir. Örgü şapka süslemelerinde yaratıcılık ön plana çıkarıldığında özgün çalışmalar oluşturulabilir. Farklı malzeme ve tekniklerle hazırlanmış aksesuarlar ile şapka süsleme yöntemleri aşağıda sıralanmıştır.

5.8.1. Ponpon ile Süsleme

Ponpon, örgü şapka süslemelerinde sıklıkla kullanılan malzemelerdendir (Görsel 5.21). Hobi marketlerinde veya örgü malzemeleri satış noktalarında hızlı ve kolay ponpon yapmak için aparatlar vardır. Fakat elde yapımı da oldukça kolaydır. Daire şeklinde iki adet karton kesilir. Dairenin ortası, yuvarlak kesilir ve çıkarılır. Kartonlar üst üste koyulur. Kartonların ortası, doluncaya kadar ip ile sarılır. Sarılan iplerin dış kenarları makas ile kesilir. Ponpon yapmak için seçilen ipten bir parça kesilerek iki karton arasından geçirilir ve ponpon sıkıca bağlanır. Son olarak kartonlar kesilir ve iplerin arasından çıkarılır.

Görsel 5.21: Ponpon

5.8.2. Püskül ile Süsleme

Bir ucundan şapka ve benzeri aksesuarlara süs olarak takılan diğer ucu serbest, birden fazla ipin bütünleşmesi ile oluşturulan saçak şeklindeki iplik demetine **püskül** denir (Görsel 5.22). Yapılmak istenen püskülün boyutuna göre bir adet dikdörtgen şeklinde karton kesilerek üzerine istenen dolgunlukta ip sarılır. Sarılan ipler, kartonun arasından çıkarılır ve üst kısmından aşağıya doğru 1-2 cm dolanarak sıkıca bağlanır. Püskülün uç kısımları kesilerek makas ile düzeltilir.

Görsel 5.22: Püskül

5.8.3. Örgü Motifler ile Süsleme

Yan yana gelerek bir bezeme (süsleme) işini oluşturan örgü parçalarının her birine **motif** denir. Motifler, örgü şapkanın rengine uygun ipler ile süsleme için kullanılır. Tığ veya şiş ile örülen çeşitli motifler, şapkanın büyüklüğüne göre büyültülüp küçültülebilir. Zıt renkli iplerle örülerek de şapka süslemesinde kullanılabilir. Süsleme amacıyla örülecek motifler kare ya da yuvarlak olabilir. Doğadan esinlenerek yaprak, çiçek, yıldız vb. nesnelerin şekilleri de şeması oluşturularak örülebilir (Görsel 5.23).

Görsel 5.23: Örgü motifleri

5.8.4. Basit Nakış İğne Teknikleri ile Süsleme

Şapka örgüsü bittikten sonra belirlenen model tasarımına uygun olarak şapkanın üzerine, uyumlu renk iplerle işleme yapılmasıdır. Her çeşit örgünün süslemesinde yaygın olarak kullanıldığı gibi şapkalarda da sıklıkla tercih edilmektedir. Örgü şapka uygulamalarında en sık tercih edilen nakış teknikleri; makine dikişi, sap işi, rokoko, çöp işi ve eğrelti otu iğnesi tekniğidir (Görsel 5.24).

Görsel 5.24: Nakış ile süsleme

5.8.5. Kordon ve Saç Örgüsü ile Süsleme

Kordon bükme ve saç örgüsü tekniğiyle oluşturulan süsler, şapka üzerine bağlanarak kullanılır.

Kordon Yapımı: İpin kalınlığına göre 3-4 kat ip hazırlanır. İp, yapılacak kordonun iki katı hesaplanarak hazırlanır. İstenen kordon uzunluğunun 1/3 ü kadar bükme payı ilave edilir (Görsel 5.25).

Örnek Kordon Ölçüsü

90 cm uzunluğunda kordon elde etmek için

$90 \times 2 = 180$ cm

$1/3 = 60$ cm

$180 + 60 = 240$ cm ip kesilmelidir.

Görsel 5.25: Kordon

Saç Örgüsü Yapımı: İpler, belirlenen uzunlukta, üst üste 6 kat olacak şekilde kesilir. İp demeti ikişer ikişer üç parçaya ayrılır ve birbirlerinin aralarından geçirilerek saç örgüsü oluşturulur. İplerin kaç kat kesileceği, istenen kalınlığa göre değişiklik gösterir (Görsel 5.26).

Görsel 5.26: Saç örgüsü

5.8.6. Düğme ve Hazır Gereçlerle Süsleme

Örgü şapkalar; çeşitli büyüklük ve modelde düğme, hazır gereçlerden kurdele, pul, boncuk ve yapay çiçekler ile süslenebilir (Görsel 5.27). Bu gereçler, ayrı ayrı kullanılabileceği gibi şapkanın modeline göre birlikte de süslemeyi oluşturabilir.

Görsel 5.27: Düğme ve hazır gereçlerle süsleme

5.9. ŞAPKAYA FORM VERMEK İÇİN KULLANILAN YÖNTEMLER

Örgü şapkaya form verme işlemleri iki şekilde yapılır. Bunlar: Buhar verme ve sertleştirme yöntemleridir.

5.9.1. Buhar Verme

Örgü şapka üzerine ütüyü değıdirmeden buhar vererek düzeltme, form verme işlemidir (Görsel 5.28).

Görsel 5.28: Buhar vererek form verme

5.9.2. Sertleştirme

Şapkaya sertleştirme ile form vermek en eski yöntemlerden biridir. Bu işlem için piyasada çok farklı malzemeler bulunmaktadır. Kullanılan yöntemler, birbiriyle benzerlik gösterir.

Pirinç Kola ile Sertleştirme: Örgüye parlaklık ve sertlik vermek amacıyla kullanılan kola, beyaz renkli ve katı bir maddedir. Bu madde önce soğuk suda eritilir sonra üzerine kaynar su dökülerek pişirilir. Boza kıvamını alınca içine örgü batırılır, istenen formda bir kalıba yerleştirilerek kurumaya bırakılır. Pirinç kola, kuruyunca şeffaflaşır.

Yaprak Jelatin ile Sertleştirme: Jelatin, hayvan kemik ve derilerinin suda kaynatılmasının ardından elde edilen sıvının kalıplara dökülüp kurutulmasıyla elde edilir. Piyasada örgü, kumaş vb. için üretilen yaprak jelatinler bulunmaktadır. Benmari usulü (bain-marie: ısıya dayanıklı bir kabı kaynar ısıdaki suyun içinde tutarak yapılan eritme yöntemi) ile eritilir ve içine örgü batırılır; istenen form verilerek kurumaya bırakılır. Yaprak jelatin, kuruyunca şeffaflaşır.

Nişasta ile Sertleştirme: Örgü şapka kolalamakta sıkça tercih edilir. Nişastanın yoğun yapışkan kıvamı, şapkaya form vermede etkilidir. Nişasta su ile pişirilir, örgü bu karışımın içine batırılır ve istenen form verilerek kurumaya bırakılır. Nişasta, kuruyunca şeffaflaşır.

Şeker Kolası ile Sertleştirme: Şeker sıcak suda eritilir ve örgü bu suyun içine batırılır, istenen form verilerek kurumaya bırakılır. Kuruyunca şeffaflaşır.

Çiçek Tutkalı ile Sertleştirme: Yapay çiçek ve örgü çalışmalarında sertleştirmek ve form vermek için kullanılmaktadır. Tutkal su ile karıştırılır, örgü bu karışımın içine batırılır, istenen form verilerek kurumaya bırakılır. Kuruyunca şeffaflaşır (Görsel 5.29, 5.30, 5.31, 5.32).

Görsel 5.29: Sertleştirme malzemeleri

Görsel 5.30: Kolalama işlemi

Görsel 5.31: Form verme işlemi

Görsel 5.32: Form verilmiş şapka modeli

DİKKAT EDELİM

- Bitkisel içerikli pamuklu ipler, en kolay sertleşen iplerdir.
- Kenarların düz olması isteniyorsa şapka, düz bir zeminde kurutulmalıdır.
- Eğim veya yön verilecekse şapka, mutlaka yükseltilelerle desteklenmelidir.
- Evde bulunan şapka büyüklüğünde derin kâseler de form vermede kullanılabilir.
- Form vermek için yapılan sertleştirme işlemi, örgü şapka yıkandığında ilk örüldüğü hâle geleceği için mutlaka her yıkama sonrası tekrarlanmalıdır.

5.10. KALİTE KONTROL YÖNTEMLERİ

Kalite kontrol, şapkanın örülmesi sürecinde oluşabilecek hataları engellemek ya da en aza indirmek ve üretimdeki kaliteyi sağlamak için önemlidir. Kalite kontrolün en önemli amacı, ürün kalitesinin en üst seviyede olmasını sağlamaktır (Görsel 5.33).

Örgü şapka kalite kontrol işlemleri üç aşamada yapılır.

Malzeme Kontrolü: Seçilen ipin örgüye uygun olup olmadığının kontrolüdür. Uygulama sonrasında ip fazlalıklarının temizliği de kontrol edilir.

Ölçü Kontrolü: Örgü şapka ölçülerinin standart baş ölçüleri ile uygunluğu kontrol edilir.

Duruş Formu Kontrolü: Örgü şapka, baş mankenine giydirilerek baştaki duruşu kontrol edilir. Genel olarak görünümü, örgü kalitesi, kullanılan aksesuarların malzeme ile uyumunun kontrolü yapılır.

Görsel 5.33: Kontrolleri yapılmış şapka modeli

DİKKAT EDELİM

Bu bölümde, öğrenme birimleri kapsamında edineceğiniz kazanımları içeren farklı uygulamalar sunulmuştur. Uygulamalarda belirtilen süreleri göz önünde bulundurarak sizin için uygun olan uygulamaları seçiniz.

12

DERS SAATI

5.1.

ŞİŞ ÖRGÜ ŞAPKA

SEMBOLLER

- İ: İLMEK
- D: DÜZ ÖRGÜ
- T: TERS ÖRGÜ
- H: HAROŞA
- E: EKSİLTME
- ()*: TEKRAR

ZORLUK DERECESİ

KULLANILACAK ARAÇ GEREÇ

- Kahverengi, turuncu ve gri renkte yün örgü ipi
- Makas
- Mezür
- Yorgan iğnesi
- Ponpon aparatı
- 3,5 numara şiş
- Kâğıt
- Kalem

5.1. UYGULAMA - ŞİŞ ÖRGÜ ŞAPKA

Yönerge: Bu uygulamada sizden şiş örgü şapka modelini örgü şemasına uygun örmeniz beklenmektedir. Aşağıdaki işlem basamaklarını takip ederek uygulamayı gerçekleştiriniz (Görsel 5.34).

Yapacağınız çalışma, uygulamaların sonunda verilen değerlendirme formunda yer alan ölçütlere göre değerlendirilecektir. Çalışmanızı yaparken bu ölçütleri dikkate alınız.

UYGULAMA GÖRSELİ

Görsel 5.34: Şiş örgü şapka modeli

ŞEMA 1: ŞİŞ ÖRGÜ ŞAPKA MODELİ

Kahverengi	1.	116 İ
Kahverengi	2-19.	18 SR (2D, 2 *29=116)
Gri	20-24.	5 SR H=116
Turuncu	25-29.	5 SR H=116
Kahverengi	30-34.	5 SR H=116
Gri	35-39.	5 SR H=116
Turuncu	40-44.	5 SR H=116
Kahverengi	45-49.	5 SR H=116
Gri	50-54.	5 SR H=116
Turuncu	55-56.	2 SR H=116
Turuncu	57.	(2H, 1E)*38=78
Turuncu	58.	(2H, 1E)*26= 52
Turuncu	59.	(2H, 1E)*17= 35
Turuncu	60.	(2H, 1E)*11= 24

1. İŞLEM
BASAMAĞI

Kullanım alanına göre araştırdığınız şapka modelini ve malzemesini seçiniz.

- Atölye önlüğünüzü giyiniz.
- Masa örtünüzü seriniz.
- Malzemeleri satın alırken pazar/piyasa araştırması yaparak ekonomik olmaya özen gösteriniz.
- Şiş örgü şapka modeli ölçüleri Tablo 5.4'te verilmiştir.
- Şapka modelinizin ölçülerini tabloda verilen ölçülere uygun biçimde oluşturunuz.

Tablo 5.4: Şiş Örgü Şapka Modeli Ölçüleri

Baş Ölçüsü	49 cm
Şapka Lastik Ölçüsü	5 cm
Şapkanın Boy Ölçüsü	22 cm

- Ölçü alırken öğretmeninizden ve arkadaşlarınızdan yardım alınız.
- Şapka modeline uygun malzemelerinizi hazırlayınız (Görsel 5.35).
- Malzemelerinizin düzenli olması için örgü kutusu ediniz.
- Araç gerecinizi arkadaşlarınız ile paylaşmanız, iş birliği açısından önemlidir.

Görsel 5.35: Kullanılacak araç gereç

2. İŞLEM BASAMAĞI

Uygulama yapacağınız şapka örgü şemasını oluşturunuz.

- Örgü şemasını kareli bir kâğıda yazarak masanıza yerleştiriniz. Bu işlem, takibinizi kolaylaştıracaktır.
- Örgü şemasını takip ederek şapka modelinizi örmeye başlayabilirsiniz.
- İşlemeye lastikten başlayarak şapkanın tamamını örebilirsiniz.

3. İŞLEM BASAMAĞI

Şapka modelini örgü şemasına uygun örnünüz.

- Şapkayı şiş örgü şapka şeması işlem basamaklarına uygun örnünüz.
- Şemanın birinci işlem basamağına göre şişe 116 ilmek atınız (Görsel 5.36, 5.37).

Görsel 5.36: Şişe ilmek atma

Görsel 5.37: Şişe ilmek atma

- Örgü şemasına uygun olarak ikinci ile on dokuzuncu işlem basamağı arasını 18 sıra, 2 düz 2 ters öreerek şapkanın lastik kısmını oluşturunuz (Görsel 5.38, 5.39).
- Uygulamada zorlandığınız yerde öğretmeninizden yardım isteyiniz.

Görsel 5.38: Şapka lastiğini örme işlemi

Görsel 5.39: Lastik örgüsü

- Şapkanın lastiğini 18 sıra ördükten sonra mezür ile ölçerek kontrolünü sağlayınız (Görsel 5.40).
- Örgü şemasına uygun olarak yirminci işlem basamağında örgünün ön yüzünden gri renk ip ile haroşa örgü örmeye başlayınız (Görsel 5.41).

Görsel 5.40: Mezür ile ölçme işlemi

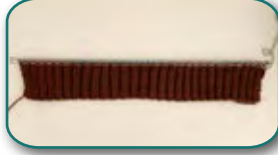

Görsel 5.41: Gri ip ile örme işlemi

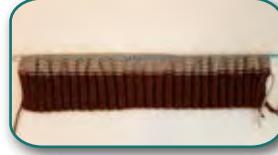
- Örgü işlemi sırasında göz, boyun, el ve bel ağrısı olmaması için oturuş pozisyonunuza dikkat ediniz. Örgünüzü ergonomi (iş bilimi) kurallarına uygun örnünüz.

- Gri ip ile örülen ilk sırada, altta kahverengi ip ile kaynaşmış çizgili görünüm ortaya çıkacaktır (Görsel 5.42).
- Renk geçişi olarak örülen haroşa örgülerde model tasarımınıza göre örgünün her iki tarafını da kullanmayı tercih edebilirsiniz.
- Gri ip ile şemaya uygun olarak örülen örgünün ön yüzünden bakıldığında üst üste 4 sıra görünecektir (Görsel 5.43).

Görsel 5.42: Gri ip ile örme işlemi

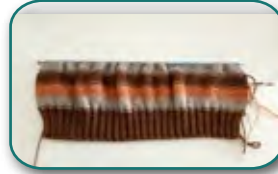

Görsel 5.43: Örgünün ön yüzü

- Arka yüzünden bakıldığında örgünüzde üst üste 5 sıra görünecektir (Görsel 5.44).
- Şapkanın örgü şemasına uygun olarak elli dördüncü işlem basamağını ördüğünüzde örgünüz görseldeki gibi görünecektir (Görsel 5.45).

Görsel 5.44: Örgünün arka yüzü

Görsel 5.45: Şapkanın örülüşü

- Atölye çalışmalarında herhangi bir yaralanmaya sebep olabilecek şakalaşmalardan sakınınız.
- Şapkanın örgü şemasına uygun olarak elli altıncı işlem basamağını ördüğünüzde örgünüz görseldeki gibi görünecektir (Görsel 5.46).

Görsel 5.46: Şapkanın örülüşü

- Örgü şemasına göre elli altıncı işlem basamağından sonra şapkadaki ilmekleri birer eksilterek kesme işlemi yapınız.
- İki ilmek örüp bir ilmek eksilterek kesme işlemine başlayınız (Görsel 5.47).

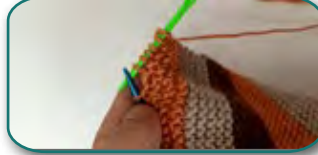
Görsel 5.47: Kesme işlemi

- Örgü örme işlemi sırasında elleriniz terleyebilir, bu nedenle örgünüzün kirlenmemesi için tedbirler alınız.
- Örgü şemasına göre elli yedinci işlem basamağında 2 ilmek örüp 1 ilmek eksilterek ilmek sayısını 78'e düşürünüz.
- Örgü şemasına göre elli sekizinci işlem basamağında 2 ilmek örüp 1 ilmek eksilterek ilmek sayısını 52'ye düşürünüz (Görsel 5.48).
- Örgü şemasına göre elli dokuzuncu işlem basamağında 2 ilmek örüp 1 ilmek eksilterek ilmek sayısını 35'e düşürünüz.
- Örgü şemasına göre altmışıncı işlem basamağında 2 ilmek örüp 1 ilmek eksilterek ilmek sayısını 24'e düşürünüz.
- Kalan ilmeklerin içerisinde yün iğnesi yardımıyla ip geçirerek şapkayı büzünüz (Görsel 5.49, 5.50).

Görsel 5.48: Kesme işlemi

Görsel 5.49: Şapkayı büzme işlemi

Görsel 5.50: Büzme işlemi

- Tepe kısmı büzülen şapkayı ikiye katlayarak ters çeviriniz.
- Ters çevrilen şapkayı tepe kısmından lastik kısmına kadar yün iğnesi ile dikiş (Görsel 5.51).
- İlmekleri karşılıklı dikerek çok sıkı olmayan bir dikiş elde ediniz.
- Dikim işlemi biten şapkayı ön yüzüne çeviriniz (Görsel 5.52).
- Şapkanın lastik kısmı, düz olarak kullanılabilmesi gibi kıvrılarak kullanım da tercih edilebilir.
- Çalışma ortamını sık sık havalandırmaya özen gösteriniz.
- Çalışma ortamınızın aydınlık, düzenli ve temiz olması çalışmanızı daha da kolaylaştıracaktır.

Görsel 5.51: Şapkayı dikme işlemi

Görsel 5.52: Şapkanın dikilmiş hâli

4. İŞLEM BASAMAĞI

Şapka modeline uygun aksesuar hazırlayınız.

- Şapka modeline uygun aksesuar hazırlamak için ponpon malzemelerinizi hazırlayınız. Şapka aksesuarı olarak ponpon oluşturunuz.
- İki parçadan oluşan ponpon aparatını üst üste getiriniz.
- Belli uzunlukta (yaklaşık 3 metre) kahverengi ipi, yün iğnesine geçirerek ponpon aparatının içerisine dolaştırıp sarınız (Görsel 5.53).
- Ponpon aparatı ip ile kaplanıncaya kadar bu işlemi tekrarlayınız.
- İp bittikçe yün iğnesine ip geçirerek ponpon aparatının içine ip sarmaya devam ediniz.
- Kahverengi ip ile kaplanan ponpon aparatının çevresinden ipleri makasla kesiniz (Görsel 5.54).

Görsel 5.53: Ponpon yapımı

Görsel 5.54: Ponpon iplerinin kesimi

- Aparatın arasından ip geçirerek kesilen ipleri sıkıca bağlayınız ve ponponun uçlarını makas ile düzeltiniz (Görsel 5.55, 5.56).

Görsel 5.55: Ponpon yapımı

Görsel 5.56: Ponpon

5. İŞLEM BASAMAĞI

Aksesuarı şapka üzerine yerleştiriniz.

- Ponponu şapkaya iğne ile dikiş (Görsel 5.57).
- Şapkayı mezür ile ölçerek kontrolünü sağlayınız (Görsel 5.58).

Görsel 5.57: Ponponu şapkaya dikme işlemi

Görsel 5.58: Ölçme işlemi

6. İŞLEM BASAMAĞI

Kalite kontrol yöntemlerini uygulayınız.

- Şapkanın iç kısmında kalan ipliklerinizi sağlamlaştırıp kesiniz.
- Şapkanın kalite kontrolünü yapınız (Görsel 5.59).
- Çalışma ortamınızı ve çevrenizi temiz bırakınız.
- Uygulamada çalıştığınız ürünü okulunuzda sergileyerek ürün tanıtımı yapabilirsiniz.

Görsel 5.59: Şiş örgü şapka

5.1. UYGULAMA - DEĞERLENDİRME FORMU

5.1. uygulamanın değerlendirilmesi verilen ölçütlere göre yapılacaktır.
1 (başlangıç düzeyinde), 2 (geliştirilmeli), 3 (orta), 4 (iyi), 5 (çok iyi)

ÖLÇÜTLER	DERECE				
	1	2	3	4	5
A) HAZIRLIK					
1. Çalışma ortamını ve malzemeleri hazırladı.					
2. Örgü tekniği ile şapka model araştırması yaptı.					
B) EDİNİLEN BİLGİLERİ BECERİYE DÖNÜŞTÜRME					
3. Tekniğe uygun belirlenen model şapkanın örgü şemasını oluşturdu.					
4. Örgü tekniği ile şapkayı örgü şemasına uygun ördü.					
5. Şapka modeline uygun aksesuar hazırladı.					
6. Şapka modeline uygun aksesuarı üzerine yerleştirdi.					
7. Örgüde kalan iplikleri temizledi.					
8. Biten ürünün kalite kontrolünü kontrol yaptı.					
C) BEKLENEN DAVRANIŞ					
9. Zamanı verimli kullandı.					
10. Temiz ve düzenli çalıştı.					
SÜTUN TOPLAMLARI					
TABLO PUANI					
DEĞERLENDİRME PUANI = [(TABLO PUANIx100)/50]					
Ölçekten 100 üzerinden 70 puan aldıysanız bu öğrenme için başarınız yeterli düzeyde demektir. 69 veya altı puan aldıysanız ilgili önceki öğrenmeleri tekrar etmeniz gerekmektedir.					

SINIF	NUMARA	ÖĞRENCİNİN ADI SOYADI	DEĞERLENDİRME PUANI

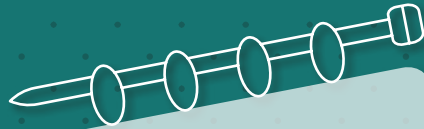
5.2.

24
DERS SAATI

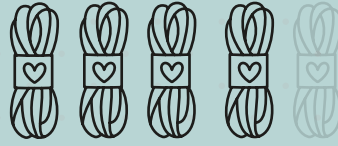

SEMBOLLER

- SH: SİHİRLİ HALKA
- X: SIK İĞNE
- DC: İKİLİ TIRABZAN
- V: ARTIRMA
- ZN: ZİNCİR
- *(): TEKRAR

ZORLUK DERECESESİ

KULAKLI ÇOCUK ŞAPKASI

KULLANILACAK ARAÇ GEREÇ

- 100 g beyaz renk ip
- 100 g turkuaz renk ip
- 100 g sarı renk ip
- 100 g siyah renk ip
- Makas
- Mezura
- İşaret belirleyici
- Yün iğnesi
- 2,5 numara tığ
- Kâğıt
- Kalem

5.2. UYGULAMA - KULAKLI ÇOCUK ŞAPKASI

Yönerge: Bu uygulamada sizden tığ örgü kulaklı çocuk şapka modelini örgü şemasına uygun örmeniz beklenmektedir. Aşağıdaki işlem basamaklarını takip ederek uygulamayı gerçekleştiriniz (Görsel 5.60).

Yapacağınız çalışma, uygulamaların sonunda verilen değerlendirme formunda yer alan ölçütlere göre değerlendirilecektir. Çalışmanızı yaparken bu ölçütleri dikkate alınız.

UYGULAMA GÖRSELİ

Görsel 5.60: Kulaklı çocuk şapka modeli

ŞEMA 1: TEPE ÖRĞÜSÜ (RENK: SARI)

1.	SH
2.	12 DC
3.	HER İLMEĞE 2 DC (24 DC)
4.	(1 DC, 1V)*12=36 DC
5.	(2 DC, 1V)*12=48 DC
6.	(3 DC, 1V)*12=60 DC
7.	(4 DC, 1V)*12=72 DC
8.	(5 DC, 1V)*12=84 DC
9.	(6 DC, 1V)*12=96 DC

ŞEMA 2: KENAR ÖRĞÜSÜ (RENK: SARI)

10-20.	11 SR 96 DC
--------	-------------

ŞEMA 3: GÖZÜN DIŞ KISMI (RENK: BEYAZ, ADET: 2)

1.	SH
2.	12 DC
3.	HER İLMEĞE 2 DC (24 DC)
4.	(1 DC, 1V)*12 =36 DC

ŞEMA 4: GÖZÜN İÇ KISMI (RENK: TURKUAZ, ADET: 2)

1.	SH
2.	12 DC
3.	HER İLMEĞE 2 DC (24 DC)

ŞEMA 5: GÖZBEBEĞİ (RENK: SİYAH, ADET: 2)

1.	SH
2.	12 DC

ŞEMA 6: GÖZBEBEĞİ (RENK: BEYAZ, ADET: 2)

1.	SH
2.	6X

ŞEMA 7: AĞIZ (RENK: BEYAZ, ADET: 2)

1.	SH
2.	12 DC
3.	HER İLMEĞE 2 DC (24 DC)

ŞEMA 8: BURUN (RENK: SİYAH, ADET: 2)

1.	SH
2.	6 DC
3.	6 X

ŞEMA 9: KULAK (RENK: BEYAZ, ADET: 2)

1.	SH
2.	4 DC, 1 ZN, 4 DC
3.	6 DC, 1 ZN, 6 DC
4.	8 DC, 1 ZN, 8 DC

ŞEMA 10: KULAK (RENK: SARI, ADET: 2)

1.	SH
2.	4 DC, 1 ZN, 4 DC
3.	6 DC, 1 ZN, 6 DC
4.	8 DC, 1 ZN, 8 DC

1. İŞLEM BASAMAĞI

Kullanım alanına göre araştırdığınız şapka modelini ve malzemesini seçiniz.

- Atölye önlüğünüzü giyiniz.
- Masa örtünüzü seriniz.
- Kulaklı çocuk şapka modeli ölçüleri Tablo 5.5'te verilmiştir. Siz de şapka modelinizin ölçülerini tabloda verilen ölçülere uygun biçimde oluşturunuz.

Tablo 5.5: Kulaklı Çocuk Şapkası Modeli Ölçüleri

Çocuk Baş Ölçüsü	47 cm
Şapka Tepe Ölçüsü	13 cm
Şapka Kenar Yüksekliği	15 cm
Şapkanın Boy Ölçüsü	20 cm

- Ölçü alırken öğretmeninizden ve arkadaşlarınızdan yardım alınız.
- Şapka modeline uygun malzemelerinizi hazırlayınız (Görsel 5.61).
- Malzemelerinizin düzenli olması için örgü kutusu ediniz.
- Uygulamada kullanacağınız araç gereci temin ederken artık malzemeleri değerlendirerek israfı önleyiniz.
- Atölye çalışmalarını esnasında, dik pozisyonda oturunuz ve yapılan çalışmayı belli bir mesafeden takip ediniz.

Görsel 5.61: Kullanılacak araç gereç

2. İŞLEM BASAMAĞI

Uygulama yapacağınız şapka örgü şemasını oluşturunuz.

- Örgü şemasını bir kâğıda yazarak masanıza yerleştiriniz. Bu işlem, örgü sıra takibinizi kolaylaştıracaktır.
- Ortam ışığını, örgünüzü en uygun şekilde aydınlatması için kullanınız.
- Örgü şemasını takip ederek kulaklı çocuk şapka modelinizi örmeye başlayabilirsiniz.
- Şapkanın önce tepe sonra kenar örgüsünü, şemaya ve işlem sırasına uygun olarak örünüz.

3. İŞLEM BASAMAĞI

Şapka modelini örgü şemasına uygun örünüz.

- Başlangıç ilmeğinin olduğu yere işaret belirleyici takınız.
- İşaret belirleyici yerine renkli iplik ya da çengelli iğne de kullanabilirsiniz.
- İşlem sırasında örgü şemasının belirtilen sayılarla eşit olup olmadığını kontrol ediniz.
- Şapkanın tepe örgüsü, birinci şemaya göre üçüncü işlem basamağını ördüğünüzde görseldeki gibi görünecektir (Görsel 5.62).

Görsel 5.62: Sık iğne tekniği

- Dokuzuncu işlem basamağını, şapkanın tepe örgü şemasına göre örünüz ve örme işlemi tamamlandıktan sonra ördüğünüz parçayı mezura ile ölçünüz (Görsel 5.63).
- Ördüğünüz her halka sonunda, sık iğnelerinizin tarifteki sayıyla aynı olup olmadığını kontrol ediniz.
- Şapkanın tepe kısmını örerken dikkat edilecek en önemli husus, kişinin baş çevresinin doğru ölçüsünü elde etmektir.
- Kullanılan ipin ve tığın kalınlık inceliğine göre işlem basamağı sırası artırıp azaltılabilir.
- Şapkanın tepe kısmı için 13 cm ölçüsünde örgü daire elde ediniz.
- Kenar boyunu, şapkanın tepe örgü şemasına göre 11 sıra boyunca artırma ve eksiltme yapmadan örünüz (Görsel 5.64).
- Şapkanın kenar boyu için 15 cm ölçüsünde örgü elde ediniz.
- Kulaklık bölümleri için şapkanın sağ ve solunda, işaret belirleyici ile 15 ilmek işaretleyip kulak yerlerini belirleyiniz.
- Şapkanın kulaklık kısmı için gerekli olan 15 ilmeği; 6 ilmek önde, 1 ilmek kıvrım yerinde, 6 ilmek de arka kısımda olacak şekilde bırakınız (Görsel 5.65).

Görsel 5.63: Tepe ölçümü

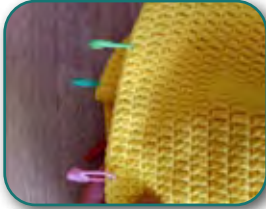

Görsel 5.64: Şapkanın kenar boyu ölçümü

Görsel 5.65: İlmeklerin belirlenmesi

- Şapkanın önünde ve arka kısmın tam ortasında 33 ilmek bırakınız.
- Şapkanın sağ kulaklık bölümünü örünüz.
- İlmek belirleyici ile yeri belirlenen kısma 15 adet ikili trabzan örünüz (Görsel 5.66).
- Her sırada, sağ ve solda birer eksiltme yaparak ikili trabzan sayısını 3 ilmeğe düşürünüz (Görsel 5.67, 5.68).

Görsel 5.66: Şapkanın kulaklık kısmının belirlenmesi

Görsel 5.67: Eksiltme işlemi

Görsel 5.68: Şapkanın kulaklık kısmının örülmesi

- Şapkanın sol kulaklığını, sağ kulaklık bölümündeki işlem basamaklarına göre örünüz (Görsel 5.69).
- Şapkanın birleştirme yerinden başlayarak kulaklıkların etrafı da dâhil olmak üzere 2 sıra sık iğne örünüz. Kulaklık kısımlarının içe doğru kıvrılmaması için çiftler sık iğne örünüz (Görsel 5.70, 5.71).

Görsel 5.69: Şapkanın kulaklık kısmının tamamlanması

Görsel 5.70: Şapkanın etrafına sık iğne örülmesi

Görsel 5.71: Şapka sık iğne örgüsünün bitmiş hâli

- Tırnaklarınızın uzun olmaması, hem çalışmanızın kolaylaşması hem de sağlığa uygunluk açısından önemlidir.

4. İŞLEM BASAMAĞI

Şapka modeline uygun aksesuar hazırlayınız.

- Süsleme tekniklerini uygulamadan önce öğretmeniniz ve arkadaşlarınızla fikir alışverişi yapınız.
- Şapkanın saç örgüsü bağlama kısmı için 12 adet 40 cm uzunluğunda sarı ip hazırlayınız.
- İpleri ikiye katlayıp 3 adet ip grubu oluşturunuz.
- Kulaklık için en son bırakılan 3 ilmekten tığ yardımı ile ipleri geçirin (Görsel 5.72, 5.73).

Görsel 5.72: Şapka saç örgüsü için iplerin gruplandırılması

Görsel 5.73: Şapka saç örgüsü bitmiş hâli

- Şapkaya kedi figürü vermek için göz parçalarını örünüz.
- Gözün dış kısmını, üçüncü şemada verilen işlem basamaklarına göre beyaz ip ile örünüz (Görsel 5.74).
- Gözün iç kısmını, dördüncü şemada verilen işlem basamaklarına göre turkuaz ip ile örünüz (Görsel 5.75).

Görsel 5.74: Gözün dış kısmının örülmesi

Görsel 5.75: Gözün iç kısmının örülmesi

- Göz bebeği kısmını, beşinci şemada verilen işlem basamaklarına göre siyah ip ile örünüz (Görsel 5.76).
- Göz bebeğinin içini, altıncı şemada verilen işlem basamaklarına göre beyaz ip ile örünüz (Görsel 5.77).
- Şapkanın göz parçalarını, kenarlarından birbirine birleştirerek dikiş (Görsel 5.78).

Görsel 5.76: Göz bebeğinin örülmesi

Görsel 5.77: Göz bebeğinin örülmesi

Görsel 5.78: Gözleri birleştirme işlemi

- Şapkaya kedi figürü vermek için ağız ve burun parçalarını, yedi ve sekizinci şemaya uygun olarak örünüz.
- Şapkaya kedi figürü vermek için kulak kısımlarını, dokuz ve onuncu şemaya göre örünüz.
- Kulak kısmı için örme işlemine sihirli halka yaparak başlayınız. Beyaz ve sarı ip ile ayrı ayrı kulak parçaları örünüz. 4 ikili trıbazan, 1 zincir ve 4 ikili trıbazan örünüz. Ördükten sonra halkayı birleştirmeyp üstünden devam ediniz (Görsel 5.79, 5.80).

Görsel 5.79: Kulakların örülmesi

Görsel 5.80: Kulakların örülmesi

- Örülen parçaları, beyaz ip ile örülen parça üstte kalacak şekilde, kenarlarından sık iğne yaparak birleştiriniz (Görsel 5.81, 5.82, 5.83).

Görsel 5.81: Parçaların birleştirilmesi

Görsel 5.82: Parçaların birleştirilmesi

Görsel 5.83: Kulakların bitmiş hâli

- Ucu sivri olan tığ ve şişlerinizi, kullanmadığınız zamanlarda güvenli ortamlarda bulundurunuz.

5. İŞLEM BASAMAĞI

Aksesuarı şapka üzerine yerleştiriniz.

- Örülen tüm aksesuar parçalarını şapkanın üzerine dikiş (Görsel 5.84, 5.85, 5.86, 5.87).
- Ağz kenar kısımlarını, siyah iplikle bıyık biçiminde işleyiniz (Görsel 5.88).

Görsel 5.84: Gözlerin şapkaya dikiş

Görsel 5.85: Ağız dikiş

Görsel 5.86: Kulakların dikiş

Görsel 5.87: Aksesuarların şapka üzerinde görünüşü

Görsel 5.88: Bıyık işleme

6. İŞLEM BASAMAĞI

Kalite kontrol yöntemlerini uygulayınız.

- Şapkanın arka kısmında kalan ipliklerinizi sağlamlaştırıp kesiniz.
- Şapkanın kalite kontrolünü yapınız (Görsel 5.89).
- Çalışma ortamınızı ve çevrenizi temiz bırakınız.
- Uygulamalardan artan parçaları bir araya getirerek ortak bir çalışma ile proje yapabilirsiniz.
- Uygulamada çalıştığınız ürünü yaptığınız diğer ürünlerle okulunuzda sergileyerek ürün tanıtımı yapabilirsiniz.

Görsel 5.89: Kulaklı çocuk şapkası

5.2. UYGULAMA - DEĞERLENDİRME FORMU

5.2. uygulamanın değerlendirilmesi verilen ölçütlere göre yapılacaktır.
1 (başlangıç düzeyinde), 2 (geliştirilmeli), 3 (orta), 4 (iyi), 5 (çok iyi)

ÖLÇÜTLER	DERECE				
	1	2	3	4	5
A) HAZIRLIK					
1.	Çalışma ortamını ve malzemeleri hazırladı.				
2.	Örgü tekniği ile şapka model araştırması yaptı.				
B) EDİNİLEN BİLGİLERİ BECERİYE DÖNÜŞTÜRME					
3.	Tekniğe uygun belirlenen model şapkanın örgü şemasını oluşturdu.				
4.	Şapkayı örgü şemasına uygun ördü.				
5.	Şapka modeline uygun aksesuar hazırladı.				
6.	Şapka modeline uygun aksesuarı şapkaya yerleştirdi.				
7.	Örgü sırasında kalan iplikleri temizledi.				
8.	Biten ürünün kalite kontrolünü kontrol yaptı.				
C) BEKLENEN DAVRANIŞ					
9.	Zamanı verimli kullandı.				
10.	Temiz ve düzenli çalıştı.				
SÜTUN TOPLAMLARI					
TABLO PUANI					
DEĞERLENDİRME PUANI = [(TABLO PUANI×100)/50]					
Ölçekten 100 üzerinden 70 puan aldıysanız bu öğrenme için başarınız yeterli düzeyde demektir. 69 veya altı puan aldıysanız ilgili önceki öğrenmeleri tekrar etmeniz gerekmektedir.					

SINIF	NUMARA	ÖĞRENCİNİN ADI SOYADI	DEĞERLENDİRME PUANI

14
DERS SAATI

5.3.

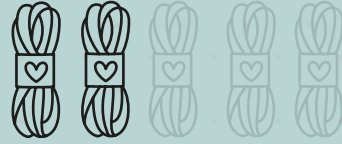

ÇİÇEKLİ ÇOCUK ŞAPKASI

SEMBOLLER

- SH:** SİHİRLİ HALKA
ZN: ZİNCİR
X: SIK İĞNE
DC: İKİLİ TIRABZAN
HDC: TEKLİ TIRABZAN
CC: İLMAK KAYDIRMA
*(): TEKRAR

ZORLUK DERECESESİ

KULLANILACAK ARAÇ GEREÇ

- 100 g krem renk pamuklu iplik
- 50 g kırmızı renk pamuklu iplik
- Makas
- Mezura
- İşaret belirleyici
- Yün iğnesi
- 3,5 numara tığ
- 2,5 numara tığ
- Kâğıt
- Kalem

5.3. UYGULAMA - ÇİÇEKLİ ÇOCUK ŞAPKASI YAPIMI

Yönerge: Bu uygulamada sizden tığ örgü çiçekli çocuk şapka modelini örgü şemasına uygun örmeniz beklenmektedir. Aşağıdaki işlem basamaklarını takip ederek uygulamayı gerçekleştirebilirsiniz (Görsel 5.90).

Yapacağınız çalışma, uygulamaların sonunda verilen değerlendirme formunda yer alan ölçütlere göre değerlendirilecektir. Çalışmanızı yaparken bu ölçütleri dikkate alınız.

UYGULAMA GÖRSELİ

Görsel 5.90: Çiçekli çocuk şapka modeli

ŞEMA 1: TEPE ÖRĞÜSÜ

1.	SH
2.	8X
3.	HER İLMEĞE 2DC (16DC)
4.	ZN İÇİNE (2DC)*8=16DC
5.	ZN İÇİNE (4DC)*8=32DC
6.	ZN İÇİNE (4DC, 2DC)*8=48DC
7.	(2DC, 2DC, 4DC)*8=64DC
8-16.	9 SR ZN İÇİNE (2DC)*32=64DC

ŞEMA 2: KENAR ÖRĞÜSÜ

17-20.	4 SR 128X
21.	64 DC
22-25.	4 SR 128X
26.	26 YUVA
40.	YUVA İÇİNE (8 DC)*26=208 DC

ŞEMA 3: ÇİÇEK MODELİ

1.	SH
2.	7 DC
3.	ZN İÇİNE (X, HDC, DC*3, HDC, X)*7
4.	ZN YUVA OLUŞTURMA
5.	ZN İÇİNE (X, HDC, DC*5, HDC, X)*7

1. İŞLEM BASAMAĞI

Kullanım alanına göre araştırdığınız şapka modelini ve malzemesini seçiniz.

- Atölye önlüğünüzü giyiniz.
- Masa örtünüzü seriniz.
- Çiçekli çocuk şapkası modeli ölçüleri Tablo 5.6'da verilmiştir.
- Şapka modelinizin ölçülerini tabloda verilen ölçülere uygun biçimde oluşturunuz.

Tablo 5.6: Çiçekli Çocuk Şapkası Modeli Ölçüleri

1-3 Yaş Baş Ölçüsü	46-48 cm
Şapka Tepe Ölçüsü	12 cm
Şapka Kenar Yüksekliği	15 cm
Şapka Kenar Örgüsü Ölçüsü	6 cm
Şapkanın Boy Ölçüsü	21 cm

- Ölçü alırken öğretmeninizden ve arkadaşlarınızdan yardım alınız.
- Şapka modeline uygun malzemelerinizi hazırlayınız (Görsel 5.91).
- Uygulamada kullanacağınız araç gereci temin ederken artık malzemeleri değerlendirerek israfı önleyiniz.
- Araç gerecinizi arkadaşlarınız ile paylaşmanız, iş birliği açısından önemlidir.
- Malzemelerinizin düzenli olması için örgü kutusu ediniz.
- Atölye çalışmaları esnasında dik pozisyonda oturunuz ve yapılan çalışmayı belli bir mesafeden takip ediniz.

Görsel 5.91: Kullanılacak araç gereç

2. İŞLEM BASAMAĞI

Uygulama yapacağınız şapka örgü şemasını oluşturunuz.

- Örgü şemasını bir kâğıda yazarak masanıza yerleştiriniz. Bu işlem, takibinizi kolaylaştıracaktır.
- Ortam ışığını, örgünüzü en uygun şekilde aydınlatması için kullanınız.
- Uygulamaya başlamadan önce yapacağınız işleri organize ediniz.
- Örgü şemasını takip ederek çiçekli çocuk şapka modelinizi örmeye başlayabilirsiniz.
- Şemaya uygun olarak şapkanın önce tepe örgüsünü sonra kenar örgüsünü örebilirsiniz.

3. İŞLEM BASAMAĞI

Şapka modelini örgü şemasına uygun örünüz.

- Örgünüzü tarife uygun olarak spiral şeklinde örünüz.
- Başlangıç sık iğnesinin olduğu yere işaret belirleyici takınız.
- Tarifini anlayamadığınız yerde öğretmeninizden yardım isteyiniz.
- Belli bir plan dâhilinde çalışınız. Bu sayede çalışmanız süresince daha az stres yapacaksınız. Bu da hata yapmanızı engelleyecektir.
- Şapkanın tepe kısmının şemasına göre ikinci işlem basamağını ördüğünüzde örgünüz, görseldeki gibi görünecektir (Görsel 5.92).
- Şapkanın tepe kısmının şemasına göre üçüncü işlem basamağını ördüğünüzde, örgünüz görseldeki gibi görünecektir (Görsel 5.93).
- Her zincir içerisine, aralarında 1 zincir çekerek ikili trabzan örünüz.
- Örgünüzün şemada belirtilen sayılarla eşit olup olmadığını kontrol ediniz.

Görsel 5.92: Sık iğne tekniği

Görsel 5.93: Tepe kısmını örme

- Şapka tepe örgü şemasına göre dördüncü işlem basamağını ördüğünüzde örgünüz, görseldeki gibi görünecektir (Görsel 5.94).
- Her zincir içerisine çift ikili trabzan örünüz, ikili trabzan geçişler arasına ise 2 zincir çekiniz.
- Şapka tepe örgü şemasına göre beşinci işlem basamağında, her zincir içerisine 2 çift ikili trabzan grupları örünüz; bu grupların arasına 1 zincir, geçişler arasına ise 2 zincir çekerek örme işlemine devam ediniz.
- Şapka tepe örgü şemasına göre altıncı işlem basamağını ördüğünüzde örgünüz görseldeki gibi görünecektir.
- Zincir içerisine 2 çift ikili trabzan, yanındaki zincire 2 adet ikili trabzan şeklinde aralarına 1 zincir, geçişler arasına 2 zincir çekerek örünüz (Görsel 5.95).
- Şapka tepe örgü şemasına göre yedinci işlem basamağını ördüğünüzde örgünüz görseldeki gibi görünecektir (Görsel 5.96).
- Zincir içerisine 2 ikili trabzan yan yana, diğerine 2 çift ikili trabzan şeklinde aralarında 1 zincir, geçişler arasına 2 zincir çekerek örünüz.

Görsel 5.94: Tepe kısmını örme

Görsel 5.95: Tepe kısmını örme

Görsel 5.96: Tepe kısmını örme

- Şapkanın tepe kısmını mezura ile ölçünüz (Görsel 5.97).
- Şapkanın tepe kısmını örerken dikkat edilecek en önemli husus, kişinin baş çevresinin doğru ölçüsünü elde etmektir.
- Kullanılan ipin ve tığın kalınlık inceliğine göre işlem basamağı sırası artırıp azaltılabilir.
- Ortam ışığını, örgünüzü en uygun şekilde aydınlatması için kullanınız.
- Şapkanın tepe kısmı için 12 cm ölçüsünde örgü daire elde ediniz.
- Şapka tepe örgü şemasına göre kenar boyunu 9 sıra boyunca her zincir boşluğuna 2 adet ikili trabzan örünüz (Görsel 5.98).

Görsel 5.97: Tepe kısmının ölçüsü

Görsel 5.98: Şapkanın kenar boy ölçüsü

- Şapkanın kenar boyu için 15 cm elde ediniz.
- Şapkanın kenar örgüsü kısmına, on yedinci işlem basamağı şemasına göre 4 sıra sık iğne örünüz (Görsel 5.99, 5.100).

Görsel 5.99: Şapkanın kenar örgüsünün örülmesi

Görsel 5.100: Şapkanın kenar örgüsünün örülmesi

- Başlangıç sık iğnesinin olduğu yere işaret belirleyici takınız.
- İşaret belirleyici yerine renkli iplik de kullanabilirsiniz.
- Zincir aralarında birer zincir atlayarak şapkanın bağcık kısmında delikler oluşturmak için ikili tırbazanlar örünüz (Görsel 5.101).

Görsel 5.101: Şapkanın delikli kısmının örülmesi

- Şapkanın yirmi ikinci işlem basamağına göre 4 sıra sık iğne örünüz (Görsel 5.102).
- Şapka tepe örgü şemasına göre yirmi altıncı işlem basamağına 6 zincir çekerek başlayınız ve beşinci zincirin içerisine sık iğne ile birleştirerek yuvalar oluşturunuz (Görsel 5.103).

Görsel 5.102: Şapkanın kenar örgüsünün örülmesi

Görsel 5.103: Yuvaların oluşturulması

- Örgünüzü, yuvaların içerisine 8 adet ikili tırbazan ve 1 sık iğne yaparak örünüz ve şapkanın kenar örgüsünü tamamlayınız (Görsel 5.104, 5.105).
- Atölye çalışmalarında herhangi bir yaralanmaya sebep olabilecek şakalaşmalardan sakınınız.

Görsel 5.104: Yuvaların içinin örülmesi

Görsel 5.105: Şapkanın şema örgüsünün tamamlanmış hâli

4. İŞLEM BASAMAĞI

Şapka modeline uygun aksesuar hazırlayınız.

- Şapkanın aksesuar bağcığı için 55 cm uzunluğunda zincir yapınız.
- Hazırlanan bağcığı, oluşturduğunuz deliklerden geçirin ve şapkanın arkasından bağlayınız (Görsel 5.106, 5.107).

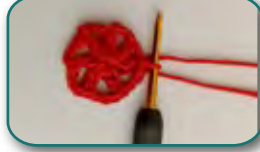
Görsel 5.106: Şapkaya bağcığın geçirilmesi

Görsel 5.107: Şapkaya bağcığın geçirilmiş hâli

- Şapkanın aksesuarı için üçüncü şemaya uygun olarak 1 adet çiçek örünüz. Çiçek için 2,5 numara tığ kullanınız.
- Çiçek şemasına uygun olarak sihirli halka yapınız ve içerisine 7 adet, aralarında 3 zincir çekerek ikili trabzan örünüz (Görsel 5.108).
- Şapkanın çiçeğinin şemasına göre üçüncü işlem basamağını ördüğünüzde çiçeğiniz görseldeki gibi görünecektir (Görsel 5.109).

Görsel 5.108: Çiçeğin örülüşü

Görsel 5.109: Çiçeğin örülüşü

- Çiçeğin ikinci kat yapraklarını örmek için arkadan öne, aralarında 4 zincir çekerek yuvalar oluşturunuz ve sık iğne ile zinciri birleştiriniz (Görsel 5.110).
- Şapkanın çiçek şemasına göre beşinci işlem basamağını ördüğünüzde çiçeğiniz görseldeki gibi görünecektir (Görsel 5.111).

Görsel 5.110: Çiçeğin örülüşü

Görsel 5.111: Çiçek örgüsü

5. İŞLEM BASAMAĞI

Aksesuarı şapka üzerine yerleştiriniz.

- Örülüşü tamamlanan çiçeği, şapkanın ön yüzüne dikişle ve şapkayı tamamlayınız (Görsel 5.112, 5.113).
- Örgü şapkanızı sertleştirme yöntemlerinden birini kullanarak sertleştiriniz (bk. s. 192,193).

Görsel 5.112: Çiçeğin yerleştirilme işlemi

Görsel 5.113: Çiçeğin yerleştirilme işlemi

6. İŞLEM BASAMAĞI

Kalite kontrol yöntemlerini uygulayınız.

- Şapkanın iç kısmında kalan ipliklerinizi sağlamlaştırıp kesiniz.
- Şapkanın kalite kontrolünü yapınız (Görsel 5.114).
- Çalışma ortamınızı ve çevrenizi temiz bırakınız.
- Boş zamanlarınızda, etrafınızda gördüğünüz örgü aksesuarlarını inceleyip onlarla denemeler yapınız.
- Uygulamada çalıştığınız ürünü okulunuzda sergileyerek ürün tanıtımı yapabilirsiniz.
- Çocuk esirgeme kurumları ve huzurevlerini ziyaret ederek orada yaşayanlara yaptığınız ürünlerden hediye edebilirsiniz.

Görsel 5.114: Çiçekli çocuk şapka modeli

5.3. UYGULAMA - DEĞERLENDİRME FORMU

5.3. uygulamanın değerlendirilmesi verilen ölçütlere göre yapılacaktır.
1 (başlangıç düzeyinde), 2 (geliştirilmeli), 3 (orta), 4 (iyi), 5 (çok iyi)

ÖLÇÜTLER

DERECE

1 2 3 4 5

A) HAZIRLIK

1. Çalışma ortamını ve malzemeleri hazırladı.

2. Örgü tekniği ile şapka model araştırması yaptı.

B) EDİNİLEN BİLGİLERİ BECERİYE DÖNÜŞTÜRME

3. Tekniğe uygun belirlenen model şapkanın örgü şemasını oluşturdu.

4. Şapkayı örgü şemasına uygun ördü.

5. Şapka modeline uygun aksesuar hazırladı.

6. Modele uygun aksesuarı şapkaya yerleştirdi.

7. Örgü sırasında kalan iplikleri temizledi.

8. Biten ürünün kalite kontrolünü kontrol yaptı.

C) BEKLENELEN DAVRANIŞ

9. Zamanı verimli kullandı.

10. Temiz ve düzenli çalıştı.

SÜTUN TOPLAMLARI

TABLO PUANI

DEĞERLENDİRME PUANI = [(TABLO PUANIx100)/50]

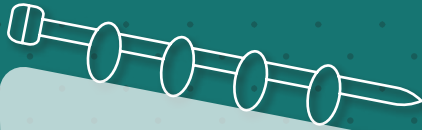
Ölçekten 100 üzerinden 70 puan aldıysanız bu öğrenme için başarınız yeterli düzeyde demektir. 69 veya altı puan aldıysanız ilgili önceki öğrenmeleri tekrar etmeniz gerekmektedir.

SINIF	NUMARA	ÖĞRENCİNİN ADI SOYADI	DEĞERLENDİRME PUANI

5.4.

27
DERS SAATI

SEMBOLLER

- SH:** SİHİRLİ HALKA
X: SIK İĞNE
V: ARTIRMA
*(): TEKRAR

ZORLUK DERECESESİ

HASIR ŞAPKA

KULLANILACAK ARAÇ GEREÇ

- 280 g hasır renk kâğıt iplik
- Renkli plastik boncuklar
- Makas
- Mezür
- İşaret belirleyici
- 3 numara tığ
- Kâğıt
- Kalem

5.4. UYGULAMA - HASIR ŞAPKA YAPIMI

Yönerge: Bu uygulamada sizden tığ örgü hasır şapka modelini örgü şemasına uygun örmeye beklenmektedir. Aşağıdaki işlem basamaklarını takip ederek uygulamayı gerçekleştiriniz (Görsel 5.115).

Yapacağınız çalışma, uygulamaların sonunda verilen değerlendirme formunda yer alan ölçütlere göre değerlendirilecektir. Çalışmanızı yaparken bu ölçütleri dikkate alınız.

UYGULAMA GÖRSELİ

Görsel 5.115: Hasır şapka modeli

ŞEMA 1: TEPE ÖRGÜSÜ

1.	SH
2.	10X
3.	HER İLMEĞE 2X (20X)
4.	20X
5.	(1X, 1V)*10 =30X
6.	30X
7.	(2X, 1V)*10=40X
8.	(3X, 1V)*10=50X
9.	50X
10.	(4X, 1V)*10=60X
11.	(5X, 1V)*10=70X
12.	70X
13.	(6X, 1V)*10=80X
14.	80X
15-31.	=17 SR 80X

ŞEMA 2: KAPLIN KENAR ÖRGÜSÜ

32.	(1V, 1X)*40=120X
33-35.	3 SR 120X
36.	(1V, 5X)*20=140X
37-39.	3 SR 140X
40.	(1V, 9X)*14=154X
41-43.	3 SR 154X
44.	(1V, 10X)*14=168X
45-46	2 SR 168X

1. İŞLEM BASAMAĞI

Kullanım alanına göre araştırdığınız şapka modelini ve malzemesini seçiniz.

- Atölye önlüğünüzü giyiniz.
- Masa örtünüzü seriniz.
- Şapka modelinizi tasarlayınız.
- Hasır şapka modeli ölçüleri Tablo 5.7'de verilmiştir.
- Şapka modelinizin ölçülerini bu tabloda verilen ölçülere uygun oluşturunuz.
- Şapka modeline uygun malzemelerinizi hazırlayınız (Görsel 5.116).
- Malzemeleri satın alırken pazar/piyasa araştırması yaparak ekonomik olmaya özen gösteriniz.
- Malzemelerinizin düzenli olması için örgü kutusu ediniz.
- Atölye çalışmaları esnasında, dik pozisyonda oturunuz ve yapılan çalışmayı belli bir mesafeden takip ediniz.

Tablo 5.7: Hasır Şapka Modeli Ölçüleri

Çocuk Baş Ölçüsü	49 cm
Şapka Tepe Ölçüsü	11 cm
Şapka Kenar Yüksekliği	11 cm
Şapka Kaplın Kenar Ölçüsü	4 cm
Şapkanın Boy Ölçüsü	19 cm

Görsel 5.116: Kullanılacak araç gereç

2. İŞLEM BAŞAMAĞI

Uygulama yapacağınız şapka örgü şemasını oluşturunuz.

- Öğretmeninizin çalışma ortamı için koyduğu kuralları uygulamaya özen gösteriniz.
- Örgü şemasını bir kâğıda yazarak masanıza yerleştiriniz. Bu işlem, takibinizi kolaylaştıracaktır.
- Ortam ışığını, örgünüzü en uygun şekilde aydınlatması için kullanınız.
- Ürün yapımı esnasında arkadaşlarınızla aranızda belli mesafe bırakarak oturmaya özen gösteriniz. Aldığınız bu önlem, örgünüzü örerken arkadaşlarınızın rahatsız olmasını engelleyecektir.
- Örgü şemasını takip ederek hasır şapka modelinizi örmeye başlayabilirsiniz.
- Şemaya uygun olarak şapkanın önce tepe, sonra kaplın kenarını örebilirsiniz (bk. Aksesuar Atölyesi kitabı, Şapka Öğrenme Birimi, s. 200).

3. İŞLEM BAŞAMAĞI

Şapka modelini örgü şemasına uygun örünüz.

- Şapkanın tepe örgüsünü işlem sırasına uygun örünüz.
- Şemanın birinci işlem sırasına uygun olarak sihirli halka oluşturunuz (Görsel 5.117).
- Sihirli halka içine 10 tane sık iğne yapınız (Görsel 5.118).
- Örgünüzü tarife uygun olarak spiral şeklinde örünüz.
- Başlangıç sık iğnesinin olduğu yere işaret belirleyici takınız. İşaret belirleyici yerine renkli iplik de kullanabilirsiniz.
- Şapkanın tepe örgü şemasına uygun olarak üçüncü işlem sırasında her sık iğnenin tepesine tığ çift batırarak 20 sık iğne örünüz.
- Şapkanın tepe örgü şemasına uygun olarak beşinci işlem sırasında 10 sık iğne örüp 1 artırarak 30 sık iğne örünüz.
- Beşinci işlem sırasını şapkanın tepe örgü şemasına uygun ördüğünüzde örgünüz görseldeki gibi görünecektir (Görsel 5.119).
- Ördüğünüz her halka sonunda, sık iğnelerinizin şemada belirtilen işlem sırasındaki sayıyla aynı olup olmadığını kontrol ediniz.

Görsel 5.117: Sihirli halka

Görsel 5.118: Sık iğne tekniği

Görsel 5.119: Tepe örgüsü

- Altıncı işlem sırasında, eksiltme ve artırma yapmadan bir önceki işlem sırasında elde edilen 30 sık iğne örünüz.
- Şapkanın tepe örgü şemasına uygun olarak yedinci işlem sırasında 10 defa 2 sık iğne örüp 1 artırarak 40 sık iğne örünüz.
- Sekizinci işlem sırasında 10 defa 3 sık iğne örüp 1 artırarak 50 sık iğne örünüz.
- Dokuzuncu işlem sırasında eksiltme ve artırma yapmadan bir önceki işlem sırasında elde edilen 50 sık iğne örünüz.
- Onuncu işlem sırasında 10 defa 4 sık iğne örüp 1 artırarak 60 sık iğne örünüz.
- Şapkanın tepe örgü şemasına uygun olarak onuncu işlem sırasını ördüğünüzde örgünüz görseldeki gibi görünecektir (Görsel 5.120).

Görsel 5.120: Tepe örgüsü

- On birinci işlem sırasında 10 defa 5 sık iğne örüp 1 artırarak 70 sık iğne örünüz.
- On ikinci işlem sırasında eksiltme ve artırma yapmadan bir önceki işlem sırasında elde edilen 70 sık iğne örünüz.
- On üçüncü işlem sırasında 10 defa 6 sık iğne örüp 1 artırarak 80 sık iğne örünüz.
- Örgünüzü örerken çok sıkı ya da gevşek olmamasına özen gösteriniz.
- On dördüncü işlem sırasında eksiltme ve artırma yapmadan bir önceki işlem sırasında elde edilen 80 sık iğne örünüz.
- Örgünüzü, şapka tepe örgü şemasına göre ve on dördüncü işlem sırasına uygun olarak örünüz (Görsel 5.121).
- Şapkanın tepe kısmını örerken dikkat edilecek en önemli husus, örgüyü kişinin baş çevresinin ölçüsüne uygun örmektir.
- Kullanılan ipin ve tığın kalınlık ve inceliğine göre işlem sırası artırıp azaltılabilir.
- Şapkanın tepe örgüsünü mezür ile ölçerek 18 cm ölçüsünde olup olmadığını kontrol ediniz (Görsel 5.122).
- Şapkanın çevresini mezür ile ölçünüz (Görsel 5.123).

Görsel 5.121: Tepe örgüsü

Görsel 5.122: Tepe örgüsünün ölçümü

Görsel 5.123: Baş çevresi ölçümü

- Şapkanın baş çevresinin 56 cm ölçüsünde olup olmadığını kontrol ediniz.
- Şapkanın tepe örgü şemasına göre on beşinci işlem sırasından otuz birinci işlem sırasına kadar kenar boyunu 17 sıra örerek artırma ve eksiltme yapmadan örünüz (Görsel 5.124).
- Şapkanın kenar boyunu ölçerek 12 cm ölçüsünde olup olmadığını kontrol ediniz (Görsel 5.125).

Görsel 5.124: Şapkanın kenar boyunun örgüsü

Görsel 5.125: Şapkanın kenar boy ölçümü

- Şapkanın kaplin kenarını, örgü şemasına uygun olarak otuz ikinci işlem basamağında 40 defa 1 sık iğne örüp 1 artırarak 120 sık iğne örünüz.
- Otuz ikinci işlem sırasını ördüğünüzde şapkanın kaplin kenarı, görseldeki gibi görünecektir (Görsel 5.126).
- Bu işlem sırasındaki artırmalar ile şapkanın kaplin kenarı genişleyecektir.
- Otuz üç, otuz dört ve otuz beşinci işlem sırasında eksiltme ve artırma yapmadan bir önceki işlem sırasında elde edilen 120 sık iğne örünüz.
- Şemaya uygun olarak otuz beşinci işlem sırasını ördüğünüzde şapkanın kaplin kenar örgüsü, görseldeki gibi görünecektir (Görsel 5.127).

Görsel 5.126: Şapkanın kaplin kenar örgüsü

Görsel 5.127: Şapkanın kaplin kenar örgüsü

- Şapkanın kaplın kenar örgü şemasına uygun olarak otuz altıncı işlem sırasında 20 defada 1 artırarak 5 sık iğne örünüz. Bu işlem sonunda toplam 140 sık iğne elde ediniz.
- Otuz yedi, otuz sekiz ve otuz dokuzuncu işlem sırasında eksiltme ve artırma yapmadan bir önceki işlem sırasında elde edilen 140 sık iğne örünüz.
- Şapkanın kaplın kenar örgü şemasına uygun olarak kırkıncı işlem sırasında 14 defada 1 artırarak 9 sık iğne örünüz. Bu işlem sonunda toplam 154 sık iğne elde ediniz.
- Kırk bir, kırk iki ve kırk üçüncü işlem sırasında eksiltme ve artırma yapmadan bir önceki işlem sırasında elde edilen 154 sık iğne örünüz.
- Kırk dördüncü işlem sırasında 14 defada 1 artırarak, 10 sık iğne örünüz. Bu işlem sonunda toplam 168 sık iğne elde ediniz.
- Kırk beşinci ve kırk altıncı işlem basamaklarında eksiltme ve artırma yapmadan bir önceki işlem sırasında elde edilen 168 sık iğne örünüz.
- Şapkanın kaplın kenar örgüsünü tamamlayınız (Görsel 5.128).

Görsel 5.128: Şapkanın tepe ve kaplın kenar örgüsü

4. İŞLEM BASAMAĞI

Şapka modeline uygun aksesuar hazırlayınız.

- Süsleme tekniklerini uygulamadan önce öğretmeniniz ve arkadaşlarınızla fikir alışverişi yapınız.
- Şapkanın aksesuarı için 6 adet 75 cm uzunluğunda ip hazırlayınız.
- Üstünden 1 cm pay bırakarak ipe düğüm atınız (Görsel 5.129).
- İpleri ikiye bölüp gruplara ayırarak saç örgüsü örünüz (Görsel 5.130).
- Örmeye başlarken ip aralarına renkli boncuklar geçiriniz.
- Aksesuarınızı şapkanın çevresinin uzunluğuna eşit örmeye özen gösteriniz (Görsel 5.131).
- Örmeye başlarken bittikten sonra şapkanın çevresine eşitlediğiniz aksesuarınıza düğüm atınız ve ipin düğüm noktasından aşağıya sarkan uçlarına renkli boncuklar takınız.

Görsel 5.129: İpe düğüm atma işlemi

Görsel 5.130: Saç örgüsü

Görsel 5.131: Şapka aksesuarı

5. İŞLEM BASAMAĞI

Aksesuarı şapka üzerine yerleştiriniz.

- Aksesuarı şapkanın üzerine yerleştiriniz (Görsel 5.132).
- Aksesuarı, şapkanın çevresine dolayarak düğüm atabileceğiniz gibi tepe ölçüsüne uygun düğümü atarak da şapkanın üstünden geçirebilirsiniz. Bu işlemde, doğru ölçü almanız önemlidir. Eksik ölçüm şapkayı büzebilir, fazla ölçüm ise aksesuarın gevşek durmasına sebep olur (Görsel 5.133).

Görsel 5.132: Aksesuar yerleştirme işlemi

Görsel 5.133: Aksesuar yerleştirme işlemi

6. İŞLEM BAŞAMAĞI

Aksesuarı şapka üzerine yerleştiriniz.

- Şapkanın iç kısmında kalan iplikleri sağlamlaştırıp kesiniz.
- Şapkanın kalite kontrolünü yapınız (Görsel 5,134).
- Çalışma ortamınızı ve çevrenizi temiz bırakınız.
- Boş zamanlarınızda, çevrenizde gördüğünüz örgü aksesuarlarını inceleyip onlarla denemeler yapınız.
- Uygulamada çalıştığınız ürünü, yapacağınız diğer ürünlerle okulunuzda sergileyerek ürün tanıtımı yapabilirsiniz.

Görsel 5.134: Hasır şapka modeli

5.4. UYGULAMA - DEĞERLENDİRME FORMU

5.4. uygulamanın değerlendirilmesi verilen ölçütlere göre yapılacaktır.

1 (başlangıç düzeyinde), 2 (geliştirilmeli), 3 (orta), 4 (iyi), 5 (çok iyi)

ÖLÇÜTLER

DERECE

1 2 3 4 5

A) HAZIRLIK

1. Çalışma ortamını ve malzemeleri hazırladı.

2. Örgü tekniği ile şapka model araştırması yaptı.

B) EDİNİLEN BİLGİLERİ BECERİYE DÖNÜŞTÜRME

3. Belirlenen model şapkanın örgü şemasını tekniğe uygun oluşturdu.

4. Şapkayı örgü şemasına uygun ördü.

5. Şapka modeline uygun aksesuar hazırladı.

6. Şapka modeline uygun aksesuarı şapkaya yerleştirdi.

7. Örgü sırasında kalan iplikleri temizledi.

8. Biten ürünün kalite kontrolünü kontrol yaptı.

C) BEKLENEN DAVRANIŞ

9. Zamanı verimli kullandı.

10. Temiz ve düzenli çalıştı.

SÜTUN TOPLAMLARI

TABLO PUANI

DEĞERLENDİRME PUANI = [(TABLO PUANI×100)/50]

Ölçekten 100 üzerinden 70 puan aldıysanız bu öğrenme için başarınız yeterli düzeyde demektir. 69 veya altı puan aldıysanız ilgili önceki öğrenmeleri tekrar etmeniz gerekmektedir.

SINIF	NUMARA	ÖĞRENCİNİN ADI SOYADI	DEĞERLENDİRME PUANI

5.1. SIRA SİZDE

Görsel 5.135'teki şapka modelini örgü şemasını çıkararak işlem sırasına uygun örneğiniz.

Görsel 5.135: Örgü şapka modeli

KULLANILACAK ARAÇ GEREÇ	SEMBOLLER

İŞLEM SIRASI	ÖRGÜ ŞEMASI
1.	
2.	
3.	
4.	
5.	
6.	
7.	
8.	
9.	
10.	

5.1. SIRA SİZDE UYGULAMA KONTROL LİSTESİ

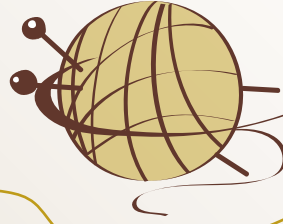
ÖLÇÜTLER		EVET	HAYIR
A) HAZIRLIK AŞAMASI			
1.	Çalışma alanını hazırladı.		
2.	Araç gerecini hazırladı.		
B) UYGULAMA AŞAMASI			
3.	Modele uygun sembolleri çıkardı.		
4.	Modele uygun örgü şeması çıkardı.		
5.	Örgü şemasına uygun modeli ördü.		
6.	Örgünün ipliklerini temizledi.		
7.	Modelin kalite kontrolünü yaptı.		
C) BEKLENEN DAVRANIŞ			
8.	Çalışma alanını temizledi.		
9.	Temiz ve düzenli çalıştı.		
D) YÖNERGE HAZIRLAMA AŞAMASI			
10.	Modelin örgü şemasını oluşturup işlem sırasını takip ederek modeli ördü.		
<p>“Hayır” olarak işaretlenen davranışlara yönelik konularda kendinizi geliştiriniz.</p>			

SINIF	NUMARA	ÖĞRENCİNİN ADI SOYADI	DEĞERLENDİRME TARİHİ

ÖRGÜ TEKNİĞİ İLE ÇANTA YAPIMI

6.
ÖĞRENME BİRİMİ

KONULAR

- 6.1. ÖRGÜ TEKNİĞİ İLE ÇANTA TANIMI VE ÖNEMİ
- 6.2. ÖRGÜ ÇANTA MODELLERİ
- 6.3. KULLANIM ALANINA GÖRE ÖRGÜ ÇANTA MODEL SEÇİMİ
- 6.4. ÖRGÜ TEKNİĞİ İLE ÇANTA YAPIMINDA KULLANILAN ARAÇ GEREÇ
- 6.5. ÖRGÜ TEKNİĞİ İLE ÇANTA YAPIMI
- 6.6. ÇANTA SAPI HAZIRLAMA TEKNİKLERİ
- 6.7. ÖRGÜ ÇANTA SAPI BİRLEŞTİRME TEKNİKLERİ
- 6.8. ÇANTA AĞIZ KAPAMA İŞLEMLERİ
- 6.9. ÖRGÜ ÇANTAYI SÜSLEME YÖNTEMLERİ
- 6.10. KALİTE KONTROL YÖNTEMLERİ

NELER ÖĞRENECEKSİNİZ?

- Kullanım alanlarına göre çanta çeşitlerini araştırarak model tasarımı yapma
- Örgü tekniğine ve tasarıma uygun örgü şeması düzenleme
- Örgü tekniklerini kullanarak örgü şemasına uygun çanta örme işlemi yapma
- Örgü işlemini bitirdikten sonra çanta sapı ölçüsü belirleyerek sapı örme
- Çanta sapı birleştirme
- Çanta ağız kapama işlemi yapma
- Süsleme tekniklerini uygulama
- Biten ürünün kalite kontrolünü yapma

HAZIRLIK ÇALIŞMALARI

1. Çanta kullanımı bir ihtiyaç mıdır?
2. Kendi çantanızı tasarlayacak olsaydınız nasıl özellikler eklerdiniz?

6.1. ÖRGÜ TEKNİĞİ İLE ÇANTA TANIMI VE ÖNEMİ

Çantalar, giysiyi tamamlayan önemli aksesuarlardandır. Günümüzde, tamamlayıcı ürün olma özelliğinin yanı sıra seçilerek kullanılması ile kişinin estetik ve moda zevkini de belirlemektedir. **Örgü çantalar**; iplik, şiş, tığ gibi çeşitli araçlar kullanılarak ilmeklerin artırılması, eksiltilmesi, birleştirilmesi ile meydana getirilen, kişisel eşyaları saklamaya ve taşımaya yarayan, ağzı açılıp kapanabilen, farklı büyüklük ve formlarda, el emeğiyle üretilen ürünlerdir (Görsel 6.1).

Örgü çanta yapımında temin edilmesi kolay malzemeler kullanılır. Model belirleme aşamasında yaratıcılığı ön plana çıkararak kişiye yansır. Yapım biçimiyle insan psikolojisi üzerinde olumlu etkileri vardır. Üretimi düşük maliyetlidir ve bu yönüyle aile bütçesine katkı sağlar. Bütün bu özellikleriyle örgü çantalar sıklıkla tercih edilerek üretilir.

Çantanın büyük ya da küçük oluşu (boyutu), üzerinde yansıtılacak motif ve desenler, kullanılacak aksesuarlar, örme işlemi için seçilen ipin içeriği (ham maddesi), kalınlığı, inceliği ve rengi model tasarımında öncelik verilmesi gereken hususlardır.

Giysi süsleme aracı olarak her birey için önemli bir yere sahip olan örgü çantaların model seçiminde, günün moda-sına uygunluğun büyük bir etkisi vardır. Her dönemin moda anlayışına göre çanta model tasarımları da değişiklik gösterebilmektedir (Görsel 6.2).

Örgü çantalar, bir bütün olarak diğer aksesuarlar ile uyum içerisinde üretilip kullanılmalıdır. Modeliyle ve yapımında kullanılan tekniklerle örgü çantaların giyim aksesuarlarından olan ayakkabı ve kemerle uyumu da önemlidir.

Görsel 6.1: Örgü çanta

Görsel 6.2: Örgü çanta

6.2. ÖRGÜ ÇANTA MODELLERİ

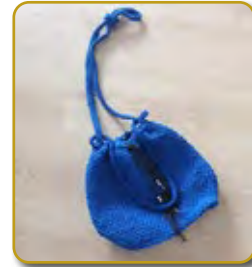
Örgü çanta çeşitleri, yaşa ve kullanım yerine göre değişiklik göstermektedir.

Flap [Filep (Kapak)] Örgü Çanta: Genelde uzun askılı, omuz çantası şeklindedir (Görsel 6.3)

Görsel 6.3: Flap örgü çanta

Hobo [Hovbov (Gezgin)] Örgü Çanta: Genellikle omuzda taşınan, hilal şeklinde, büyük boy çantadır (Görsel 6.4).

Görsel 6.4: Hobo örgü çanta

<p>Shopper [Şoper (Alışverişçi)] Örgü Çanta: Dikdörtgen, genelde alışveriş için ideal, geniş örgü çantadır (Görsel 6.5).</p>	 <p>Görsel 6.5: Shopper örgü çanta</p>	<p>Örgü Plaj Çantası: Yazın sıklıkla kullanılan, hacmi geniş, dikdörtgen örgü çantadır (Görsel 6.6).</p>	 <p>Görsel 6.6: Örgü plaj çantası</p>
<p>File Örgü Çanta: Plastik poşetlerin kullanımını azaltmak için tasarlanmış, geçmişten günümüze gelen örgü çantalarıdır (Görsel 6.7).</p>	 <p>Görsel 6.7: File örgü çanta</p>	<p>Örgü Bel Çantası: Bele takılan örgü çantadır (Görsel 6.8).</p>	 <p>Görsel 6.8: Örgü bel çantası</p>
<p>Clutch [Kılaç (Kavrama)] Örgü El Çanta: Askısı ve kulpu olmayan küçük örgü çantadır (Görsel 6.9).</p>	 <p>Görsel 6.9: Örgü el çantası</p>	<p>Bucket [Bakit (Kova)] Örgü Çanta: Kovaya benzeyen, ağzı büzgümlü, uzun askılı çantadır (Görsel 6.10).</p>	 <p>Görsel 6.10: Örgü bucket çantası</p>
<p>Örgü Evrak Çantası: Evrak, tablet ya da bilgisayar taşımak için kullanılan örgü çantadır (Görsel 6.11).</p>	 <p>Görsel 6.11: Örgü evrak çantası</p>	<p>Minaudiere [Menödyer (Abiye)] Çanta: Sert, kutu şeklinde, çoğunlukla üstü boncuk ya da taş kaplı çantadır (Görsel 6.12).</p>	 <p>Görsel 6.12: Abiye örgü çanta</p>

6.3. KULLANIM ALANINA GÖRE ÖRGÜ ÇANTA MODEL SEÇİMİ

Örgü çanta model seçiminde; çantayı kullanacak kişinin fiziksel özellikleri, vücut şekli, yaşı, örgü çantanın tamamlayacağı giysinin rengi, deseni ve modeli, çantanın kullanılacağı yer (mekân), günün modasına ve mevsim şartlarına uygunluğu dikkat edilecek önemli noktalardır.

6.4. ÖRGÜ TEKNİĞİ İLE ÇANTA YAPIMINDA KULLANILAN ARAÇ GEREÇ

Örücülükte kullanılan başlıca araçlar, tığ ve şiştir. Örgü çanta yapımında en önemli gereç, iplerdir. Kullanılan iplerin içerikleri çeşitlilik gösterir. Ham maddesine göre hayvansal, bitkisel ve sentetik suni içerikli ipler tercih edilmektedir. İp seçimi; kullanım özelliklerine, mevsimsel uygunluğa, model tasarımına göre yapılmaktadır (bk. Örgü Temel Teknikleri, 1. Öğrenme Birimi).

6.4.1. Örgü Çanta Yapımında Kullanılan İplikler

Örgü çantalar; pek çok aksesuar ve dekorasyon ürününün yapımında kullanılan yün, pamuk, keten ve kâğıt ipler ile oluşturulmaktadır. Bu iplerden farklı olarak çanta yapımında aşağıdaki ipler de tercih edilmektedir.

Pamuklu Makrome: %80 pamuktan üretilmiş, yumuşak yapılı çanta ve aksesuar örmeye yarayan, 2-3 mm kalınlığında iptir.

Polyester Makrome: %80 sentetik karışımlardan üretilmiş, parlak kaygan yapılı çanta ve aksesuar örmeye yarayan, 2-3 mm kalınlığında iptir.

Supra İp: %80 pamuk %20 sentetikten üretilmiş, yumuşak yapılı çanta ve aksesuar örmeye yarayan, 2 mm kalınlığında iptir.

Jüt İp: Tropik iklimlerde yetişen jüt bitkisinden yapılan ip çeşididir. Çanta ve aksesuar yapımında sıkça tercih edilir. Jüt ipi ile çuval bezi denen kumaş türü de elde edilmektedir.

Penye İp: Tarama işleminden geçirilmiş, %90 pamuktan üretilen, 6-10 mm numaralı tığlarla örülen kalın, sert yapılı iptir. Örgü çantalarda kullanılabileceği gibi sepet, kalemlik vb. aksesuarlarda da sıkça tercih edilmektedir.

Ribbon [Rebin (Şerit)] İp: Penye ip ile aynı özelliklere sahip olan ribbon ipin bu ip türünden tek farkı, daha yumuşak dokulu olmasıdır.

Orlon İp: %100 sentetikten üretilen, yüne benzeyen, ısıyı çok iyi yalıtın, kaygan yapılı çanta ve aksesuar örmeye yarayan iptir.

6.4.2. Örgü Çanta Yapımında Kullanılan Yardımcı Malzemeler

Astarlık Kumaşlar: Naylon, sentetik veya pamuklu kumaşlardan yapılmış dokuma kumaşlar, örgü çantayı astarla-mada kullanılır.

Hazır Çanta Saplari: Plastik, ahşap, deri ve metalden üretilmiş, hazır hâlde satılan saplardır. Piyasada, çeşitli model ve biçimde çanta saplari bulmak mümkündür.

Zincir: Çeşitli ölçülerde metal halkaların iç içe geçirilmesiyle yapılan zincirler, örgü çanta tasarımlarında kullanılmaktadır.

Metal Aksesuarlar: Çok yüksek ısı ve elektrik iletkenliğine, ayrıca kendine özgü parlaklığa sahip olan metal mad-desi, örgü çantaların fonksiyonlarına uygun büyüklük ve sertlikteki aksesuarların üretiminde kullanılır. Çeşitleri aşağıda sıralanmıştır.

Tokalar: Çanta ağız kısmının iki ucunu birbirine bağlamaya, bunları istenen genişlikte tutmaya yarayan toka akse-suarı, metalden yapılabildiği gibi plastik ve ahşaptan da türlü biçimlerde üretilmektedir.

Çanta Ağız Kapatma Fermejuplari: Birbirine geçecek şekilde biri çıkıntılı diğeri oyuk iki parçadan oluşan, mıkna-tıslı, metal yapıda çanta ağız kapama malzemesidir.

Çanta Ağız Kapatma Çıtçitlari: Biri delikli çıkıntılı diğeri delikli oyuk, birbirine geçecek şekilde üretilmiş iki parça-dan oluşan, metalden yapılmış, dikilebilir çanta ağız kapama gerecidir.

Bağlantı Halkalari: Yuvarlak, dikdörtgen, üçgen ya da D harfi şeklinde üretilmiş metal aksesuarlardır. Parçaların bağlantısını kurmak için çanta ile sapı birbirine tutturmada kullanılır.

6.5. ÖRGÜ TEKNİĞİ İLE ÇANTA YAPIMI

Çanta örme işlemine başlamadan önce planlama yapmak ürün kalitesi için önemlidir. Örgü planlamasında, önce-likle ürünün model tasarımı yapılır. İlmek hesaplama yöntemi ile ölçülendirme yapılarak örgü şemasında belirle-nen işlem sırasına uygun semboller okunur ve şema işlem sırası takip edilerek örgü örülür. Çanta, birkaç parçadan oluşuyorsa birleştirme işlemi yapılır. Çanta sapı hazırlanır. Ağız kapama işlemleri yapılarak çanta süslenir ve en son, kalite kontrol işlemleri ile uygulama sonlandırılır.

6.5.1. Çantanın Bölümleri

Ön Gövde: Çantanın ön yüzüdür (Görsel 6.13).

Görsel 6.13: Çantanın ön gövdesi

Arka Gövde: Çantanın arka yüzüdür (Görsel 6.14).

Görsel 6.14: Çantanın arka gövdesi

Körük (Sufle): Ön gövde ile arka gövdeyi birbirine bağlayan, çantaya derinlik ve hacim sağlayan kısımdır (Görsel 6.15).

Görsel 6.15: Çantaya hacim veren genişlik

Taban (Dip): Çantanın zemin üzerinde sabit durmasını sağlayan alt kısmıdır (Görsel 6.16).

Görsel 6.16: Çanta tabanı

Kapak: Çantanın ön ve arka gövdesini birleştiren parçadır. (Görsel 6.17).

Görsel 6.17: Çanta kapağı

Sap (Kulp): Çantanın taşınmasını sağlayan parçadır (Görsel 6.18).

Görsel 6.18: Çanta sapı

Astar: Çantanın dayanıklılığını artırmak için kumaş, deri, vb. malzemelerden yapılmış, çanta içine dikilen parçadır. (Görsel 6.19).

Görsel 6.19: Çanta astarı

Cep: Çanta astarının en üstünde bulunan, genellikle acil ulaşılması gereken küçük eşyaların konulduğu, astar malzemesinden yapılan parçadır (Görsel 6.20).

Görsel 6.20: Çanta cebi

Aksesuar: Çantanın ön gövdesi üzerinde bulunan süslemelerdir (Görsel 6.21).

Görsel 6.21: Çanta için kullanılan aksesuar

BİLGİ NOTU

Örgü örmede yanınızda bulunduracağınız kareli kâğıtlar, şema hazırlama ve not çıkarmada işinizi kolaylaştıracaktır.

6.6. ÖRGÜ ŞEMASI HAZIRLAMA

Çanta örgüsüne başlamadan önce mutlaka hazırlık yapılmalıdır. Çantada kullanılacak modelin tasarımı, örgü teknikleri, eksiltmeler, artırmalar ve çantayı örmeye başlama yöntemleri önceden belirlenmeli; örgünün başından sonuna kadar yapılacak işlemler planlanmalıdır. Örgü çantada model tespit edildikten sonra çantaya başlama yöntemlerini belirlemek önemlidir. Çanta tabanının ve motifinin örgü şeması önceden çıkarılmalı; tüm işlemler kodlanarak (kısaltılarak) şema hâline getirilmelidir.

Tığ ve şiş örücülüğü ile çanta yapımında kullanılan sembollerin kısaltmaları aşağıdaki tablolarda gösterilmiştir (Tablo 6.1, 6.2).

Tablo 6.1: Tığ Örgü Çanta Yapımında En Çok Kullanılan Semboller ve Kısaltmaları

Tığ Örgü Sembolleri	Sembollerin Kısaltmaları	Tığ Örgü Sembolleri	Sembollerin Kısaltmaları
Zincir	ZN	İlmek Kaydırma	CC
Sihirli Halka	SH	Artırma	A
Sık İğne	X	Eksiltme	E
Tekli Tırabzan	HDC	Arka İlmekten Örme	BLO
İkili Tırabzan	DC	Ön İlmekten Örme	FLO
Üçlü Tırabzan	TR		

Tablo 6.2: Şiş Örgü Çanta Yapımında En Çok Kullanılan Semboller ve Kısaltmaları

Şiş Örgü Sembolleri	Sembollerin Kısaltmaları	Şiş Örgü Sembolleri	Sembollerin Kısaltmaları
İlmek	i	Haroşa	H
Düz Örgü	D	Artırma	A
Ters Örgü	T	Eksiltme	E

Şiş Örgü Çanta Yapımında En Çok Kullanılan Diyagramlar (Grafikler): Örgü işlem sırasının çizimlerle anlatıldığı, diyagram adı verilen semboller vardır. Bunları ifade eden şekiller aşağıda verilmiştir (Tablo 6.3).

Tablo 6.3: Şiş Örgü Çanta Yapımında En Çok Kullanılan Diyagramlar, Türkçe ve İngilizce Terimleri

Diyagram	Türkçe Terim	İngilizce Terim
	Düz	Knit
—	Ters	Purl
○	Dolama Artırma	Increase
↘ ↗	Sola Kesme	Cut Left
↗ ↘	Sağa Kesme	Cut Right
+	Kenar İlmeği	Edge Loop
↘	Sola Gizli Artırma	Left Slanting- Increase
↗	Sağa Gizli Artırma	Right Slanting- Increase

Tığ Örgü Çanta Yapımında En Çok Kullanılan Diyagramlar: Tığ örgü işlemine özgü diyagram sembolleri bulunmaktadır. Bunlar aşağıda gösterilmiştir (Tablo 6.4).

Tablo 6.4: Tığ Örgü Çanta Yapımında En Çok Kullanılan Diyagramlar, Türkçe ve İngilizce Terimleri

Diyagram	Türkçe Terim	İngilizce Terim
○	Zincir	Chain
●	İlmek Kaydırma	Slip Stitch
× +	Sık İğne	Single Crochet
┐	Tekli Tirabzan	Half Double Crochet
┌	İkili Tirabzan	Double Crochet
⌌	Üçlü Tirabzan	Triple Crochet
↘ ↗	Artırma	Increase
↗ ↘	Eksiltme	Decrease

Tığ örücülüğü ile tabandan başlayarak örülen çantaların taban diyagram ve örgü örnekleri aşağıda gösterilmiştir.

Tığ örgü çanta yapımında kullanılan yuvarlak taban diyagram ve örgü örneği (Görsel 6.22)

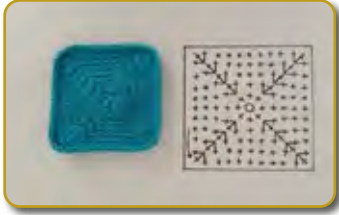
Görsel 6.22: Yuvarlak taban

Tığ örgü çanta yapımında kullanılan oval taban diyagram ve örgü örneği (Görsel 6.23)

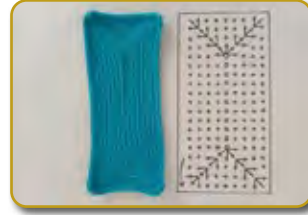
Görsel 6.23: Oval taban

Tığ örgü çanta yapımında kullanılan kare taban diyagram ve örgü örneği (Görsel 6.24)

Görsel 6.24: Kare taban

Tığ örgü çanta yapımında kullanılan dikdörtgen taban diyagram ve örgü örneği (Görsel 6.25)

Görsel 6.25: Dikdörtgen taban

ALIŞTIRMA ZAMANI

Yukarıda tığ örgü çanta yapımında kullanılan taban diyagram örneklerini inceleyerek bir diyagram motifi çıkarınız.

6.7. ÇANTA ÖRME TEKNİKLERİ

Çanta örme teknikleri, tabandan başlayarak ve motifleri birleştirerek çanta örme diye iki şekilde yapılmaktadır.

6.7.1. Tabandan Başlayarak Çanta Örme Tekniği

İpin kalınlığına uygun olarak şiş veya tığ numarası belirlenir. Çanta örmek için şiş seçilirse şişin üzerine ilmek atılır, belirlenen desen üzerinden başlanır. Tığ seçilirse tığ ile zincir çekilip taban şemaları takip edilerek örgü çanta yapımına başlanır. Taban kısmı örülen çantanın ana gövdesi, belirlenen desen ve şemaya göre örülerek tamamlanır (Görsel 6.26).

Görsel 6.26: Tabandan başlayarak çanta örme tekniği

6.7.2. Motifleri Birleştirerek Çanta Örme Tekniği

Tasarımda kullanılacak ipin kalınlığına göre şiş ve tığ numarası belirlenir. Model tasarımına uygun olarak belli ölçülerde motiflerin örülüp birleştirilmesi ile örgü çantanın ana gövdesi oluşturulur (Görsel 6.27).

Görsel 6.27: Motifleri birleştirerek çanta örme tekniği

6.8. ÇANTA SAPI HAZIRLAMA TEKNİKLERİ

Saplar; taşınabilmesi amacıyla çantanın gövdesine veya kapak kısmına monte edilerek kullanılır. Çeşitli malzemelerden yapılabilir. Bu malzemeler; örgü ipi, kumaş, metal, deri, ahşap vb.dir. Çantanın sap kısmı, örgü çantanın modeline uygun hazırlanır. Modele göre bazı çantalar çift bazılarını ise tek saplı üretilmektedir. Omuzda taşınan çantaların sapları, elde taşınan çantalara göre daha uzun yapılıdır. Uzunluğu ayarlanabilen özellikte olanları da vardır. Çanta sapları kullanıma bağlı olarak aşınmaya ve yıpranmaya müsait olduğu için yapımında sağlam, tercihen sentetik karışımli ipler, tercih edilmeli, çantaya itina ile monte edilmelidir.

6.8.1. Şerit Dügüm Örme

Şerit düğümler, örgü çanta modeline göre belirlenen iplerin elde bükülmesi veya tığ kullanılarak örülmesiyle oluşturulur. Çanta sapı yapımında kullanılır. Yapım tekniklerine göre şerit düğümler aşağıda sıralanmıştır.

Dörtlü saç örgüsü şerit (Görsel 6.28, 6.29)

Görsel 6.28: Dörtlü saç örgüsü örme işlemi

Görsel 6.29: Dörtlü saç örgüsü

Altılı saç örgüsü şerit (Görsel 6.30, 6.31)

Görsel 6.30: Altılı saç örgüsü örme işlemi

Görsel 6.31: Altılı saç örgüsü

Balıksırtı saç örgüsü şerit (Görsel 6.32, 6.33)

Görsel 6.32: Balıksırtı saç örgüsü örme işlemi

Görsel 6.33: Balıksırtı saç örgüsü

Kordon şerit (Görsel 6.34, 6.35)

Görsel 6.34: Kordon şerit örme işlemi

Görsel 6.35: Kordon şerit

Hasır örgü şerit (Görsel 6.36, 6.37)

Görsel 6.36: Hasır örgü şerit örme işlemi

Görsel 6.37: Hasır örgü şerit

BİLGİ NOTU

Tığ üzerinde kaydırılabilen sıra sayacı kullanmanız, örgü sıra takibini kolaylaştıracaktır.

6.8.2. Örgü Anglez Sap

Örme işlemi için belirlenen kalınlıkta ipe, başlangıç olarak üç zincir çekilir. Tığ, üzerine ip dolanmadan ilk iki zincir içerisinden geçirilir. Sol el üzerinde bulunan şeridin başlangıç noktası, aşağıdan yukarıya döndürülerek örülür (Görsel 6.38, 6.39).

Anglez örme tekniği, genellikle “dantel anglez” adı ile bilinmektedir. Tığ ile şerit hâlinde örülerek yapılan dantel işlemler (kordonlar) olarak kullanılmaktadır.

Görsel 6.38: Örgü anglez örme işlemi

Görsel 6.39: Örgü anglez sap

ALİŞTİRMA ZAMANI

Tığ örgü çanta yapımında kullanılan sap hazırlama yöntemlerinden birini kullanarak 10 cm uzunluğunda bir şerit oluşturunuz.

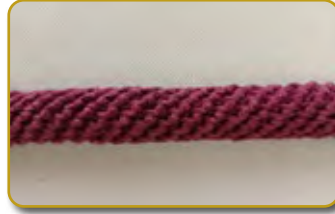
10 cm

6.8.3. Örgü Spiral Kordon Sap

Örgü çantanın modeline göre belirlenen kalınlıkta ip, tığ kullanılarak zincir çekilip ucu birleştirilir ve spiral şekilde, birleştirme yapılmadan örülür (Görsel 6.40, 6.41). Çanta, takı, şapka vb. aksesuarların yapımında ve süslemesinde tercih edilir.

Görsel 6.40: Spiral kordon örme işlemi

Görsel 6.41: Spiral kordon sap

6.8.4. Yatay Kordon Sap

Örgü çantanın modeline göre belirlenen kalınlıkta ip; tığ ile sık iğne, trabzan vb. yapılarak veya şiş ile lastik örgü tekniği kullanılarak şerit şeklinde örülür (Görsel 6.42, 6.43, 6.44). Bu teknik çanta sapsı, duvar süsü, kemer vb. aksesuarların yapımında da kullanılır.

Görsel 6.42: Yatay kordon örme işlemi

Görsel 6.43: Yatay kordon sap

Görsel 6.44: Yatay kordon sap

6.8.5. Hazır Gereçler ile Örne Sap

Örgü sap yapımında; metal zincirler, ahşap, plastik boncuklar vb. malzemeler kullanılmaktadır. Zincir çevresinden örülerek ya da örme esnasında tığa boncuk takılarak uygulanan sap örme tekniğidir (Görsel 6.45).

Görsel 6.45: Hazır gereçler ile sap örme

6.9. ÖRGÜ ÇANTA SAPI BİRLEŞTİRME TEKNİKLERİ

Örgü çanta sapı; çantanın ön ve arka gövdelerine veya çantanın hacmini, derinliğini sağlayan kısma, tığ ile örülerek veya iğne ile dikilerek tutturulur. Örgü çanta sapını tutturma işlemi, çantayı taşıyabilecek sağlamlıkta ve muntazam şekilde yapılmalıdır.

Çanta sapı birleştirme teknikleri

- Tığ ile tutturarak,
- İğne ile dikerek,
- Hazır aksesuarlar ile yapılır.

6.10. ÇANTA AĞIZ KAPAMA İŞLEMLERİ

Örgü çantalara ağız kapama işleminin yapılmasının temel nedeni, çantanın içerisine konulan eşyaları korumaktır. Ağız kapama işlemleri modele uygun yapılmalıdır. Ağız kapama işlemi, astarlama işlemi bittikten sonra yapılabileceği gibi çantanın modeline göre astarlama sırasında da yapılabilir (bk. Aksesuar Atölyesi kitabı). Çanta ağız kapama işleminde kullanılan gerece göre farklı kapama yöntemleri uygulanmaktadır.

6.10.1. Büzerek Kapama

Çanta ağız kısmı için örülen kordon veya şeridin, büzgü için bırakılan çanta deliklerinden geçirilip büzülmesiyle yapılan ağız kapama işlemidir.

6.10.2. Fermuar ile Kapama

Çanta ağzına, astarı da içine alıp fermuar dikerek yapılan ağız kapama işlemidir.

6.10.3. Fermejüp Takarak Kapama

Fermejüp takma işlemi, iki şekilde uygulanır. Astarın içinden fermejüpü geçirerek kapama işlemi ve örgü çanta kapağının altına fermejüpü takarak kullanılan ağız kapama işlemidir.

6.10.4. Çitçit Dikerek Kapama

Çitçit takma işlemi, iki şekilde uygulanır. Astarın içine ve örgü çanta kapağının altına dikerek kapama işlemidir.

6.11. ÖRGÜ ÇANTAYI SÜSLEME YÖNTEMLERİ

Çanta süsleme, kullanım amacına uygun farklı malzemeler ile çantanın gösterişli hâle getirilmesidir. Örgü çantayı süslerken kullanılan yöntemler, modele ve çanta örgü malzemesine uygun seçilmelidir. Örgü çanta süslemelerinde yaratıcılığın ön plana çıkarılmasıyla özgün çalışmalar üretilebilir. Örgü çantayı süsleme yöntemleri, şapka süsleme yöntemleri ile benzerlik göstermektedir (bk. s. 191. 192). Bunlar aşağıda sıralanmıştır.

- Ponpon ile süsleme
- Püskül ile süsleme
- Örgü motifler ile süsleme
- Basit nakış iğne teknikleri ile süsleme
- Düğme ve hazır gereçlerle süsleme

6.12. KALİTE KONTROL YÖNTEMLERİ

Kalite kontrol; çantanın üretiminde yaşanan ve yaşanması olası kusurların giderilmesi amacıyla yapılan işlemlerdir. Örgü çantanın yapım aşamasının her işlem basamağında ürün kontrolü yapılmalıdır. Bunun haricinde kalite kontrol işlemleri iki şekilde uygulanır.

6.12.1. Duruş Formu Kontrolü

Örgü çanta kola takılır ve kolda duruşu kontrol edilir. Genel olarak görünümü, örgü kalitesi, kullanılan aksesuarların malzeme uyumunun kontrolü yapılır.

6.12.2. Ölçü Kontrolü

Tamamlanan örgü çanta ölçülerinin model tasarımında belirlenen ölçüler ile uygunluğu kontrol edilir (Görsel 6.46).

Görsel 6.46: Kalite kontrolü tamamlanmış çanta

DİKKAT EDELİM

- Bitmiş örgüye ütü yapılması, ürünün görüntü kalitesini artırır.
- Ütüleme işlemi, örgüde hatasız ve pürüzsüz bir görünüm elde edilmesini sağlar. Dayanıklılığı artırır ve örgünün kir tutmasını engeller. Fakat yanlış yapılan ütü, örgüyü esnetebilir ve ürünün formunu bozabilir.
- El örgüsü ürünler, kısa aralıklarla hafif hafif bastırılarak ütülenmeli ya da örgüye direk ısı vermek için ütü bezi kullanılmalıdır. Örgüye ütüyu bastırmadan, buhar yardımıyla ütüleme yapmak daha doğru olacaktır.

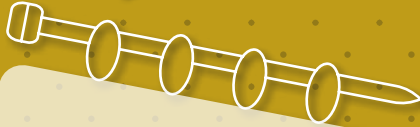
DİKKAT EDELİM

Bu bölümde, öğrenme birimleri kapsamında edineceğiniz kazanımları içeren farklı uygulamalar sunulmuştur. Uygulamalarda belirtilen süreleri göz önünde bulundurarak sizin için uygun olan uygulamaları seçiniz.

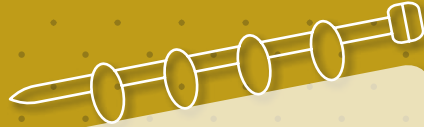
6.1.

14
DERS SAATI

SEMBOLLER

- SH:** SİHİRLİ HALKA
X: SIK İĞNE
V: ARTIRMA
DC: İKİLİ TIRABZAN
HDC: TEKLİ TIRABZAN
ZN: ZİNCİR
CC: İLMEK KAYDIRMA
*(): TEKRAR

ZORLUK DERECESESİ

KIRAZLI ÇANTA

KULLANILACAK ARAÇ GEREÇ

- Yeşil, kırmızı ve sarı renkte pamuklu iplik
- Makas
- Mezür
- Çanta çıtçıtı
- Yorgan iğnesi
- 3,5 numara tığ
- Kâğıt
- Kalem

6.1. UYGULAMA - KIRAZLI ÇANTA YAPIMI

Yönerge: Bu uygulamada sizden tığ örgü kirazlı çanta modelini örgü şemasına uygun örmeye beklenmektedir. Aşağıdaki işlem basamaklarını takip ederek uygulamayı gerçekleştiriniz (Görsel 6.47).

Yapacağınız çalışma, uygulamaların sonunda verilen değerlendirme formunda yer alan ölçütlere göre değerlendirilecektir. Çalışmanızı yaparken bu ölçütleri dikkate alınız.

UYGULAMA ÇÖRSELİ

Görsel 6.47: Kirazlı çanta modeli

ŞEMA 1: ÇÖVDE ÖRGÜSÜ

Sarı	1.	36ZN
Sarı	2.	35X, karşısına 35X=70X
Sarı	3-6.	70X
Sarı	7-12.	70DC
Sarı	13-16.	70X
Sarı	17-22.	70DC
Yeşil	23-25.	70X
Sarı	26-28.	70X
Yeşil	29-31.	70X
Sarı	32-34.	70X
Yeşil	35-36.	70X

ŞEMA 2: KADAK ÖRGÜSÜ

Sarı	1.	SH
Sarı	2.	SH içine 6X
Sarı	3.	Her ilmeğe 2X=12X
Yeşil	4.	(1X, 1V)*6=18X

ŞEMA 3: KIRAZ MODELİ

Yeşil	1.	9ZN
Yeşil	2.	1X, 1HDC, 4 DC, 1 HDC, 1X karşısına 1X, 1HDC, 4 DC, 1 HDC, 1X

ŞEMA 4: KIRAZ YADRAĞI

Kırmızı	1.	SH
Kırmızı	2.	SH içine 6X
Kırmızı	3.	Her ilmeğe 2X=12X
Kırmızı	4.	(1X, 1V)*6=18X
Kırmızı	5.	(2X, 1V)*6=24X
Kırmızı	6.	24X

1. İŞLEM BASAMAĞI

Kullanım alanlarına göre çanta modellerini araştırarak model ve malzeme seçiminizi yapınız.

- Model tasarımı yaparken seçilen renklerin uyumuna dikkat ediniz. Bu konuda öğretmeniniz ve arkadaşlarınız ile fikir alışverişini yapınız.
- Kirazlı çanta modeli ölçüleri Tablo 6.5'te verilmiştir. Siz de kendi çanta modelinizin ölçülerini, bu tabloda verilen ölçülere uygun biçimde oluşturunuz.

Tablo 6.5: Kiraz Çanta Modeli Ölçüleri

Kirazlı Çanta Boy Ölçüsü	20 cm
Kirazlı Çanta En Ölçüsü	17 cm
Kirazlı Çanta Sap Ölçüsü	105 cm

- Model belirleme konusunda öğretmeninizden ve arkadaşlarınızdan fikir alınız.
- Araç gerecinizi arkadaşlarınız ile paylaşmanız, iş birliği açısından önemlidir. Uygulamalardan artan ipleri bir araya getirerek ortak bir çalışma ile proje yapabilirsiniz.
- Malzemelerinizi çanta modeline uygun olarak hazırlayınız (Görsel 6.48).
- Atölye çalışmaları esnasında, dik pozisyonda oturunuz ve yapılan çalışmayı belli bir mesafeden takip ediniz.

Görsel 6.48: Kullanılacak araç gereçler

2. İŞLEM BASAMAĞI

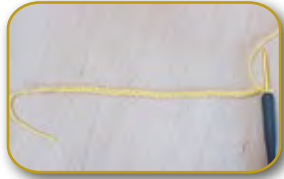
Uygulama yapacağınız çanta örgü şemasını oluşturunuz.

- Atölye önlüğünüzü giyiniz.
- Masa örtünüzü seriniz.
- Örgü şemasını bir kâğıda yazarak masanıza yerleştiriniz. Bu işlem, örgü takibinizi kolaylaştıracaktır.
- Ortam ışığını, örgünüzü en uygun şekilde aydınlatması için kullanınız.
- Ürün yapımı esnasında arkadaşlarınızla belli uzaklıklarda oturmaya özen gösteriniz.
- Örgü şemasını takip ederek kirazlı çanta modelinizi örmeye başlayabilirsiniz.

3. İŞLEM BASAMAĞI

Çanta modelini örgü şemasına uygun örünüz.

- Çantanın gövde kısmını, şemada verilen işlem sırasına uygun olarak örünüz.
- Gövde örgüsü şeması, birinci işlem sırasına uygun olarak sarı renk ip ile 36 adet zincir çekiniz (Görsel 6.49).
- Gövde örgüsü şeması, ikinci işlem sırasına göre çekilen 36 zincirin sonuncusunun yanındaki ilmeğe tiği batırarak başlayınız ve 35 adet sık iğne örünüz.
- Tiği son ilmeğe çift batırarak taban oluşturunuz, ilmeklerin karşısına geçiniz.
- İlmeklerin karşılıklı gelmesine dikkat ediniz, ilmek kaydırma ile birleştiriniz (Görsel 6.50).

Görsel 6.49: Zincir

Görsel 6.50: Çanta tabanı örme işlemi

- Çanta gövde örgüsü şeması, üçüncü işlem sırasından altıncı işlem sırasına kadar 4 sıra boyunca sarı renk ip ile 70 sık iğne örüp ilmek kaydırma ile birleştiriniz (Görsel 6.51).
- Şemayı anlayamadığınız yerde öğretmeninizden yardım isteyiniz.
- Gövde örgüsü şemasının yedinci işlem sırasından on ikinci işlem sırasına kadar 6 sıra boyunca sarı renk ip ile 70 ikili trabzan örünüz ve ilmek kaydırma ile birleştiriniz (Görsel 6.52).
- Örgü örme işlemi sırasında elleriniz terleyebilir, bu nedenle örgünüzün kirlenmemesi için tedbirler alınız.

Görsel 6.51: Çanta gövde örgüsü

Görsel 6.52: Çanta gövde örgüsü

- Gövde örgüsü şemasının on üçüncü işlem sırasından on altıncı işlem sırasına kadar 4 sıra boyunca sarı renk ip ile 70 sık iğne örünüz ve ilmek kaydırma ile birleştiriniz (Görsel 6.53).
- Gövde örgüsü şeması, on yedinci işlem sırasından yirmi ikinci işlem sırasına kadar 6 sıra boyunca sarı renk ip ile 70 ikili trıbazan örünüz ve ilmek kaydırma ile birleştiriniz (Görsel 6.54).
- Gövde örgüsü şeması, yirmi üçüncü işlem sırasından yirmi beşinci işlem sırasına kadar 3 sıra boyunca yeşil renk ip ile 70 sık iğne örünüz ve ilmek kaydırma ile birleştiriniz.
- Gövde örgüsü şeması, yirmi altıncı işlem sırasından yirmi sekizinci işlem sırasına kadar 3 sıra boyunca sarı renk ip ile 70 sık iğne örünüz ve ilmek kaydırma ile birleştiriniz.
- Gövde örgüsü şeması, yirmi dokuzuncu işlem sırasından otuz birinci işlem sırasına kadar 3 sıra boyunca yeşil renk ip ile 70 sık iğne örünüz ve ilmek kaydırma ile birleştiriniz (Görsel 6.55).

Görsel 6.53: Çanta gövde örgüsü

Görsel 6.54: Çanta gövde örgüsü

Görsel 6.55: Çanta gövde örgüsü

- Gövde örgüsü şemasının otuz ikinci işlem sırasından otuz dördüncü işlem sırasına kadar 3 sıra boyunca sarı renk ip ile 70 sık iğne örünüz ve ilmek kaydırma ile birleştiriniz (Görsel 6.56).
- Gövde örgüsü şemasının otuz beşinci işlem sırasından otuz altıncı işlem sırasına kadar 3 sıra boyunca yeşil renk ip ile 70 sık iğne örünüz ve ilmek kaydırma ile birleştirip çantanın gövdesini tamamlayınız (Görsel 6.57).

Görsel 6.56: Çanta gövde örgüsü

Görsel 6.57: Çanta gövde örgüsü

4. İŞLEM BASAMAĞI

Çanta modeline uygun sap örünüz.

- Çantanın ağız kısmının sağından ve solundan ortalarak 4 ilmek belirleyiniz ve yeşil renk ip ile ikili trıbazan yaparak 105 cm uzunluğunda sap örünüz.
- Çanta sapını, çantanın sol tarafından belirlenen ilmekler üzerinden örmeye başlayınız (Görsel 6.58, 6.59).

Görsel 6.58: Çanta sapı örgüsü

Görsel 6.59: Çanta sapı

5. İŞLEM BASAMAĞI

Modele uygun olarak örülen sapı çantayla birleştiriniz.

- 105 cm uzunluğunda örülen sapı, çantanın sağ tarafında belirlenen ilmekler üzerine, sık iğne yöntemi ile birleştiriniz (Görsel 6.60).

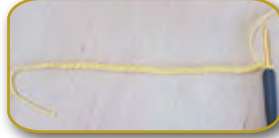

Görsel 6.60: Çanta sapını birleştirme işlemi

6. İŞLEM BASAMAĞI

Çanta ağız kapama işlemi yapınız.

- Çantanın ağız kapama işlemini tamamlamak için çantaya kapak örmeye başlayınız.
- Çanta kapağı şeması, birinci işlem sırasına uygun olarak sarı renk ip ile 31 adet zincir çekiniz (Görsel 6.61).
- Çanta kapağı şeması, ikinci işlem sırasına göre çekilen 31 zincirin sonuncusunun yanındaki ilmeğe tıgı batırarak başlayınız ve 30 adet sık iğne örünüz.
- Tıgı son ilmeğe çift batırarak taban oluşturunuz, ilmeklerin karşısına geçiniz.
- İlmeklerin karşılıklı gelmesine dikkat ediniz, ilmek kaydırma ile birleştiriniz (Görsel 6.62).

Görsel 6.61: Zincir

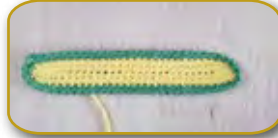

Görsel 6.62: Çanta kapağı örme

- Çanta kapağı şeması, üçüncü işlem sırasına göre sarı renk ip ile 60 adet sık iğne örünüz ve ilmek kaydırma ile birleştiriniz (Görsel 6.63).
- Çanta kapağı şeması, dördüncü işlem sırasına göre yeşil renk ip ile 60 adet sık iğne örünüz ve ilmek kaydırma ile birleştiriniz (Görsel 6.64).
- Örme işlemi biten çanta kapağını, çantada ortalayıp arka kısma dikerek sabitleyiniz.
- Çantaya sabitlenen kapağın ön iç kısmından, kolay açılıp kapanmasını sağlayan çanta çıtçıtını iğne ile dikişiniz (Görsel 6.65).

Görsel 6.63: Çanta kapağı örme

Görsel 6.64: Çanta kapağı örme

Görsel 6.65: Çıtçıtın dikilmesi

- Çıtçıtın diğer parçasını kapağın alt kısmına dikişiniz (Görsel 6.66, 6.67, 6.68).

Görsel 6.66: Çıtçıtın dikilmesi

Görsel 6.67: Çıtçıtın dikilmesi

Görsel 6.68: Kapağın dikilmiş hâli

7. İŞLEM BASAMAĞI

Çanta modeline uygun aksesuar hazırlayınız.

- Çantanın modeline uygun aksesuar tasarımı yapınız.
- Süsleme tekniklerini uygulamadan önce öğretmeniniz ve arkadaşlarınız ile fikir alışverişi yapınız.
- Çanta aksesuarı olarak yapraklı kiraz figürü örmeye başlayınız.
- Çantanın kiraz yaprağı şeması, birinci işlem sırasına göre yeşil renk ip ile 9 adet zincir çekiniz (Görsel 6.69).
- Çantanın kiraz yaprağı şeması, ikinci işlem sırasına göre yeşil renk ip ile 9 zincirin solundaki ilmekten başlayarak sırasıyla; 1 adet sık iğne, 1 adet tekli trabzan, 4 adet ikili trabzan, 1 adet tekli trabzan, 1 adet sık iğne örünüz (Görsel 6.70).

Görsel 6.69: Zincir

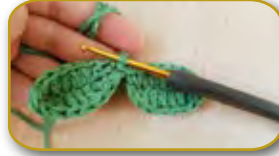

Görsel 6.70: Yaprak örülüğü

- İlmeklerin tam karşısından tekrar; 1 adet sık iğne, 1 adet tekli trabzan, 4 adet ikili trabzan, 1 adet tekli trabzan, 1 adet sık iğne örerak yaprağı tamamlayınız (Görsel 6.71).
- 2 adet yaprak örünüz ve uç kısımlarından yaprakları birbirine tığ ile birleştiriniz (Görsel 6.72).

Görsel 6.71: Yaprak örülüğü

Görsel 6.72: Yaprakların birleştirilmesi

- Birleştirme işleminden sonra tığ ile yaprakların iki tarafından 15 zincir çekerek kiraz saplarını yapınız (Görsel 6.73, 6.74).
- Birleştirilen yaprakları çanta üzerinde belirlenen kısma, iğne yardımıyla dikiş yapınız (Görsel 6.75).

Görsel 6.73: Sapların örülüğü

Görsel 6.74: Yaprığın bitmiş hâli

Görsel 6.75: Yaprakları çanta üzerine yerleştirme işlemi

- Kiraz figürünü şemaya uygun olarak örmeye başlayınız.
- Kiraz şeması, birinci işlem sırası için kırmızı renk ip ile sihirli halka yapınız.
- Kiraz şeması, ikinci işlem sırasına göre oluşturulan sihirli halka içine 6 adet sık iğne örünüz (Görsel 6.76).
- Kiraz şeması, üçüncü işlem sırasına göre tığ her ilmeğe çift batırarak 12 adet sık iğne örünüz (Görsel 6.77).
- Örgünüzü tarife uygun, spiral şeklinde örünüz.
- Başlangıç sık iğnesinin olduğu yere işaret belirleyici takınız. İşaret belirleyici yerine renkli iplik de kullanabilirsiniz.
- Şemayı anlayamadığınız yerde öğretmeninizden yardım isteyiniz.

Görsel 6.76: Kiraz örgüsü

Görsel 6.77: Kiraz örgüsü

- Kiraz şemasına uygun olarak dördüncü işlem sırasında, 6 defa 1 sık iğne örüp 1 artırarak 18 sık iğne örünüz (Görsel 6.78).
- Ördüğünüz her halka sonunda, sık iğnelerinizin şemada belirtilen işlem sırasındaki sayıyla aynı olup olmadığını kontrol ediniz.
- Kiraz şemasına uygun olarak beşinci işlem sırasında, 6 defa 2 sık iğne örüp 1 artırarak 24 sık iğne örünüz (Görsel 6.79).

Görsel 6.78: Kiraz örgüsü

Görsel 6.79: Kiraz örgüsü

- Kiraz şemasına uygun olarak altıncı işlem sırasında, artırma eksiltme yapmadan 24 sık iğne örünüz (Görsel 6.80).
- 2 adet kiraz figürünü öreerek tamamlayınız (Görsel 6.81).

Görsel 6.80: Kiraz örgüsü

Görsel 6.81: Kiraz örgüsü

- Tamamlanan aksesuarları çanta üzerinde belirlenen yerlere, iğne ile dikiş (Görsel 6.82, 6.83).
- Aksesuar dikim işlemini tamamladıktan sonra çantanın enini ve boyunu mezür ile ölçerek kontrolünü sağlayınız (Görsel 6.84, 6.85, 6.86).

Görsel 6.82: Kirazların çantaya dikilmesi

Görsel 6.83: Kiraz örgüsü

Görsel 6.84: Çantanın boy ölçüsü

Görsel 6.85: Çantanın en ölçüsü

Görsel 6.86: Örgü çanta modeli

8. İŞLEM BASAMAĞI

Kalite kontrol yöntemlerini uygulayınız.

- Çantanın iç kısmında kalan iplikleri sağlamlaştırıp kesiniz.
- Çantanın kalite kontrolünü yapınız.
- Çalışma ortamınızı ve çevrenizi temiz bırakınız.
- Kalan kumaş ve iplik parçalarını, bir geri dönüşüm kutusu hazırlayarak uygulama bitiminden sonra bu kutuda biriktirebilirsiniz. İhtiyaç durumunda arkadaşlarınızla kutuda biriken ürünlerden faydalanabilirsiniz.
- Uygulamada çalıştığınız ürünü okulunuzda sergileyerek ürün tanıtımı yapabilirsiniz.
- Boş zamanlarınızda, etrafınızda gördüğünüz örgü aksesuarlarını inceleyip onlarla denemeler yapınız.

6.1. UYGULAMA - DEĞERLENDİRME FORMU

6.1. uygulamanın değerlendirilmesi verilen ölçütlere göre yapılacaktır.
1 (başlangıç düzeyinde), 2 (geliştirilmeli), 3 (orta), 4 (iyi), 5 (çok iyi)

ÖLÇÜTLER	DERECE				
	1	2	3	4	5
A) HAZIRLIK					
1. Çalışma ortamını ve malzemeleri hazırladı.					
2. Örgü tekniği ile çanta model araştırması yaptı.					
B) EDİNİLEN BİLGİLERİ BECERİYE DÖNÜŞTÜRME					
3. Tekniğe uygun belirlenen model çantanın örgü şemasını oluşturdu.					
4. Çantayı örgü şemasına uygun ördü.					
5. Çanta modeline uygun sap hazırladı.					
6. Çanta sapını birleştirdi.					
7. Çanta ağız kapama işlemini yaptı.					
8. Süsleme tekniklerini uyguladı.					
9. Biten ürünün kalite kontrolünü kontrol yaptı.					
C) BEKLENEN DAVRANIŞ					
10. Zamanı verimli kullandı.					
11. Temiz ve düzenli çalıştı.					
SÜTUN TOPLAMLARI					
TABLO PUANI					
DEĞERLENDİRME PUANI = [(TABLO PUANIx100)/55]					
Ölçekten 100 üzerinden 70 puan aldıysanız bu öğrenme için başarınız yeterli düzeyde demektir. 69 veya altı puan aldıysanız ilgili önceki öğrenmeleri tekrar etmeniz gerekmektedir.					

SINIF	NUMARA	ÖĞRENCİNİN ADI SOYADI	DEĞERLENDİRME PUANI

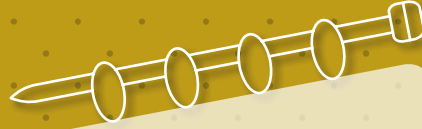
6.2.

18
DERS SAATI

SEMBOLLER

- SH:** SİHİRLİ HALKA
X: SIK İĞNE
V: ARTIRMA
E: EKSİLTME
HDC: TEKLİ TIRABZAN
DC: İKİLİ TIRABZAN
ZN: ZİNCİR
CC: İLMEK KAYDIRMA
*(): TEKRAR

ZORLUK DERECESESİ

KİTAP KILIFI

KULLANILACAK ARAÇ GEREÇ

- Açık mavi, lacivert, kırmızı, beyaz, sarı ve siyah renklerde pamuklu iplik
- Makas
- Mezür
- Çanta çıtçıtı
- Dikiş iğnesi
- Toplu iğne
- İlmek belirleyici iğne
- 2,5 numara tığ
- 3,5 numara tığ
- Kâğıt
- Kalem

6.2. UYGULAMA - KİTAP KILIFI YAPIMI

Yönerge: Bu uygulamada sizden tığ örgü kitap kılıfı modelini örgü şemasına uygun örme-
niz beklenmektedir. Aşağıdaki işlem basamaklarını takip ederek uygulamayı gerçekleştiriniz
(Görsel 6.87).

Yapacağınız çalışma, uygulamaların sonunda verilen değerlendirme formunda yer alan öl-
çütlere göre değerlendirilecektir. Çalışmanızı yaparken bu ölçütleri dikkate alınız.

UYGULAMA GÖRSELİ

Görsel 6.87: Kitap kılıfı modeli

ŞEMA 3: GEMİ ÖRGÜSÜ

Lacivert	1.	19ZN
	2.	18HDC
	3.	V, 16HDC, V=20HDC
	4.	V, 18HDC, V=22HDC
	5.	V, 20HDC, V=24HDC
	6-8.	24HDC
Beyaz	9.	12X
	10	1E, 10 X =11X
	11.	1E, 9X=10X
	12.	1E, 8X=9X
	13.	1E, 7X=8X
	14.	1E, 6X=7X
	15.	1E, 5X=6X
	16.	1E, 4X=5X
	17.	1E, 3X=4X
	18.	1E, 2X=3X
	19.	1E, 1X =2X
	20.	1E
Siyah	21.	10ZN
Kırmızı	22.	5ZN
	23.	1E, 3X=4X
	24.	1E, 2X=3X
	25.	1E, 1X=2X
	26.	1E

ŞEMA 1: KİTAP KILIFI

Açık Mavi	1.	52ZN
	2-43 (42 sıra).	50DC

ŞEMA 2: KİTAP KILIFI SAP ÖRGÜSÜ (ADET: 2)

Beyaz	1.	8ZN
	(80 sıra) 2-81.	7X

ŞEMA 4: BALIK ÖRGÜSÜ

Kırmızı, Beyaz	1.	10ZN
	2.	3X, CC, 4ZN, 3X, CC
	3.	1X, 2HDC, V, 1HDC, 3X
	4.	1HDC, V, 2HDC, 1X, CC

ŞEMA 5: DALGA ÖRGÜSÜ

Turkuaz	1.	36
	2.	4 DC, 2E, 3 DC, 2V, 3 DC, 2E, 3 DC, 2V, 3 DC, 2E, 4 DC,

ŞEMA 6: GÜNEŞ ÖRGÜSÜ

Turkuaz	1.	SH
	2.	Sihirli halka içine 6X
	3.	Her ilmeğe 2X (12X)
	4.	(X, V)*6=18X
	5.	(2X, V)*6=24X
	6.	24X

1. İŞLEM BASAMAĞI

Kullanım alanlarına göre kitap kılıfı modellerini araştırarak model ve malzeme seçimi yapınız.

- Atölye önlüğünüzü giyiniz.
- Model tasarımı yaparken seçilen renklerin uyumuna dikkat ediniz. Bu konuda öğretmenin ve arkadaşlarınız ile fikir alışverişi yapınız.
- Kitap kılıfı modeli ölçüleri Tablo 6.7'de verilmiştir. Siz de kendi kitap kılıfı modelinizin ölçülerini tabloda verilen ölçülere uygun biçimde oluşturunuz.
- Uygulamada kullanacağınız araç gereci temin ederken artık iplik ve malzemeleri değerlendirerek israfı önleyiniz.
- Kitap kılıfı modeline uygun olarak malzemelerinizi hazırlayınız (Görsel 6.88).

Görsel 6.88: Kullanılacak araç gereç

2. İŞLEM BASAMAĞI

Kitap kılıfı örgü şemasını oluşturunuz.

- Örgü şemasını bir kâğıda yazarak masanıza yerleştiriniz. Bu işlem, örgü takibinizi kolaylaştıracaktır.
- Atölye çalışmaları esnasında, dik pozisyonda oturunuz ve belli bir mesafeden yapılan çalışmayı takip ediniz. Ürün yapımı esnasında arkadaşlarınızla belli uzaklıklarda oturmaya özen gösteriniz.
- Örgü şemasını takip ederek kitap kılıfı modelinizi örmeye başlayabilirsiniz.

3. İŞLEM BASAMAĞI

Kitap kılıfını örgü şemasına uygun örnüz.

- Kitap kılıfının gövde örgüsünü 3,5 numaralı tığ ile şemaya uygun örnüz.
- Kılıfın gövde örgü şeması, birinci işlem sırasına uygun olarak açık mavi renk ip ile 52 adet zincir çekiniz (Görsel 6.89).
- 52 zincirin üçüncüsüne tığı batırarak kitap kılıfını örmeye başlayınız.
- Kitap kılıfının gövde örgü şeması, ikinci işlem sırasından kırk üçüncü işlem sırasına kadar 42 sıra boyunca 50 adet ikili trabzan örnüz (Görsel 6.90, 6.91).

Görsel 6.89: Zincir

Görsel 6.90: Gövde örgüsü

Görsel 6.91: Gövde örme işlemi

- Gövde örgüsü tamamlanan kılıfın iç kanat bölümü için sağından ve solundan 6 adet ikili trabzan sırası işaretleyip içe doğru kıvrınız (Görsel 6.92, 6.93).

Görsel 6.92: İç kanatları kıvrma işlemi

Görsel 6.93: İç kanatların ölçüsünü alma işlemi

- Kılıfın işaretlenerek içe doğru kıvrılan iç kanat kısımlarını, iğne yardımı ile dikiş (Görsel 6.94, 6.95, 6.96).

Görsel 6.94: İç kanatların dikimi

Görsel 6.95: İç kanatların dikimi

Görsel 6.96: İç kanatların dikilmiş hâli

4. İŞLEM BASAMAĞI

Kitap kılıfı modeline uygun sap örünüz.

- Kitap kılıfının modeline uygun olarak 2,5 numaralı tığ ile 2 adet sap örünüz.
- Kılıfın sap örgü şeması, birinci işlem sırasına uygun olarak beyaz renk ip ile 8 adet zincir çekiniz. Yanındaki ilmeğe tığı batırarak 7 adet sık iğne örünüz.
- Sap örgü şeması, ikinci işlem sırasından seksen birinci işlem sırasına kadar 80 sıra boyunca 7 adet sık iğne örerek örgüyü tamamlayınız.
- Örgüsü tamamlanan kitap kılıfının saplarını mezür ile ölçerek kontrolünü sağlayınız (Görsel 6.97).

Görsel 6.97: Kitap kılıfının sap ölçüsü

5. İŞLEM BASAMAĞI

Modele uygun olarak örülen sapı kitap kılıfı gövdesiyle birleştiriniz.

- 28 cm uzunluğunda örülen sapları, kitap kılıfının iç kısmına yerleştirip kaymaması için toplu iğne ile sabitleyin (Görsel 6.98).
- Sapları, kılıfın iç kısmına iğne ile dikerek birleştiriniz (Görsel 6.99).

Görsel 6.98: Sapların dikimi

Görsel 6.99: Kitap kılıfı saplarını birleştirme işlemi

6. İŞLEM BASAMAĞI

Kitap kılıfı modeline uygun olarak ağız kapama işlemi yapınız.

- Örgüsü tamamlanan kitap kılıfının ağız kapama işlemini tamamlamak için çanta çitçitini kılıfın iç kısmına yerleştiriniz.
- Çitçitin çukur olan kısmını sağa, diğerini sola, kitap kılıfı sapının tam ortasına iğne yardımı ile dikiş (Görsel 6.100, 6.101).

Görsel 6.100: Çitçitin dikimi

Görsel 6.101: Çitçitin dikimi

7. İŞLEM BASAMAĞI

Kitap kılıfı modeline uygun aksesuar hazırlayınız.

- Kitap kılıfı modeli aksesuar tasarımını inceleyiniz.
- Aksesuar şemalarına uygun olarak 2,5 numara tığ ile gemi, balık, deniz dalgası ve güneş figürü örünüz.
- Aksesuar örgü şemalarını bir kâğıda yazarak masanıza yerleştiriniz.
- Kitap kılıfının gemi şeması, birinci işlem sırasına uygun olarak lacivert renk ip ile 19 adet zincir çekiniz.
- Gemi şemasının ikinci işlem sırasına göre tığınızı son ilmeğin yanından batırarak 18 adet tekli trabzan örünüz (Görsel 6.102).
- Gemi şemasının üçüncü işlem sırasına uygun olarak ilk ilmeğe tığı çift batırarak 1 adet artırma yapınız, 16 adet tekli trabzan örünüz, son ilmeğe tığı çift batırarak 1 adet artırma yapınız.
- 20 adet tekli trabzan elde ediniz (Görsel 6.103).

Görsel 6.102: Tekli trabzan örgüsü

Görsel 6.103: Gemi figürü örgüsü

- Gemi şemasının dördüncü işlem sırasına uygun olarak ilk ilmeğe tığı çift batırarak 1 adet artırma yapınız, 18 adet tekli trabzan örünüz ve son ilmeğe tığı çift batırarak 1 adet artırma yapınız.
- 22 adet tekli trabzan elde ediniz.
- Gemi şemasının beşinci işlem sırasına uygun olarak ilk ilmeğe tığı çift batırarak 1 adet artırma yapınız, 20 adet tekli trabzan örünüz ve son ilmeğe tığı çift batırarak 1 adet artırma yapınız.
- 24 adet tekli trabzan elde ediniz (Görsel 6.104).
- Gemi şemasının altıncı işlem sırasından sekizinci işlem sırasına kadar 3 sıra boyunca 24 adet tekli trabzan öreerek geminin alt kısmını tamamlayınız (Görsel 6.105).

Görsel 6.104: Gemi figürü örgüsü

Görsel 6.105: Gemi figürü örgüsü

- Gemi figürünün üst kısmının örgüsüne devam etmek için sağ ve soldan 6, orta kısımdan 12 adet ilmek belirleyiniz (Görsel 6.106).
- Gemi şemasının dokuzuncu işlem sırasına uygun olarak beyaz renk ip ile belirlenen kısma 12 adet sık iğne örünüz (Görsel 6.107).
- Gemi şemasının onuncu işlem sırasına uygun olarak 2 ilmeği 1 ilmeğe düşürerek 1 adet eksiltme yapınız, 10 adet sık iğne örünüz.
- 11 adet sık iğne elde ediniz (Görsel 6.108).

Görsel 6.106: Gemi figürünün örülüşü

Görsel 6.107: Gemi figürü örgüsü

Görsel 6.108: Gemi figürü örgüsü

- Gemi şeması, on birinci işlem sırasına uygun olarak 2 ilmeği 1 ilmeğe düşürüp 1 adet eksiltme yapınız ve 9 adet sık iğne örünüz.
- 10 adet sık iğne elde ediniz.
- Gemi şeması, on ikinci işlem sırasına uygun olarak 2 ilmeği 1 ilmeğe düşürüp 1 adet eksiltme yapınız ve 8 adet sık iğne örünüz. 9 adet sık iğne elde ediniz.

- Gemi şeması, on üçüncü işlem sırasına uygun olarak 2 ilmeği 1 ilmeğe düşürüp 1 adet eksiltme yapınız ve 7 adet sık iğne örünüz.
- 8 adet sık iğne elde ediniz.
- Gemi şeması, on dördüncü işlem sırasına uygun olarak 2 ilmeği 1 ilmeğe düşürüp 1 adet eksiltme yapınız ve 6 adet sık iğne örünüz.
- 7 adet sık iğne elde ediniz.
- Gemi şeması, on beşinci işlem sırasına uygun olarak 2 ilmeği 1 ilmeğe düşürüp 1 adet eksiltme yapınız ve 5 adet sık iğne örünüz.
- 6 adet sık iğne elde ediniz.
- Gemi şeması, on altıncı işlem sırasına uygun olarak 2 ilmeği 1 ilmeğe düşürüp 1 adet eksiltme yapınız ve 4 adet sık iğne örünüz.
- 5 adet sık iğne elde ediniz.
- Gemi şemasının on yedinci işlem sırasına uygun olarak 2 ilmeği 1 ilmeğe düşürüp 1 adet eksiltme yapınız ve 3 adet sık iğne örünüz.
- 4 adet sık iğne elde ediniz.
- Gemi şeması, on sekizinci işlem sırasına uygun olarak 2 ilmeği 1 ilmeğe düşürüp 1 adet eksiltme yapınız ve 2 adet sık iğne örünüz.
- 3 adet sık iğne elde ediniz.
- Gemi şeması, on dokuzuncu işlem sırasına uygun olarak 2 ilmeği 1 ilmeğe düşürüp 1 adet eksiltme yapınız ve 1 adet sık iğne örünüz.
- 2 adet sık iğne elde ediniz.
- Gemi şeması, yirminci işlem sırasına uygun olarak 2 ilmeği 1 ilmeğe düşürüp 1 adet eksiltme yaparak örgüyü tamamlayınız (Görsel 6.109).
- Gemi şeması, yirmi birinci işlem sırasına uygun olarak siyah renk ip ile 10 zincir çekerek üst kısmına sabitleyiniz ve bayrak direğini oluşturunuz (Görsel 6.110).

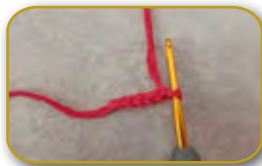

Görsel 6.109: Gemi figürü örgüsü

Görsel 6.110: Gemi figürü örgüsü

- Gemi şeması, yirmi ikinci işlem sırasına uygun olarak kırmızı renk ip ile 5 zincir çekip bayrak örme-ye başlayınız (Görsel 6.111).
- Gemi şeması, yirmi üçüncü işlem sırasına uygun olarak 2 ilmeği 1 ilmeğe düşürüp 1 adet eksiltme yapınız ve 3 adet sık iğne örünüz.
- 4 adet sık iğne elde ediniz.
- Gemi şeması, yirmi dördüncü işlem sırasına uygun olarak 2 ilmeği 1 ilmeğe düşürüp 1 adet eksiltme yapınız, 2 adet sık iğne örünüz.
- 3 adet sık iğne elde ediniz.
- Gemi şeması, yirmi beşinci işlem sırasına uygun olarak 2 ilmeği 1 ilmeğe düşürüp 1 adet eksiltme yapınız ve 1 adet sık iğne örünüz.
- 2 adet sık iğne elde ediniz.
- Gemi şeması, yirmi altıncı işlem sırasına uygun olarak 2 ilmeği 1 ilmeğe düşürüp 1 adet eksiltme yaparak örgüyü tamamlayınız (Görsel 6.112).

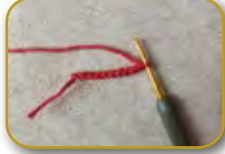
Görsel 6.111: Bayrak örgüsü

Görsel 6.112: Bayrak örgüsü

- Kitap kılıfının balık örgü şeması, birinci işlem sırasına uygun olarak kırmızı renk ip ile 10 adet zincir çekiniz (Görsel 6.113).
- Balık örgü şeması, ikinci işlem sırasına uygun olarak 3 adet sık iğne örünüz ve yan ilmeğe ilmek kaydırma yapınız (Görsel 6.114).
- 4 adet zincir çekiniz, tıgı batırarak zincir üzerinde 3 sık iğne örünüz ve yan ilmeğe ilmek kaydırma yapınız (Görsel 6.115).

Görsel 6.113: Balık figürü örgüsü

Görsel 6.114: Balık figürü örgüsü

Görsel 6.115: Balık figürü örgüsü

- Balık örgü şeması, üçüncü işlem sırasına uygun olarak 1 adet sık iğne, 2 adet tekli trabzan, 1 adet artırma, 1 adet tekli trabzan, aynı ilmeğe 3 adet sık iğne örerek balığın bir bölümünü örünüz (Görsel 6.116).
- Balık örgü şeması, dördüncü işlem sırasına uygun olarak 1 adet tekli trabzan, 1 adet artırma, 2 adet tekli trabzan, 1 sık iğne örüp ilmek kaydırma yaparak balığın diğer bölümünü tamamlayınız (Görsel 6.117).
- 2 adet kırmızı, 1 adet beyaz iple olmak üzere 3 adet balık örünüz.
- Siyah ip ile balıklara göz işleyiniz (Görsel 6.118).

Görsel 6.116: Balık figürü örgüsü

Görsel 6.117: Balık figürü

Görsel 6.118: Balık figürü

- Kitap kılıfının deniz dalgası örgü şeması, birinci işlem sırasına uygun olarak turkuaz renk ip ile 36 adet zincir çekiniz.
- Kitap kılıfının deniz dalgası örgü şeması, ikinci işlem sırasına uygun olarak 4 adet ikili trabzan örünüz ve 2 adet eksiltiniz.
- 3 adet ikili trabzan örünüz, 2 adet artırınız. 3 adet ikili trabzan örünüz, 2 adet eksiltiniz. 3 adet ikili trabzan örünüz ve 2 adet artırınız.
- 3 adet ikili trabzan örünüz, 2 adet azaltınız ve 4 adet ikili trabzan örerek örgüyü tamamlayınız (Görsel 6.119).
- Kitap kılıfının güneş örgü şeması, birinci işlem sırasına uygun olarak sarı renk ip sihirli halka yapınız.
- Kitap kılıfının güneş örgü şeması, ikinci işlem sırasına uygun olarak sihirli halka içerisine 6 adet sık iğne örünüz (Görsel 6.120).

Görsel 6.119: Deniz dalgası figürü

Görsel 6.120: Güneş figürü örgüsü

- Kitap kılıfının güneş örgü şeması, üçüncü işlem sırasına uygun olarak sihirli halka içerisine, her ilmek içine tığ çift batırarak 12 adet sık iğne örünüz (Görsel 6.121).
- Kitap kılıfının güneş örgü şeması, dördüncü işlem sırasına uygun olarak 6 defa 1 sık iğne örüp 1 artırma yaparak 18 adet sık iğne örünüz.
- Kitap kılıfının güneş örgü şeması, beşinci işlem sırasına uygun olarak 6 defa 2 sık iğne örüp 1 artırma yaparak 24 adet sık iğne örünüz.
- Kitap kılıfının güneş örgü şeması, altıncı işlem sırasına uygun olarak 1 sıra, 24 adet sık iğne örünüz ve güneş figürünü tamamlayınız (Görsel 6.122).

Görsel 6.121: Güneş figürü örgüsü

Görsel 6.122: Güneş figürü örgüsü

- Örgüsü tamamlanan aksesuarları, çanta üzerine yerleştirip kontrol ediniz (Görsel 6.123).
- Güneş figürünü kitap kılıfı üzerine işleyiniz (Görsel 6.124).
- Aksesuarları kitap kılıfı üzerine iğne yardımıyla dikiş (Görsel 6.125).

Görsel 6.123: Aksesuarların yerleştirilmesi

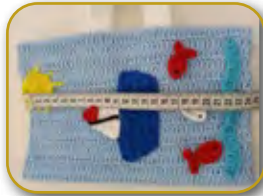

Görsel 6.124: İşleme tekniği

Görsel 6.125: Aksesuarların dikilmesi

- Aksesuar dikim işlemi tamamlanan kitap kılıfının, enini ve boyunu mezür ile ölçerek kontrolünü sağlayınız (Görsel 6.126, 6.127).

Görsel 6.126: Kitap kılıfının boy ölçüsü

Görsel 6.127: Kitap kılıfının en ölçüsü

8. İŞLEM BASAMAĞI

Kalite kontrol yöntemlerini uygulayınız.

- Çantanın iç kısmında kalan iplikleri sağlamlaştırıp kesiniz.
- Çantanın kalite kontrolünü yapınız.
- Çalışma ortamınızı ve çevrenizi temiz bırakınız.
- Boş zamanlarınızda, etrafınızda gördüğünüz örgü aksesuarlarını inceleyip onlarla denemeler yapınız.
- Kitap en iyi dosttur. Bu nedenle onları en iyi şekilde korumamız gerektiğini unutmayınız.

6.2. UYGULAMA - DEĞERLENDİRME FORMU

6.2. uygulamanın değerlendirilmesi verilen ölçütlere göre yapılacaktır.
1 (başlangıç düzeyinde), 2 (geliştirilmeli), 3 (orta), 4 (iyi), 5 (çok iyi)

ÖLÇÜTLER	DERECE				
	1	2	3	4	5
A) HAZIRLIK					
1.	Çalışma ortamını ve malzemeleri hazırladı.				
2.	Örgü tekniği ile kitap kılıfı model araştırması yaptı.				
B) EDİNİLEN BİLGİLERİ BECERİYE DÖNÜŞTÜRME					
3.	Tekniğe uygun belirlenen model kitap kılıfının örgü şemasını oluşturdu.				
4.	Kitap kılıfını örgü şemasına uygun ördü.				
5.	Kitap kılıfı modeline uygun sap hazırladı.				
6.	Kitap kılıfı saplarını birleştirdi.				
7.	Kitap kılıfı ağız kapama işlemini yaptı.				
8.	Kitap kılıfı modeline uygun aksesuar hazırladı.				
9.	Biten ürünün kalite kontrolünü kontrol yaptı.				
C) BEKLENEN DAVRANIŞ					
10.	Zamanı verimli kullandı.				
11.	Temiz ve düzenli çalıştı.				
SÜTUN TOPLAMLARI					
TABLO PUANI					
DEĞERLENDİRME PUANI = [(TABLO PUANIx100)/55]					
Ölçekten 100 üzerinden 70 puan aldıysanız bu öğrenme için başarınız yeterli düzeyde demektir. 69 veya altı puan aldıysanız ilgili önceki öğrenmeleri tekrar etmeniz gerekmektedir.					

SINIF	NUMARA	ÖĞRENCİNİN ADI SOYADI	DEĞERLENDİRME PUANI

24

DERS SAATI

6.3.

ALTIGEN MOTİFLİ ÇANTA

SEMBOLLER

SH: SİHİRLİ HALKA

X: SIK İĞNE

DC: KİLİ TIRABZAN

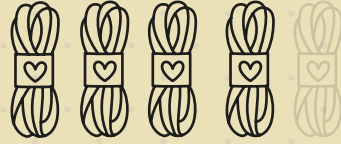
ZN: ZİNCİR

BLO: ARKA İLMEKTEN ÖRMEK

FLO: ÖN İLMEKTEN ÖRMEK

*(): TEKRAR

ZORLUK DERECESESİ

KULLANILACAK ARAÇ GEREÇ

- 300 g tarçın renk pamuklu makrome ipi
- Makas
- Mezür
- Cetvel
- Halka
- Çanta çıtçıtı
- İşaret belirleyici
- Kalem
- Dikiş ipi ve iğnesi
- Toplu iğne
- Parşömen kâğıdı
- Astar kumaşı
- Dikiş makinesi
- 3,5 numara tığ
- Kâğıt
- Kalem

6.3. UYGULAMA - ALTİGEN MOTİFLİ ÇANTA YAPIMI

Yönerge: Bu uygulamada sizden tığ örgü altıgen motifli çanta modelini örgü şemasına uygun örmeniz beklenmektedir. Aşağıdaki işlem basamaklarını takip ederek uygulamayı gerçekleştiriniz (Görsel 6.128).

Yapacağınız çalışma, uygulamaların sonunda verilen değerlendirme formunda yer alan ölçütlere göre değerlendirilecektir. Çalışmanızı yaparken bu ölçütleri dikkate alınız.

UYGULAMA GÖRSELİ

Görsel 6. 128: Altıgen motifli çanta modeli

ŞEMA 1: ALTİGEN MOTİFİ (ADET: 2)

1.	SH
2.	(2 ZN, 2 DC)*6
3.	(2 ZN, 4 DC)*6
4.	(2 ZN, 6 DC)*6
5.	(2 ZN, 8 DC)*6
6.	(2 ZN, 10 DC)*6
7.	(2 ZN, 12 DC)*6
8.	(2 ZN, 14 DC)*6
9.	(2 ZN, 16 DC)*6
10.	(2 ZN, 18 DC)*6
11.	(2 ZN, 20 DC)*6
12.	(2 ZN, 22 DC)*6
13.	(2 ZN, 24 DC)*6

ŞEMA 2: KARE MOTİFİ (ADET: 1)

1.	SH
2.	(2ZN, 2DC)*4
3.	(2ZN, 4DC)*4
4.	(2ZN, 8DC)*4
5.	(2ZN, 12DC)*4
6.	(2ZN, 16DC)*4
7.	(2ZN, 20DC)*4
8.	(2ZN, 24DC)*4

1. İŞLEM BAŞAMAÇI

Kullanım alanlarına göre çanta modellerini araştırarak model ve malzeme seçimini yapınız.

- Model tasarımı yaparken seçilen renklerin uyumuna dikkat ediniz. Bu konuda öğretmenin ve arkadaşlarınız ile fikir alışverişi yapınız.
- Altıgen motifli çanta modeli ölçüleri Tablo 6.8'de verilmiştir. Siz de kendi çanta modelinizin ölçülerini bu tabloda verilen ölçülere uygun biçimde oluşturunuz.
- Araç gerecinizi arkadaşlarınız ile paylaşmanız iş birliği açısından önemlidir.
- Çanta modeline uygun olarak malzemelerinizi hazırlayınız (Görsel 6.129).
- Atölye çalışmaları esnasında, dik pozisyonunda oturunuz ve belli bir mesafeden yapılan çalışmayı takip ediniz.

Tablo 6.8: Altıgen motifli Çanta Modeli Ölçüleri

Altıgen motifli Çanta Boy Ölçüsü	34 cm
Altıgen Çanta En Ölçüsü	29 cm
Altıgen Çanta Sap Ölçüsü	90 cm

Görsel 6.129: Kullanılacak araç gereç

2. İŞLEM BASAMAĞI

Uygulama yapacağınız çanta örgü şemasını oluşturunuz.

- Atölye önlüğünüzü giyiniz.
- Masa örtünüzü seriniz.
- Örgü şemasını bir kâğıda yazarak masanıza yerleştiriniz. Bu işlem, takibinizi kolaylaştıracaktır.
- Ortam ışığını, örgünüzü en uygun şekilde aydınlatması için kullanınız.
- Ürün yapımı esnasında arkadaşlarınızla belli uzaklıklarda oturmaya özen gösteriniz.
- Şemaya uygun olarak çantanın önce altıgen motif parçasını sonra kare motifini örebilirsiniz.

3. İŞLEM BASAMAĞI

Çanta modelini örgü şemasına uygun örnünüz.

- Altıgen motif örgü şeması, birinci işlem sırasına uygun olarak sihirli halka oluşturunuz.
- Altıgen motif örgü şeması, ikinci işlem sırasına göre sihirli halka içine 5 zincir çekerek başlayınız. Bu 5 zincirin 3'ü, ikili trabzanın birini oluştururken 2'si ara boşluğunu oluşturacaktır.
- Sırasıyla 2 adet ikili, trabzan 2 zincir yaparak 6 adet trabzan grupları oluşturunuz başta oluşturulan ikili trabzanın yanına bir adet daha yaparak ilmek kaydırma yöntemi ile birleştiriniz (Görsel 6.130).

Görsel 6.130: Altıgen motif örgüsü

- Altıgen motif örgü şeması, üçüncü işlem sırasına göre bir önceki sırada oluşturulan ikili trabzanların sağından ve solundan birer artırarak trabzan örgü gruplarını 4'e çıkarınız (Görsel 6.131).
- Altıgen motif örgü şemasının dördüncü işlem sırasına göre 6 adet altı ikili trabzan grupları örnünüz (Görsel 6.132).
- Ördüğünüz her sıra sonunda, ikili trabzanlarınızın şemada belirtilen işlem sırasındaki sayıyla aynı olup olmadığını kontrol ediniz.

Görsel 6.131: Altıgen motifin örgüsü

Görsel 6.132: Altıgen motifin örgüsü

- Altıgen motif örgü şemasının beşinci işlem sırasına göre 8 adet altı ikili trabzan grupları örnünüz (Görsel 6.133).
- Altıgen motif örgü şeması, altıncı işlem sırasına göre 10 adet altı ikili trabzan grupları örnünüz.
- Altıgen motif örgü şeması, yedinci işlem sırasına göre 12 adet altı ikili trabzan grupları örnünüz.
- Altıgen motif örgü şeması, sekizinci işlem sırasına göre 14 adet altı ikili trabzan grupları örnünüz.
- Altıgen motif örgü şeması, dokuzuncu işlem sırasına göre 16 adet altı ikili trabzan grupları örnünüz.
- Altıgen motif örgü şeması, onuncu işlem sırasına göre 18 adet altı ikili trabzan grupları örnünüz (Görsel 6.134).

Görsel 6.133: Altıgen motifin örgüsü

Görsel 6.134: Altıgen motifin örgüsü

- Altıgen motif örgü şeması, on birinci işlem sırasına göre 20 adet altlı ikili trabzan grupları örünüz.
- Altıgen motif örgü şeması, on ikinci işlem sırasına göre 22 adet altlı ikili trabzan grupları örünüz.
- Altıgen motif örgü şeması, on üçüncü işlem sırasına göre 24 adet altlı ikili trabzan grupları öreerek tamamlayınız (Görsel 6.135).
- Altıgen motiften 2 adet örünüz (Görsel 6.136).

Görsel 6.135: Altıgen motif

Görsel 6.136: Altıgen motiflerin tamamlanması

- Altıgen motifi mezür ile ölçünüz (Görsel 6.137).
- Çantanın kare motif örgüsünün şemasının basamaklarına uygun olarak örünüz.
- Çalışma ortamınızın ve ellerinizin temiz olmasına özen gösteriniz.
- Kare motif örgü şemasının birinci işlem sırasına uygun olarak sihirli halka oluşturunuz.
- Kare motif örgü şeması, ikinci işlem sırasına göre 4 adet ikili trabzan grupları örünüz (Görsel 6.138).

Görsel 6.137: Altıgen motifin ölçüsü

Görsel 6.138: Kare motif örgüsü

- Kare motif örgü şeması, üçüncü işlem sırasına göre 4 adet 4'lü ikili trabzan grupları örünüz (Görsel 6.139).
- Kare motif örgü şeması, dördüncü işlem sırasına göre 4 adet 8'li ikili trabzan grupları örünüz (Görsel 6.140).
- Dördüncü işlem sırası ile birlikte trabzanların sağından ve solundan çiftler artırma yapınız.

Görsel 6.139: Kare motif örgüsü

Görsel 6.140: Kare motif örgüsü

- Kare motif örgü şeması, beşinci işlem sırasına göre 4 adet 12'li ikili trabzan grupları örünüz.
- Kare motif örgü şeması, altıncı işlem sırasına göre 4 adet 16'lı ikili trabzan grupları örünüz.
- Kare motif örgü şeması, yedinci işlem sırasına göre 4 adet 20'li ikili trabzan grupları örünüz.
- Kare motif örgü şeması, sekizinci işlem sırasına göre 4 adet 24'lü ikili trabzan grupları öreerek kare motifin örgüsünü tamamlayınız (Görsel 6.141).
- Örülen tüm motif parçalarını çanta formuna uygun yerleştiriniz (Görsel 6.142).

Görsel 6.141: Kare motifin tamamlanması

Görsel 6.142: Motiflerin yerleştirilmesi

- Çantanın örülen motif parçalarını tersine çeviriniz.
- İlmekleri karşılıklı olarak tığ ile birleştiriniz.
- İlmekleri birbirine ilmek kaydırma ile birleştirirken tığa batırılan ilk ilmeği önden arkaya, son ilmeği de arkadan öne örünüz (Görsel 6.143).

Görsel 6.143: Motiflerin birleştirilmesi

- Motiflerin ön yüzünden görünüşü görseldeki gibidir (Görsel 6.144, 6.145, 6.146).

Görsel 6.144: Motiflerin ön yüzü

Görsel 6.145: Motiflerin birleştirilmesi

Görsel 6.146: Motiflerin birleştirilmiş hâli

- Çantayı ön yüzüne çeviriniz ve ağız kısımlarına 1 sıra sık iğne örünüz (Görsel 6.147).
- Çantanın enini ve boyunu, mezür ile ölçerek kontrol ediniz (Görsel 6.148, 6.149).

Görsel 6.147: Çanta ağızına sık iğne tekniği

Görsel 6.148: Çantanın boy ölçüsü

Görsel 6.149: Çantanın en ölçüsü

4. İŞLEM BASAMAĞI

Çanta modeline uygun sap örünüz.

- Çantayla sapın birbirine bağlantısı için gümüş renk metal halka kullanınız.
- Metal halka üzerinde 5 adet ilmek oluşturunuz (Görsel 6.150).
- Oluşturulan 5 ilmeğin üzerinden devam ederek sık iğne tekniği ile 90 cm uzunluğunda sap örünüz (Görsel 6.151).

Görsel 6.150: Metal halkaya ilmek atma

Görsel 6.151: Çanta sapının örülmesi

5. İŞLEM BASAMAĞI

Modele uygun olarak örülen sapı çantayla birleştiriniz.

- 90 cm uzunluğunda örülen sapı diğer metal halkayla birleştirerek çanta sapını tamamlayınız (Görsel 6.152).

Görsel 6.152: Çanta sapının halkayla birleştirilmesi

6. İŞLEM BASAMAĞI

Çanta modeline uygun olarak astarlama ve ağız kapama işlemlerini yapınız.

- Çantanın astarlama işlemi için kalıp çıkarınız (Görsel 6.153).
- Çantanın astar kalıbını kumaş üzerine koyarak çiziniz ve 1 cm pay bırakarak kesiniz (Görsel 6.154).
- Çanta astarı için evde giyilmeyen kıyafetleri, kullanılmayan masa örtülerini değerlendirip aile ekonomisine katkı sunabilirsiniz.

Görsel 6.153: Çantanın astar kalıbı

Görsel 6.154: Kalıbın kumaş üzerine çizilmesi

- Pay bırakarak kesilen kumaşı, kaymaması için toplu iğne ile sabitleyiniz (Görsel 6.155).
- Dikiş makinesi yardımıyla kumaşı tersinden dikiş.
- Dikiş makinesinin bulunmadığı durumlarda dikiş teknikleri bilgilerinizi hatırlayıp elde makine dikişi uygulayarak da dikebilirsiniz.
- Dikiş işlemi biten astarı, çantanın içerisine toplu iğne kullanarak yerleştiriniz (Görsel 6.156).

Görsel 6.155: Kumaşı iğneleme işlemi

Görsel 6.156: Astarın çantaya yerleştirilmesi

- Çanta astarının tam ortasına, ağız kısmına çitçit dikiş (Görsel 6.157).
- Çantanın ağız kısmına çitçiti diktikten sonra astarı dikip çantaya sabitleyiniz (Görsel 6.158).

Görsel 6.157: Çitçitin dikilmesi

Görsel 6.158: Astarın çantaya sabitlemesi

7. İŞLEM BASAMAĞI

Çantanın modeline uygun aksesuar hazırlayınız.

- Çantanın modeline uygun aksesuar tasarımı yapınız.
- Çanta aksesuarı olarak püskül yapmaya başlayınız.
- 15 cm uzunluğunda kâğıt kesiniz ve üzerine tarçın renk ip dolayınız (Görsel 6.159).
- İpi kâğıttan çıkarınız ve üzerinden sararak sıkıca bağlayınız (Görsel 6.160).

Görsel 6.159: Püskül yapımı

Görsel 6.160: Püskül yapımı

- Püskülün uç tarafındaki ipleri makas ile kesip düzeltiniz (Görsel 6.161, 6.162).

Görsel 6.161: Püskül yapımı

Görsel 6.162: Püskül

8. İŞLEM BASAMAĞI

Kalite kontrol yöntemlerini uygulayınız.

- Çantanın iç kısmında kalan ipliklerinizi sağlamlaştırıp kesiniz.
- Çantanın kalite kontrolünü yapınız (Görsel 6.163).
- Çalışma ortamınızı ve çevrenizi temiz bırakınız.
- Kalan iplik ve kumaş parçalarını, bir geri dönüşüm kutusu hazırlayarak uygulama bitiminden sonra bu kutuda biriktirebilirsiniz. İhtiyaç durumunda arkadaşlarınızla kutuda biriken ürünlerden faydalanabilirsiniz.
- Uygulamada çalıştığınız ürünleri okulunuzda sergileyerek ürün tanıtımı yapabilirsiniz.
- Çocuk esirgeme kurumları ve huzurevlerini ziyaret ederek yapılan ürünlerden orada yaşayanlara hediye edebilirsiniz.

Görsel 6. 163: Altgen motifli çanta modeli

6.3. UYGULAMA - DEĞERLENDİRME FORMU

6.3. uygulamanın değerlendirilmesi verilen ölçütlere göre yapılacaktır.
1 (başlangıç düzeyinde), 2 (geliştirilmeli), 3 (orta), 4 (iyi), 5 (çok iyi)

ÖLÇÜTLER

DERECE

1 2 3 4 5

A) HAZIRLIK

1. Çalışma ortamını ve malzemeleri hazırladı.

2. Örgü tekniği ile çanta model araştırması yaptı.

B) EDİNİLEN BİLGİLERİ BECERİYE DÖNÜŞTÜRME

3. Tekniğe uygun belirlenen model çantanın örgü şemasını oluşturdu.

4. Çantayı örgü şemasına uygun ördü.

5. Çanta modeline uygun sap hazırladı.

6. Çanta sapını birleştirdi.

7. Çanta ağız kapama işlemini yaptı.

8. Süsleme tekniklerini uyguladı.

9. Biten ürünün kalite kontrolünü kontrol yaptı.

C) BEKLENEN DAVRANIŞ

10. Zamanı verimli kullandı.

11. Temiz ve düzenli çalıştı.

SÜTUN TOPLAMLARI

TABLO PUANI

$$\text{DEĞERLENDİRME PUANI} = \frac{[(\text{TABLO PUANI} \times 100)]}{55}$$

Ölçekten 100 üzerinden 70 puan aldıysanız bu öğrenme için başarınız yeterli düzeyde demektir. 69 veya altı puan aldıysanız ilgili önceki öğrenmeleri tekrar etmeniz gerekmektedir.

SINIF	NUMARA	ÖĞRENCİNİN ADI SOYADI	DEĞERLENDİRME PUANI

6.4.

27

DERS SAATI

MOTİFLİ ÇANTA

SEMBOLLER

- SH: SİHİRLİ HALKA
- X: SIK İĞNE
- DC: İKİLİ TIRABZAN
- HDC: TEKLİ TIRABZAN
- ZN: ZİNCİR
- V: ARTIRMA
- E: EKİLTME
- CC: İLMEK KAYDIRMA
- *(): TEKRAR

ZORLUK DERECESESİ

KULLANILACAK ARAÇ GEREÇ

- Turuncu, sarı, beyaz, kahverengi ve turkuaz renklerinde pamuklu iplik
- Makas
- Mezür
- Cetvel
- Çanta çitçiti
- Kalem
- Kâğıt
- Dikiş ipi ve iğnesi
- Yün iğnesi
- Toplu iğne
- Parşömen kâğıdı
- Astar kumaşı
- Dikiş makinesi
- Ponpon aparatı
- 2,5 numara tığ

6.4. UYGULAMA - MOTİFLİ ÇANTA YAPIMI

Yönerge: Bu uygulamada sizden tığ örgü motifli çanta modelini örgü şemasına uygun örmeniz beklenmektedir. Aşağıdaki işlem basamaklarını takip ederek uygulamayı gerçekleştiriniz (Görsel 6.164).

Yapacağınız çalışma, uygulamaların sonunda verilen değerlendirme formunda yer alan ölçütlere göre değerlendirilecektir. Çalışmanızı yaparken bu ölçütleri dikkate alınız.

UYGULAMA GÖRSELİ

Görsel 6.164: Motifli çanta modeli

ŞEMA 1: MOTİF ÖRGÜSÜ (ADET: 13)

Turuncu	1.	SH
Turuncu	2.	16 DC
Sarı	3.	(1 DC, 1ZN)*16
Beyaz	4.	(Boşluk içine 3 DC)*16=48 DC
Turkuaz	5.	Yuva oluşturunuz. (5 ZN, 2ZN, 3 ZN, 2ZN)*4
Turkuaz	6.	(Yuva içine 5 DC, 3ZN, 5 DC, X, 7 DC, X)*4
Kahverengi	7.	Yuva oluşturunuz. (3 ZN, 1 DC, 4 ZN, X, 2ZN, X, 4 ZN, 1 DC, 3ZN)*4
Kahverengi	8.	(Yuva içine 4 DC, 5 DC, 3 DC, 2 ZN, 3 DC, 5 ZN, 4 DC)*4
	9.	108X

1. İŞLEM BAŞAMAÇI

Kullanım alanına göre çanta modellerini araştırarak model ve malzeme seçimini yapınız.

- Model tasarımı yaparken seçilen renklerin uyumuna dikkat ediniz. Bu konuda öğretmenin ve arkadaşlarınız ile fikir alışverişi yapınız.
- Motifli çanta modeli ölçüleri Tablo 6.5'te verilmiştir. Siz de kendi çanta modelinizin ölçülerini bu tabloda verilen ölçülere uygun biçimde oluşturunuz.
- Çanta modeline uygun olarak malzemelerinizi hazırlayınız (Görsel 6.165).
- Uygulamada kullanacağınız araç gereci temin ederken artık iplik ve malzemeleri değerlendirerek israfı önleyiniz.

Tablo 6.9: Motifli Çanta Modeli Ölçüleri

Motifli Çanta Boy Ölçüsü	30 cm
Motifli Çanta En Ölçüsü	32 cm
Motifli Çanta Sap Ölçüsü	55 cm

Görsel 6. 165: Kullanılacak araç gereç

2. İŞLEM BAŞAMAÇI

Uygulama yapacağınız çanta örgü şemasını oluşturunuz.

- Atölye önlüğünüzü giyiniz.
- Masa örtünüzü seriniz.
- Örgü şemasını bir kâğıda yazarak masanıza yerleştiriniz. Bu işlem, örme işleminde sıra ve sayı tabibinizi kolaylaştıracaktır.
- Örgü işlemi sırasında göz, boyun, el ve bel ağrısı olmaması için oturuş pozisyonunuza dikkat ediniz.
- Ortam ışığını, örgünüzü en uygun şekilde aydınlatması için kullanınız.

3. İŞLEM BASAMAĞI

Çanta modelini örgü şemasına uygun örünüz.

- Çantanın motif örgüsünü, şemada verilen işlem sırasına uygun olarak örünüz.
- Motif örgü şeması, birinci işlem sırasına uygun olarak turuncu renk ip ile sihirli halka oluşturunuz.
- Motif örgü şeması, ikinci işlem sırasına göre sihirli halka içine turuncu renk ip ile 16 adet ikili trabzan örerek başlayınız (Görsel 6.166).
- Motif örgü şeması, üçüncü işlem sırasına göre sarı renk ip ile aralarında 1 zincir çekerek 16 adet trabzan örünüz ve ilmek kaydırma yöntemi ile birleştiriniz (Görsel 6.167).
- Şemayı anlayamadığınız yerde öğretmeninizden yardım isteyiniz.
- Çantanın motifini örerken temiz bir görünüm için renk geçişlerinde arkada kalan ipi gizleyerek örmeye çalışınız.
- Motif örgü şemasının dördüncü işlem sırasına göre bir önceki sırada oluşturulan zincir boşluklarına 3 adet ikili trabzanlar örünüz (Görsel 6.168).
- Bu işlem sırası sonunda 48 adet ikili trabzan elde ediniz.

Görsel 6.166: İkili trabzan

Görsel 6.167: Motif örgüsü

Görsel 6.168: Motif örgüsü

- Motif örgü şeması, beşinci işlem sırasına göre turkuaz renk ip ile sırasıyla 5 zincir çekiniz, 2 ilmek atlayıp üçüncüsüne sık iğne ile bağlayınız. 2 zincir çekiniz, 2 ilmek atlayıp üçüncüsüne sık iğne ile bağlayınız. 3 zincir çekiniz, 2 ilmek atlayıp üçüncüsüne sık iğne ile bağlayınız. 2 zincir çekiniz, 2 ilmek atlayıp üçüncüsüne sık iğne ile bağlayınız. Bu işlemi 4 defa tekrarlayarak 4 köşeli motifi elde etmek için yuvalar oluşturunuz (Görsel 6.169).
- Motif örgü şemasının altıncı işlem sırasına göre turkuaz renk ip ile yuva içlerine sırasıyla ilk yuva içine 5 ikili trabzan, araya 3 zincir, 5 ikili trabzan örünüz; diğer yuvaya sık iğne ile bağlayınız, sıradaki yuvaya 7 adet ikili trabzan örünüz. Bu işlemi 4 defa tekrarlayarak örünüz ve işlem sırasını tamamlayınız (Görsel 6.170, 6.171).

Görsel 6.169: Motif örgüsü

Görsel 6.170: Motif örgüsü

Görsel 6.171: Motif örgüsü

- Ördüğünüz her sıra sonunda, ikili trabzanlarınızın şemada belirtilen işlem sırasındaki sayıyla aynı olup olmadığını kontrol ediniz.
- Motif örgü şeması, yedinci işlem sırasına göre kahverengi ip ile 7'li trabzan grubunun tam ortasından başlayarak 3 zincir çekiniz ve yuva aralarına 1 adet ikili trabzan ile bağlayınız. 4 zincir çekip köşe boşluğuna sık iğne ile bağlayınız. 3 zincir çekip tekrar aynı boşluğa sık iğne ile bağlayınız. 4 zincir çekip 1 adet ikili trabzan örerek yuva arasına bağlayınız ve yine 3 zincir çekip tekrarlayarak örmeye devam ediniz (Görsel 6.172, 6.173).

Görsel 6.172: Motif örgüsü

Görsel 6.173: Motif örgüsü

- Motif örgü şeması, sekizinci işlem sırasına göre kahverengi ip ile oluşturulan yuva içlerine köşeden başlayarak 5 ikili trabzan zincir içerisine, 3 ikili trabzan, 2 zincir; aynı yere 3 ikili trabzan yaparak örünüz. Tekrar 5 ikili trabzan, 4 ikili trabzan, 4 ikili trabzan, 5 ikili trabzan yapıp tekrarlayarak örmeye devam ediniz (Görsel 6.174).
- Motif örgü şemasının dokuzuncu işlem sırasına göre bir önceki sırada oluşturulan ikili trabzanlara tiğnizi batırıp köşe boşluklarına çift batırarak sık iğne yapıp sırayı tamamlayınız (Görsel 6.175).

Görsel 6.174: Motif örgüsü

Görsel 6.175: Sık iğne örgüsü

- Tamamlanan motifi mezür ile ölçünüz. 12 cm ölçüsünde motif elde etmiş olmalısınız (Görsel 6.176).
- 13 adet örülen motifleri, çanta formuna uygun olarak yerleştiriniz (Görsel 6.177).

Görsel 6.176: Motif ölçüsü

Görsel 6.177: Çantanın ön yüzü parçalarının yerleştirilmesi

- Motifleri karşılıklı olarak sık iğne tekniği ile öreerek birleştiriniz (Görsel 6.178, 6.179, 6.180).

Görsel 6.178: Motif birleştirme

Görsel 6.179: Motif birleştirme

Görsel 6.180: Motif birleştirme

- 5 adet motifi birleştirdikten sonra sağ, sol ve en alt motifi ikiye katlayarak birleştiriniz (Görsel 6.181).

Görsel 6.181: Motif birleştirme

- Çantanın arka yüzünün motiflerini birleştiriniz (Görsel 6.182, 6.183, 6.184).

Görsel 6.182: Motif birleştirme

Görsel 6.183: Motif birleştirme

Görsel 6.184: Motiflerin birleştirilmiş hâli

- Çantanın ağız kısmını, 2 sıra kahverengi ip ile sık iğne örünüz (Görsel 6.185).
- Son olarak 2 sıra turkuaz renk ip ile ağız kısmını sık iğne örüp çantayı tamamlayınız (Görsel 6.186).

Görsel 6.185: Ağız kısmının örülüşü

Görsel 6.186: Ağız kısmının örülüşü

4. İŞLEM BASAMAĞI

Çanta modeline uygun sap örünüz.

- Çantanın ağız kısmını, sağından ve solundan ortalayarak 5 ilmek belirleyiniz ve turkuaz renk ip ile sık iğne yaparak 55 cm uzunluğunda sap örünüz (Görsel 6.187).
- Çantanın modeline uygun olarak 2 adet sap örünüz.
- Kullanım esnasında esnememesi için çanta sapını gevşek örmemeye dikkat ediniz.

Görsel 6.187: Çanta sapı örülüşü

5. İŞLEM BASAMAĞI

Modele uygun olarak örülen sapı çantayla birleştiriniz.

- 55 cm uzunluğunda örülen sapı, diğer uca sık iğne ile birleştirerek işlemi tamamlayınız (Görsel 6.188, 6.189).

Görsel 6.188: Çantanın sapını birleştirme işlemi

Görsel 6.189: Sapın birleştirilmiş hâli

6. İŞLEM BASAMAĞI

Çanta modeline uygun olarak astarlama ve ağız kapama işlemlerini yapınız.

- Çantanın astarlama işlemi için kalıp çıkarınız (Görsel 6.190).
- Çantanın astar kalıbını, kumaş üzerine koyarak çiziniz ve 1 cm pay bırakarak kesiniz (Görsel 6.191, 6.192).
- Çanta astarı için evde giyilmeyen kıyafetleri, kullanılmayan masa örtülerini değerlendirip aile ekonomisine katkı sunabilirsiniz.

Görsel 6.190: Çantanın astar kalıbı

Görsel 6.191: Kalıbı kumaşa geçirme işlemi

Görsel 6.192: Kumaşın kesilmesi

- Pay bırakarak kesilen astar kumaşını, kaymaması için toplu iğne ile sabitleyiniz.
- Dikiş makinesi yardımıyla kumaşı tersinden dikiş (Görsel 6.193).
- Dikiş makinesinin bulunmadığı durumlarda, dikiş teknikleri bilgilerinizi hatırlayıp elde makine dikişi uygulayabilirsiniz.
- Dikiş işlemi biten astarı çantanın içerisine toplu iğne yerleştiriniz (Görsel 6.194).

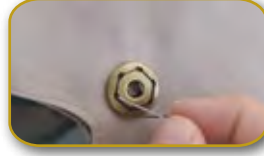

Görsel 6.193: Çantanın astarı

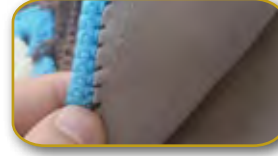

Görsel 6.194: Astarın çantaya yerleştirilmesi

- Çanta astarının tam ortasına çanta çıtçıtını dikiş (Görsel 6.195).
- Çantanın ağız kısmına çıtçıtı diktikten sonra astarı da dikerek çantaya sabitleyiniz (Görsel 6.196).

Görsel 6.195: Çıtçıtın dikilmesi

Görsel 6.196: Astarın çantaya sabitlenmesi

7. İŞLEM BASAMAĞI

Çanta modeline uygun aksesuar hazırlayınız.

- Çanta aksesuarı olarak ponpon yapmaya başlayınız (bk. Örgü Teknikleri ile Şapka Yapımı Öğrenme Birimi, Ponpon Yapımı).
- İki parçadan oluşan ponpon aparatını üst üste getiriniz.
- Yün iğnesine belli uzunlukta ip geçirip ponpon aparatının içerisine dolayarak sarınız. Bu işlemi, ponpon aparatı ip ile kaplanıncaya kadar tekrarlayınız.
- İp bittikçe yün iğnesine ip geçirerek ponpon aparatının içine ip sarmaya devam ediniz.
- Ponpon aparatının çevresinden, ipleri makasla kesiniz.
- Kesilen iplerin arasından, aynı renkte bir ip geçirerek sıkıca bağlayınız ve ponponun uçlarını makas ile düzeltiniz.
- Beyaz, mavi, sarı ve turuncu renkten birer adet ponpon yapınız ve yün iğnesi yardımıyla çantanın üzerinde belirlenen yerlere dikiş (Görsel 6.197).
- Ponponları çantayı astarlamadan dikebileceğiniz gibi astarlama işlemi bittikten sonra hayalet iplik ve dikiş iğnesiyle çantanın üzerinden de dikebilirsiniz.

Görsel 6.197: Ponpon ile süsleme işlemi

8. İŞLEM BASAMAĞI

Kalite kontrol yöntemlerini uygulayınız.

- Çantanın iç kısmında kalan ipliklerinizi sağlamlaştırıp kesiniz.
- Çantanın kalite kontrolünü yapınız (Görsel 6.198).
- Çalışma ortamınızı ve çevrenizi temiz bırakınız.
- Bir geri dönüşüm kutusu hazırlayıp kalan kumaş ve iplik parçalarını, uygulama bitiminden sonra bu kutuda biriktirebilirsiniz. İhtiyaç durumunda arkadaşlarınızla kutuda biriken ürünlerden faydalanabilirsiniz.
- Uygulamada çalıştığınız ürünleri okulunuzda sergileyerek ürün tanıtımı yapabilirsiniz.
- Boş zamanlarınızda, etrafınızda gördüğünüz örgü aksesuarlarını inceleyip onlarla denemeler yapınız.

Görsel 6.198: Motifli örgü çanta modeli

6.4. UYGULAMA - DEĞERLENDİRME FORMU

6.4. uygulamanın değerlendirilmesi verilen ölçütlere göre yapılacaktır.
1 (başlangıç düzeyinde), 2 (geliştirilmeli), 3 (orta), 4 (iyi), 5 (çok iyi)

ÖLÇÜTLER	DERECE				
	1	2	3	4	5
A) HAZIRLIK					
1.	Çalışma ortamını ve malzemeleri hazırladı.				
2.	Örgü tekniği ile çanta model araştırması yaptı.				
B) EDİNİLEN BİLGİLERİ BECERİYE DÖNÜŞTÜRME					
3.	Tekniğe uygun belirlenen çantanın örgü şemasını oluşturdu.				
4.	Çantayı örgü şemasına uygun ördü.				
5.	Çanta modeline uygun sap hazırladı.				
6.	Çanta sapını birleştirdi.				
7.	Çanta ağız kapama işlemini yaptı.				
8.	Süsleme tekniklerini uyguladı.				
9.	Biten ürünün kalite kontrolünü kontrol yaptı.				
C) BEKLENEN DAVRANIŞ					
10.	Zamanı verimli kullandı.				
11.	Temiz ve düzenli çalıştı.				
SÜTUN TOPLAMLARI					
TABLO PUANI					
DEĞERLENDİRME PUANI = [(TABLO PUANIx100)/55]					
Ölçekten 100 üzerinden 70 puan aldıysanız bu öğrenme için başarınız yeterli düzeyde demektir. 69 veya altı puan aldıysanız ilgili önceki öğrenmeleri tekrar etmeniz gerekmektedir.					

SINIF	NUMARA	ÖĞRENCİNİN ADI SOYADI	DEĞERLENDİRME PUANI

6.1. SIRA SİZDE

Görsel 6.197'deki çanta modelinin örgü şemasını çıkararak işlem sırasına uygun ürünüz.

Görsel 6.197: Örgü çanta modeli

KULLANILACAK ARAÇ GEREÇ	SEMBOLLER

İŞLEM SIRASI	ÖRGÜ ŞEMASI
1.	
2.	
3.	
4.	
5.	
6.	
7.	
8.	
9.	
10.	

6.1. SIRA SİZDE UYGULAMA KONTROL LİSTESİ

ÖLÇÜTLER		EVET	HAYIR
A) HAZIRLIK AŞAMASI			
1.	Çalışma alanını hazırladı.		
2.	Araç gerecini hazırladı.		
B) UYGULAMA AŞAMASI			
3.	Modele uygun sembolleri çıkardı.		
4.	Modele uygun örgü şeması çıkardı.		
5.	Örgü şemasına uygun modeli ördü.		
6.	Çanta sapı ve ağız kapama işlemlerini yaptı.		
7.	Çanta süsleme tekniklerini uyguladı.		
C) BEKLENEN DAVRANIŞ			
8.	Çalışma alanını temizledi.		
9.	Temiz ve düzenli çalıştı.		
D) YÖNERGE HAZIRLAMA AŞAMASI			
10.	Modelin örgü şemasını oluşturup işlem sırasını takip ederek modeli ördü.		
“Hayır” olarak işaretlenen davranışlara yönelik konularda kendinizi geliştiriniz.			

SINIF	NUMARA	ÖĞRENCİNİN ADI SOYADI	DEĞERLENDİRME TARİHİ

SÜRDÜRÜLEBİLİR BİR DÜNYAYA YOL ALIYORUM PROJESİ

Örgü Atölyesi 11. Sınıf ders materyali, El Sanatları Teknolojisi öğrencilerine öğreteceği teknik ve metotlarla Çevre ve Şehircilik Bakanlığının sürdürülebilir ekonomiye katkıda bulunmak amacıyla düzenlediği **Sıfır Atık Projesi** doğrultusunda dönüştürülebilir ürünlerden yeni eşyalar yapma alternatifini sunmaktadır (Görsel 6.198).

Geri dönüşüm projelerinin desteklenmesiyle çevre bilinci gelişmiş, genç nesiller yetiştirilmesi amaçlanmaktadır.

Görsel 6.198: Geri dönüşüm

PROJENİN AMACI

Bu projede sizden geri dönüşüm malzemelerinden birini kullanarak öğrendiğiniz tekniklerle kullanıma uygun düşük maliyetli bir tasarım oluşturmanız beklenmektedir. Seçimini yaptığınız ürünün tasarım, uygulama aşamaları ve sonucunu oluşturan bir proje hazırlayınız. Projenizin sunum ve sergisini okulunuzda arkadaşlarınıza ve öğretmenlerinize yapınız.

PROJE TANITIM FORMU

Projenin Adı			
Projeyi Hazırlayan			
Ad- Soyadı			
Telefon			
E-posta			
İl		İlçe	
Adres			
Projeyi Yürüten Okul			
Projenin Uygulandığı Tarih			

Projenin Özeti

Projenin Konusu	
Projenin (Özel) Amacı ve Hedefleri	
Projede Kullanılacak Malzemeler	
Projenin Uygulama Adımları ve Faaliyetleri	
Sonuç Göstergeleri	
Sürdürülebilirlik (dönüştürülebilir ürünlerden yeni eşyalar yapma alternatifi)	
Projenin Kaynağı ve Maliyeti (Kullanılan malzeme ve fiyatları birim olarak yazılmalıdır.)	

PROJE DEĞERLENDİRME FORMU

Sürdürülebilir Bir Dünyaya Yol Alıyorum Projesinin değerlendirilmesi verilen ölçütlere göre yapılacaktır. 1 (başlangıç düzeyinde), 2 (geliştirilmeli), 3 (orta), 4 (iyi), 5 (çok iyi)

ÖLÇÜTLER

DERECE

	1	2	3	4	5
1. Çalışma ortamını hazırladı.					
2. Model araştırması yaptı.					
3. Projenin amacına uygun malzeme belirledi.					
4. Projenin amacına uygun tasarım yaptı.					
5. Projeyi planladı ve uyguladı.					
6. Ürününün sürdürülebilir ekonomiye katkısını anlatan sunumunu yaptı.					
7. Projeyi okul öğretmen ve öğrencilerine sergiledi.					
8. Projenin maliyet hesaplamasını yaptı.					
9. Zamanı verimli kullandı.					
10. Temiz ve düzenli çalıştı.					

SÜTUN TOPLAMLARI

TABLO PUANI

DEĞERLENDİRME PUANI = [(TABLO PUANIx100)/50]

Bu ölçekten 100 üzerinden 70 ve üzeri bir puan almanız başarılı bir performans sergilediğiniz anlamına gelmektedir. Ölçütlerdeki eksikliklerinizi tamamlayınız.

SINIF	NUMARA	ÖĞRENCİNİN ADI SOYADI	DEĞERLENDİRME PUANI

Bu ders materyalinin kaynakçası hazırlanırken APA 6.0 yazım kuralları ve kaynak gösterme biçimi kullanılmıştır.

KAYNAKÇA

1. ATAY A. (1987). *Örücülük Kitabı*, Milli Eğitim Basımevi, İstanbul.
2. BECKER, N.M., SAPMAZ, N., POLAT A. (1964). *Moda Teknolojisi*. Kız Teknik Öğretim Okulları
3. Öğretmen Kılavuzları Serisi. İstanbul, Matbaacılık Okulu, Sultanahmet.
4. ÇITRIK, H. (2009). *Kadın El İşçiliğinin Terminolojisine Dair Bir Dil Değerlendirmesi*. Erciyes Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü. KAYSERİ.
5. KAYADİBİ, P. (2000). *Bursa Yöresinde ve Müzesinde Bulunabilen Tiğ Örgüsü Para, Saat ve Tütün Keseleri Üzerine Bir Araştırma ve Yeni Tasarımlar*. TC. Gazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü El Sanatları Eğitimi Anasanat Dalı Sanatta Yüksek Lisans Tezi, 14. Türkiye/Bursa.
6. Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi, Mesleki Gelişim Atölyesi 9. Sınıf İş Sağlığı ve Güvenliği, İş Sağlığı ve Güvenliğini Tehdit Eden Unsurlar.
7. T.C. Milli Eğitim Bakanlığı El Sanatları Teknolojisi Alanı Çerçeve Öğretim Programı. (2020). Ankara.
8. Yıldırım D., Nikolaidau K., Tullus K., Turner K., Lille M.-Liis,D. Sandrine, Silva Soledad I., Korobkova T., Nielsen T. (2018). *Amigurumi Oyuncaklar*, Tuva Yayıncılık.

GENEL AÇ KAYNAKÇASI

1. Türk Dil Kurumu Sözlükleri. 03. 02. 2021 tarihi. <https://sozluk.gov.tr/>: <https://sozluk.gov.tr>
2. Türk Dil Kurumu Sözlükleri, Bilim ve Sanat Terimleri Sözlüğü, <https://sozluk.gov.tr>
3. HARPER, K. lifehack.org. 02.01.2021. Lifehack: <https://www.lifehack.org/314247/6-unexpected-benefits-knitting>
4. Dönem:22 TBMM. 02.12. 2022 tarihi. www.tbmm.gov.tr: <https://www.tbmm.gov.tr/sirasayi/donem22/yil01/ss1006m.htm>
5. Nako Tv, Etiket Okuma, 03.09.2021, 11:31
6. <https://sifiratik.gov.tr/content/images/uploads/originals/dunyaevimiz1,407.png>

GÖRSEL KAYNAKÇA

<http://kitap.eba.gov.tr/karekod/Kaynak.php?KOD=2569>

